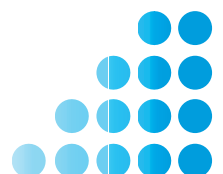

J.R. ZURCHER

Atins de
slăbiciunile
noastre

o schiță istorică a concepției adventiste cu privire la natura umană a lui Hristos

MULȚUMIRI

Mulțumirile mele deosebite pentru ajutorul oferit de prietenul meu EDWARD E. WHITE, care a tradus ediția din limba franceză, lui Kenneth H. Wood pentru sfaturile prețioase în timpul pregătirii manuscrisului și fiului meu Frederic pentru contribuția lui la pregătirea textului în limba engleză.

Touched With Our Feelings, Jean Rudolf Zurcher

Jean R. Zurcher a locuit în Elveția, fiind de-a lungul carierei sale membru al Biblical Research Institute și membru în consiliul de administrație la White Estate. A fost profesor de teologie la Collonges, Tananarive și South Lancaster, precum și secretar al Diviziunii Inter-Europene.

Pentru mai multe informații despre subiect accesați următoarele site-uri:

www.zguduireaadventismului.ro

www.adevarulprezent.com

www.primestecuvantul.ro

CUPRINS

P R E F A Ț Ă, de Kenneth H. Wood	9
Provocați de critici	10
Dialog și schimbare	11
I N T R O D U C E R E	13
Apostolii confrunțați cu ereziile de la început	13
Hristologia de-a lungul secolelor	14
Hristologia contemporană	15
Înaintașii hristologiei contemporane	17
Istoria hristologiei adventiste	18
 PARTEA ÎNȚĂI	 21
 NATURA DIVINĂ ȘI UMANĂ A LUI ISUS HRISTOS	 21
Capitolul 1: DIVINITATEA LUI HRISTOS	21
James Springer White (1821-1881)	21
Uriah Smith (1832-1903)	22
Joseph H. Waggoner (1820-1889)	23
Ellet J. Waggoner (1855-1916)	24
Ellen Gould White (1827-1915)	27
Capitolul 2: NATURA UMANĂ A LUI HRISTOS	31
Întruparea, o taină	31
Fundamentele biblice ale hristologiei	32
Primele mărturii adventiste	34
Prima declarație oficială	35
O natură umană într-o stare căzută	36
 PARTEA A DOUA	 39
 HRISTOLOGIA PIONIERILOR BISERICII ADVENTISTE (1827- 1915)	 39
Capitolul 3: HRISTOLOGIA LUI ELLEN WHITE	39
Natura umană a lui Isus Hristos	40
Natura lui Adam: înainte sau după cădere?	41
O natură umană în stare căzută	42
”Ispitit în toate lucrurile ca și noi”	44
” . . . dar fără păcat”	45
Atât divin cât și uman	47
Părtaș de natură divină	48
Concluzie	49
Capitolul 4: ELLET J. WAGGONER (1855-1916)	51
Primele declarații făcute între anii 1884 și 1888	51
”Dumnezeu descoperit în trup”	53

Waggoner își confirmă hristologia (1891-1902)	56
Concluzie	57
Capitolul 5: ALONZO T. JONES (1850 - 1923)	59
Mai este credibilă solia lui Jones ?	60
Hristologia lui Jones	61
1. Natura umană căzută a lui Hristos	63
2. Păcatul condamnat în trup	63
3. Natura lui Adam: înainte sau după cădere?	64
4. Biruința posibilă prin Isus Hristos	66
Concluzie	68
Capitolul 6: WILLIAM WARREN PRESCOTT (1855-1944)	71
Un susținător înflăcărat al soliei din 1888	71
1. Întruparea, un adevăr fundamental	72
2. Întrupat în „trup păcătos”	73
3. Trupul lui Adam după cădere	73
4. Hristos în noi, nădejdea slavei	74
Ellen White aprobă hristologia lui Prescott	75
Prescott își confirmă hristologia	76
1. Isus a fost părtaș la sângele și trupul omenirii	77
2. Un trup ca acela al păcatului	77
3. Trimis să condamne păcatul în trup	78
4. Ca să putem fi părtași la natura Sa divină	78
O solie cu adevărat hristocentrică	79
Concluzie	81
Capitolul 7: MIȘCAREA HOLY FLESH (TRUPUL SFÂNT)	83
Haskell o informează pe Ellen White	83
Ellen White răspunde lui Haskell	84
Un protest viguros	85
Waggoner respinge doctrina Holy Flesh	85
Ellen White respinge doctrina Holy Flesh	87
Doctrina Holy Flesh condamnată	88
Concluzie	89
PARTEA A TREIA	91
EXTRASE DIN PUBLICAȚIILE OFICIALE ALE BISERICII (1895-1952)	91
Capitolul 8: EXTRASE DIN PUBLICAȚIILE OFICIALE (1895-1915)	91
Extrase din jurnalele bisericii	91
Extrase din lecțiunile Școlii de Sabat	93
Extrase din câteva cărți	95
1. Privind spre Isus, de Uriah Smith	96
2. Întrebări și răspunsuri, de Milton C. Wilcox	96
3. Lecturi Biblice pentru Cercul Familiei	96
Capitolul 9: EXTRASE DIN PUBLICAȚIILE OFICIALE (1916-1952)	99
Extrase din periodicele bisericii	99
Extrase din literatura adventistă europeană	102
Extrase din studiile Școlii de Sabat	106
Extrase din cărți selectate	107
1. <i>Doctrina lui Hristos</i> , de W. W. Prescott	107
2. <i>Viața de biruință</i> , de Meade MacGuire	107
3. <i>Faptele credinței</i> , de Christian Edwardson	108

4.	<i>Vinul Babilonului roman</i> , de Mary E. Walsh	109
5.	<i>Răspunsuri la obiecții</i> , de F. D. Nichol	110
6.	<i>Ispășirea și Drama veacurilor</i> , de W. H. Branson	112
	Concluzie	112
PARTEA A PATRA		115
CONTROVERSA HRISTOLOGICĂ ÎN CENTRUL BISERICII ADVENTISTE		115
Capitolul 10: "NOUA PIATRĂ DE HOTAR A ADVENTISMULUI"		115
	Prima piatră de hotar de schimbare radicală	115
	Lepădarea ideilor "eronate" din trecut	117
	Manifestul noii hristologii	118
	"Uman dar nu firesc (carnal)"	119
	"Noua piatră de hotar a adventismului"	120
	Întrebări despre doctrină	121
	Scrisoarea lui Ellen White către William L. H. Baker	124
Capitolul 11: PRIMELE REACȚII LA CARTEA ÎNTREBĂRI DESPRE DOCTRINĂ		127
	Hristologia tradițională susținută de <i>Comentariul Biblic AZȘ</i>	127
	Fundația Ellen G. White publică <i>Selected Messages</i>	129
	M. L. Andreasen și cartea lui, <i>Scrisori către biserică</i>	130
	Propuneri pentru revizuirea cărții <i>Întrebări despre doctrină</i>	133
	Un sondaj de opinie revelator	134
	Publicarea volumului 7-A din <i>Comentariul Biblic AZȘ</i>	135
	Roy Allan Anderson, <i>Dumnezeu-omul, natura și lucrarea Lui</i>	135
	Leroy E. Froom susține noua teologie	137
Capitolul 12: REACȚII LA NOUA HRISTOLOGIE (1970-1979)		141
	<i>Review and Herald</i> reacționează	141
	Reacția Institutului de Cercetări Biblice	143
	Herbert Douglass reacționează în studiile Școlii de Sabat	144
	Comitetul privitor la hristologia îndreptățirii prin credință	145
	Documentele lui Ford la Conferința de la Palmdale	147
	Herbert Douglass reafirmă hristologia tradițională	148
	Kenneth Wood confirmă hristologia tradițională	149
	Hristologia lui Edward Heppenstall	152
	Poziția lui J. R. Spangler, editor al revistei <i>Ministry</i> cu privire la hristologie	155
	Thomas A. Davis: <i>A fost Isus în realitate ca noi?</i>	156
	Punctul de vedere al lui William G. Johnsson	158
	Edward Vick: <i>Isus, Omul</i>	159
Capitolul 13: APOGEUL CONTROVERSEI		163
	Un apărător zelos al hristologiei tradiționale	163
	Noua hristologie în studiile Școlii de Sabat	165
	Glasul Adevărului Prezent	167
	Curente contradictorii în hristologia adventistă	170
	Cele două hristologii față-n față	171
	1. Gulley: Natura umană înainte de cădere	172
	2. Douglass: Natura umană după cădere	174
	Revizuirea reciprocă a tezelor și a antitezelor	177
	Revizuiți și întrebări de la cititorii <i>Ministry</i>	179
	O viziune alternativă din partea lui Thomas A. Davis	180
Capitolul 14: ÎN CĂUTAREA ADEVĂRULUI ISTORIC		183
	Un secol de hristologie adventistă	183

Ellen G. White Estate este provocat să ia atitudine	184
Punctul de vedere al lui Robert Olson	186
Hristologia discutată la Ellen G. White Estate	187
Tim Poirier și izvoarele hristologiei lui Ellen White	187
D. A. Delafield confirmă hristologia lui Ellen White	189
George R. Knight confirmă hristologia pionierilor	190
O expunere biblică în <i>Advențiștii de Ziua a Șaptea cred.....</i>	192
Roy Adams caută să reînvie dezbaterea	194
Situația din Europa	196
Georges Steveny în <i>Pe urmele pionierilor</i>	197
William Johnsson încearcă armonizarea	198
Jack Sequeira și problema păcatului	200
Ultima declarație a lui Ellen White cu privire la natura umană a lui Hristos	203
 PARTEA A CINCEA	 207
 O REÎNTOARCERE LA IZVOARELE HRISTOLOGIEI ADVENTISTE ȘI BIBLICE	 207
 Capitolul 15: EVALUARE ȘI CRITICĂ	 207
Prezintă o importanță reală acest subiect?	208
Rezumatul celor trei curente de interpretare	209
1. Hristologia tradițională sau istorică	209
2. Noua hristologie sau poziția prelapsariană	210
3. Hristologia alternativă	210
Erori de evaluare	211
O doctrină condamnată de biserică	212
Metode tendențioase	213
Un argument fictiv, o expresie eronată	215
Punctele tari și slabe ale hristologiei alternative	216
 Capitolul 16: DATELE BIBLICE ALE HRISTOLOGIEI	 219
Dovezi din Noul Testament	219
Concepția biblică despre păcat	221
1. Păcatul ca putere și păcatele ca acțiuni	221
2. Numai cei care păcătuiesc sunt vinovați	223
Într-o fire asemănătoare cu a păcatului	224
Motivele întrupării	226
1. Ca să fie o jertfă pentru păcat	227
2. Să condamne păcatul în trup	228
3. Să elibereze ființa umană de sub legea păcatului și a morții	228
4. Pentru ca să poată fi împlinite în noi cerințele îndreptățite ale legii	229
Biruință prin Duhul Vieții în Hristos Isus	230
1. Hristos, îndreptățit în Duhul	230
2. Transformați prin Duhul lui Hristos	231
Concluzie	232
 EPILOG	 235

P R E F A Ț Ă

Din vremea când eram copil, la începutul anilor 1920, părinții m-au învățat că Fiul lui Dumnezeu a venit în această lume cu o moștenire fizică asemănătoare cu a oricărui alt copil de pe pământ. Fără să facă mare caz de păcătoșii genealogiei Sale, mi-au vorbit despre Rahav și de David și mi-au accentuat că în ciuda trăsăturilor fizice moștenite, Isus a trăit o viață desăvârșită în copilărie, în tinerețe și la maturitate. Ei mi-au spus că El înțelegea ispitele mele deoarece și El a fost ispitit cum eram eu și că El îmi va da putere să biruiesc așa cum a biruit El. Aceasta a făcut o impresie profundă asupra mea, care m-a ajutat să privesc la Isus, nu numai ca Mântuitor, ci și ca exemplu, și să cred că prin puterea Sa puteam trăi o viață de biruință.

În anii de mai târziu am înțeles că învățătura părinților mei privitoare la Isus era susținută de Biblie și că Ellen White, solul lui Dumnezeu pentru biserica rămășiței, a lămurit acest adevăr în nenumărate declarații, cum ar fi următoarea:

Copiii să-și aducă aminte că copilul Isus a luat asupra Sa natura omenească, care se aseamăna cu natura păcătoasă, și a fost ispitit de Satana asemenea tuturor copiilor care sunt ispitiți. El a putut să se împotrivească ispitelor lui Satana prin dependența de puterea divină a Tatălui Său ceresc, supunându-Se voinței Sale și ascultând de toate poruncile Sale (Youth's Instructor, 23 august, 1894).

Isus se găsea la vârsta în care sunteți voi acum. El a avut aceleași circumstanțe și aceleași gânduri ca ale voastre în această perioadă a vieții. El nu poate fi indiferent în această perioadă critică prin care treceți. El vede pericolele prin care treceți. Este înțelegător cu ispitele voastre (Manuscript Releases, vol. I, p. 235).

Unul din motivele principale pentru care Isus a intrat în familia omenească, trăind o viață biruitoare de la naștere la maturitate, a fost acela de a da o pildă acelora pe care a venit să-i salveze. Isus a luat asupra Sa natura omenească trecând prin naștere, copilărie și tinerețe, ca să poată simți împreună cu toți, și să lase un exemplu pentru toți copiii și tinerii. El cunoaște ispitele și slăbiciunile copiilor (Youth's Instructor, 1 sept. 1873).

În anii de liceu și de facultate am continuat să ascult cum profesorii și pastorii adventiști spuneau că Isus a luat aceeași natură pe care o are fiecare ființă omenească - natură afectată și influențată de căderea lui Adam și a Evei. Era evidențiat faptul că Biserica Catolică nu crede așa deoarece doctrina lor cu privire la păcatul original le cere să despartă pe Isus de natura păcătoasă. Ei au făcut aceasta, creând învățătura cu privire la imaculata concepție, învățătură potrivit căreia Maria, mama lui Isus, deși L-a conceput în mod natural, în momentul concepției a fost liberă de orice urmă a păcatului original, diferită de strămoșii ei și a putut asigura Fiului ei o natură ca aceea a lui Adam înainte de cădere. Deși Protestanții resping această

învățătură catolică, mulți susțin că există o deosebire între natura omenească a lui Hristos și aceea a neamului omenesc pe care a venit să-l salveze. În mod supranatural, spun ei, El a fost despărțit de moștenirea genetică pe care ar fi primit-o de la înaintașii Lui păcătoși, fiind astfel scutit de acele tendințe împotriva cărora se luptă fiecare om.

Provocați de critici

Deoarece adventiștii, încă de la începuturile lor, au susținut că Isus a luat natura omenească așa cum a găsit-o după 4000 de ani de păcat, slujitorii și teologii altor biserici au distorsionat această credință și au folosit-o ca să îndepărteze pe oameni de la adevărul cu privire la Sabat și de întreita solie îngerească. Bazându-se pe învățătura despre păcatul originar, au declarat că dacă Isus a luat un trup asemănător cu firea păcătoasă (Romani 8:3), El ar fi fost un păcătos și ar fi avut și El nevoie de Mântuitor.

La începutul anilor 1930 a apărut un articol în revista *Moody Monthly* în care se ridicau câteva provocări pentru învățăturile adventiste cu privire la natura lui Hristos. Francis D. Nichol, editor al revistei *Review and Herald* (astăzi *Adventist Review*), a răspuns acestor acuzații, scriind o scrisoare către editor. Cu privire la învățătura că Hristos a moștenit o natură păcătoasă, decăzută, el spunea: *Credința Adventiștilor de Ziua a Șaptea cu privire la acest subiect este foarte clar susținută în Evrei 2:14-18. În măsura în care acest pasaj biblic învață că Isus S-a împărtășit de natura noastră, noi predicăm această învățătură.*

Mai târziu, într-un editorial în care comenta răspunsul la această declarație, el scria: *Suntem de acord că atunci când cineva spune că Hristos a moștenit o natură păcătoasă decăzută, în lipsa oricărei alte declarații, ar putea fi înțeles greșit, în sensul că Hristos a fost un păcătos ca și noi. Aceasta ar fi fără îndoială o doctrină rătăcită. Dar noi nu credem o astfel de doctrină. Noi învățăm fără să putem fi contraziși că, deși Hristos S-a născut dintr-o femeie, părtăș la aceeași carne și sânge ca noi, a fost atât de adevărat asemenea fraților Săi, încât a putut fi ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat, adică n-a cunoscut niciun păcat.*

Cheia întregii probleme este expresia - dar fără păcat. Noi credem fără rezervă această declarație a Cărții sfinte. Hristos a fost cu adevărat Cel fără păcat. Credem că El, care n-a cunoscut păcatul, a fost făcut păcat pentru noi. Altfel nu putea fi Mântuitorul nostru. Indiferent în ce limbaj poate orice adventist să încerce descrierea naturii pe care a moștenit-o Hristos când a fost pe pământ (cine poate spera să facă lucrul acesta cu o precizie absolută și scutit de orice înțelegere greșită), noi credem, așa cum deja am mai declarat, că Hristos a fost fără păcat (Review and Herald, 12 martie, 1931).

Poziția adoptată de fratele Nichol era credința pe care o avea biserica și la care au aderat și alți cercetători neadventiști ai Bibliei de-a lungul anilor. Ea a fost cu

siguranță și vederea susținută de Ellen White care a scris: *Luând asupra Sa natura omenească în starea ei decăzută, Hristos n-a participat în niciun chip la păcatul ei... El a fost mișcat de simțământul infirmităților noastre și în toate lucrurile ispitit ca și noi. Si cu toate acestea, El n-a cunoscut păcat... Nu ar trebui să avem nici o îndoială cu privire la lipsa totală de păcat a naturii omenești a lui Hristos* (Mărturii Selectate, Vol. I, p. 256).

Dialog și schimbare

Imaginați-vă surpriza mea când, în calitate de editor al *Review* în anii 1950, am auzit pe unii dintre conducătorii bisericii spunând că aceasta nu este înțelegerea corectă, că aceasta este părerea unei *minorități de lunatici* din biserică! În acel moment se desfășura un dialog cu câțiva pastori evanghelici care aveau în bagajul de doctrine și o concepție denaturată care arăta că sufletul omului ar fi nemuritor. Mi s-a spus că poziția noastră cu privire la natura umană a lui Hristos a fost clarificată. Ca urmare a acestui dialog, câțiva conducători ai bisericii care fuseseră implicați în discuții, au anunțat că Hristos a luat natura lui Adam *înainte* și nu *după cădere*. Această deplasare era cu 180 de grade față de ce știam - de la *postlapsarian* la *prelapsarian*.

Această schimbare dramatică m-a condus la studierea problemei cu o intensitate aproape de obsesie. Cu toată obiectivitatea de care am fost în stare, am cercetat Scripturile, am citit scrierile lui Ellen White, am citit declarațiile gânditorilor adventiști care-și afirmaseră concepțiile în ultima sută de ani. Am cercetat studiile și cărțile scrise de teologii contemporani adventiști și neadventiști. Am încercat să înțeleg ce efect ar putea avea această deplasare cu privire la a) simbolismul scării lui Iacob care făcea legătura între cer și pământ, b) scopul pentru care Hristos a luat corp omenesc, c) relația dintre natura omenească și calificarea Sa ca Marele nostru Preot (Evrei 2:10; Hristos Lumina Lumii p. 745; Istoria lui Isus p. 155), d) relativa dificultate de a ne bate cu adversarul în trup fără păcat sau trup păcătos, e) sensul profund atât al Grădinii Ghețemani cât și al Golgotei, f) doctrina îndreptățirii prin credință și g) valoarea vieții lui Hristos ca model pentru mine.

Am continuat acest studiu timp de 40 de ani. În final, am ajuns să înțeleg mai bine nu numai importanța păstrării unei vederi corecte cu privire la natura umană a lui Hristos, ci și două comentarii ale lui Ellen White care arată cum, uneori, adevăruri simple sunt făcute să pară confuze: *Teologii par să găsească plăcere făcând din ceea ce este lămurit, o taină. Ei îmbracă adevărurile simple ale Cuvântului lui Dumnezeu în propriile lor rațiuni întunecate și în felul acesta încurcă mințile acelor care ascultă de învățăturile lor* (Semnele Timpului, 2 iulie 1896); *Multe părți din Scriptură pe care oamenii învățați le declară taină sau trec peste ele ca fiind lipsite de importanță sunt pline de mângâiere și de îndrumare pentru acela care a învățat în școala lui Hristos. Unul din motivele pentru care mulți teologi nu au o înțelegere mai clară a Cuvântului*

lui Dumnezeu, este că își închid ochii față de adevărurile pe care nu doresc să le practice. Înțelegerea adevărului biblic depinde nu atât de mult de puterea intelectului angajat în cercetare, cât de unitatea scopului și de dorința sinceră după neprihănire (Sfaturi către Lucrătorii Școlii de Sabat, p. 38).

În ultimele zeci de ani mai mulți scriitori au încercat să facă o pledoarie pentru credința că Hristos a luat natura lui Adam înainte de căderea în păcat. Textele biblice doveditoare par puternice numai atunci când sunt interpretate după presuposițiile avute. Uneori ei au folosit chiar și metoda *ad hominem* prin care au încercat să discrediteze profesori adventiști și pastori respectați care au susținut poziția *după cădere*. Așa cum văd eu, încercările lor sunt asemănătoare cu ceea ce a spus odată un avocat: *Dacă aveți un proces tare, sprijiniți-vă pe fapte. Dacă aveți un proces slab, încercați să încurcați datele. Dacă nu aveți argumente, sprijiniți-vă pe juriu.*

Convingerea mea profundă este că înainte ca biserica să poată proclama cu putere lumii ultima solie de avertizare a lui Dumnezeu, trebuie să fie unită cu privire la adevărul despre natura umană a lui Hristos. Astfel am sperat multă vreme ca vreo autoritate spirituală și academică să stabilească într-o formă succintă, lămurită, o hristologie întemeiată pe Biblie și pe Spiritul Profeției și felul cum biserica s-a depărtat de la adevăr în această chestiune acum 40 de ani.

Această carte împlinește această speranță. L-am cunoscut pe autor cu mulți ani în urmă. Este un Adventist de Ziua a Șaptea, un cercetător care a urmărit adevărul cu o obiectivitate deosebită. Acum aproape trei decenii el a adus o contribuție de valoare la teologia contemporană scriind cartea *Natura și destinul omului* (New York, Philosophical Library, 1969). Cu înțelegerea sa clară a naturii umane, Jean Zurcher a avut pătrunderea teologică necesară pentru a cerceta doctrina biblică a naturii umane a lui Hristos. În volumul de față el stabilește cu grijă adevărul cu privire la această natură și arată că slava misiunii reușite a Mântuitorului pentru această lume este mărită și nicidecum diminuată de faptul că El a biruit, în ciuda faptului că a preluat slăbiciunile cărnii păcătoase.

Cred că această carte, documentată și scrisă într-un mod deosebit, va fi primită cu entuziasm de toți aceia care iubesc adevărul și doresc să înțeleagă mai bine cât de strânsă este legătura dintre Isus și familia omenească. Într-adevăr, *omenescul Fiului lui Dumnezeu este totul pentru noi. Este lanțul de aur care unește sufletele noastre cu Christos, și prin Christos cu Dumnezeu (Mărturii Selectate, vol. 1, p. 244).*

Kenneth H. Wood, Președinte al
Ellen G. White Estate, Comitetul de Conducere
10 august 1996

INTRODUCERE

De-a lungul istoriei bisericii creștine, subiectul hristologiei, care are de a face cu *persoana și lucrarea Domnului Hristos*¹, a fost la originea multor dispute teologice. Cele mai periculoase erezii și schisme dramatice și-au avut originea în diversitatea teoriilor privitoare la persoana și lucrarea lui Isus Hristos.

Din cauza elenizării credinței și a pătrunderii unor învățături eretice, apostolii și urmașii lor au fost obligați să se lupte cu problema naturii divino-umane a lui Isus Hristos. Aceasta a avut ca rezultat formularea *doctrinei hristologice, adică o doctrină specială cu privire la persoana Mântuitorului*.²

Astăzi, natura umană a lui Hristos rămâne o problemă serioasă pentru creștinism, denominațiunile încercând să o rezolve în felurite moduri. Este un subiect foarte important. De acest subiect depind nu numai înțelegerea lucrării lui Hristos, ci și a felului de viață care se așteaptă de la fiecare din noi atunci când căutăm adevărul care este în Isus (Efeseni 4:21).

Apostolii confrunțați cu ereziile de la început

Este interesant de observat că, de la începuturile creștinismului, întrebarea care s-a ridicat cu privire la persoana lui Isus nu a fost *ce natură a avut El*, ci *cine este El*? Când Isus a întrebat pe ucenici: *Cine zic oamenii că este Fiul omului?* Ei au răspuns: *Unii spun Ioan Botezătorul; alții spun Ilie, iar alții spun Ieremia sau unul dintre prooroci; Dar voi, cine ziceți că sunt?* a întrebat El. Simon Petru a răspuns: *Tu ești Christosul, Fiul Dumnezeului celui viu* (Matei 16:13-16).

Pe măsură ce evanghelizarea lumii greco-latine înainta, problema devenea mai complexă. Întrebarea a devenit: Ce relație a fost între Hristos și Dumnezeu? A fost El cu adevărat divin, sau a fost doar un om? Cum se poate explica legătura dintre natura divină și cea umană? În tot acest timp biserica, confruntată cu erezii, a fost obligată să ia în considerare aceste întrebări și să încerce să le răspundă.

Pavel și Ioan au fost primii care au respins învățăturile rătăcite cu privire la natura lui Hristos, ca răspuns la îndoielile care se ridicau cu privire la divinitatea și umanitatea Lui. În epistola sa către Filipeni, după susținerea egalității dintre Hristos și Dumnezeu, Pavel spune că Isus a venit în această lume *asemenea oamenilor; la înfățișare a fost găsit ca un om* (Filipeni 3:7-8). De asemenea, el le scrie romanilor că Dumnezeu a trimis pe Fiul Său *în asemănarea cărnii păcătoase* (Romani 8:3) și colosenilor că Hristos *este chipul Dumnezeului nevăzut și că în Christos locuiește trupește plinătatea Dumnezeirii* (Coloseni 1:15; 2:9).

¹ Oscar Cullman, *Hristologie du Nouveau Testament* (Newchatel, Delachaux et Niestle, 1968), p. 9,11.

² Karl Barth, *Dogmatics* (Edinburgh: T.T Clark, Vol.1, part. 2, 1956), p. 123.

Mai mult, Ioan a fost constrâns să afirme în evanghelia sa: *Cuvântul era Dumnezeu și Cuvântul s-a făcut trup* (Ioan 1:1,14). Apoi când a fost confruntat cu pretențiile gnosticilor, s-a hotărât să avertizeze biserica împotriva acelor care negau natura umană a lui Hristos: *Duhul lui Dumnezeu să-l cunoașteți după aceasta - Orice duh care mărturisește că Isus Hristos a venit în trup, este de la Dumnezeu, și orice duh care nu mărturisește pe Isus (că a venit în trup) nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui Antihrist* (1 Ioan 4:2-3).

Hristologia de-a lungul secolelor

Încă din secolul doi urmașii apostolilor au fost atrași în discuții perene cu privire la persoana lui Hristos, în special cu privire la natura Sa. Confruntat cu problema arianismului, care nega divinitatea lui Hristos, Sinodul de la Niceea (325 d.Hr.) aduce în sânul creștinismului o soluție prin afirmarea naturii divine a lui Isus. Problematika dilemă a celor două naturi, umană și divină, a primit un răspuns în cadrul Sinodului de la Calcedon (451 d.Hr.) iar această dogmă a devenit declarația de credință a Bisericii Catolice.

Reformatorii n-au fost în realitate inovatori hristologici; ei au fost preocupați mai mult cu probleme referitoare la natura credinței și la îndreptățire decât cu cele ale hristologiei. În general vorbind toți au acceptat *doctrina fundamentală a divinității esențiale a lui Isus Hristos cu unitatea persoanei și cu cele două naturi*.³ Numai câțiva teologi protestanți din Elveția au abandonat în cele din urmă *doctrina celor două naturi*.⁴

Cu toate acestea, unii teologi din secolul XX le-au urmat exemplul. De pildă, Oscar Cullman consideră că *discuția cu privire la cele două naturi este în ultimă instanță, o problemă ce vine pe fundalul înțelegerii grecești, nu una iudaică sau biblică*.⁵

Emil Brunner susține că *întregul complex al problemelor ridicate de doctrina celor două naturi este urmarea unei întrebări pusă greșit, a unei întrebări care cere un răspuns ce nu-i poate fi oferit și anume, cum sunt unite divinitatea și umanitatea în Persoana lui Isus Hristos*.⁶

Această depărtare notabilă de dogma de la Calcedon prin acești teologi stă la baza unei noi tendințe în hristologie. Majoritatea covârșitoare a teologilor de astăzi, atât catolici cât și protestanți, recunosc că studiul *tainei lui Hristos* nu mai poate fi despărțit de semnificația lui pentru omenire. Cu alte cuvinte, unele caracteristici ale hristologiei contemporane nu mai sunt strâns legate de antropologie.

³ M. Getaz Op., *Les variations de la doctrine christologique chez les theologiens de la Suisse romande au XIX-e siecle* (Fribourg: Editions de la librairie de l, Universite, 1970), p. 18.

⁴ *Ibid.* p. 27.

⁵ Cullman, p.12.

⁶ Emil Brunner, *Dogmatics* (Philadelphia, Westminster Press, Vol. 2, 1952), p. 352.

În mod justificat, această nouă relație îi conduce pe mulți teologi la o considerare mai profundă a naturii umane a lui Hristos. Credința că Fiul Omului a luat asupra Sa natura umană este recunoscut de toți creștinii. Dar întrebarea este, *ce fel de natură umană* a luat El - cea afectată de cădere sau pe cea originală, creată de Dumnezeu în Eden? Cu alte cuvinte, natura lui Adam înainte sau după căderea în păcat?

Hristologia contemporană

De-a lungul secolelor, îndrăzneala de a sugera că natura umană a lui Hristos a fost aceea de după cădere ar fi fost considerată o erezie serioasă. Astăzi mulți consideră că această problemă este încă discutabilă.⁷ Totuși trebuie să recunoaștem că majoritatea teologilor din a doua jumătate a secolului douăzeci, precum Karl Barth, Emil Brunner, Rudolf Bultmann, Oscar Cullmann, J. A. T. Robinson și alții s-au declarat pe față în susținerea unei naturi umane afectate de păcat.

Karl Barth a fost primul care și-a declarat susținerea în favoarea acestei explicații, într-un articol publicat în anul 1934.⁸ Dar cea mai cuprinzătoare pledoarie a lui se găsește în *Dogmatica*, sub titlul *Cu adevărat Dumnezeu și cu adevărat om*.⁹ Afirmându-și credința că Isus Hristos era *Dumnezeu adevărat*, el tratează pe larg modul în care *Cuvântul S-a făcut trup*. Nu avea nici o îndoială cu privire la natura umană păcătoasă a lui Isus. Spunea cu toată certitudinea: *El (Isus) nu era un om păcătos, dar situația lui interioară și exterioară era aceea a unui om păcătos. El n-a făcut nimic din ceea ce a făcut Adam. Dar și-a trăit viața în forma avută după consecința păcatului lui Adam. El a purtat cu nevinovăție vinovăția lui Adam și a noastră. De bună voie El a intrat în solidaritate și asociere cu existența noastră. Numai în felul acesta revelația lui Dumnezeu făcută nouă, împăcarea noastră cu El, putea deveni un eveniment în El și prin El*.¹⁰

Susținând-și concluziile cu versete din Epistolele lui Pavel către Evrei, Barth adaugă: *Dar nu trebuie să nu aibă loc nicio slăbire sau întunecare a adevărului că natura pe care și-a asumat-o Dumnezeu prin Hristos este identică cu natura noastră, așa cum o vedem în lumina căderii. Dacă ar fi altfel, cum putea să fie Isus asemenea nouă? Ce am fi avut în comun cu El? Stăm înaintea lui Dumnezeu cu pecetea căderii. Fiul lui Dumnezeu nu numai că și-a asumat natura noastră, dar a intrat în forma concretă a naturii noastre în care stăm înaintea lui Dumnezeu ca oameni condamnați și pierduți. El nu a produs și nu a stabilit această formă diferită de a noastră; deși nevinovat, El a devenit vinovat; deși fără păcat, El a fost făcut păcat. Dar aceste*

⁷ Henri Blocher, *Christologie* (Serie Fac. Etude, Vaux sur Seine, Vol. 2, 1984), p. 189-192.

⁸ Karl Barth, *Offenbarung, Kirche, Theologie in Theologische Existenz heute* (Munchen, 1934).

⁹ Barth, *Dogmatics*, vol.1, part. 2, p. 132-171.

¹⁰ *Ibid.*, p. 152.

lucruri n-ar trebui să ne rupă de această solidaritate a Sa totală cu noi și în felul acesta să-L îndepărteze de noi.¹¹

Emil Brunner, într-una din cărțile sale - *Dogmatica*, ajunge la aceeași concluzie. El n-a ezitat să declare că *faptul că a fost născut dintr-o femeie, asemenea nouă, arată că El era Om adevărat*.¹² Dar el continuă: *Dar a fost Isus în realitate om ca noi - și astfel un om păcătos?* Apoi invocă pasaje biblice: *Apostolul Pavel, vorbind despre natura umană reală a lui Isus, merge cât poate de departe când spune că Dumnezeu a trimes pe Fiul Său în asemănarea cărnii păcătoase* (Romani 8:3). Autorul Epistolei către Evrei adaugă: *Unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat* (Evrei 4:15).¹³ În timp ce Brunner este de acord că *El este un om ca și noi* mai recunoaște că *El nu este Om ca noi*.¹⁴

Sprijinindu-se pe aceleași versete, Bultmann și Cullmann au aceeași opinie cu privire la subiect. În comentariul său privitor la Filipeni 2:5-8, Cullmann scrie: *Ca să ia chip de rob, trebuia, mai întâi de toate, să ia chip de om, a unui om afectat de căderea în păcat. Acesta este sensul expresiei „fiind făcut asemenea oamenilor” (v.7). Acest sens de **homoiomati** este perfect justificat. Mai mult, deoarece expresia următoare pune accent pe faptul că, întrupându-Se, Isus „omul”, a acceptat total starea oamenilor... El care în esență era numai Dumnezeu-om, a devenit prin ascultarea de chemarea Sa, un Om ceresc ca să-și aducă la îndeplinire lucrarea ispășitoare, un Om întrupat în carne păcătoasă*.¹⁵

Ar fi nedrept să nu menționăm aici și poziția episcopului anglican J. A. T. Robinson care, în studiul său asupra ideii de *trup* în teologia paulină, s-a exprimat mult mai lămurit decât oricare altul cu privire la natura umană a lui Isus. *Primul act în drama răscumpărării*, spune el, *este identificarea Sa ca Fiu al lui Dumnezeu, până în ultimul detaliu, totuși fără păcat, cu trupul de carne în starea sa căzută*.¹⁶

Este necesar să accentuăm aceste cuvinte, specifică el, deoarece teologia creștină a fost extraordinar de respingătoare în a accepta la adevărata lor valoare declarațiile îndrăznețe și aproape barbare pe care Pavel le folosește pentru a repara ofensa Evangheliei cu privire la acest punct. Poziția ortodoxă tradițională, atât catolică și protestantă, a susținut că Hristos și-a asumat la întrupare natura umană necăzută în păcat.¹⁷

Dar dacă problema este reevaluată în termeni biblici, nu există motive de teamă, fiind temeiul cel mai solid pentru a sublinia asumarea de către Hristos a unei naturi cu toate efectele și consecințele căderii. Se poate vedea clar care este poziția

¹¹ *Ibid.*, p. 153.

¹² Brunner, Vol. 2, p. 322.

¹³ *Ibid.*, p. 323.

¹⁴ *Ibid.*, p. 324.

¹⁵ Cullman, p. 154.

¹⁶ J. A. T. Robinson, *The Body, a Study in Pauline Theology* (SCM. Press LTD, 1952), p. 37.

¹⁷ *Ibid.*, p. 37-38.

*lui Pavel privitoare la persoana lui Hristos, și că această chestiune este esențială pentru înțelegerea deplină a lucrării Sale răscumpărătoare.*¹⁸

Pe lângă acestea, problema a fost obiectul unei sugestii făcute de Thomas F. Torrance, la înființarea Comisiei *Credință și Lege* a Consiliului Ecumenic Mondial, ținut la Herrenalb, Germania, în iulie 1956. *Trebuie să acordăm mai multă seriozitate faptului că Cuvântul lui Dumnezeu Și-a asumat sarx-ul nostru, natura umană căzută (nu una concepută imaculat), sfințind-o în felul acesta. Doctrina bisericii trebuie predată în termenii faptului că Hristos Isus și-a asumat natura noastră umană, iar El S-a sfințit. Biserica este Sfântă în sfințenia lui Hristos.*¹⁹

Thomas Torrance devine și mai explicit: *Poate că adevărul cel mai fundamental pe care trebuie să-l învățăm în biserica creștină, sau mai degrabă să-l reînvățăm, deoarece l-am eliminat, este că întruparea a fost venirea lui Dumnezeu în inima noastră căzută și depravată, acolo unde natura noastră este la limita de jos a păcatului, în vrăjmășie cu dragostea lui Dumnezeu. Altfel spus, întruparea trebuie înțeleasă ca o acțiune a lui Dumnezeu care vine să ia asupra Sa natura noastră căzută, viața noastră omenească plină de păcat și vinovăție, natura noastră omenească ce ne-a afectat voința prin îndepărtarea de Creator. Aceasta este învățătura care se găsea pretutindeni în biserica din primele cinci secole, exprimată mereu și mereu în termenii în care omul, ca întreg, trebuia să fie întruchipat de Hristos, pentru ca acesta să fie mântuit; că ce nu este asumat exact nu poate fi vindecat; în alte cuvinte, ce Dumnezeu nu a luat asupra Sa în Hristos, nu este mântuit... Astfel întruparea trebuia să fie înțeleasă ca fiind trimiterea Fiului lui Dumnezeu în forma concretă a naturii noastre păcătoase și ca jertfă pentru păcat în care El a condamnat păcatul în natura Sa să fie o răscumpărare pentru om din această robie a unei minți firești, ostile.*²⁰

Lista teologilor contemporani care abordează problema în aceeași manieră poate fi extinsă. Am vrut să arăt că teologii aceștia au avut predecesori printre care se găsesc și pionieri ai Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea.

Înaintașii hristologiei contemporane

Ar fi greșit să credem că teologii secolului douăzeci au fost pionieri în poziția lor privitoare la natura umană a lui Hristos. Karl Barth citează mulți autori din secolul 19, în *Dogmatica*, care au susținut credința în natura căzută.²¹

Într-o formă mult mai amănunțită, Harry Johnson, ne trimite înapoi la Grigore de Nazianz (329-389 d.Hr.) care vorbea cu convingere despre Hristos: *Căci ceea ce El nu și-a asumat, nici n-a vindecat; dar ce este unit cu Dumnezeirea Sa este și*

¹⁸ *Ibid.*, p. 38.

¹⁹ Citat de Harry Johnson în *The Humanity of the Saviour* (London: Epworth Press, 1982), p. 172.

²⁰ Thomas F. Torrance, *The Meditation of Christ*, p. 48-49 citat de Jack Sequeira în *Beyond Belief* (Boise, Idaho, Pacific Press Pub. Association, 1993), p. 44-45.

²¹ Vezi K. Barth, *Dogmatics*, Vol.1, part. 2, p. 153-155.

vindecat.²² Apoi Johnson acordă un capitol întreg învățaturii multor înaintași care au trăit între secolele șaptesprezece și nouăsprezece, de la Antoinette Bourignon până la Edward Irving care afirmău cu toții că Hristos a luat asupra Sa natura umană așa cum era a lui Adam după cădere.

Cu Johnson încheiem acest rezumat istoric al mărturiilor teologilor contemporani. Începând cu anii 1850, hristologia pionierilor adventiști s-a desfășurat aproximativ pe aceleași linii de interpretare. În acea vreme poziția aceasta era neobișnuită și era socotită eretică de către creștinătatea tradițională. Este remarcant faptul că hristologia acestor pionieri este confirmată astăzi de unii dintre cei mai buni teologi contemporani!

Astfel, hristologia dezvoltată de pionierii mișcării advente dintre 1852 și 1952 poate fi considerată, pe drept, avangarda hristologiei contemporane. O astfel de poziție merită să fie cercetată în detaliu pentru beneficiul acelor care cercetează fundamentele hristologiei contemporane.

Istoria hristologiei adventiste

În ultimii ani, câțiva autori englezi s-au exprimat cu privire la acest subiect, majoritatea dintre ei adoptând poziția *înainte* de cădere sau o formă modificată. Însă până astăzi nu a fost elaborată nici o lucrare care să examineze istoria credinței cu privire la acest subiect în Biserica Adventistă.

Unii autori au oferit cu generozitate lucrări scrise care au fost de un ajutor deosebit acestui proiect. Amintim câteva: (1) Herbert Douglass, *Un rezumat condensat cu privire la poziția istorică a AZS privitoare la natura umană a lui Isus*; (2) William H. Grotheer, *Istoria interpretativă a doctrinei privitoare la Întrupare, prezentată de Biserica AZS*; (3) Bruno W. Steinweg, *Doctrina privitoare la natura umană a lui Hristos printre adventiști începând cu anul 1950*. Adresez mulțumiri acestor autori.

Istoria hristologiei prezentate în aceste pagini se împarte în cinci secțiuni. Partea întâi începe cu un capitol consacrat divinității lui Hristos, o doctrină care n-a fost acceptată fără o argumentare solidă de mulți dintre conducătorii adventiști. În al doilea capitol sunt prezentate suporturile biblice pe care se întemeia interpretarea privitoare la natura căzută a lui Hristos, unanim acceptată între anii 1852-1952.

Partea a doua este consacrată unui studiu amănunțit al hristologiei, așa cum a fost înțeleasă de pionierii adventiști, în timp ce partea a treia conține o colecție de mărturii răspândite în literatura oficială a bisericii. În partea a patra abordăm controversa care a izbucnit în jurul anului 1950 cu privire la noua interpretare. Această secțiune se bazează în special pe scrierile lui Ellen White.

Sper că cititorul va înțelege semnificația și dimensiunile actualei controversă. S-ar putea ca discuția privitoare la vederile actuale, prezentate în partea a cincea, să

²² Vezi Johnson, p. 129-189.

Introducere

ajute într-o oarecare măsură la restabilirea unității gândirii bisericii privitoare la subiectul naturii umane a lui Hristos.

PARTEA ÎNTÂI

NATURA DIVINĂ ȘI UMANĂ A LUI ISUS HRISTOS

Capitolul 1: DIVINITATEA LUI HRISTOS

Încă de la primele începuturi ale mișcării advente, divinitatea lui Isus Hristos a fost una din credințele fundamentale. Formulată pentru prima dată în 1872 și de câteva ori după aceea, ea a fost stipulată în termenii următori la sesiunea Conferinței Generale din anul 1980: *Dumnezeu, Fiul cel veșnic, S-a întrupat în Isus Hristos. Prin El, prin care toate lucrurile au fost create, este descoperit caracterul lui Dumnezeu, a fost realizată mântuirea omenirii și lumea este judecată. Din veșnicie Dumnezeu adevărat, El a devenit și om adevărat, Isus Hristos.*¹

Aceasta nu înseamnă că la începutul mișcării credincioșii n-au avut viziuni diferite cu privire la divinitatea lui Isus. Dintre pastorii care s-au unit cu Mișcarea Adventă în anul 1844, 38 credeau în Trinitate, pe când cinci erau semi-arieni, printre care James White, Joseph Bates, Uriah Smith și, mai târziu, Joseph H. Waggoner - toți stâlpi ai credinței noi. Unii din acești bărbați proveneau din Christian Connection, o mișcare care nega egalitatea Tatălui cu Fiul.²

Acești bărbați n-au negat divinitatea lui Hristos sau că El a fost Creatorul cerului și al pământului, Fiul lui Dumnezeu, Domnul și Mântuitorul; dar ei puneau în discuție sensul cuvintelor Fiu și Tată, afirmând că Fiul a avut un început în infinitul trecut - o poziție definită prin semi-arianism.

Când au devenit Adventiști de Ziua a Șaptea, acești pastori și-au păstrat pentru o vreme credința lor semi-ariană; aceasta se vede în câteva locuri în scrierile lor. Dispariția până la urmă a acestei concepții s-a făcut fără o controversă vizibilă. O astfel de dezbatere ar fi putut pune în pericol unitatea noii mișcări, dar pionierii și-au exprimat deschis părerile și le-au discutat într-un spirit de rugăciune și au găsit soluții printr-un studiu stăruitor al Cuvântului lui Dumnezeu.

James Springer White (1821-1881)³

James White a fost co-fondator al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea împreună cu Ellen Gould White și Joseph Bates. El s-a născut pe 4 august 1821, la Palmyra, Maine. Tatăl lui era descendentul unuia dintre peregrinii de pe *Mayflower*.

¹ *Adventiștii de Ziua a Șaptea cred...*, O expunere biblică a celor 27 puncte de doctrină (Hagerstown, Review and Herald Pub., 1988), p. 36.

² Vezi LeRoy Edwin Froom, *Mișcarea Destinului* (Washington D.C., Review and Herald Pub., 1971), p.148-182.

³ Vezi *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, (Washington D.C., Review and Herald Pub., 1976), p. 1598-1604.

După ce a ascultat predica lui William Miller despre a doua venire a lui Hristos, James White s-a atașat mișcării millerite și a trecut prin Marea Dezamăgire de la 1844. În timp ce mulți din cei care așteptaseră venirea lui Isus în slavă la 22 octombrie 1844 și-au părăsit credința, James White a organizat nucleul mișcării Advente.

James White era un predicator deosebit și un scriitor prolific. Încurajat mult de Ellen White, cu care s-a căsătorit în 1846, a inițiat câteva reviste - *Present Truth* în anul 1849, *Advent Review and Sabbath Herald* în anul 1850, *Youth's Instructor* în anul 1852, și *Signes of the Times* în anul 1874. Între 1853 și 1880 a publicat patru cărți și câteva pamflete.

În articolele publicate în *Advent Review and Sabbath Herald*, James White și-a exprimat vederile cu privire la divinitatea lui Isus. La început el a respins categoric ceea ce el descria ca o *veche absurditate trinitariană*, care spunea că *Isus Hristos era Dumnezeu adevărat și veșnic*.⁴ Însă după anul 1853 și-a afirmat credința în divinitatea lui Hristos.⁵

Douăzeci și trei de ani mai târziu James scria că adventiștii de ziua a șaptea *susțin divinitatea lui Hristos foarte aproape de trinitarieni*.⁶ În anul 1877 a publicat un articol intitulat *Hristos egal cu Dumnezeu*.⁷ Cu puțin timp înainte de moarte a declarat lămurit că *Fiul a fost egal cu Tatăl la Creație, la darea Legii și în guvernarea ființelor inteligente create*.⁸ Dacă poziția lui James White era destul de moderată, nu tot așa a fost cu Uriah Smith.

Uriah Smith (1832-1903)⁹

Uriah Smith s-a născut în New Hampshire în anul 1832, la scurt timp după ce William Miller a început să predice iminenta revenire a lui Hristos. Avea 20 de ani când a devenit adventist în 1852. La începutul anului 1855 a fost numit editor asociat la *Review and Herald* unde era foarte apropiat de James White. În scurtă vreme, a devenit editor șef, o poziție pe care a deținut-o aproape fără întrerupere până la moarte.

Uriah Smith avea o personalitate dominantă și a ținut cu tărie la convingerile sale. Cărțile și articolele lui au exercitat o influență puternică asupra punctelor de doctrină ale Bisericii. Este cunoscut mai ales pentru cărțile cu privire la profeția biblică: *Daniel și Apocalipsa, Statele Unite în profeție și Privind la Isus*.

Asemenea lui James White, Joseph Bates și alții, Uriah Smith și-a părăsit până la urmă convingerile semi-ariene, dar nu cu ușurință. În prima lui carte, *Gânduri cu*

⁴ James White în *Review and Herald*, 5 august 1852. Vezi *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, pag. 286-288.

⁵ James White în *Review and Herald*, 8 sept. 1853.

⁶ *Ibid.*, 12 oct. 1876.

⁷ *Ibid.*, 29 noiembrie 1877.

⁸ *Ibid.*, 5 iulie 1880.

⁹ Vezi *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, pag. 1355-1356.

privire la Apocalipsa (1867) și-a declarat deschis concepțiile anti-trinitariene.¹⁰ Nu numai că nega existența Duhului Sfânt, dar mai considera că *veșnicia totală... poate fi aplicată numai lui Dumnezeu Tatăl*.¹¹ Acest limbaj, zicea el, nu se aplică lui Hristos.

În comentariul lui cu privire la Apocalips 3:14, Uriah Smith precizează că Hristos *nu este recunoscut ca Începătorul, ci ca începutul creației, prima ființă creată*.¹² La scurtă vreme după aceea și-a moderat declarațiile anti-trinitariene. În timpul publicării cărții *Daniel și Apocalipsa*, explica cum expresia *Singurul Fiu născut*, din Ioan 3:16, cu greu se putea aplica la a *fi creat în sens obișnuit*.¹³

În anul 1898, în ultima sa carte, *Privind spre Isus*, Uriah Smith a renunțat la ideea că Hristos a fost o *ființă creată*. Dar și-a menținut părerea că la un anumit timp Isus *a apărut* și ca urmare a avut un început. *Numai Dumnezeu este fără început. La un timp îndepărtat când ar fi putut exista un început, o perioadă atât de îndepărtată care pentru mintea mărginită este veșnicie, a apărut Cuvântul. La început era Cuvântul și Cuvântul era cu Dumnezeu și Cuvântul era Dumnezeu (Ioan 1:1). Acest Cuvânt necreat era Ființa care, la împlinirea vremii, S-a făcut trup și a locuit între noi. Începutul Lui n-a fost ca al oricărei ființe din univers*.¹⁴

Vorbind despre poziția lui Hristos după întrupare, Smith afirma că *era egal cu Tatăl*. Însă *nici o lucrare de creare n-a fost împlinită decât după ce Hristos a devenit un agent activ pe scena universului*.¹⁵ Apoi apare această declarație ciudată: *Odată cu Fiul, dezvoltarea divinității încetează*.¹⁶ Cu alte cuvinte, Smith susținea nu că Isus a fost creat de Dumnezeu, ci *derivat din El*.¹⁷

Acest punct de vedere a mai fost susținut și de Joseph H. Waggoner.

Joseph H. Waggoner (1820-1889)¹⁸

Joseph H. Waggoner a fost un apărător zelos al poziției semi-ariene, mai ales atunci când era vorba de divinitatea lui Hristos. El s-a împotrivit și doctrinei Trinității și considera că Duhul Sfânt era doar o influență impersonală.¹⁹

Se pare că Waggoner nu a aparținut grupării Christian Connection, însă aceste vederi erau împărtășite de unele denominațiuni din acea perioadă. Înainte de a se uni cu mișcarea Adventă, era membru al bisericii Baptiste și îndeplinea funcția de editor asistent la un ziar politic în Wisconsin. Foarte repede și-a găsit locul alături

¹⁰ Vezi L. E. Froom, pag. 158-159.

¹¹ Uriah Smith, *Gânduri despre Apocalipsa* (1867), pag. 14.

¹² *Ibid.*, p. 59.

¹³ Ps. 2:7; Fapte. 13:33; Ioan 1:14; 3:16; Evrei 1:5; 5:5.

¹⁴ Uriah Smith, *Privind spre Isus* (Battle Creek, Michigan: Review and Herald Pub., 1898), retipărit (Payson, Arizona: Leaves of Autumn Books, 1986) pag. 10.

¹⁵ *Ibid.*, p. 12.

¹⁶ *Ibid.*, p. 13.

¹⁷ *Ibid.*, p. 17.

¹⁸ Vezi *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, p. 1563.

¹⁹ Vezi Froom, p. 167-175.

de pionierii adventiști și a ocupat poziția de editor la revista *Semnele Timpului*, ca succesor al lui James White. Mai târziu a editat revista *American Sentinel*, și în cele din urmă *Pacific Health Journal*. A fost autorul multor articole și a câtorva cărți între care *Ispășirea* (1868) și *Din Eden la Eden* (1886).

Joseph H. Waggoner n-a putut participa la sesiunea Conferinței Generale de la Minneapolis în anul 1888 datorită unei sănătăți șubrede. A murit în anul 1889. Problema divinității lui Isus era pe agenda Conferinței din 1888. Cu acea ocazie, fiul lui, Ellet J. Waggoner a respins ultimele argumente semi-ariene care mai rămăseseră în biserică și a pus ultima temelie biblică necesară pentru a stabili pe deplin divinitatea lui Isus Hristos.

Ellet J. Waggoner (1855-1916)²⁰

Ellet J. Waggoner a fost primul teolog adventist care a prezentat o hristologie sistematică în care a tratat atât divinitatea cât și natura umană a lui Isus Hristos.

Născut în Baraboo, Wisconsin, Ellet J. Waggoner a studiat la Colegiul din Battle Creek, Michigan. Și-a continuat studiile la Colegiul Medical Bellevue din New York primind o diplomă în medicină. Și-a început cariera ca medic la Sanatoriul din Battle Creek dar a descoperit că prefera să predice. Astfel a intrat în lucrarea de pastorație.

După ce și-a descoperit talentul de a scrie și-a cerut să lucreze ca editor asistent la revista *Semnele Timpului*²¹ în anul 1884, sub conducerea tatălui său. Doi ani mai târziu a ajuns editor, o poziție pe care a deținut-o până 1891. Din 1892 până în 1902 a lucrat în Anglia, mai întâi ca editor la revista *Present Truth*, apoi ca prim președinte al Conferinței Anglia de Sud. La întoarcerea în Statele Unite, din cauza divorțului și recăsătoririi, și-a petrecut restul carierei despărțit de biserică, ca profesor de teologie la Colegiul Battle Creek sub conducerea lui J. H. Kellogg.²²

Waggoner a fost un teolog prolific. El a scris o serie de cărți importante,²³ un număr mare de pamflete și sute de articole pentru reviste. Dar Waggoner este cel mai bine cunoscut pentru rolul pe care l-a avut la sesiunea Conferinței Generale din 1888 de la Minneapolis, împreună cu colegul lui, Alonzo T. Jones. Împreună, și-au pus pecetea pe istoria Bisericii Adventiste cu prezentările lor referitoare la îndreptățirea prin credință. Pentru Waggoner, subiectul putea fi înțeles numai prin ochelarii hristologiei.

²⁰ Vezi Eric Claude Webster, *Crosscurrent in Adventist Theology* (New York, Peter Lang, 1984), p.157-246.

²¹ Inițial aceasta s-a numit *The Signs of the Times* dar mai târziu s-a schimbat în *Signs of the Times*.

²² Vezi *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, vol. 10, p. 1563.

²³ Cărțile principale sunt: *Părinții Bisericii Catolice* (Oakland: Pacific Press Pub., 1888); *Evangelia În Epistola către Galateni* (Oakland, Pacific Press Pub., 1888); *Hristos și neprihănirea Sa* (Oakland, Pacific Press Pub., 1890); *Evangelia în Creație* (Battle Creek, Michigan: International Tract Society, 1895); *The Glad Tidings* (Oakland, Pacific Press Pub., 1900); *Legământul veșnic* (Londra: International Tract Society, 1900).

La începutul anului 1884, Waggoner a publicat o serie de articole în *Semnele Timpului* în care își afirma credința în divinitatea lui Hristos, Creator al tuturor lucrurilor, căruia îngerii se închină așa cum o fac lui Dumnezeu Tatăl. *El (Dumnezeu) a dat pe singurul Său Fiu născut, Acela prin care toate lucrurile au fost făcute, Căruia îngerii I se închină cu același respect ca și lui Dumnezeu, ca omul să aibă viața veșnică.*²⁴

La sesiunea Conferinței Generale de la Minneapolis din anul 1888, Waggoner a prezentat o serie de subiecte privitoare la divinitatea lui Hristos, subiecte care erau pe agenda Conferinței. Deoarece n-a lăsat nimic scris din prezentările sale, Waggoner a publicat o serie de patru articole cu același subiect imediat după sesiune.²⁵ Aceasta sugerează că erau rezumate ale prezentărilor lui. Ele se găsesc și în cele patru secțiuni ale cărții *Hristos și neprihănirea Sa*, publicată în 1890. Această carte conține majoritatea ideilor dominante ale hristologiei lui Waggoner.²⁶

În vremea aceea, unii conducători ai Bisericii încă susțineau concepții semi-ariene sau adopționiste cu privire la natura divină a lui Hristos; importanța întrebării ridicate de Waggoner: *Este Hristos Dumnezeu?* a ieșit la iveală cu această ocazie.

Pentru a dovedi că El era cu adevărat Dumnezeu, Waggoner a citat mai multe versete în care Hristos era numit Dumnezeu.²⁷ Pentru aceia care încă mai negau aceasta, el a subliniat că *numele lui Dumnezeu nu era atribuit lui Hristos ca urmare a unei realizări deosebite, ci prin dreptul Lui de moștenire.*²⁸ *Hristos este oglindirea persoanei Tatălui (Evrei 1:3) ... ca Fiu al Dumnezeului preexistent, El are prin natura Sa, toate atributele Dumnezeirii.*²⁹ Însuși Hristos a afirmat în modul cel mai categoric că era Dumnezeu (Ioan 14:8-9; 10:33; 8:58).³⁰

Waggoner a subliniat importanța declarației lui Pavel din Col. 1:19 - *Dumnezeu a vrut ca toată plinătatea să locuiască în El* și 2:9 - *În El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii*. Waggoner declară că această afirmație este *o mărturie absolută și fără echivoc*³¹, noțiune pe care a repetat-o de 15 ori în studiul lui. Nu este destul să spui: Isus Hristos este Dumnezeu. Apostolii Îl descriu și cu titlul de Creator. Waggoner citează Col. 1:15-17, *care nu lasă niciun lucru din univers pe care Hristos... Toate depind de El pentru existență, El ține toate lucrurile prin Cuvântul puterii Lui.*³² În Evrei 1:8-10, Însuși Tatăl spune Fiului: *La început, Tu, Doamne ai întemeiat pământul și cerurile sunt lucrarea mâinilor Tale.*³³ Atunci cine poate

²⁴ E. J. Waggoner în *Semnele Timpului*, 28 aug. 1884.

²⁵ *Ibid.*, 25 mar. 1889; 1,8,15 apr. 1889.

²⁶ Vezi Jean R. Zurcher, *Învățăturile lui Ellet J. Waggoner despre neprihănirea prin credință* (articol prezentat la întrunirea White Estate, Washington, D. C., ian. 1988).

²⁷ Waggoner, *Hristos și neprihănirea Sa*, p. 9-16.

²⁸ *Ibid.*, p. 11-12.

²⁹ *Ibid.*, p. 12.

³⁰ *Ibid.*, p. 13-15.

³¹ *Ibid.*, p. 16.

³² *Ibid.*, p. 17.

³³ *Ibid.*, p. 18.

îndrăzni să nege divinitatea lui Hristos și faptul că El este Creatorul tuturor lucrurilor?³⁴

A afirma, așa cum fac mulți, că Hristos este o ființă creată, pe baza unui singur verset din Apocalipsa 3:14, înseamnă pur și simplu să negi divinitatea Sa.³⁵ Același lucru este adevărat atunci când se sprijină pe expresia lui Pavel care declară că Hristos *este primul născut din toată creația* (Coloseni 1:15). Versetul următor, arată Waggoner, afirmă categoric, că El este *Creatorul și nu creatură*.³⁶

Cu toate acestea, chiar și Waggoner credea că *a fost un timp când Christos a venit din Dumnezeu, din sânul Tatălui (Ioan 8:42; 1:18), dar timpul acela a fost atât de departe în trecut în zilele veșniciei încât pentru o înțelegere limitată, este practic fără început*.³⁷

În cele din urmă, Waggoner a accentuat că *deoarece El este singurul Fiul născut al lui Dumnezeu, El este de aceeași substanță și natură ca și Dumnezeu și posedă prin naștere toate atributele lui Dumnezeu... El are nemurirea prin Sine și o poate da altora*.³⁸ Pentru acest motiv încheie Waggoner *El este pe drept numit Iehova EU SUNT*.³⁹

Accentuarea lui Waggoner că Hristos era, prin natura Sa, din aceeași substanță ca și Dumnezeu și avea viață în Sine, era cu siguranță o noutate în ochii unora dintre delegații de la sesiunea de la Minneapolis. Poziția lui în ceea ce privește natura divină a lui Hristos a fost, probabil, un motiv pentru opoziția multora dintre delegați față de solia sa cu privire la îndreptățirea prin credință. El a simțit că era esențial să afirme egalitatea lui Hristos cu Dumnezeu, căci numai viața lui Dumnezeu în Hristos avea puterea să salveze pe păcătoși îndreptățindu-i prin harul Său.

Contribuția lui Waggoner în acest punct, ca și în acela cu privire la natura umană a lui Hristos, a fost decisivă. Froom recunoaște acest lucru: *În 1888, Waggoner a făcut o lucrare de pionierat fără avantajul multelor ei (Ellen White) declarații ulterioare, nu numai în ce privește preexistența lui Hristos, ci și privind existența Sa individuală, infinitatea Sa, egalitatea și atotputernicia*.⁴⁰

Chiar Ellen White a exprimat același lucru după ce l-a ascultat pe Waggoner: *Plinătatea Dumnezeirii lui Isus Hristos ne-a fost expusă cu frumusețe și încântare*.⁴¹ Pentru ea se demonstra că Dumnezeu era la lucru în mijlocul lor. Interpretarea lui Waggoner a fost, pentru majoritatea dintre ei, demonstrația teologică a ceea ce ea crezuse mereu și declarase până la data aceea.

³⁴ *Ibid.*, p. 19.

³⁵ *Ibid.*, p. 19-21.

³⁶ *Ibid.*, p. 21.

³⁷ *Ibid.*, p. 22-25.

³⁸ *Ibid.*, p. 22.

³⁹ *Ibid.*, p. 23.

⁴⁰ Froom, p. 296.

⁴¹ Ellen G. White în *Review and Herald*, 27 mai 1890.

Ellen Gould White (1827-1915)⁴²

Crescută în credința Bisericii Metodiste, Ellen White nu avea probleme în legătură cu divinitatea lui Hristos, cu preexistența Sa și cu egalitatea Sa cu Tatăl. Doctrina despre Trinitate a fost în mare măsură acceptată datorită scrierilor ei. Nefiind inițiată în complexitățile teologiei, a evitat tot timpul să cadă în capcana controverselor din trecut. De asemenea, n-a luat parte în confruntarea directă cu asociații ei cei mai apropiați care susțineau idei greșite cu privire la persoana lui Hristos. Acest fapt n-a împiedicat influența ei de a fi decisivă.

Născută pe 26 noiembrie, 1827 în Gorham, Maine, Ellen a crescut într-o familie temătoare de Dumnezeu. La vârsta de 12 ani a fost botezată prin scufundare în Biserica Metodistă. La încheierea unor predici ale lui William Miller ce aveau ca subiect central revenirea lui Hristos, toată familia ei s-a unit cu mișcarea millerită și au trecut prin marea dezamăgire din 22 octombrie 1844.

În luna decembrie 1844, încă nedumerită, Ellen a avut prima ei viziune, în timpul unei adunări de rugăciune. Pe măsură ce timpul a trecut, a devenit clar că Domnul a revărsat asupra ei darul profeției, vorbindu-i prin vise și viziuni. Ca sol al Domnului, ea a slujit ca sfătuitoare. În august 1846, Ellen s-a căsătorit cu James White. Amândoi au devenit niște stâlpi în cadrul mișcării advente.

Nu putem sublinia îndeajuns cum a folosit Domnul pe Ellen White pentru a conduce comunitatea cea mică la Biblie, ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu, și prin Biblie, la Isus Hristos. Dacă există vreun scriitor care să onoreze, să adore și să înalțe pe Isus Hristos, caracterul Său, viața Sa și lucrarea Sa, acesta este Ellen White. Pentru a vedea lucrul acesta, este recomandat să se citească cărțile pe care le-a scris cu privire la viața și învățăturile Sale.⁴³ Cu siguranță că în toate cărțile ei, Fiul lui Dumnezeu este subiectul central.

La Minneapolis, Ellen White a înălțat principiul *sola scriptura*, promovat de Waggoner pentru a rezolva problema care i-a agitat pe delegați, subiectul divinității lui Hristos, îndreptățirea prin credință și Legea din Galateni. Ea nu găsisese până atunci manuscrisul pe care îl scrisese cu privire la acest subiect lui J. H. Waggoner și sugerase că aceasta fusese providențial: *Dumnezeu are un scop în toate acestea. El dorește să mergem la Biblie pentru a avea o dovadă scripturistică.*⁴⁴ În cuvântarea de încheiere intitulată *Chemarea la un studiu mai profund al Cuvântului*, Ellen White a dat ca exemplu metoda lui Waggoner. *Dr. Waggoner*, spunea ea, *și-a prezentat*

⁴² Vezi *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, p. 1584-1592; Webster, p. 82-88.

⁴³ Cele mai cunoscute: *Calea către Hristos* (New York: Fleming H. Revell, 1892); *Cugetări de pe muntele Ferișilor* (Battle Creek, Michigan: International Tract Society, 1896); *Hristos, Salvatorul nostru* (Battle Creek, Michigan: International Tract Society, 1896); *Hristos Lumina Lumii* (Mountain View, California: Pacific Press Pub., 1898); *Parabolele lui Isus* (Battle Creek, Michigan: Review and Herald Pub., 1900).

⁴⁴ Ellen White, Manuscrisul 15, 1888 citat în A. V. Olsen, *Prin Criză spre Biruință* (Washington, D.C., review and Herald Pub., 1966), p. 293.

vederile într-un mod lămurit și direct, așa cum ar trebui să facă un creștin. Dacă el este greșit, ar trebui să-i arătați în mod liniștit, rațional, creștinesc, din Cuvântul lui Dumnezeu, unde nu este în armonie cu învățăturile lui. Să ne luăm Bibliile și cu rugăciune și un spirit umilit, să venim la Marele Învățător al Cuvântului... Adevărul trebuie prezentat așa cum este el în Isus... Trebuie să cercetăm Scripturile pentru a dovedi adevărul... Toți aceia care respectă Cuvântul lui Dumnezeu așa cum este redat, toți aceia care împlinesc voia Sa cu toată puterea lor, vor cunoaște din învățătură, dacă este de la Dumnezeu.⁴⁵

Datorită faptului că ea a urmat această metodă încă de la început, Ellen White n-a avut niciodată probleme cu privire la divinitatea lui Hristos. Ea a afirmat egalitatea lui Hristos cu Dumnezeu.⁴⁶ Ea L-a descris ca fiind *Maiestatea cerului... egal cu Dumnezeu*,⁴⁷ *Suveran al cerului... una în putere și autoritate cu Tatăl*⁴⁸, *de aceeași substanță, având aceleași atribute ca și Tatăl*⁴⁹, *singurul născut Fiul al lui Dumnezeu, care a fost cu Tatăl din veacurile veșnice*⁵⁰, *Domnul Dumnezeu... îmbrăcat în veșmintele umanității*⁵¹, *Infinit, Atotputernic, Fiul veșnic, existent prin Sine*.⁵²

În lucrarea ei *Hristos Lumina Lumii*, publicată pentru prima oară în anul 1898, Ellen White scrie în primele rânduri ale cărții: *Din zilele veșniciei Domnul Isus Hristos a fost una cu Tatăl; El era chipul lui Dumnezeu, chipul măreției și maiestății Sale, strălucirea slavei Sale. El a venit în lumea noastră pentru a da pe față această slavă... ca să fie Dumnezeu cu noi*.⁵³ Ea a scris cu și mai multă precizie: *În Hristos este viața, originală, neîmprumutată, nederivată... Dumnezeirea lui Hristos este asigurarea vieții veșnice pentru cel credincios*.⁵⁴

Într-un articol publicat în anul 1900, Ellen White insistă: *Hristos este Fiul lui Dumnezeu preexistent, existent prin Sine... Vorbind despre pre existența Sa, Hristos ne duce cu mintea înapoi la existența Sa din veacurile veșnice. El ne asigură că n-a fost niciodată un timp în care n-a fost într-o părtășie strânsă cu Dumnezeul cel veșnic. El, al Cărui glas l-au auzit evreii, fusese cu Dumnezeu ca unul existând odată cu El*.⁵⁵

De asemenea, într-un alt articol datat 5 aprilie 1906, Ellen White declara pentru ultima dată ceea ce avea să devină credința oficială a Bisericii Adventiste cu privire la divinitatea lui Hristos. *Hristos a fost în esență Dumnezeu, în cel mai înalt*

⁴⁵ *Ibid.*, 249-302.

⁴⁶ Vezi *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, p. 287.

⁴⁷ Ellen White, Manuscrisul 4, 1863 citat în *Mesaje Selectate* (Washington, D.C., Review and Herald Pub., 1958), vol.1, p. 69.

⁴⁸ Ellen White, *Tragedia veacurilor* (Mountain View, California, Pacific Press, 1888), p. 459.

⁴⁹ Idem, *Semnele Timpului*, 27 nov. 1893.

⁵⁰ Idem, *Fundamentele Educației Creștine* (Nashville, Southern Pub., 1895), p. 382.

⁵¹ *Ibid.*, p. 379.

⁵² Idem, Manuscrisul 101, 1897, citat în *Evangelizare* (Washington, D.C., Review and Herald Pub., 1946)

⁵³ Idem, *Hristos Lumina Lumii* (Nashville, Southern Pub., 1964), p. 19.

⁵⁴ *Ibid.*, p. 530.

⁵⁵ Idem, *Semnele Timpului*, 29 aug. 1900.

*sens. El a fost cu Dumnezeu din întreaga veșnicie... o persoană distinctă, totuși una cu Tatăl.*⁵⁶

Influența lui Ellen White a fost decisivă ajutând la îndepărtarea rămășiței credințelor semi-ariene care mai rămăseseră printre unii membri din conducerea bisericii. Ea a fost susținută de către Ellet J. Waggoner și mai târziu de către William W. Prescott⁵⁷ și Arthur G. Daniells.⁵⁸

⁵⁶ Idem, *Review and Herald*, 5 apr. 1906.

⁵⁷ William W. Prescott (1855-1944), editor la *Review and Herald* (1903-1909) și vice-președinte al Conferinței Generale, a publicat în 1920 *Doctrina despre Hristos*, o serie de 18 studii biblice. Aceasta a fost prima sistematizare a teologiei referitoare la Persoana lui Hristos.

⁵⁸ Arthur G. Daniells (1858-1935), președinte al Conferinței Generale (1901-1922) a publicat în 1926 cartea *Hristos, neprihănirea noastră*, (Washington, D.C., Review and Herald Pub.). Această carte a exercitat o puternică influență hristocentrică asupra corpului pastoral.

Capitolul 2: NATURA UMANĂ A LUI HRISTOS

Înțelegerea naturii umane a lui Hristos a fost întotdeauna o provocare, poate mult mai serioasă decât înțelegerea naturii Sale divine. Aceasta a fost cheia luptei din primele secole ale erei creștine și până astăzi, până acolo încât hristologia se ocupă astăzi, în cea mai mare parte, de studiul naturii umane a Mântuitorului. Întrebarea critică este dacă trupul/natura lui Isus a fost acela al lui Adam înainte sau după cădere. Cu alte cuvinte, a fost trupul lui Isus liber de influențele păcatului, sau supus puterii păcatului și morții?

Aceasta este o problemă de importanță majoră. Dacă înțelegem eronat natura umană a lui Isus, riscăm să greșim în celelalte aspecte ale planului de mântuire, înțelegând cu greu realitatea răscumpărătoare a harului revărsat de Isus asupra ființelor omenesti pentru a libera omenirea de sub puterea păcatului.

Ellen White a subliniat acest adevăr fundamental: *Biruința și ascultarea lui Hristos este aceea a unei ființe reale omenesti. În concluziile noastre facem multe greșeli datorită concepțiilor noastre eronate cu privire la natura umană a Domnului. Atunci când dăm naturii Sale umane o putere pe care omul obișnuit nu o poate avea în luptele lui cu Satana, distrugem deplinătatea naturii Sale umane.*¹

Întruparea, o taină

Fără nici o discuție, întruparea Fiului lui Dumnezeu este un mister. Apostolul Pavel declara: *Mare este taina evlaviei: Cel ce a fost arătat în trup, a fost dovedit neprihănit în Duhul, a fost văzut de îngeri, a fost propovăduit printre neamuri, a fost crezut în lume, a fost înălțat în slavă* (1Timotei 3:16).

Această taină are de a face cu toate aspectele planului de mântuire, nu doar cu întruparea. Nu este de mirare că Ellen White declara: *Studiul întrupării lui Hristos, jertfa Sa ispășitoare și lucrarea Sa de mijlocire va pune la lucru mintea cercetătorului stăruitor de-a lungul timpului.*² Cu privire la întrupare ea scrie: *Contemplând întruparea lui Hristos în natură umană rămânem uimiți în fața acestei taine de nepătruns pe care mintea omenească nu o poate înțelege. Cu cât reflectăm asupra ei, cu atât ni se pare mai uimitoare.*³

Faptul că este o taină de nepătruns nu înseamnă că este un subiect care trebuie evitat ca fiind cu totul de neînțeles. Pavel menționează că *taina care a fost ținută ascunsă timp de veacuri, dar acum este descoperită sfinților... și anume Hristos în voi nădejdea slavei* (Col. 1:26-27). El mai spune de asemenea că *taina evlaviei a fost predicată printre neamuri, a fost crezută în lume* (1Tim. 3:16). Aceasta implică o

¹ E. White, Manuscris 1, 1892, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 7, p. 929.

² Idem, *Slujitorii Evangheliei*, p. 251.

³ Idem, *Signes of the Times*, 30 iulie, 1896.

revelație progresivă a adevărului pe care Dumnezeu dorește să-l dea omenirii cu scopul de a o conduce la mântuire.

Chiar dacă afirmă că întruparea lui Hristos a fost o taină, Ellen White ne invită să o studiem în profunzime. Ea arată motivul pentru care este atât de importantă: *Natura umană a Fiului lui Dumnezeu este totul pentru noi. Este lanțul de aur care leagă sufletele noastre de Hristos și, prin Hristos, de Dumnezeu. Acesta trebuie să fie studiul nostru.* Dar aici există și o avertizare: *Când abordăm acest subiect ar trebui să luăm seama la cuvintele rostite de Hristos lui Moise în fața rugului aprins – „Scoate-ți încălțămintele din picioare, căci locul pe care stai este un pământ sfânt” (Exod 3:5). Ar trebui să venim la studiul acesta cu umilința învățăcelului, cu o inimă zdrobită.* În încheiere ea spune: *Studiul întrupării lui Hristos este un câmp roditor care va răsplăti pe cercetătorul care sapă adânc după adevărul ascuns.*⁴

Problema pe care căutăm să o înțelegem nu este atât metoda întrupării – cum se poate ca în Hristos natura divină s-a putut uni cu natura umană, această taină fiind dincolo de capacitatea noastră de a înțelege. Problema pe care hristologia caută să o rezolve este *de ce* a existat o astfel de întrupare și în *ce fel de trup* s-a manifestat Isus în realitate. Aceasta este inima problemei; în această privință Noul Testament nu este lipsit de informații explicite.

Fundamentele biblice ale hristologiei

Singura cale prin care pionierii s-au putut despărți de influența tradițiilor semi-ariene a fost să se încreadă cu totul în învățătura Scripturii. Făcând astfel, au deschis calea pentru o hristologie pe care cei mai buni exegeți ai secolului XX doar recent au ajuns să o confirme prin studiile lor.

Fără Noul Testament este greu de specificat ce surse se găsesc în spatele atribuirii de către primii adventiști a termenului *trup păcătos* lui Isus. Pe de altă parte este ușor de urmărit referințele biblice folosite de primii scriitori adventiști pentru a defini natura trupului în care Isus a biruit puterea păcatului.

Textul cel mai citat și cel mai explicit era Romani 8:3. Niciun alt pasaj nu părea să explice mai bine motivul pentru întrupare și în ce fel de trup s-a produs. *Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, în asemănarea omului păcătos, să fie jertfă pentru păcat. Și în felul acesta El a condamnat păcatul în omul păcătos.*

Primii teologi adventiști au interpretat foarte natural expresia *în asemănarea trupului păcătos* ca fiind definiția lui Pavel despre trupul lui Isus în momentul întrupării. Ei au considerat cuvântul *asemănare* ca fiind folosit exact în același sens ca în Filipeni 2:7, care spune că Isus, după ce S-a dezbrăcat pe Sine însuși de chipul lui Dumnezeu și de *egalitatea Sa* cu Tatăl, a luat chiar chipul unui rob fiind făcut asemenea oamenilor. Aceasta înseamnă că Isus nu a avut pur și simplu o *aparență*

⁴ Idem, *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 244.

omenească, ci în fapt o natură asemenea cu *trupul păcătos* - *sarkos hamartias*, așa cum declară Pavel în Romani 8:3. Acest lucru nu arăta că Isus a fost un păcătos sau că a participat cât de puțin la păcatul omului.

Expresia *Dumnezeu... a condamnat păcatul în trup* a fost interpretată că Isus, trăind o viață fără păcat, într-un *trup păcătos*, în realitate a *condamnat păcatul în trup* (Rom. 8:3).

În consecință, *El a devenit izvorul unei mântuiri veșnice pentru toți cei care îl ascultă* (Evrei 5:9). Astfel, încă de la început, hristologia pionierilor s-a dezvoltat în legătură directă cu soteriologia, ultima fiind o aplicație a celei dintâi.

Printre alte texte citate mai găsim și Romani 1:3, care definește natura lui Isus prin strămoșii Lui: *născut din sămânța lui David în ce privește trupul*. A mai fost citat și Evrei 2:16: *Căci negreșit, nu în ajutorul îngerilor vine El, ci în ajutorul seminței lui Avraam*. Reflectând asupra unor urmași de-ai lui Avraam, un scriitor afirma: *O privire fugară la strămoșii și urmașii lui David va arăta că linia din care a venit Hristos a fost una care a concentrat în ea toate slăbiciunile omenirii*.⁵

Erau citate și alte pasaje din Epistola către Evrei care accentuau identitatea naturii umane a lui Isus cu cea a tuturor oamenilor. De exemplu: *Căci Cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți sunt dintr-unul. De aceea, Lui nu-I este rușine să-i numească „frați”* (Evrei 2:11). Astfel, dar, deoarece copiii sunt părtași sângelui și cărnii, tot așa și El însuși a fost deopotrivă părtaș la ele, pentru ca, prin moarte, să nimicească pe cel ce are puterea morții (v.14); Prin urmare, a trebuit să Se asemene fraților Săi în toate lucrurile, ca să poată fi, în ce privește legăturile cu Dumnezeu, un Mare Preot milos și vrednic de încredere (v.17); *Căci n-avem un Mare Preot care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci Unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat* (Evei 4:15).

De asemenea, declarația lui Pavel din Galateni 4:4-5 a fost deseori citată ca susținând o participare reală și completă la natura umană căzută, ca o condiție pentru mântuirea omului: *Dar, când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca să răscumpere pe cei ce erau sub Lege, pentru ca să câpătăm înfierea*. De asemenea, în 2 Corinteni 5:21 se spune: *Pe Cel ce n-a făcut păcat, El L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El*.

Acestea sunt câteva din pasajele cheie pe care se sprijineau teologii și scriitorii adventiști înainte de anul 1950 atunci când defineau natura umană a lui Isus. De fapt, primele declarații găsite în literatura oficială a Bisericii arată că sensul dat expresiilor biblice cu privire la natura umană a lui Isus era stabilit clar.

⁵ Ellet J. Waggoner în *Signes of the Times*, 21 ian. 1889.

Primele mărturii adventiste

Potrivit lui Ellen White, natura umană a lui Hristos era definită la începuturi de către primii pionieri, împreună cu celelalte credințe fundamentale. *După marea dezamăgire... adevărul a fost descoperit punct cu punct și împletit cu cele mai sfinte amintiri și reflexii. Cei ce studiau adevărul simțeau că identificarea lui Hristos cu natura și interesul lor era totală.*⁶

Prima referință în ce privește natura umană a lui Isus din partea lui James White se găsește în *Review and Herald* din 16 septembrie 1852. El scria în editorial: *Asemenea lui Aaron și a fiilor lui, Isus a luat asupra Sa trupul și sângele seminței lui Avraam.*⁷ Anul următor, într-un articol semnat anonim, citim: *Isus Hristos care se prezintă că este Fiul lui Dumnezeu, una cu Tatăl... care a luat asupra Sa sămânța lui Avraam; natura noastră și a ridicat-o fără păcat.*⁸

În anul 1854, J. M. Stephenson scria o serie de articole cu privire la natura umană a lui Isus. *A spune că Dumnezeu a trimis pe Fiul Său „în asemănarea cărnii păcătoase” este echivalent cu a spune că Fiul lui Dumnezeu și-a asumat natura noastră.*⁹ Ca să răspundă la întrebarea: Ce fel sânge a fost vărsat pentru iertarea păcatelor?, Stephenson răspunde: *N-a fost oare identic sângele cu cel al Mariei, mama Lui și înapoi, prin strămoși, până la Eva, mama tuturor celor vii? Altfel, El n-a fost „sămânța femeii, a lui Avraam, Isaac, Iacob și David.”*¹⁰

În afară de acești trei autori, nimeni n-a mai scris despre natura umană a lui Isus în anii 1850, cu excepția Ellenei White. Prima ei declarație datând din anul 1858, se găsește în descrierea unui dialog dintre Isus și îngerii Săi cu privire la planul de mântuire. El le-a descoperit că avea să-și părăsească slava Sa cerească, se va întrupa pe pământ, se va umili ca om, va fi ispitit ca un om, ca să ofere ajutor acelor care vor fi și ei ispitiți. *El le-a mai spus că va mai împlini un lucru... luând natura căzută a omului, puterea Lui nu va fi nici măcar egală cu a lor (îngerilor).*¹¹

În același raport, Ellen White declara că la sfârșitul viziunii, *Satana a spus îngerilor lui că atunci când Isus va lua natura omului căzut, el îl va putea birui și va împiedica realizarea planului de mântuire.*¹²

Pentru Ellen White, întregul plan de mântuire depindea de natura umană a lui Hristos. *Era în planul lui Dumnezeu, scria ea în 1864, ca Hristos să ia asupra Sa chipul și natura omului căzut.*¹³ Pentru ea, marea lucrare de mântuire putea fi împlinită numai prin Răscumpărătorul care să ia locul lui Adam cel căzut... Împăratul

⁶ E. White, *Mesaje Selectate*, vol. 2, p. 109-110.

⁷ James White, *Review and Herald*, 16 sept. 1852.

⁸ Ibid., 18 oct. 1853.

⁹ J. M. Stephenson, *Review and Herald*, 9 nov. 1854.

¹⁰ Ibid., 15 iulie 1854.

¹¹ E. White, *Scrieri Timpurii*, p. 150.

¹² Ibid., p. 152.

¹³ Idem., *Daruri Spirituale*, vol. 4, p. 115.

*slavei și-a propus să se umilească până la omenirea căzută... El urma să ia natura omului căzut.*¹⁴

Prima declarație oficială

Acești primi martori exprimau nu numai punctul lor de vedere, ci și convingerile întregii comunități. Iată de ce concepția lor a fost inclusă în *Declarația Principiilor Fundamentale învățate și practicate de Adventiștii de Ziua a Șaptea*, publicată în anul 1872.

Preambulul acestui document declară clar că articolele de credință nu constituie un crez, ci pur și simplu, *o scurtă declarație cu privire la ceea ce este și a fost susținut în unanimitate de ei.*¹⁵ Noi știm că James White, cel puțin până în anul 1847 s-a exprimat că este împotriva oricărei idei de a așeza credințele fundamentale ale Bisericii într-un crez inflexibil. *Biblia este revelația perfectă și completă. Ea este unica noastră regulă de credință și de practică.*¹⁶

Aceasta nu a avut intenția de a interzice orice declarație de credință. Din contră, Biserica a fost obligată să-și declare punctele ei de credință cât mai clar cu putință atât pentru binele membrilor cât și a nemembrilor. Dar *Biblia și numai Biblia trebuie să fie crezul nostru... Omul este supus greșelii dar Cuvântul lui Dumnezeu este infailibil.*¹⁷

Al doilea punct din cele 25 de articole de credință din această declarație oficială a Bisericii este despre Persoana și lucrarea lui Isus Hristos. Se declară că *există un Domn Isus Hristos, Fiul Tatălui celui Veșnic, Cel prin care Dumnezeu a creat toate lucrurile și prin care se mențin; că El a luat asupra Sa natura seminței lui Avraam pentru răscumpărarea neamului nostru omenesc căzut; că El a locuit printre oameni plin de har și de adevăr.*¹⁸

Declarația nu specifică cum au înțeles adventiștii la data aceea expresia *natura seminței lui Avraam*. Însă noi avem interpretările acelor care au folosit această expresie, înainte și după anul 1872. Nemulțumit doar cu citarea literală a textului biblic, James White scria că *Isus a luat asupra Sa carnea și sângele seminței lui Avraam.*¹⁹ Aceasta este deja un fel de explicație. Așa cum vom vedea, majoritatea acelor care foloseau expresia îi dădeau același sens ca și James White: *Ca orice copil al lui Adam, El a acceptat urmările lucrării marii legi a eredității. Care erau aceste urmări se vede în istoria strămoșilor Săi pământești. El a venit cu o astfel de ereditate*

¹⁴ Idem., *Review and Herald*, 24 feb. 1874.

¹⁵ *Review and Herald*, 2 ian. 1872. Vezi P. Gerard Damsteegt *Foundations of The Seventh Day Adventist Message and Mission*, pp. 301-305

¹⁶ James White, *Cuvânt către turma cea mică*, p. 13., citat în *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, p.358

¹⁷ Ellen White, *Mesaje selectate*, vol. 1, p. 416.

¹⁸ Idem., *Review and Herald*, 2 ian.1872.

¹⁹ James White, *Review and Herald*, 16 sept.1852.

ca să se împărtășească de durerile și ispitele noastre și să ne dea exemplul unei vieți fără păcat.²⁰

E interesant de notat că declarația oficială din 1872, în ce privește natura umană a Domnului Hristos, a rămas neschimbată până în 1931. Însă, în principiu, exprima cu alte cuvinte aceeași convingere de bază. *În timp ce Și-a păstrat natura Sa divină, El a luat asupra Sa natura familiei omenesti, și a trăit pe pământ ca om.*²¹ Așezată în contextul scrierilor din acea perioadă, această nouă formulare continuă învățătura Bisericii până în anul 1950 și anume că trupul lui Isus a fost *trup ca trupul păcătos*.

O natură umană într-o stare căzută

Declarația oficială din anul 1872 cu privire la natura umană a lui Isus, constituie temelia hristologiei adventiste dinainte de 1950. Potrivit lui Ralph Larson, aceasta a fost reafirmată aproximativ de 1200 de ori de către teologii și scriitorii adventiști, din care de 400 de ori de către Ellen White.²²

În jurul anilor 1950 însă, influențați de considerații extra biblice, a apărut o altă interpretare în cercurile adventiste, care afirma că natura umană a lui Isus a fost aceea a lui Adam înainte de cădere. Aceasta a fost clar o reîntoarcere la crezurile din primele secole. Această schimbare a fost cu totul surprinzătoare deoarece în același timp, cei mai proeminenți teologi protestanți din a doua jumătate a secolului douăzeci se emancipaseră de la pozițiile tradiționale și, mai mult sau mai puțin vizibil, confirmau interpretarea care predominase până atunci în Biserica Adventistă.

Cineva nu poate fi decât uimit de această schimbare bruscă de interpretare în cadrul Bisericii, mai ales după prezentarea unui front unanim timp de un secol de învățământ consistent asupra acestui subiect. De fapt, încă de la începutul mișcării, natura umană căzută a lui Hristos nu fusese niciodată subiectul vreunei controverse, așa cum au fost alte puncte doctrinale, de exemplu divinitatea lui Hristos. Un manuscris al lui William C. White, precum și alte documente de la sesiunea Conferinței Generale de la Minneapolis, confirmă că *hristologia n-a fost punct de neînțelegere în 1888*.²³

În anii 1890, hristologia a devenit un subiect favorit printre predicatorii adventiști. Ellen White în special insista asupra importanței subiectului, în toate

²⁰ Ellen White, *Hristos Lumina Lumii*, p. 49. Vezi interpretări similare în următoarele pagini ale cărții de față

²¹ Vezi *Manualul de Doctrină*, Doctrina nr. 3. Aceeași declarație a fost adoptată la convenția din toamna lui 1941 și inclusă în *Manualul Bisericii* (1942), unde a rămas neschimbată în următoarele ediții până în 1980.

²² Ralph Larson, *Cuvântul S-a făcut trup - 100 de ani de hristologie adventistă* (Cherry Valley, California, Cherrystone Press, 1986), p. 220, 245. Larson a făcut o inventariere cronologică a declarațiilor din literatura denominațională referitoare la natura umană a lui Hristos

²³ Eric Claude Webster, *Curenți de interpretare în hristologia adventistă*, p. 176.

scrierile ei subliniind natura umană căzută a lui Isus. Motivul este clar. Mai întâi, el servea scopului afirmării realității naturii umane a lui Hristos, chiar cu mai multă îndrăzneală decât alți creștini, care tindeau să susțină natura umană imaculată a lui Isus - a lui Adam înainte de cădere.

Așa cum va arăta studiul nostru, lucrarea de mântuire poate fi explicată numai printr-o înțelegere corectă a persoanei divino-umane a lui Isus Hristos. A fi greșit în ceea ce privește hristologia înseamnă a fi greșit și în legătură cu lucrarea de mântuire așa cum este realizată în ființele omenești de către Hristos prin procesul de îndreptățire și de sfințire.

În final, acest subiect s-a dovedit a fi important în pregătirea noilor convertiți la adventism. Ea era atât de contrară credinței lor încât pentru mulți era o provocare serioasă. Nu este de mirare că au fost adresate atât de multe întrebări atât lui Ellen White cât și editorilor altor publicații ale bisericii. Răspunsurile lor conțin o bogăție de informații valoroase.

PARTEA A DOUA

HRISTOLOGIA PIONIERILOR BISERICII ADVENTISTE (1827- 1915)

Capitolul 3: HRISTOLOGIA LUI ELLEN WHITE

Ellen White a jucat un rol important în alcătuirea credințelor fundamentale ale Bisericii Adventiste. Ea a fost prima și singurul lider al bisericii care a exprimat în scris, înainte de 1888, poziția cu privire la natura umană a lui Isus, abordarea ei fiind acceptată de comunitate.

După primele ei declarații în acest domeniu în anul 1858, Ellen White a continuat să-și exprime gândurile cu privire la subiect cu o claritate din ce în ce mai mare în articolele publicate în *Review and Herald*, iar mai târziu în cărțile sale. În 1874, o serie de articole care tratau ispitirea lui Hristos sunt cele ce evidențiază teologia ei cu privire la acest subiect.¹ În 1888, la sesiunea Conferinței Generale de la Minneapolis, unde Ellet J. Waggoner a făcut din divinitatea și natura umană a lui Hristos temelia îndreptăririi prin credință, toate elementele hristologiei lui fuseseră deja exprimate în scrierile lui Ellen White.

Persoana și lucrarea lui Isus au fost totdeauna în centrul interesului lui Ellen White. *Natura umană a Fiului lui Dumnezeu* a fost totul pentru ea. Ea numea acest subiect *lanțul de aur care unește sufletele noastre cu Hristos și prin Hristos cu Dumnezeu*.² Acesta este central în scrierile ei până la moarte, în 1915. Chiar cu șase luni înainte de a-și înceta activitatea literară, scria: *El (Hristos) s-a făcut fără renume, a luat asupra Sa un chip de rob și s-a făcut asemenea trupului păcătos... Fără păcat și înălțat prin natura Sa, Fiul lui Dumnezeu a consimțit să se facă trup. Dumnezeu a devenit om*.³ Din nefericire Ellen White n-a tratat niciodată subiectul într-un mod sistematic. Aceasta este una din dificultăți. Printre cele 120 000 de pagini de manuscris⁴, declarațiile ei privitoare la natura umană a lui Isus se numără cu sutele. Mai mult, în funcție de împrejurări și de punctul specific care era tratat, aceleași concepte sunt uneori prezentate atât de diferit, încât uneori pot părea contradictorii. Astfel, este important să așezăm declarațiile ei în contextul lor corect și să evităm ispita de a ne sprijini pe declarații izolate, o condiție esențială pentru o exegeză

¹ Ellen White, *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 242-289.

² Ibid., 244.

³ Idem., *Semnele timpului*, 5 ian. 1915.

⁴ Când Ellen White a murit în anul 1915, lucrările ei cuprindeau 24 de cărți publicate și traduse în multe limbi plus încă alte două gata de publicare, 4600 de articole și numeroase pamflete cu diferite subiecte și aproximativ 45.000 de pagini de manuscris. După moartea ei au fost publicate multe cărți sub formă de compilații.

sănătoasă. Ne vom strădui să urmăm aceste reguli în următoarea sinteză a hristologiei lui Ellen White.

Natura umană a lui Isus Hristos

Așa cum am văzut, Ellen White a declarat hotărât divinitatea lui Hristos. Ea este categorică în această problemă. Totuși, ea vorbește despre natura umană a lui Isus cu aceeași convingere. În scrierile ei nu este nici o urmă de docetism. Triumful planului de mântuire depinde în întregime de întrupare, a Cuvântului care S-a făcut trup și a Fiului lui Dumnezeu care S-a făcut om. *Hristos nu doar a făcut pe oameni să creadă că a luat natura umană. El a luat-o cu adevărat; a avut în realitate natura umană. Așa cum copiii sunt părtași la carne și sânge, și El a avut parte de ele (Evrei 2:14). El a fost fiul Mariei; El a fost sămânța lui David după genealogia umană. El este declarat a fi un om, chiar omul Isus Hristos.*⁵

Ellen White accentuează realitatea lui Isus: *El nu a avut doar o asemănare a unui trup, ci chiar a luat natura umană participând la viața omenirii.*⁶ *El și-a asumat de bună voie natura umană. A fost acțiunea Lui prin consimțământ personal.*⁷ *A venit ca un copilăș neajutorat având natura umană pe care o avem și noi.*⁸

Nefiind mulțumită să enunțe acest concept într-o manieră generală, Ellen White nu ezită să fie mai specifică: *Când Isus a luat natura umană și a devenit om, El a avut un organism omenesc.*⁹ Capacitățile Lui au fost coborâte la nivelul capacităților slăbite ale omului.¹⁰ Deși Hristos a luat natura umană cu urmările lucrării marii legi a eredității, n-a avut diformități fizice.¹¹ *Structura Sa fizică nu era atinsă de niciun defect. Trupul Lui era puternic și sănătos, în toată viața Lui a trăit în conformitate cu legile naturii. Atât fizic cât și spiritual, a fost un exemplu pentru ceea ce plănuise Dumnezeu să fie omenirea prin ascultare de legile Sale.*¹²

În repetate rânduri, Ellen White explică: *dacă n-ar fi fost om deplin, Hristos n-ar fi putut fi înlocuitorul nostru.*¹³ În acest punct deosebit nu există nici o divergență între teologii adventiști. Diferențe există cu privire la felul de natură umană cu care a fost îmbrăcat Hristos: a fost aceea a lui Adam înainte sau după cădere?

⁵ Idem., *Review and Herald*, 5 apr. 1906, citat în *Mesaje Selectate* vol.1, p.247

⁶ Idem., *Scrisoarea* 97, 1898.

⁷ Idem., *Review and Herald*, 5 iul. 1887.

⁸ Idem., *Manuscrisul* 210, 1895.

⁹ Idem., *Scrisoarea* 32, 1899, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 5, p. 1130.

¹⁰ Idem., *Review and Herald*, 11 dec. 1888.

¹¹ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 49-50.

¹² Ibid., 50-51.

¹³ Idem., *Semnele Timpului*, 17 iun. 1897.

Natura lui Adam: înainte sau după cădere?

Aceasta a fost întrebarea supremă. Susținătorii celor două interpretări s-au ciocnit viguros începând cu anul 1950. Este uimitor că totuși s-a ridicat această întrebare. Desigur că nimeni n-ar putea insinua că Adam înainte de cădere ar fi avut un trup *ca trupul păcătos*, așa cum spune apostolul Pavel că a avut Hristos (Rom. 8:3).

Ellen White compară natura și poziția lui Adam înainte de cădere cu natura și poziția lui Isus după mii de ani de păcat: *Adam a fost ispitit de vrăjmașul și a căzut. Nu un păcat interior a fost acela care l-a făcut să cadă, căci Dumnezeu l-a făcut curat și neprihănit după chipul Său. El era fără vină ca și îngerii dinaintea tronului Său. În el nu existau principii corupte, nici înclinații spre rău. Dar atunci când Hristos a venit să întâlnească ispita Satanei, El purta asemănarea trupului păcătos.*¹⁴

În cartea *Hristos Lumina Lumii*, Ellen White pune de repetate ori în contrast natura și situația lui Adam cu cea a lui Isus: *Ar fi fost o umilință aproape infinită pentru Fiul lui Dumnezeu să ia natura omului chiar și atunci când Adam stătea în nevinovăția lui în Eden. Dar Isus a acceptat natura omenească atunci când neamul omenesc fusese slăbit de patru mii de ani de păcat. Ca orice copil al lui Adam, El a acceptat consecințele marii legi a eredității. Acestea se pot vedea în istoria strămoșilor Săi pământești. El a venit cu o astfel de ereditate ca să aibă parte de durerile și ispitele noastre și să ne dea exemplu de o viață fără păcat.*¹⁵

În alt loc, ea precizează: *Isus a venit să răscumpere greșala lui Adam în natura noastră omenească. Dar atunci când Adam a fost asaltat de ispititor, niciunul dintre efectele păcatului nu erau asupra lui. El stătea în puterea unei bărbății desăvârșite având deplină vigoare în minte și în trup. Era înconjurat de gloriile Edenului, și era în comuniune zilnică cu ființele cerești. Nu același lucru s-a întâmplat cu Isus când a intrat în pustie să lupte cu Satana. Timp de patru mii de ani neamul omenesc se degradase în putere fizică și mintală precum și în valoare morală; Hristos a luat asupra Sa infirmitățile unei omeniri degenerate. Numai în felul acesta putea să răscumpere pe om din cele mai mari adâncimi ale degradării.*¹⁶

În cele din urmă, într-o declarație din anul 1875, Ellen White nu lasă nici o îndoială: *Marea Sa lucrare de răscumpărare putea fi realizată numai de un Răscumpărător care a luat locul lui Adam cel căzut.*¹⁷ O declarație din 1901 susține același punct de vedere: *Natura lui Dumnezeu, a Cărei Lege fusese călcată și natura lui Adam, cel care o călcase, s-au întâlnit în Isus, Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului.*¹⁸ Cu

¹⁴ Ibid., 17 oct. 1900.

¹⁵ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 49.

¹⁶ Ibid., p. 117. Această comparația fusese deja făcută și în *Review and Herald*, 28 iul. 1874. De asemenea, vezi *Mesaje Selectate*, vol. 1, 267-268.

¹⁷ Idem., *Review and Herald*, 24 feb. 1874.

¹⁸ Idem., Manuscris 141, 1901, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 7, p. 926.

toate acestea, ea avertizează printr-o declarație din 1890: *Nu trebuie să credeți că posibilitatea ca Isus să cadă în fața ispitelor Satanei i-a degradat natura umană și că avea aceleași înclinații păcătoase, corupte ca om. Natura divină combinată cu cea umană l-a adus în stare să poată cădea în fața ispitelor Satanei. Aici încercarea pentru Hristos a fost mult mai mare decât cea a lui Adam și a Evei, deoarece Hristos luase natura noastră căzută, dar nu coruptă.*¹⁹

În toate scrierile lui Ellen White nu există nici o referință care să identifice natura umană a lui Hristos cu aceea a lui Adam înainte de cădere. Din contră există o abundență de declarații care afirmă că Isus a luat natura lui Adam după 4000 de ani de păcat și degenerare. Cu alte cuvinte, El a luat trupul nostru într-o stare căzută; sau, ca să împrumutăm expresia lui Pavel, *în asemănarea trupului păcătos*.

O natură umană în stare căzută

Ellen White accentuează cu putere asemănarea dintre natura lui Isus și a noastră. Nemulțumită să spună că Isus a luat natura noastră ea repetă că a luat-o în *starea ei căzută, degenerată și întunecată de păcat, cu slăbiciunile și infirmitățile ei*. Ea folosea de repetate ori aceleași expresii pentru a descrie natura umană asumată de Isus.

Expresia pe care o folosește Ellen White cel mai mult pentru a descrie trupul pe care l-a luat Isus este împrumutată de la Pavel: *într-o fire asemănătoare cu a păcatului* (Rom. 8:3). Ea o amplifică spunând: *El nu numai că s-a făcut trup, ci a fost făcut în asemănarea trupului păcătos.*²⁰ Altundeva, ea folosește limbajul din Filipeni 2:7 care spune că Isus Hristos *a fost făcut asemenea oamenilor*. Ea mai folosește și Romani 8:3: *El s-a făcut într-o fire asemănătoare cu a păcatului, a luat asupra Sa un chip de rob și a fost făcut în asemănarea trupului păcătos.*²¹

Ellen White citează deseori 2 Corinteni 5:21: *Pe Cel ce n-a făcut păcat, Dumnezeu l-a făcut păcat pentru noi*. Ea leagă aceasta nu numai cu moartea lui Isus pe cruce ca înlocuitor *pentru păcatele întregii lumi* (1 Ioan 2:2), ci și cu începutul lucrării Sale, la vremea ispitirii din pustie și în întreaga Sa viață, stabilind adevărata natură a lui Hristos, care *a purtat păcatele noastre în trupul Său pe lemn* (1 Petru 2:24).

Hristos a purtat păcatele și slăbiciunile neamului omenesc așa cum existau ele atunci când El a venit pe pământ să ajute pe om, și pentru a ridica pe omul căzut, a trebuit să ajungă acolo unde era el. El a luat natura umană și a purtat slăbiciunile și degenerarea neamului omenesc. El, care n-a cunoscut păcat, s-a făcut păcat pentru

¹⁹ Idem., Manuscris 57, 1890.

²⁰ Idem., *Scrisoarea* 106, 1896.

²¹ E. White în *Bible Echo* (publicată de Australasian Division), 15 dec. 1892.

*noi. S-a umilit până la cele mai mari adâncimi ale durerii omenеști ca să poată ajunge până la om și să-l scoată din degradarea în care îl aruncase păcatul.*²²

Cu privire la subiecte atât de serioase și delicate ca acesta, Ellen White este foarte clară și folosește un limbaj deosebit, fără dublu înțeles. Participarea lui Hristos la natura căzută a omenirii nu poate fi descrisă cu mai multă claritate.

*Punând la o parte coroana Sa regală, a coborât pas cu pas până la nivelul omenirii căzute.*²³ *Gândiți-vă la umilința pe care Hristos și-a asumat-o. El a luat asupra Sa suferința naturii umane degradate și mînjite de păcat.*²⁴ Chiar mai mult, El *S-a umilit pe Sine și a luat starea muritoare asupra Sa.*²⁵ *Aceasta a fost o umilință mai mare decât poate înțelege omul mărginit.*²⁶ *Hristos a luat asupra Sa slăbiciunile omenirii degenerate. Numai în felul acesta putea să răscumpere pe om din cele mai mari adâncimi ale degradării Sale.*²⁷

Pentru a evita orice înțelegere greșită posibilă cu privire la realitatea participării lui Isus la natura decăzută a omenirii, Ellen White folosește adesea verbul *a asuma* cu înțelesul că El a luat-o în realitate asupra Lui. *Hristos și-a asumat natura noastră căzută și a fost supus la toate ispitele la care este supus omul.*²⁸ *El și-a asumat slăbiciunile naturii umane, ca să fie încercat și probat.*²⁹ *Și-a asumat natura umană, cu slăbiciunile, ispitele și predispozițiile ei.*³⁰

Participarea lui Hristos la natura umană totală și deplină în starea ei căzută este declarată de Ellen White ca *sine qua non* pentru mântuirea omului. *A fost în planul lui Dumnezeu ca Hristos să ia asupra Sa chipul și natura omului căzut, să poată fi făcut desăvârșit prin suferință și să suporte puterea ispitelor lui Satana, ca să poată cunoaște mai bine cum să ajute pe cei care vor fi ispitiți.*³¹ *Prin acest act de condescendență El avea să fie înzestrat să-și reverse binecuvântările peste neamul omenesc căzut. În felul acesta ne-a dat posibilitatea să ne împărtășim de natura Sa.*³²

Și autorul Epistolei către Evrei ne învață acest lucru. *Isus a trebuit să se facă asemenea fraților Săi în toate lucrurile, ca să poată fi în stare să elibereze ființele omenеști de păcatele lor (Evrei 2:17). Apoi adaugă: Pentru că El însuși a suferit în ceea ce a fost ispitit, poate să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiți (v.18).*

²² Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 267-268.

²³ Idem., *Buletinul Conferinței Generale*, 23 apr. 1901.

²⁴ Idem., *Youth's Instructor*, 20 dec. 1900.

²⁵ Idem., *Review and Herald*, 4 sept. 1900.

²⁶ Idem., *Manuscris 143*, 1897.

²⁷ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 117.

²⁸ Idem., *Manuscris 80*, 1903.

²⁹ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 226.

³⁰ Idem., *Manuscris 141*, 1901.

³¹ Idem., *Daruri Spirituale*, vol. 4, p. 115-116.

³² Idem., *Review and Herald*, 17 iul. 1900.

"Ispitit în toate lucrurile ca și noi"

Ellen White a făcut tot ce a putut ca să explice însemnătatea acestui adevăr. *Mântuitorul nostru a venit în această lume să sufere în natura umană toate ispitele cu care este atacat omul;*³³ *El știe din experiență care sunt slăbiciunile omenești, care sunt lipsurile noastre și care este intensitatea ispitelor noastre; a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat.*³⁴ *El știe cât de puternice sunt înclinațiile inimii firești,*³⁵ *deoarece El însuși le-a suportat. Unii pot gândi că Hristos, deoarece a fost Fiul lui Dumnezeu, n-a avut ispite așa cum au copiii acum. Scripturile spun că El a fost ispitit în toate lucrurile, așa cum și noi suntem ispitiți.*³⁶

*Ispitele la care a fost supus Isus au fost teribile... Dacă n-ar fi fost așa, dacă n-ar fi fost posibil ca El să cadă, n-ar fi fost ispitit în toate lucrurile așa cum este ispitită familia omenească. Ispitele lui Hristos și suferințele Lui erau proporționale cu caracterul Său înălțat, fără păcat... El S-a împotrivit până la sânge în ceasul acela, când teama de cădere morală a fost ca teama de moarte. Când S-a prăbușit în Ghețemani, cu sufletul în agonie iar picăturile de sânge care curgeau din porii Lui umezeau iarba de pe pământ... și pe cruce, Hristos a cunoscut, ca nimeni altcineva, puterea cumplită a ispitelor Satanei.*³⁷ *Niciodată cineva născut din femeie n-a fost atât de crud atacat de ispită.*³⁸

*Atât de real a întâmpinat și s-a împotrivit Isus ispitelor Satanei ca niciunul dintre copiii oamenilor.*³⁹ *În lupta Sa din pustie natura umană a lui Hristos a fost atât de împovărată cum nimeni altul dintre noi nu va ști vreodată... acestea au fost ispite reale, nu presupuse.*⁴⁰ *Apostolul confirmă acest fapt atunci când vorbește despre încercările pe care Isus a trebuit să le suporte: Voi nu v-ați împotrivit încă până la sânge în lupta împotriva păcatului (Evrei 12:4).*

În aceeași scrisoare, Ellen White enumeră ispitele cu care Isus a trebuit să se confrunte: *Fiul lui Dumnezeu, în natura Sa omenească, se lupta cu aceleași ispite feroce și copleșitoare care-i asaltează pe oameni - ispita îngăduirii apetitului, aceea de a se aventura cu îndrăzneală acolo unde nu i-a condus Dumnezeu și aceea de a se închina la dumnezeul acestei lumi, precum și aceea de a jertfi veșnicia de slavă pentru plăcerile fascinante ale acestei vieți.*⁴¹

Ademenirile la care a rezistat Isus erau aceleași pe care și noi le socotim greu de învins. Ele erau aruncate asupra Lui cu o atât mai mare putere cu cât caracterul Său este superior celui al nostru. Cu povara teribilă a păcatelor lumii asupra Sa,

³³ Idem., *Fii și Fiice ale lui Dumnezeu*, p. 230.

³⁴ Idem., *The Ministry of Healing* (Mountain View, California, Pacific Press Pub., 1942), p.71.

³⁵ Idem., *Mărturii pentru Comunitate*, vol. 5, p. 177.

³⁶ Idem., *Youth's Instructor*, apr. 1873.

³⁷ Ibid., 26 oct. 1899, citat în *Mesaje Selectate*, vol. 3, p. 131-132.

³⁸ Idem., *Educație*, p. 78.

³⁹ Idem., *Scrisoarea 17*, 1878.

⁴⁰ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 94-95.

⁴¹ Ibid., p. 95.

*Hristos s-a împotrivit ispitei apetitului, a iubirii de lume și a plăcerii de a se expune, care duce la încumetare.*⁴²

*Este o taină încă inexplicabilă muritorilor, aceea că Hristos a putut fi ispitit în toate lucrurile ca și noi și, cu toate acestea, fără păcat.*⁴³ Într-o împrejurare când unii puneau la îndoială natura căzută a lui Isus, Ellen White le-a răspuns: *Mi-au fost trimise scrisori în care se afirma că Hristos n-a putut avea aceeași natură ca omul, pentru că dacă ar fi avut, ar fi căzut și El la aceleași ispite. Dacă n-a avut natură umană, atunci nu poate fi exemplul nostru. Dacă n-a fost părtaș la natura noastră, nu putea fi ispitit așa cum a fost omul. Dacă n-a fost posibil ca să cedeze ispitei, El nu putea fi ajutorul nostru.*⁴⁴

*Mulți pretind că a fost cu neputință ca Hristos să fie biruit de ispită. Atunci n-ar fi fost așezat în locul lui Adam; n-ar fi putut câștiga biruința pe care Adam n-a reușit să o câștige. Dacă noi avem în vreun fel oarecare o luptă mai grea decât a avut Hristos, atunci nu ar putea să ne ajute. Dar Mântuitorul nostru a luat natura umană cu toate slăbiciunile ei. El a luat natura omului cu posibilitatea căderii în ispită. Noi nu avem nimic de purtat pe care El să nu-l fi dus.*⁴⁵

*Totuși, luând asupra Sa natura omului în starea lui căzută, Hristos n-a participat în niciun chip la păcatul lui.*⁴⁶ Iată un alt adevăr solemn pe care Ellen White n-a încetat niciodată să-l repete atunci când sublinia realitatea ispitelor la care a fost supus Isus. Căci, așa cum este scris: *Noi avem pe Unul (Isus) care a fost ispitit în toate privințele ca și noi, dar fără păcat* (Evrei 4:15).

„. . . dar fără păcat”

De fiecare dată când Ellen White scria despre subiectul delicat al naturii căzute a lui Hristos era foarte grijulie să adauge imediat că Hristos a trăit *fără să săvârșească păcat* nici în gând, nici în cuvânt și nici în faptă.

Într-o scrisoare către W. L. H. Baker, care evident avea tendința să vorbească despre Isus ca un om *întru totul om*, Ellen White îi sugera să fie mult mai atent: *Niciodată, în niciun fel, să nu lași nici cea mai vagă impresie asupra minților oamenilor, că o urmă, sau o înclinație către stricăciune s-ar fi găsit asupra lui Hristos, sau că în vreun fel El s-ar fi supus stricăciunii.*⁴⁷ *Nici măcar în gând Hristos n-a putut fi adus să se supună puterii ispitei.*⁴⁸ *Nici un cuvânt stricat nu i-a scăpat de pe buze. Niciodată n-a făcut o faptă rea pentru că El era Fiul lui Dumnezeu. Cu toate că avea*

⁴² Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 116.

⁴³ Idem., *Scrisoarea 8*, 1895, citată în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 5, p. 1128-1129.

⁴⁴ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 408.

⁴⁵ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 117.

⁴⁶ Idem., *Youth's Instructor*, 2 iun. 1898, citat în *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 256.

⁴⁷ Idem., *Scrisoarea 8*, 1895, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 5, p. 1128.

⁴⁸ Idem., *Review and Herald*, 8 nov. 1887.

chip omenesc, totuși era fără urmă de păcat.⁴⁹ În natura Sa omenească, El a păstrat curăția caracterului Său divin. A trăit Legea lui Dumnezeu și a onorat-o într-o lume a nelegiurii.⁵⁰

În mijlocul necurăției, Hristos și-a păstrat curăția. Satana n-a putut să-L mânjească sau să-L corupă. Caracterul Lui a dat pe față o ură desăvârșită față de păcat.⁵¹ Dacă cineva ar fi putut găsi un păcat în Hristos, dacă într-un anume lucru s-ar fi supus Satanei ca să scape de tortura groaznică, vrăjmașul lui Dumnezeu și al omului ar fi triumfat.⁵²

Unii cred că Isus a fost ispitit numai exterior, niciodată în interior. Dacă lucrurile ar fi stat așa, El n-ar fi fost în adevăr ispitit ca și noi. Nici n-ar fi cunoscut *puterea ispitelor noastre⁵³ și puterea patimilor omenești⁵⁴* la care sunt supuși oamenii. Dar niciodată nu s-a supus ispitei de a face o singură faptă care n-ar fi fost curată, înălțătoare și înnobilitoare.⁵⁵

Ellen White detaliază: *Isus a explicat mulțimii și după aceea ucenicilor că mântuirea nu vine din afară, ci dinăuntru. Curăția și necurăția țin de suflet. Fapta rea, cuvântul stricat și gândul rău, călcarea legii lui Dumnezeu sunt acelea care întinează și nu neglijarea ceremoniilor exterioare făcute de oameni.⁵⁶ Dacă legea operează numai asupra comportării exterioare, oamenii n-ar fi vinovați în gândurile, dorințele și planurile rele. Însă Legea cere ca sufletul să fie curat iar mintea sfințită, ca gândurile și sentimentele să fie în armonie cu standardul dragostei și al neprihănirii.⁵⁷*

Dacă nu există posibilitatea de a cădea în ispită, nu există ispită. Ispita există atunci când un om este puternic influențat să facă o faptă rea și știind că poate rezista prin credință, se prinde categoric de puterea divină. Așa a fost lupta prin care a trecut Isus.⁵⁸

Luând asupra Sa natura omului în starea ei căzută, n-a participat în nici un fel la păcatul ei. N-ar trebui să avem nici o îndoială cu privire la lipsa de păcat a naturii umane a lui Hristos.⁵⁹ Aceasta nu înseamnă că natura Sa a fost fără păcat în sine - fapt ce ar contrazice tot ce ea a scris în alte locuri - dar în sensul că datorită ascultării Sale desăvârșite, El a făcut-o fără păcat, condamnând păcatul în trup.

⁴⁹ Idem., *Welfare Ministry*, p. 287.

⁵⁰ Idem., *Youth's Instructor*, 2 iun. 1898.

⁵¹ Idem., *Semnele Timpului*, 10 mai 1899.

⁵² Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 761.

⁵³ Idem., *The Ministry of Healing*, p. 71.

⁵⁴ Idem., *In Heavenly Places*, p. 155.

⁵⁵ Ibid.

⁵⁶ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 397.

⁵⁷ Idem., *Review and Herald*, 5 apr. 1898.

⁵⁸ Idem., *Youth's Instructor*, 20 iul. 1899.

⁵⁹ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 256.

Atât divin cât și uman

Realitatea întrupării nu înseamnă că Isus a renunțat la divinitatea Sa. Ellen White avea obiceiul să spună că *El Și-a îmbrăcat divinitatea cu natura umană, El Și-a învăluit divinitatea cu haina naturii umane, dar nu s-a despărțit de divinitate*. Acest fel de expresii se găsesc de cel puțin 125 de ori în scrierile ei.⁶⁰ Iată câteva exemple: *De dragul nostru El s-a coborât de pe tron și a îmbrăcat umanitatea peste divinitate. El a pus deoparte haina regală, coroana regească, pentru a putea fi una cu noi*.⁶¹

Hristos nu a schimbat divinitatea cu umanitatea; el a îmbrăcat-o pe cea dintâi cu umanitatea.⁶² *El a pus un văl peste divinitate dar nu s-a despărțit niciodată de divinitate*.⁶³ *Cu toate că a luat natura umană asupra Sa, El era divin. Tot ceea ce este atribuit Tatălui este atribuit lui Hristos*.⁶⁴ *În El, Dumnezeu Însuși a coborât din cer*.⁶⁵

Într-un comentariu cu privire la vizita lui Isus la Templul din Ierusalim, ea scrie: *Al doilea Templu a fost onorat nu cu norul slavei lui Iehova, ci cu prezența vie a Aceluia în care locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii - Însuși Dumnezeu manifestat în trup*.⁶⁶ *Acesta este motivul pentru care, cu toate că a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, a stat înaintea lumii de la prima Sa intrare în ea, nemânjit de stricăciune, deși a fost înconjurat de aceasta*.⁶⁷

După ce a spus acestea, Ellen White pune această întrebare: *Nu trebuie să devenim și noi părtașii aceleiași plinătăți? Oare nu doar așa putem birui și noi cum a biruit El?*⁶⁸ De fapt, *El a învins ispita prin puterea pe care și omul o poate cere. El S-a prins de tronul lui Dumnezeu și nu este nici un bărbat sau femeie care să nu aibă acces la același ajutor, prin credința în Dumnezeu*.⁶⁹

Hristos, în slăbiciunea naturii umane, a trebuit să întâmpine ispitele cu unul care avea puterile unei naturi mai înalte pe care Dumnezeu o revărsase peste familia îngerilor. Dar natura umană a lui Hristos a fost unită cu divinitatea și în puterea aceasta El urma să suporte toate ispitele pe care Satana le putea aduce împotriva Lui și totuși, să-și păstreze sufletul neîntinat de păcat. Și această putere de a birui El urma să o dea fiecărui fiu și fiică a lui Adam care va primi prin credință neprihănirea atribuită a caracterului Său.⁷⁰

⁶⁰ Eric Claude Webster, *Curentele în hristologia adventistă*, p. 76.

⁶¹ E. White, *Review and Herald*, 24 oct. 1899.

⁶² Ibid., 29 oct. 1895, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 5, p. 1128.

⁶³ Ibid., 15 iun. 1905.

⁶⁴ Ibid., 19 iun. 1896.

⁶⁵ Ibid., 1 feb. 1898.

⁶⁶ Ibid., 16 ian. 1908.

⁶⁷ Idem., *Manuscris 16*, 1890, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 7, p. 907.

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 70.

⁷⁰ Idem., *Review and Herald*, 28 ian. 1909, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 7, p. 927.

Părtaş de natură divină

Ellen White a accentuat în special posibilitatea naturii umane de *a participa la natura divină* (2 Petru 1:4). Acesta este scopul pentru care Hristos a venit în această lume. El a venit să aducă oamenilor puterea lui Dumnezeu care să-i elibereze de sub puterea păcatului și să-i facă copii ai lui Dumnezeu. În acest scop, Hristos a trebuit să se împărtășească de natura căzută a omului astfel încât noi să fim în stare să ne împărtășim de natura Sa divină.

*El (Hristos) a luat natura noastră și a biruit ca și noi, luând natura Sa, să putem birui. Făcut „în asemănarea cărnii păcătoase” (Rom. 8:3), El a trăit o viață fără păcat.*⁷¹ Datorită vieții pe care Hristos a trăit-o în această lume, bărbații și femeile de azi pot trăi prin puterea Sa și prin îndrumarea Sa. În lupta lor cu Satana, ei pot să aibă tot ajutorul pe care L-a avut și El. Ei pot fi mai mult decât biruitori prin Acela care i-a iubit și S-a dat pe Sine pentru ei.⁷²

În natura Sa umană, Hristos a biruit asupra păcatului prin puterea lui Dumnezeu în care își pusese încrederea. Orice membru al familiei omenești are privilegiul să facă lucrul acesta. *Hristos n-a făcut nimic pe care natura umană să nu-l poată face dacă se împărtășește de natura divină,*⁷³ *El n-a folosit în favoarea Sa nici o putere care să nu ne fie oferită și nouă. Ca om, El a întâmpinat ispita și a biruit în puterea dată Lui de Dumnezeu.*⁷⁴

*Dacă Hristos a avut o putere deosebită pe care omul nu o poate primi, Satana ar avea un avantaj în această problemă.*⁷⁵ După Ellen White, *Satana a declarat că era imposibil pentru fiii și fiicele lui Adam să țină Legea lui Dumnezeu,*⁷⁶ făcând ca răspunderea să cadă pe Dătătorul Legii și nu pe om. Dar *El (Hristos) a venit în lumea aceasta ca să fie ispitit în toate lucrurile ca și noi, pentru a dovedi universului că în lumea aceasta a păcatului ființele umane pot trăi o viață pe care Dumnezeu o va aproba.*⁷⁷ *Domnul Isus a venit în lumea noastră, nu ca să descopere ce poate face Dumnezeu, ci ce ar putea omul să facă prin credința că puterea lui Dumnezeu poate ajuta în orice nevoie. Prin credință, omul trebuie să fie părtaş la natura divină și să învingă orice ispită cu care este atacat.*⁷⁸

Ellen White a învățat continuu că lucrarea mântuirii, realizată de Isus Hristos, nu s-a oprit la un singur act legal, iertarea păcatelor noastre, ci această lucrare include biruința asupra ispitei și a păcatului. *Hristos a venit să ne facă părtași*

⁷¹ Idem., *Hristos, Lumina lumii*, p. 311-312.

⁷² Idem., *Mărturii pentru comunitate*, vol. 9, p. 22.

⁷³ Idem., *Semnele Timpului*, 17 iun. 1897.

⁷⁴ Idem., *Hristos, Lumina lumii*, p. 24.

⁷⁵ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 3, 139.

⁷⁶ Idem., *Semnele Timpului*, 16 ian. 1896.

⁷⁷ Idem., *Review and Herald*, 9 mar. 1905.

⁷⁸ Idem., *Manuscris 1*, 1892, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 7, p. 929.

*de natură divină și viața Lui declară că natura umană combinată cu divinitatea nu face păcat.*⁷⁹

*A fost o realitate solemnă că Isus a venit să lupte luptele ca om, în folosul omului. Ispita și biruința Lui ne spun că natura umană trebuie să coopereze cu Modelul; omul trebuie să devină părtaș de natură divină.*⁸⁰ *Viața Lui a mărturisit că prin aceeași putere divină pe care a primit-o este posibil pentru om să asculte de Legea lui Dumnezeu.*⁸¹

Fără îndoială că această încercare n-ar fi fost eficientă dacă Isus ar fi trăit o viață fără păcat, într-o natură umană diferită de a noastră - adică în natura lui Adam înainte de cădere. Aceasta explică de ce, având o logică impecabilă, Ellen White afirma că *marea lucrare de mântuire putea fi dusă la îndeplinire numai dacă Mântuitorul lua locul lui Adam cel căzut.*⁸²

Concluzie

Ellen White scria pe o varietate de subiecte cum ar fi sănătate, educație, teologie, lucrarea medicală, predicarea Evangheliei și multe altele.⁸³ Însă subiectul ei favorit a fost Persoana și lucrarea lui Isus. Cu toate că ea nu tratează subiectele hristologice într-o manieră sistematică, ele abundă în scrierile ei.

Așa cum ea a spus foarte bine: *Hristos, caracterul și lucrarea Sa este centrul și învelișul întregului adevăr; El este legătura care ține laolaltă giuvaerele doctrinei. În El se găsește sistemul complet al adevărului.*⁸⁴ Datorită acestui lucru, *natura umană a Fiului lui Dumnezeu este totul pentru noi. Ea este lanțul de aur care leagă sufletele noastre de Hristos și prin Hristos, de Dumnezeu.*⁸⁵

Așa cum putem vedea, miezul hristologiei lui Ellen White se bazează pe lucrarea de mijlocire a lui Isus Hristos pentru împăcarea ființelor umane păcătoase cu Dumnezeu. Ea este în armonie perfectă cu Pavel, care spune că această împăcare este posibilă datorită întrupării lui Hristos *în asemănarea cărnii păcătoase* (Rom. 8:3).

Nu ne putem gândi la un rezumat mai bun al hristologiei lui Ellen White decât prin comentariul ei cu privire la predica de pe munte: *Hristos este scara pe care a văzut-o Iacob, cu baza sprijinită pe pământ, iar vârful atingând poarta cerului, chiar pe pragul slavei. Dacă scara aceea ar fi avut lipsă o singură treaptă la atingerea cu pământul am fi fost pierduți. Dar Hristos ajunge la noi acolo unde suntem. El a luat natura noastră și a biruit, astfel ca noi luând natura Sa să putem birui... Făcut „în*

⁷⁹ Idem., *Ministry of Healing*, p. 180.

⁸⁰ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 408.

⁸¹ Idem., *Manuscris 141*, 1901, citat în *Mesaje Selectate*, vol. 3, p. 132.

⁸² Idem., *Review and Herald*, 24 feb. 1874.

⁸³ Vezi Indexul scrierilor lui Ellen White, în care se găsesc clasificate alfabetic diferitele subiecte din scrierile lui Ellen White

⁸⁴ White, *Review ad Herald*, 15 aug. 1893.

⁸⁵ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1, p. 244.

asemănarea cărnii păcătoase” (Rom. 8:3), El a trăit o viață fără păcat. Acum, prin divinitatea Sa, El ajunge la tronul cerului în timp ce prin natura Sa umană, ajunge la noi. El ne îndeamnă ca prin credința în El să ajungem la slava caracterului lui Dumnezeu. De aceea trebuie să fim desăvârșiți, cum și Tatăl nostru care este în ceruri este desăvârșit.⁸⁶

Pentru Ellen White, Hristos manifestat în *asemănarea cărnii păcătoase* constituie condiția fără care nu poate fi împăcare cu Dumnezeu. *Natura Sa umană completă și desăvârșirea divinității Sale alcătuiesc pentru noi un teren solid prin care suntem aduși la împăcarea cu Dumnezeu.⁸⁷*

⁸⁶ Idem., *Hristos, Lumina lumii*, p. 311-312.

⁸⁷ Idem., *Scrisoarea 35*, 1894, citat în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 7-A, p. 487.

Capitolul 4: ELLET J. WAGGONER (1855-1916)

Când E. J. Waggoner a abordat pentru prima oară problema naturii umane a lui Isus în anul 1884, Ellen White se exprimase deja foarte clar cu privire la acest subiect. În vremea aceea nimeni nu se îndoia că Hristos, la întrupare, luase asupra Sa natura umană căzută.

Waggoner s-a simțit obligat să-și afirme convingerile, considerând acest adevăr indispensabil pentru înțelegerea planului de mântuire în general și a îndreptăririi prin credință în special. Scopul lui Waggoner nu era să confirme punctul de vedere al lui Ellen White, ci să folosească hristologia ei ca temelie pentru mesajul îndreptăririi care se obține prin Acela care a venit *într-o fire asemănătoare cu a păcatului*.

Primele declarații făcute între anii 1884 și 1888

În 1884, la scurtă vreme după ce a fost numit editor asistent la revista *Signes of the Times*, Waggoner a scris o serie de articole cu privire la natura umană a lui Isus. În ele, afirma că Hristos a venit în această lume în aceeași stare ca și omul păcătos, în timp ce a rămas drept și sfânt.

În primul lui articol din 3 iulie 1884, intitulat *Condamnat și îndreptățit*, citim: *Hristos a fost fără păcat; legea era în inima Lui. Ca Fiu al lui Dumnezeu, viața Lui era mult mai valoroasă decât a tuturor ființelor create atât în cer cât și pe pământ... El a luat asupra Sa natura noastră (Evrei 2:16-17) și asupra Lui a fost pusă „nelegiuirea noastră a tuturor” (Isaia 53:6). Pentru a ne mântui El trebuia să vină acolo unde eram noi; cu alte cuvinte, El trebuia să ia locul unui păcătos pierdut... Și deoarece Hristos a fost „numărat printre cei cu fărădelege”, a suferit pedeapsa pentru nelegiuire. Însă suferința lui Hristos n-a fost pentru El. El n-a făcut păcat și „în gura Lui nu s-a găsit vicleșug” (1 Petru 2:22).*¹

În al doilea articol, intitulat *O nouă creatură în Hristos*, Waggoner scria: *Dumnezeu a făcut pe Hristos (cel fără păcat) păcat pentru noi. El a fost făcut în toate lucrurile „asemenea fraților Săi”; și aceasta înseamnă nu numai în ceea ce privește exteriorul, aspectul fizic, ci că El a purtat păcatul exact așa cum îl purtăm și noi. Păcatele pe care le-a purtat nu erau ale Lui, ci ale noastre. El n-a cunoscut păcat, totuși, Domnul „a pus asupra Lui nelegiuirea noastră a tuturor”(Isaia 53:6). Cu toate că păcatele pe care le-a purtat erau ale noastre, ele au fost socotite ale Sale și de aceea i-au pricinuit moartea (Isaia 53:5).*²

În al treilea articol, care purta titlul *Sub lege*, Waggoner reafirmă că Isus trebuia să se așeze în exact aceeași condiție a acelor pe care dorea să-i mântuiască.

¹ Ellet J. Waggoner, *Semnele Timpului*, 3 iul. 1884.

² Ibid., 17 iul. 1884.

Aceasta nu însemna nicidecum că Isus era păcătos. Hristos a fost socotit printre păcătoși deși nu era unul din ei. *El a purtat păcatele lumii ca și cum ar fi fost ale Lui.*³

Pentru Waggoner, expresia *născut sub lege* (Gal. 4:4) însemna nu numai că Hristos a fost supus legii, ci că El a fost supus condamnării Legii ca un păcătos. Hristos S-a așezat în locul acelora care călcaseă Legea și care erau condamnați la moarte. Iată de ce Hristos a suferit condamnarea legii.

În broșura sa, *Evangelhia în Epistola către Galateni*, publicată la începutul anului 1888, Waggoner a dat o atenție deosebită textelor Gal.4:4; Ioan 1:14 și Romani 8:3, toate tratând problema lui Hristos în trup. Din aceste texte el trage concluzia că *Hristos S-a născut în asemănarea cărnii păcătoase.*⁴ Comentariile lui asupra textelor Filipeni 2:5-7; Romani 1:3; Evrei 2:9,16-17 și 2 Corinteni 5:21 identifică natura umană a lui Hristos cu aceea a lumii păcătoase.

Departa de a considera subiectul tulburător, înjosirea lui Isus era pentru Waggoner un subiect de încurajare pe care dorea să-l împărtășească cu cititorii. *Una dintre învățăturile cele mai încurajatoare din Scriptură este că Hristos a luat asupra Lui natura omului și că strămoșii Lui după trup erau păcătoși. Când studiem viețile strămoșilor lui Hristos și vedem că au avut toate slăbiciunile pe care le avem și noi, descoperim că nici un om nu are dreptul să-și scuze faptele păcătoase pe temeiul eredității. Dacă Hristos n-ar fi fost făcut „în toate lucrurile asemenea fraților Lui”, atunci viața Sa fără păcat n-ar fi fost nici o încurajare pentru noi. Puteam privi la ea cu admirație, dar ar fi fost o admirație care ne-ar fi adus disperare.*⁵

Pavel declară că Dumnezeu L-a făcut păcat pentru noi, zice Waggoner. *Eu vă dau faptele Scripturii; nu încerc să le explic. „Fără îndoială, mare este taina evlaviei”. Eu nu înțeleg cum s-a manifestat Dumnezeu în trup și în asemănarea cărnii păcătoase. Nu știu cum un Mântuitor curat și sfânt a putut să sufere toate slăbiciunile omenirii, care sunt urmarea păcatului, să fie socotit ca păcătos și să sufere moartea unui păcătos. Eu accept pur și simplu declarația Scripturii că numai așa putea fi Mântuitorul oamenilor și mă bucur în această cunoaștere, căci din moment ce El a fost făcut păcat, eu pot fi făcut neprihănirea lui Dumnezeu în El.*⁶

*Căci Hristos s-a coborât în cele mai mari adâncimi în care căzuse omul ca să-l poată înălța la tronul Său și totuși, niciodată n-a încetat să fie Dumnezeu și nu Și-a pierdut nici o parte din sfințenia Sa.*⁷

Acestea sunt principalele gânduri dezvoltate de Waggoner în primele sale scrieri care au tratat natura umană a lui Isus. În ceea ce privește legătura lor cu divinitatea lui Hristos, Waggoner clădește pe ele temelia pe care și-a structurat solia

³ Ibid., 18 sept. 1884.

⁴ Idem., *Evangelhia în Epistola către Galateni*, p. 60. Waggoner a scris acest pamflet de 71 de pagini ca un răspuns la un pamflet de 85 de pagini cu titlul *Legea în Epistola către Galateni*, scris de G. I. Butler.

⁵ Ibid., p. 61.

⁶ Ibid., p. 62.

⁷ Ibid., p. 63.

despre îndreptăţirea prin credinţă prezentată la sesiunea Conferinţei Generale de la Minneapolis din 1888.

"Dumnezeu descoperit în trup"

Aşa cum s-a spus mai sus, niciunul dintre textele cuvântărilor lui Waggoner, prezentate la sesiunea de la Minneapolis, nu s-au păstrat. Dar în mod clar, articolele sale publicate în *Signes of the Times* imediat după sesiune ar trebui să reprezinte ideile principale ale seminariilor sale. Sesiunea s-a încheiat pe 4 noiembrie 1888 iar pe 21 ianuarie 1889 a apărut primul articol cu privire la *Dumnezeul descoperit în trup*.⁸ Conţinutul lui a fost retipărit în întregime, sub acelaşi titlu în cartea *Hristos şi neprihănirea Sa*⁹, publicată în 1890.

Waggoner îşi începe cartea cu un discurs privitor la divinitatea lui Hristos, apoi tratează natura Sa omenească, folosind numai Biblia pentru a prezenta *minunata istorie a naturii umane a lui Hristos*. El începe prin citarea textului din Ioan 1:14 pentru a accentua că *Isus a fost atât Dumnezeu cât şi om. La început numai Dumnezeu, El a luat asupra Sa natura umană şi a trăit printre oameni ca un muritor de rând*.¹⁰

Această umilire de bună voie a lui Hristos este foarte bine exprimată de Pavel, după părerea lui Waggoner, în Filipeni 2:5-8: *Este imposibil, scrie el, pentru noi să înţelegem cum a putut Hristos, ca Dumnezeu, să se umilească până la moartea de cruce şi este mai rău decât nefolositor pentru noi să facem speculaţii cu privire la acest subiect. Tot ce putem face este să acceptăm faptele aşa cum sunt prezentate în Biblie*.¹¹

Pentru a face mai lămurit înţelesul cu privire la ceea ce s-a întâmplat atunci când *Cuvântul S-a făcut trup*, Waggoner citează Romani 8:3-4. *Un gând mic ar fi suficient să arate oricui că dacă Hristos a luat asupra Sa asemănarea omului ca să-l poată răscumpăra, trebuie să fi fost omul păcătos cu care S-a asemănat, căci El a venit să-l răscumpere... Mai mult, faptul că Hristos a luat asupra Sa nu trupul unei fiinţe fără păcat, ci a unui om păcătos, adică trupul pe care Şi l-a asumat, avea toate slăbiciunile şi tendinţele păcătoase faţă de care este supusă natura umană căzută, se vede în declaraţia că El a fost sămânţa lui David „după trup”. David a avut toate slăbiciunile naturii umane. El spunea despre sine: „Iată că sunt născut în nelegiuire şi în păcat m-a născut mama mea.” (Psalmi 51:5).*¹²

⁸ Şapte articole au fost publicate în *Semnele Timpului*. Primul a fost cu privire la natura umană a lui Hristos (21 Ian. 1889). Următoarele patru au avut ca subiect divinitatea lui Hristos (1,8,15 şi 22 martie 1889); ultimele două au fost intitulate *Hristos Legiuitorul* şi *Hristos, Răscumpărătorul*.

⁹ Această carte a fost retipărită atât în Australia cât şi în Anglia, 1892; în Hamburg şi Basel. Vezi L.E. Froom, *Mișcarea destinului*, p. 373. În 1989 a fost tradusă şi publicată în Franţa.

¹⁰ Waggoner, *Hristos şi neprihănirea Sa*, p. 24.

¹¹ Ibid., p. 25.

¹² Ibid., p. 26-27.

Pentru Waggoner textul din Evrei 2:16-18, confirmă această stare: *Dacă El (Hristos) a fost făcut în toate lucrurile asemenea fraților Lui, El trebuie că a suferit toate slăbiciunile și a fost supus tuturor ispitelor.*¹³ Pavel merge mai departe atunci când scrie în 2 Corinteni 5:21 că *pe Cel Ce n-a făcut păcat El L-a făcut păcat pentru noi, pentru ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El.* Waggoner adaugă: *Mielul fără pată al lui Dumnezeu, care n-a cunoscut niciun păcat, a fost făcut păcat și nu doar socotit ca păcătos, ci în realitate a luat asupra Sa natura păcătoasă. El a fost făcut păcat pentru ca noi să putem fi făcuți neprihăniți.*¹⁴

După ce citează încă odată Gal. 4:4-5, Evrei 2:18 și Evrei 4:15-16, Waggoner face remarcă: *Poate unii au gândit, când au citit aceste pasaje, că noi am subapreciat caracterul lui Isus coborându-L până la nivelul omului păcătos.*¹⁵ Din contră, spunea el, *NOI PUR ȘI SIMPLU ÎNĂLȚĂM puterea divină a Mântuitorului nostru binecuvântat, care a coborât de bună voie la nivelul omului păcătos, pentru ca să-l poată înălța pe om la curăția Sa fără pată, pe care Și-a păstrat-o în împrejurările cele mai potrivnice.*¹⁶

În ciuda slăbiciunilor trupului, *nici pentru o clipă natura Sa divină n-a nutrit o dorință rea, iar puterea divină nu s-a clătinat. Suferind în trup tot ceea ce oamenii pot suferi, El S-a întors la tronul Tatălui Său tot la fel de nepătat ca și atunci când a părăsit curțile slavei.*¹⁷

Secretul biruinței lui Hristos asupra păcatului stă în aceasta: El a fost *cuprins de slăbiciuni* și cu toate acestea *n-a făcut păcat* deoarece puterea divină a locuit în El fără întrerupere. Acum, această putere poate fi a noastră dacă *Hristos locuiește în inimile noastre prin credință*; dacă, asemenea lui Hristos, *veți fi umpluți cu toată plinătatea dumnezeirii* (Efes. 3:17, 19).¹⁸

Suferind tot ceea ce trupul omenesc a moștenit, El știe totul și atât de mult se identifică cu copiii Săi încât este conștient de tot ce îi constrânge pe ei și știe cât ajutor divin este necesar pentru împotrivire; dacă noi avem o dorință sinceră să rezistăm *stricăciunii și spiritului lumesc*, El poate și este gata să ne dea *putere cu mult mai multă decât putem noi cere și gândi*. Noi putem avea prin har toată puterea pe care a avut-o Hristos, căci El ne-o dă fără plată.¹⁹ *Ce minunate posibilități există pentru noi!*, exclama Waggoner. De aceea putem spune: *Pot totul în Hristos care mă întărește.*²⁰

Acesta este raționamentul lui Waggoner cu privire la subiectul *Hristos descoperit în trup*. Ca să biruim puterea păcatului, era necesar ca Hristos să vină și să

¹³ Ibid., p. 27.

¹⁴ Ibid., p. 27-28.

¹⁵ Ibid., p. 28.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid., p. 29.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid., p. 30.

²⁰ Ibid., p. 30-31

locuiască în *asemănarea trupului păcătos*. După ce a biruit păcatul în trup, El poate acum să asigure puterea Sa tuturor acelor care o vor accepta. În felul acesta, aceeași putere divină care a împuternicit pe Hristos să trăiască o viață fără păcat într-o natură umană păcătoasă, a făcut în stare pe păcătosul în care locuiește Hristos să biruiască ispita și să învingă puterea păcatului.

Așa cum se poate vedea, hristologia lui Waggoner l-a condus în mod natural la îndreptățirea prin credință. Lucrarea lui Hristos nu poate fi despărțită de Persoana Sa. Solia îndreptățirii prin credință, așa cum a fost prezentată de Waggoner în 1888, nu este decât o aplicare practică a hristologiei lui. Deoarece Hristos S-a identificat în mod desăvârșit cu natura umană căzută, lucrarea Sa în noi nu este limitată doar la o tranzacție legală - iertarea de păcat - ci ea conține și curățirea *de orice nelegiuire* (1 Ioan 1:9).²¹

Când Hristos ne acoperă cu mantia neprihănirii Sale, nu ne oferă un acoperământ pentru păcat, ci ne îndepărtează păcatul... El ne curăță în realitate de vină; și dacă este curățit de vină, este îndreptățit, făcut drept, omul a trecut printr-o schimbare radicală. El este cu siguranță un alt om... *El este o faptură nouă* (2 Cor 5:17).²²

Realizarea cea mai mare a lui Waggoner n-a fost numai să reintroducă principiul îndreptățirii prin credință în Biserica Adventistă, ci și să aplice hristologia la lucrarea de mântuire. Pentru Luther, îndreptățirea prin credință a fost pur și simplu o tranzacție legală.

Declarația de credință de la Concord confirmă aceasta: *Toată neprihănirea noastră este în afara noastră; ea locuiește în întregime în Isus Hristos*. Pentru Waggoner, pe de altă parte, îndreptățirea include acțiunea lui Hristos în om ca să-l facă drept (Rom. 5:19) prin puterea pe care Dumnezeu o dă celui care crede în Hristos și îl primește în inimă (Ioan 1:12).

În ultima sa carte, *Legământul cel veșnic*, publicată în Londra în anul 1900, Waggoner face următoarea declarație: *Înainte de a veni sfârșitul și la vremea revenirii lui Hristos, trebuie să fie pe pământ un popor nu deosebit de numeros în raport cu numărul locuitorilor pământului, ci destul de mare încât să fie cunoscut pe tot pământul, în care "toată plinătatea lui Dumnezeu" să se descopere chiar așa cum a fost în Isus din Nazaret. Dumnezeu va demonstra în fața lumii că ceea ce a făcut cu Isus din Nazaret poate face cu oricine care se predă Lui*.²³

²¹ Ibid., p. 59.

²² Ibid., p. 66.

²³ Idem., *The Everlasting Covenant*, p. 366. Arthur G. Daniells a recomandat această carte lui W. C. White într-o scrisoare datată 12 mai 1902: „Sunt profund convins că ceva ar trebui să fie făcut pentru a așeza un fluviu de lumină în casele poporului nostru. Nu știu o carte mai bună pentru a face lucrul acesta, în afară de Biblie, decât cartea fratelui Waggoner.” (citată de Olsen în cartea *Prin criză spre victorie*, p. 231).

Waggoner își confirmă hristologia (1891-1902)

De-a lungul anilor 1890, Waggoner se bucura de un mare grad de autoritate în Biserica Adventistă. Susținut de Ellen White și în colaborare cu colegul lui A.T. Jones, i s-a dat ocazia să prezinte solia îndreptățirii prin credință la adunări de tabără, la mari convenții pastorale și la diferite sesiuni ale Conferinței Generale.

La sesiunea Conferinței Generale din anul 1891, Waggoner a fost invitat să prezinte o serie de 16 studii pe care le-a dedicat Epistolei către Romani.²⁴ Cu greu ar fi putut alege o epistolă mai favorabilă pentru a dezvolta ideea majoră a soliei îndreptățirii prin credință. În special, două pasaje au fost relevante pentru subiectul naturii umane a lui Isus.

Declarația lui Pavel în Romani 1:3 cu privire la urmașii lui David, a oferit prima ocazie. Pavel spune că Isus Hristos *a fost născut din sămânța lui David după trup*. De aceea, Waggoner ne invită: *să citim istoria lui David și a împăraților care au venit după el și care au devenit strămoșii lui Isus și veți vedea că din punct de vedere omenesc, Domnul a fost cu minusuri, ca înaintașii Lui, tot atât de rău ca oricare altul. Mulți dintre ei fuseseră desfrânați, și idolatri cruzi. Deși Isus a fost afectat de slăbiciuni, El n-a păcătuit și în gura Lui nu s-a găsit vicleșug* (1 Petru 2:22). Aceasta pentru a da curaj oamenilor din situațiile cele mai de jos ale vieții. Aceasta trebuie să arate că puterea Evangheliei harului lui Dumnezeu poate învinge ereditatea.²⁵

Cu privire la declarația că Dumnezeu a trimis pe Fiul Său *în asemănarea cărnii păcătoase*, Waggoner declară: *Există o idee larg răspândită că aceasta înseamnă că Hristos a simulat un trup păcătos, că n-a luat asupra Sa, în realitate, trup păcătos ci doar a părut că este așa*.²⁶

Pentru a dovedi netemeinicia acestei opțiuni, Waggoner a citat Evrei 2:17, care afirmă că *Isus a trebuit să fie făcut asemenea fraților Săi, ca să poată fi un mare preot milos și credincios în lucrurile care aparțin lui Dumnezeu, ca să facă împăcare pentru păcatele norodului*. Apoi citează Galateni 4:4-5 unde Pavel declară că *Isus a fost născut din femeie, născut sub lege ca să răscumpere pe cei ce erau sub lege*. Urmează concluzia: *El a luat același trup pe care-l au toți cei născuți din femeie*.²⁷

În cele din urmă, ca să stabilească rațiunea pentru venirea lui Hristos în asemănarea cărnii păcătoase, Waggoner așează față în față Romani 8:3-4 și 2 Corinteni 5:21. *Primul spune că Hristos a fost trimis în asemănarea cărnii păcătoase, astfel ca îndreptățirea legii să poată fi împlinită în noi*. Cel de al doilea spune că *Dumnezeu L-a făcut păcat pentru noi, deși El n-a cunoscut păcat, ca să putem fi neprihânirea lui Dumnezeu în El*.²⁸

²⁴ Idem., *Buletinul Conferinței Generale*, 1891. *Semnele Timpului*, oct. 1895 și sept. 1896.

²⁵ Idem., *Waggoner despre Romani*, p. 12.

²⁶ Ibid., p. 128.

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

În toate aceste explicații, Waggoner leagă continuu întruparea lui Hristos cu scopul răscumpărării: să elibereze ființele omenești de sub puterea păcatului și a morții prin puterea Duhului de viață care este în Isus Hristos (Rom. 8:2).

În 1892, Waggoner a acceptat o chemare de a merge în Anglia și să devină editor al revistei *Adevărul Present*. El a stat acolo până în 1902. În acest timp a fost invitat să ia parte la sesiunea Conferinței Generale din 1897 unde a prezentat 19 studii bazate pe primele capitole ale Epistolei către Evrei. Aceasta nu este o surpriză, ținând cont că aceste capitole conțin dovada cea mai clară a naturii divine și umane a lui Hristos.²⁹

Încă o dată, Waggoner a avut ocazia să-și prezinte hristologia, care era în acord cu aceea a Comitetului Conferinței Generale și a bisericii. Dacă n-ar fi fost așa, ei n-ar fi ales să-l invite pe Waggoner să facă tot drumul din Anglia pentru acest eveniment deosebit.

Waggoner a repetat poziția lui, pe care am analizat-o, cu privire la natura umană a lui Isus. La un moment dat a parafrazat pe apostolul Pavel: *Dacă mărturisim cu gura noastră că Domnul Isus, care a venit în trupul nostru și vom crede în inima noastră că Dumnezeu L-a înviat din morți - că El este o putere vie - vom fi mântuiți.*³⁰

Pentru a se asigura că publicului îi era clar acest punct, Waggoner a insistat: *Cuvântul a fost făcut trup desăvârșit în Adam, dar în Hristos, Cuvântul a fost făcut trup căzut. Hristos coboară până în adânc și acolo este Cuvânt trup, trup păcătos.*³¹

Într-un articol în *Semnele Timpului*, intitulat *Dumnezeu descoperit în trup*, Waggoner menționează că păcatele noastre n-au fost puse asupra lui Hristos în mod simbolic, ci au fost puse în realitate asupra Lui.³² De asemenea, în comentariul lui la Epistola către Galateni publicat în anul 1900, subliniază cu toată puterea că Hristos a purtat păcatele noastre *în propriul Său trup* (1 Petru 2:24). *Păcatele noastre*, scria el, *n-au fost puse asupra lui Isus în mod figurativ, ci au fost "în trupul Său". El a fost "făcut blestem" pentru noi, "a fost făcut păcat" pentru noi și ca urmare, a suferit moartea pentru noi... Același text care ne spune că El a purtat păcatele noastre "în trupul Său" are grijă să ne spună că El "n-a făcut păcat". Este pentru slava Sa veșnică și pentru mântuirea noastră din păcat faptul că El a purtat păcatul asupra Lui și în El, fiind în realitate făcut păcat pentru noi, cu toate acestea nu face nici un păcat.*³³

Concluzie

Aceasta este esența hristologiei lui Waggoner. Dacă poziția lui n-ar fi fost în armonie cu credința Bisericii, Comitetul Conferinței Generale nu l-ar fi invitat la

²⁹ Aceste studii sunt publicate în *Buletinul Conferinței Generale*, 1897, sub titlul *Studii din Cartea către Evrei*.

³⁰ *Buletinul Conferinței Generale*, 1897, vol. 2, p. 12.

³¹ *Ibid.*, vol. 1, p. 57.

³² Waggoner, *Semnele Timpului*, 21 ian. 1889.

³³ *Idem.*, *The Glad Tidings*, p. 62.

sesiunea din 1901 ca să respingă *doctrina ciudată* a mișcării *Holy Flesh* (trup sfânt), potrivit căreia Hristos a luat *natura lui Adam înainte de cădere*.³⁴

Dacă este un subiect care revine în învățătura lui Waggoner este cu siguranță hristologia lui. Lucrarea lui, *Mărturisire de credință*, scrisă cu puțin înainte de moartea sa în 1916, rămâne cea mai bună dovadă a acestei realități. Acolo el exprimă din nou paradoxul lui Hristos, care a luat asupra Sa natura *omului păcătos*, în timp ce oferă o *viață desăvârșită* - liberă de păcat, o viață de biruință asupra morții. *Astfel, în Hristos, Dumnezeu Și-a dat viața pentru și în favoarea oamenilor păcătoși. Aceasta este totalitatea Evangheliei*.³⁵

³⁴ Acest eveniment va fi tratat în capitolul 7.

³⁵ *Mărturisirea de credință*, p. 8, 10. Vezi Webster *Curente în hristologia adventistă*, p. 222, 223

Capitolul 5: ALONZO T. JONES (1850 - 1923)¹

Predicator entuziast, editor al câtorva reviste² și autor al mai multor lucrări³, Alonzo T. Jones a fost unul dintre conducătorii spirituali proeminenți ai Bisericii Adventiste în anii 1890.

S-a născut la 21 aprilie 1850, la Rockhill, Ohio. La vârsta de 20 de ani s-a înrolat în armată pentru trei ani. Această experiență i-a întărit spiritul de disciplină și o anumită duritate în relații. În timp ce majoritatea camarazilor căutau distracții în timpul lor liber, Jones prefera să citească lucrări de istorie sau publicații adventiste, în paralel cu Biblia. În felul acesta el a acumulat mare parte din cunoștința de bază de care avea nevoie în lucrarea lui viitoare ca pastor și scriitor.

După ce a făcut stagiul militar, a cerut botezul în Biserica Adventistă. A fost numit predicator pe Coasta de Vest. În luna mai 1885 a fost angajat ca editor asistent la revista *Semnele Timpului*, o poziție pe care a deținut-o, alături de E. J. Waggoner, până în 1889.

Deși au fost foarte deosebiți unul de altul, acești doi bărbați au colaborat foarte strâns în predicarea soliei îndreptățirii prin credință. Cu sprijinul lui Ellen White, ei au revoluționat sesiunea Conferinței Generale de la Minneapolis din 1888. Ca urmare, timp de doi ani, Comitetul Conferinței Generale i-a numit pe Waggoner și Jones să prezinte această solie în adunări de tabără, la convenții pastorale, în instituții și în bisericile din toată țara. Până la momentul plecării spre Australia, în anul 1891, Ellen White i-a acompaniat adesea. Ea considera solia lor ca venind de la Dumnezeu.

După plecarea lui Waggoner în Anglia în anul 1892, Jones a rămas să susțină interesul față de solia din 1888. El a împlinit această lucrare în mod strălucit, cu deplina aprobare a conducătorilor Bisericii. În anii 1890, la fiecare sesiune a Conferinței Generale îi era rezervat un timp în program pentru el ca să prezinte diferitele aspecte ale *întreitei solii îngerești*, deoarece colecția sa de studii biblice era bine cunoscută.

Datorită interesului în libertatea religioasă, Jones a fost ales în 1889 editorul șef al revistei *American Sentinel*. În anul 1897 i s-a cerut să fie membru al Comitetului Conferinței Generale și în același timp, editor șef la *Review and Herald*. Apoi, la sesiunea Conferinței Generale din 1901 a fost numit președinte al Conferinței California, poziție pe care a deținut-o până în 1903.

¹ *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, p. 707. Vezi de asemenea George R. Knight, *De la 1888 la apostazie, Cazul lui A.T. Jones*

² *Semnele Timpului*, *Review and Herald* și *American Sentinel*.

³ *Mesajul Îngerului al Treilea*, predici prezentate la sesiunea Conferinței Generale din 1895 de către A. T. Jones, publicate de către John O. Ford; *The Consecrated Way to Christian Perfection* (Pacific Press Pub. Assn. 1905); *Lessons on Faith*, o colecție de articole și predici publicate de John O. Ford

Jones a fost apoi invitat să poarte răspunderea Departamentului de Libertate Religioasă la nivelul Conferinței Generale din Washington. La început a acceptat invitația, dar apoi a renunțat și a mers la Battle Creek ca să lucreze în colaborare cu dr. J. H. Kellogg, sub influența căruia a ajuns în conflict cu Conferința Generală. Ca urmare, i s-au retras numirile din slujbele în cadrul bisericii. În cele din urmă, din cauza unei ostilități crescânde față de conducerea Bisericii, i s-a retras calitatea de membru în anul 1909.

Înainte de despărțire însă, A. G. Daniells, președintele Conferinței Generale, a încercat o reconciliere la sesiunea din 1909. Din anumite motive, Jones a respins această deschidere. Începând de atunci, cu toate că a rămas un pázitor al Sabatului care a continuat să adere la majoritatea doctrinelor fundamentale adventiste, a rămas în afara Bisericii. Mai mult, așa cum remarca biograful lui, George R. Knight, *în ciuda ostilității față de biserica organizată, Jones părea că dorește prietenia adventistă.*⁴ A murit la 12 mai 1923, la Battle Creek, ca urmare a unei hemoragii cerebrale.

Mai este credibilă solia lui Jones ?

Datorită ultimei sale despărțiri de Biserică, unii adventiști pun serios la îndoială valoarea sau validitatea soliei transmise de Jones. Desigur, ca regulă generală, solia unuia care nu rămâne statornic în credință până la sfârșit, tinde să-și piardă credibilitatea.⁵

În cazul lui Jones însă, această despărțire s-a produs datorită conflictului cu organizația, nu cu credința. George R. Knight scrie: *După ce am studiat viața lui timp de câțiva ani, mi se pare aproape imposibil să cred că Jones cel puternic din anii 1890 ar fi putut naufragia în credință. Pe de altă parte, mi se pare aproape imposibil - având în vedere mândria lui, opiniile lui puternice și extremismul lui, să cred că ar fi putut face altceva. Cheia viitorului lui se află în solia care era atât de apropiată inimii lui - să îngăduie puterii Duhului Sfânt să transforme viața lui, prin credință. În acest punct a greșit el. Avea o teorie corectă a adevărului, dar a eșuat în practicarea lui.*⁶

În același mod, Ellen White a accentuat deosebirea dintre solie și sol. Ea avea o înțelegere corectă a ambelor. Ea primise solia lui ca fiind inspirată din cer. N-a ezitat să o predice personal. Dar din cauza opoziției pe care Jones și Waggoner a trebuit să o întâmpine, s-a temut că vor fi descurajați și în cele din urmă *biruiți de ispitele vrăjmașului*. Totuși, ea avertizează: *Dacă, totuși, lucrul acesta s-ar întâmpla, aceasta n-ar dovedi că ei n-au avut solia de la Dumnezeu sau că lucrarea pe care ei au făcut-o a fost o greșeală.*⁷

⁴ Knight, p. 255.

⁵ Froom, în *Mișcarea Destinului* ignoră aproape în întregime rolul și solia lui A. T. Jones.

⁶ Knight, p. 256.

⁷ E. White, *Scrisoarea 24*, 1892.

Această mărturie este demnă de crezare, având în vedere împrejurările care, din nefericire, au justificat ulterior temerile lui Ellen White cu privire la mesageri. Fără îndoială, era conștientă de originea mesajului predicat de Jones și Waggoner, cu toate că uneori i-a corectat în anumite puncte.⁸ După ce a citit în Australia cele 24 de studii prezentate de Jones la sesiunea Conferinței Generale din 1893, Ellen White a scris: *Știm că fratelui Jones i s-a dat solia pentru timpul acesta - hrană la timp potrivit pentru turma flămândă a lui Dumnezeu. Cei care, prin prejudecată, nu vor pune o barieră inimii împotriva soliei trimise din cer, vor simți duhul și forța adevărului.*⁹

Jones s-a bucurat și de încrederea conducătorilor bisericii, după cum scria Arthur L. White: *Se pare că atitudinea adevărată a bisericii și a conducătorilor ei față de Jones și Waggoner, după sesiunea din 1888, este cel mai bine reflectată de invitațiile care le-au fost adresate acestor doi bărbați să conducă studii biblice la sesiunile Conferinței Generale ținute în următorii zece ani. Comitetul Conferinței Generale era responsabil cu plănuierea Conferinței Generale și cu alegerea vorbitorilor. Organizația Bisericii avea mulți predicatori buni. Alegerile făcute descoperă sentimentele conducătorilor Bisericii.*¹⁰

Doar o scurtă privire la numărul impresionant de studii biblice prezentate la diferitele sesiuni ale Conferinței Generale din 1891 până în 1899 va fi suficientă să stabilească nivelul de încredere de care se bucurau: 17 ale lui Waggoner în 1891; 24 ale lui Jones în 1893; 26 ale lui Jones în 1895; 19 ale lui Waggoner și 11 ale lui Jones în 1897; 3 ale lui Waggoner și 7 ale lui Jones în 1899. Niciodată nu li s-ar fi cerut acestor bărbați să prezinte, așa cum au făcut, diferitele aspecte ale întregii solii îngerești, dacă aceștia n-ar fi fost în armonie cu credințele bisericii.

Hristologia lui Jones

Jones vorbea cu profunzime despre natura umană a lui Hristos; mai întâi în nenumărate articole în *Review and Herald*, al cărei editor-șef era¹¹ și mai târziu în studiile biblice prezentate la sesiunile Conferinței Generale din 1893 și 1895 sub titlul *Întreita solie îngerească*¹² și în cele din urmă într-un pamflet *Calea consacrată spre desăvârșirea creștină*¹³, publicată la încheierea lucrării lui în 1905.

⁸ De exemplu vezi E. White *Mesaje Selectate*, vol.1, p. 377-379.

⁹ E. White, Manuscris 1180. Vezi Robert J. Wieland *Ellen G. White Endorsements of the 1888 Message, as Brought by Jones and Waggoner*.

¹⁰ Arthur L. White, *Ellen White, anii singuratici*, (Washington, D. C., Review and Herald Pub. Assn., 1984), p. 412-413.

¹¹ A. T. Jones, *Review and Herald*, 18 feb. 1896; 16 nov. 1897; 11 și 18 apr. 1899; 4, 11, 18 și 25 dec. 1900; 1 și 22 ian. 1901.

¹² Vezi *Buletinul Conferinței Generale*, 1893 și 1895.

¹³ Jones, *Calea consacrată spre desăvârșirea creștină* (Mountain View, California, Pacific Press Pub., 1984).

În cadrul acestui studiu este imposibil să intrăm în toate amănuntele soliei expuse de Jones. Va fi suficient aici să definim punctele principale ale hristologiei lui. Mai întâi, să stabilim clar că Jones a prezentat totdeauna pe Hristos ca Dumnezeu. Pentru el, *atât de deplină este natura Sa, natura lui Dumnezeu, încât este imprimarea substanței lui Dumnezeu. El este Dumnezeu.*¹⁴ Jones declara: *Este esențial să cunoaștem primul capitol din Evrei ca să descoperim care este natura revelată în al doilea capitol din Evrei ca om.*¹⁵

În prezentările din anul 1893, Jones a confirmat învățătura lui Waggoner cu privire la îndreptățirea prin credință. El afirma că *Isus S-a împărtășit de aceeași carne și sânge pe care le avem și noi.*¹⁶ Iar în al zecelea studiu, a explicat cum Dumnezeu a întretesut în Hristos *mantia neprihănirii*, oferită să fie îmbrăcată de cei care-L primesc.

Jones declara: *Acea îmbrăcămintă a fost țesută într-un trup omenesc. Trupul omenesc, trupul lui Hristos, a fost războiul, nu-i așa? Haina aceasta a fost țesută în Isus, în același trup pe care-l avem tu și eu. ACEL TRUP CARE ESTE AL TĂU ȘI AL MEU, PE CARE L-A PURTAT Hristos în această lume - acela a fost războiul în care Dumnezeu a țesut haina aceea pentru tine și pentru mine să o purtăm în trup și El dorește să o purtăm acum.*¹⁷

Prezentările cele mai complete și mai amănunțite au fost prezentate de Jones la sesiunea Conferinței Generale din 1895. Din cele 26 de studii, șase sunt alocate doctrinei Întrupării.¹⁸ În cursul acestor prezentări, Jones făcea observația că natura lui Hristos fusese obiectul unui studiu profund timp de *trei sau patru ani*, dar că Dumnezeu îi condusese *mult mai departe* în acest subiect.¹⁹ Jones credea că avea argumente noi în stare să consolideze învățătura cu privire la natura umană a lui Hristos.

Raportul sugerează că după sosirea lui în Anglia în anul 1892, Waggoner a trimis lui Jones scrierile episcopului anglican Edward Irving, bine cunoscut pentru hristologia lui. Este foarte clar că Jones citise lucrările lui Irving și ele avuseseră o influență asupra argumentelor și expresiilor aflate în prezentările din anul 1895.²⁰

Înțelegerea lui Jones cu privire la natura umană a lui Isus precum și aplicațiile practice pentru viața creștină pot fi rezumate în patru concepte principale:

¹⁴ Ibid., p. 16.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Buletinul Conferinței Generale, 1893, p. 207.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Buletinul Conferinței Generale, 1895. Ultimile 16 studii au fost publicate de John O. Ford: *Solia Îngerului al Treilea, Predici ținute la Conferința Generală din 1895* de A. T. Jones (Angwin, California, Pacific Union College Press, 1977).

¹⁹ Ibid., 1895, p. 330.

²⁰ William H. Grotheer, *O Istorie a interpretării doctrinei întrupării așa cum este învățată de Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea*, p. 30,32.

1. Natura umană căzută a lui Hristos

Jones nu avea nici cea mai mică îndoială că Hristos a luat asupra Sa natura umană sau păcătoasă a omului - *asemenea cărnii păcătoase*. Acest tip de exprimare se întâlnește de peste 90 de ori în prezentările lui din anul 1895.²¹

Nemulțumit doar cu afirmarea adevărului acestei solii, Jones dorea să explice logica ei. În scopul acesta a început să accentueze originea comună a naturii umane a lui Hristos și aceea a tuturor oamenilor. Pentru a demonstra punctul lui de vedere, el citează Evrei 2:11 - *Căci Cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți, sunt dintr-unul*. Pe baza acestui verset, Jones trăgea concluzia că *în natura Sa umană, Hristos a venit din omul din care noi toți am venit... Un om este sursa și capul întregii naturi umane. Iar genealogia lui Hristos, ca a fiecăruia dintre noi, se întoarce la Adam... Toți cei care venim dintr-un om, după trup, suntem dintr-unul*. Astfel, în ceea ce privește partea omenească, natura lui Hristos este cu siguranță natura noastră.²²

Ce fel de trup este el în realitate? întreba Jones. *Ce fel de trup unic este acela pe care lumea îl știe? Exact același trup pe care îl avem tu și eu. Această lume nu cunoaște nici un alt trup de om și n-a cunoscut altul până când nu s-a creat nevoia venirii lui Hristos. De aceea, pentru că lumea aceasta cunoaște numai acest fel de trup cum avem noi, cum este acum, este cu siguranță adevărat că atunci când „Cuvântul S-a făcut trup”, El a fost făcut exact un trup cum este al nostru. Nu poate fi altfel.*²³

Sprijinindu-se pe aceste texte din Evrei 2:14-18, Jones sublinia faptul că Hristos s-a împărtășit de trup și de sânge în același fel în care noi ne împărtășim de trup și de sânge. *El n-a luat asupra Sa natura îngerilor, ci a luat asupra Sa natura lui Avraam. Dar natura lui Avraam și a seminței lui Avraam este numai natura umană. De aceea în toate privințele, se cuvenea să fie făcut asemenea fraților Săi. În câte lucruri? În toate lucrurile. Atunci, în natura Sa umană, nu există nici o deosebire între El și voi.*²⁴

Jones pune întrebarea: *Poți vedea că mântuirea noastră se găsește tocmai aici? Nu vezi că este chiar acolo unde Hristos vine la noi? El a venit la noi chiar acolo unde suntem ispitiți și a fost făcut ca și noi acolo unde suntem ispitiți; și acolo este punctul în care ne întâlnim cu El - Mântuitorul cel viu împotriva puterii ispitei.*²⁵

2. Păcatul condamnat în trup

Când Jones a ajuns să trateze ispitele la care a fost supus Hristos, s-a referit la Evrei 4:15 - *Unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi - dar fără păcat*.

²¹ Vezi Ralph Larson, *Cuvântul S-a făcut trup*, p. 67.

²² *Buletinul Conferinței Generale*, 1895, p. 231.

²³ Ibid., p. 232. În această argumentare Jones aproape îl cita pe Edward Irving, care declarase: „Faptul că Hristos a luat natura noastră căzută este foarte clar, deoarece n-a fost nimeni altul capabil să o ia.”, Grotheer p. 30

²⁴ Ibid., p. 233.

²⁵ Ibid.

*Fără îndoială, declara Jones, El nu putea să fie ispitit în toate lucrurile cum sunt eu, dacă nu era în toate lucrurile cum sunt eu... Hristos a fost în locul și avea natura întregului neam omenesc. Și în El întâlnim toate slăbiciunile omenirii așa încât orice om de pe pământ care poate fi ispitit, să găsească în Isus Hristos putere împotriva ispitei și izbăvire de sub puterea ei. Acesta este adevărul.*²⁶

În al paisprezecelea studiu, Jones s-a întors la ceea ce orice om a moștenit de la Adam. Astfel toate înclinațiile către păcat care există în neamul omenesc au venit de la Adam. Dar Isus Hristos a simțit toate aceste ispite; El a fost ispitit în toate punctele, în trupul pe care l-a moștenit de la David, de la Avraam, și de la Adam.... Astfel în trupul lui Isus Hristos - nu în Sine, ci în trupul Său - trupul nostru pe care l-a luat în natură umană - în el erau aceleași înclinații către păcat care sunt în tine și în mine... Și astfel, fiind în asemănarea cărnii păcătoase, El a osândit păcatul în trup.²⁷

De aceea, spunea Jones, toate înclinațiile către păcat care sunt în trupul omenesc, erau și în trupul Lui omenesc și nici una din ele nu i s-a îngăduit să se manifeste. El le-a biruit pe toate. Și în El toți avem biruință asupra tuturor.²⁸

Ca să-și clarifice explicația, Jones permite o deosebire între înclinația către păcat și apariția deschisă a aceluia păcat în fapte.²⁹ În supunerea față de marea lege a eredității, Hristos a acceptat să fie ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără să se predea puterii ispitei pe care o purta în trupul Său. De aceea Jones declară: *El este un Mântuitor complet. El este un Mântuitor din păcatele comise și Biruitorul înclinațiilor de a comite păcate. În El avem biruința.*³⁰

Jones declara că n-ar fi fost nici o taină dacă Dumnezeu s-ar fi descoperit într-un trup care nu ar fi fost supus puterii păcatului. Dar minunea este că Dumnezeu poate face acest lucru prin și într-un trup păcătos. Aceasta este taina lui Dumnezeu - Dumnezeu descoperit în trup păcătos. În Isus Hristos, Dumnezeu a demonstrat înaintea universului că El poate să ia în stăpânire trupul păcătos în care să manifeste prezența Sa, puterea Sa și slava Sa, în loc să se manifeste păcatul.³¹

3. Natura lui Adam: înainte sau după cădere?

Pentru Jones, această chestiune n-ar fi trebuit ridicată niciodată. Al doilea Adam nu a venit cum a fost primul Adam, ci așa cum erau urmașii lui la vremea când a venit El... al doilea Adam a venit la un timp în degenerarea neamului omenesc, acolo unde se ajunsese de la căderea primului Adam.³² Isus a venit aici pe teritoriul Satanei și a luat natura umană la punctul la care o adusese Satana.³³

²⁶ Ibid., p. 233-234.

²⁷ Ibid., p. 266-267.

²⁸ Ibid., p. 267. Vezi de asemenea Jones *The Consecrated Way to Christian Perfection*, pp. 40,41

²⁹ Ibid.

³⁰ Ibid.

³¹ Ibid., p. 303.

³² Ibid., p. 435.

³³ Ibid., p. 448.

Se vede clar că unii delegați n-au înțeles cum era posibil ca Isus să aibă *trup păcătos* fără să fie păcătos. De aici s-au ridicat întrebări la care Jones a fost obligat să răspundă. Imediat a fost obligat să facă apel la învățătura privitoare la Imaculata Concepție. *Ideea falsă că El este atât de sfânt încât ar fi cu totul nepotrivit pentru El să vină atât de aproape de noi și să aibă aceeași natură pe care o avem noi - păcătoși, depravați, naturi umane căzute – își are izvorul în acea vrăjmășie care este împotriva lui Dumnezeu și care desparte pe om de Dumnezeu - papalitatea.*³⁴

Potrivit acestei învățături, *Maria trebuie să se nască imaculată, desăvârșită, fără păcat și mai presus de heruvimi și de serafimi; și atunci Hristos a trebuit să se nască din ea astfel încât să-și ia natura umană de la ea absolut fără păcat. Dar aceasta îl așează mult mai departe de noi decât de heruvimi și de serafimi și într-o natură fără păcat... Am nevoie de cineva care să mă ajute, care cunoaște ceva despre natura păcătoasă; deoarece aceasta este natura pe care o am; și Domnul a luat această natură. El S-a făcut una cu noi.*³⁵

Unii delegați au simțit că Jones, mergea prea departe când spunea că Isus a avut aceleași slăbiciuni ca și noi. Ei l-au confruntat cu o declarație a lui Ellen White: *Isus este fratele nostru în slăbiciuni dar nu în a avea aceleași pasiuni/dorințe păcătoase.* Jones a răspuns accentuând deosebirea dintre trupul lui Isus și mintea Lui. *El a fost făcut în asemănarea trupului păcătos și nu în asemănarea minții păcătoase. Nu târâți mintea Sa în trup... Trupul Lui a fost trupul nostru, dar mintea era „mintea lui Hristos Isus. De aceea este scris: „Să aveți în voi gândul care era în Hristos Isus“.*³⁶ La început, în grădina Eden, explica Jones, Adam și Eva avuseseră mintea lui Isus Hristos. Prin îngăduința de a fi seduși ei au devenit robii duhului lui Satana, iar noi după ei. *Isus a venit să lupte pe terenul lui Adam, acolo unde el a pierdut. Și prin biruința Sa, mintea lui Dumnezeu este adusă înapoi iarăși la fiii oamenilor și Satana este învins.*³⁷ *Isus Hristos a venit chiar în trupul nostru dar cu o minte care și-a păstrat integritatea împotriva oricărei ispite, împotriva oricărei tendințe către păcat - o minte care n-a consimțit niciodată să fie dusă la păcat - nu, niciodată, nici în cea mai slabă umbră a gândului.*³⁸

Pentru a-și susține argumentarea, Jones a citat o declarație dintr-un articol în care Ellen White accentuează cele două naturi ale lui Isus, umană și divină, pe baza textului din Filipeni 2:6-7 și Evrei 1:3.³⁹ Apoi Jones a citat din manuscrisul *Viața lui Isus*, care nu era încă tipărit: *Pentru a aduce la îndeplinire marea lucrare de răscumpărare, Răscumpărătorul a trebuit să ia locul omului căzut... Pentru a înălța pe omul căzut, Hristos a trebuit să ajungă la el acolo unde se afla. El și-a asumat natura umană care purta slăbiciunile și degenerarea neamului omenesc. S-a umilit*

³⁴ Ibid., p. 311.

³⁵ Ibid.

³⁶ Ibid., p. 327.

³⁷ Ibid.

³⁸ Ibid., p. 328.

³⁹ E. White, *Review and Herald*, 5 iul. 1887.

*până la cele mai de jos adâncimi ale suferințelor omenești ca să poată simți cu omul și să-l răscumpere din degradarea în care-l aruncase păcatul... Hristos a luat natura omenească cu toate slăbiciunile ei. A luat natura omului cu posibilitatea de a fi biruit de ispită și S-a sprijinit pe puterea divină care să-L păzească.*⁴⁰

Jones a încheiat: *Vedeți, suntem pe un teren sigur tot timpul, astfel că atunci când se spune că El (Hristos) a luat trupul nostru, dar n-a fost părtaș la slăbiciunile noastre, este foarte adevărat, este foarte corect, deoarece mintea Sa divină n-a consimțit niciodată la păcat. Și această minte ne este adusă nouă prin Duhul Sfânt care ne este dat fără plată.*⁴¹

Unii au socotit că Jones a admis în realitate că Hristos n-a avut slăbiciuni ca noi.⁴² Nicidecum. Jones a făcut tot ce a putut mai bine ca să clarifice deosebirea dintre tendințele ereditare către păcat care sunt comune tuturor dintre noi și obiceiurile vinovate pe care le cultivăm, supunându-ne ispitei. *Trupul lui Isus Hristos a fost trupul nostru și în el se găsea tot ce este în trupul nostru - toate înclinațiile către păcat care sunt în trupul nostru erau și în trupul Lui, împingându-L să consimtă la păcat.*⁴³ De asemenea, Isus a purtat în trupul Său patimile noastre prin ereditate, în putere dar niciodată în faptă. Iată de ce Jones a fost în stare să spună fără să se contradică: *Aceasta nu înseamnă că Hristos a fost părtaș la patimile noastre; El avea patimile noastre, dar niciodată n-a participat la ele. Întreaga problemă a naturii umane a lui Hristos constă în înțelegerea acestei deosebiri.*⁴⁴

4. Biruința posibilă prin Isus Hristos

Fără îndoială că biruința lui Hristos asupra păcatului în trup îi oferă lui Jones argumentul că fiecare din ucenicii Mântuitorului poate să învingă păcatul. În fond, chiar pentru acest scop a trimis Dumnezeu pe Isus Hristos: să condamne păcatul în trup *pentru ca Legea să fie împlinită în noi, care nu mai trăim după îndemnul firi pământești, ci după îndemnul Duhului* (Rom. 8:2-4).

*În Isus Hristos, așa cum era în trup păcătos, Dumnezeu a demonstrat înaintea universului că El poate să pună stăpânire pe trup astfel încât să-și manifeste prezența Sa, puterea Sa și slava Sa, în loc ca păcatul să câștige. Și tot ceea ce Fiul cere de la orice om pentru a realiza aceasta în el, este ca omul să-L lase pe Domnul să-l aibă așa cum Hristos aparținea lui Dumnezeu.*⁴⁵

În anul 1893, Jones extrăgea această lecție practică din biruința lui Hristos asupra păcatului: *Așa cum Dumnezeu a ținut haina neprihănirii în trupul lui Hristos, tot așa El (Dumnezeu) dorește ca și noi să o purtăm acum și atunci când trupul va fi*

⁴⁰ A. T. Jones în *Buletinul Conferinței Generale*, 1895, p. 332-333.

⁴¹ Ibid., p. 333.

⁴² Knight, p. 139.

⁴³ A. T. Jones în *Buletinul Conferinței Generale*, 1895, p. 328.

⁴⁴ Ellen White confirmă punctul de vedere al lui Jones. Pe de o parte ea spunea că Hristos n-a avut „aceleași pasiuni ...ale naturii noastre umane căzute.” *Mărturii*, vol. 2, p. 202, 508. Pe de altă parte, că „El a avut toată puterea pasiunii naturii omenești.” (*În locurile cerești*, p. 155).

⁴⁵ A. T. Jones în *Buletinul Conferinței Generale*, 1895, p. 303.

*făcut nemuritor... Hristos trebuie să fie în noi tot așa cum Dumnezeu a fost în El, iar caracterul Său trebuie să fie în noi exact așa cum Dumnezeu a fost în El; caracterul Său să fie țesut și transformat în noi prin aceste suferințe, ispite și încercări. Dumnezeu este Țesătorul, dar nu fără noi. Colaborarea divinului cu umanul este taina lui Dumnezeu în mine și în tine - aceeași taină care a fost în Evanghelie și care este întreita solie îngerească.*⁴⁶

Aceeași concluzie practică este trasă și la încheierea studiului 17, în anul 1895: *După făgăduința Sa, noi suntem părtași de natură divină.*⁴⁷ Suntem dependenți de Dumnezeu în orice vreme, *Duhul divin care a fost în El (Isus) și care ne este dat și nouă, va înfrânge eul natural, eul nostru păcătos... Aceasta este biruința noastră și modul în care Dumnezeu distruge vrăjmășia pentru noi.*⁴⁸

Scrierile și predicarea lui A. T. Jones au clarificat unul dintre adevărurile cele mai mari din solia 1888: creștinii pot trăi vieți de biruință *prin Hristos Isus, legea Duhului de viață* (Rom. 8:2) Este adevărat că, potrivit lui Jones, unii sunt greșiți cu privire la sensul acestei libertăți și au rătăcit uneori într-un perfecționism regretabil, ca și când biruința asupra păcatului ar putea fi obținută în mod absolut iar puterea păcatului ar putea fi eradicată din trup.

Jones a făcut aluzie la aceasta într-un articol din anul 1899, cu privire la mișcarea *Holy Flesh* (Trup Sfânt), condamnată la sesiunea Conferinței Generale din 1901. Articolul lui intitulat *Trup păcătos* așează în perspectivă unele din declarațiile lui cu privire la desăvârșirea creștină.

*Există o greșală serioasă și foarte supărătoare care se face de către mulți. Aceasta se manifestă prin credința că atunci când sunt convertiți, vechea lor fire păcătoasă este îndepărtată. Cu alte cuvinte, ei fac greșala de a crede că trebuie să fie eliberați de păcătoșenia trupului prin îndepărtarea vreunui element. Apoi când constată că nu se întâmplă așa, când constată că același trup, cu înclinațiile lui, cu chinurile lui, cu ispitele lui sunt încă acolo, ei nu sunt pregătiți pentru aceasta și se descurajează fiind gata să creadă că niciodată n-au fost convertiți.*⁴⁹

Jones merge mai departe cu explicația: *convertirea nu pune un trup nou peste spiritul cel vechi; ci un spirit nou într-un trup vechi. Ea nu-și propune să aducă un trup nou pentru mintea cea veche, ci o minte nouă trupului celui vechi. Eliberarea și biruința nu sunt câștigate prin îndepărtarea naturii umane ci prin primirea unei naturi divine, care să supună și să aibă stăpânire peste cea umană... Biblia nu spune să vă înnoiți prin reînnoirea trupului vostru; ci spune „să vă schimbați prin înnoirea minții voastre” (Rom. 12:2). Vom fi luați la cer prin înnoirea trupului nostru, dar trebuie să fim schimbați acum prin înnoirea minților noastre.*⁵⁰

⁴⁶ Ibid., 1893, p. 207.

⁴⁷ Ibid., 1895, p. 329.

⁴⁸ Ibid., p. 331.

⁴⁹ Idem., în *Review and Herald*, 18 apr. 1899, citat în A. T. Jones și E. J. Waggoner *Lessons on Faith* (Angwin: Pacific Union College Press, 1977), pp. 90-92

⁵⁰ Ibid.

În cele din urmă, Editura Pacific Press a publicat cartea *Drumul spre desăvârșirea creștină*. Bazată pe Epistola către Evrei, cartea reamintește lucrurile esențiale ale învățăturii lui Jones cu privire la natura umană a lui Hristos și caracterul desăvârșirii pe care fiecare creștin o poate atinge datorită lucrării lui Hristos, Marele nostru Preot în Sanctuarul ceresc. *Căci avem pe Unul care a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi dar fără păcat... El poate să ajute pe cei care sunt ispitiți* (Evrei 4:15; 2:18).

Concluzie

Așa cum a scris George Knight, *A. T. Jones a fost una dintre cele mai influente voci în Adventism*.⁵¹ Oricare i-ar fi fost sfârșitul, solia lui n-a pierdut nimic din valoarea ei. Hristologia lui se armonizează perfect cu cea a lui Ellen White și a lui Waggoner.

Chiar dacă unele din expresiile lui sunt tranșante, atunci când sunt luate în ansamblul învățăturii lui, Jones a spus relativ puțin din ceea ce Ellen White învățase mai înainte cu privire la acest subiect.

La încheierea prezentărilor lui din 1895, Ellen White a scris bisericii din Battle Creek, într-o scrisoare cu data de 1 mai 1895: *Domnul, în îndurarea Sa cea mare, a trimes o solie foarte prețioasă poporului Său prin frații Waggoner și Jones... De aceea Dumnezeu a dat servilor Săi o mărturie care prezenta adevărul așa cum este în Isus, care este întreita solie îngerească, în linii clare și distincte*.⁵²

Solia lui Jones, luată ca întreg, a fost explicația cea mai bună cu privire la ceea ce a ajuns să fie cunoscut ca *Solia îngerului al treilea*.⁵³ Expunerea acestui mesaj i-a asigurat un statut privilegiat printre conducătorii bisericii în anii 1890. Această solie n-a fost alta decât aceea a îndreptățirii prin credință, prin care natura divino-umană a lui Isus Hristos asigură mijloacele de împăcare cu Dumnezeu.⁵⁴

Acesta este motivul pentru care Ellen White a atras atenția atât de puternic la soliile lui Jones și Waggoner. Este important să ne amintim avertizarea ei: *Este foarte posibil ca frații Jones și Waggoner să fie biruiți de ispita vrăjmașului; dar dacă se va întâmpla așa, aceasta nu va dovedi că ei n-au avut o solie de la Dumnezeu sau că lucrarea pe care ei au făcut-o a fost o greșeală. Dacă acest lucru s-ar întâmpla, mulți ar lua această poziție și ar intra într-o dezamăgire fatală deoarece nu sunt sub stăpânirea Duhului lui Dumnezeu*.⁵⁵

⁵¹ G. Knight, pe coperta cărții *From 1888 to Apostasy*.

⁵² Ellen G. White, Scrisoarea 57, 1895, citată în A. L. White p. 414

⁵³ Acest nume este o referință la solia celui de al treilea înger din Apoc.14 care conține în esență solia Îndreptățirii prin credință. Dar această expresie se referă adesea și la solia combinată a celor trei îngeri din Apoc. 14.

⁵⁴ Ellen G. White a definit foarte bine natura divină și umană a lui Hristos prin aceste expresii:
„Totalitatea naturii Sale umane, Desăvârșirea Divinității Sale, alcătuiesc pentru noi un teren solid pe care suntem aduși la împăcarea cu Dumnezeu” (Scrisoarea 35, 1894).

⁵⁵ Ellen G. White, Scrisoarea 24, 1892, citată în A.L. White pp. 474, 475

Temerile lui Ellen White, din păcate, s-au adeverit. Din cauză că solii au eșuat, mulți din cei de astăzi consideră că solia lor n-a fost de la Dumnezeu și caută să o înlocuiască cu o solie nouă, pe care Ellen White a descris-o ca pe o amăgire fatală, deoarece n-a fost întemeiată pe descoperirile Duhului lui Dumnezeu. Pentru a sublinia mai departe certitudinea acestei preziceri, Ellen White o repetă: *Știu că aceasta este chiar poziția pe care mulți ar lua-o dacă vreunul din acești bărbați ar cădea.*⁵⁶ Destul de ciudat, așa cum vom vedea, aceasta este exact ceea ce s-a întâmplat.

⁵⁶ Ibid., în A.L. White, p. 475

Capitolul 6: WILLIAM WARREN PRESCOTT (1855-1944)¹

Este important să îl menționăm pe William W. Prescott, ca unul care a contribuit la triumful mesajului îndreptățirii prin credință după Minneapolis. În anii 1890 el a rămas aproape de Waggoner, Jones și Ellen White. Ca și ei, el a făcut din natura divino-umană a lui Hristos baza hristologiei lui.

William W. Prescott s-a născut în New England în anul 1855 din părinți evlavioși care erau urmași dedicați ai mișcării millerite. William și-a petrecut tinerețea în statul Maine. A absolvit Colegiul Dartmouth în 1877 apoi a predat ca profesor de greacă și latină. Din 1877 până în 1880 a fost directorul școlii generale din Northfield apoi din Montpelier, în Vermont. Pentru o perioadă de timp a lucrat în jurnalism, înainte de a-și fonda propriul ziar, *The State Republican*, din Montpelier.

Anul 1885 a marcat un punct de cotitură în viața lui. La început s-a unit cu mișcarea adventistă, apoi a acceptat postul de conducere a Colegiului din Battle Creek, post pe care l-a deținut până în 1894. Când era acolo, a fost invitat să-și folosească experiența academică pentru înființarea *Union College* în Nebraska și *Walla Walla College* în statul Washington. Prescott a mai luat și inițiativa de a organiza primul institut educațional pentru educarea și învățarea viitorilor slujbași ai bisericii.

Datorită renumelui său de educator și profesor de Biblie, conducătorii Conferinței Generale i-au cerut în anul 1894 să meargă în Africa de Sud, în Australia și în Europa pentru a încuraja dezvoltarea lucrării de educație, să predea în diferite institute biblice care se specializau în pregătirea pastorilor și să ia parte la adunările de tabără. În timpul rămânerii în Australia, a ajutat la crearea Colegiului din Avondale; iar în Anglia a pus bazele lucrării de educație.

Cu ocazia sesiunii din 1901, Prescott a fost ales la vice-președinția Conferinței Generale și la președinția comitetului casei de editură; el a mai devenit și editor șef la *Review and Herald*. Când a părăsit aceste responsabilități în 1909, a devenit editorul publicației *Protestant Magazine*. Aceasta i-a oferit ocazia să se devoteze timp de șapte ani unei cercetări intensive. Era o publicație lunară ce avea ca scop să *protesteze împotriva greșelilor eclesiastice și să promoveze adevărul Evangheliei*.²

Un susținător înflăcărat al soliei din 1888

Prescott a acceptat imediat solia îndreptățirii prin credință, așa cum era predicată de Waggoner în 1888. Un raport din 1930 care reda numele acelor care

¹ Vezi *Enciclopedia Adventistă de Zia a Șaptea*, p. 1148-1149.

² Ibid., p. 1158

luaseră poziție în favoarea soliei predicate la Minneapolis îl menționează și pe acesta.³ Însă el mai arată că Prescott a fost atât de șocat de starea spirituală care predomina în timpul unor discuții încât a părăsit sesiunea cu ceva timp înainte de încheiere.⁴

Cu toate acestea a luat o atitudine publică de partea lui Waggoner și Jones la sesiunile Conferinței Generale din 1893 și 1895. Există câteva declarații în Buletinul Conferinței Generale prin care își afirmă convingerile cu privire la subiectul naturii umane a lui Hristos.

*Cu toate că Isus Hristos a luat un trup păcătos - trup în care noi păcătuim - El a luat acel trup și L-a golit de Sine, primind plinătatea lui Dumnezeu Însuși. Dumnezeu L-a putut păzi de păcat în acel trup păcătos. Astfel, deși S-a manifestat într-un trup păcătos, Dumnezeu, prin Duhul Său și prin puterea care locuia în El, L-a ferit de păcat în acel trup păcătos.*⁵

Însă raportul cel mai complet și mai detaliat despre Prescott se găsește în studiul lui cu privire la Ioan 1:14, prezentat în timpul vizitei în Australia (1894-1895). Era programat ca vorbitor la diferite adunări de tabără organizate special pentru vizita lui. Ellen White, care trăise în această țară de la sfârșitul anului 1891, a participat la aceste adunări. După ce l-a ascultat pe Prescott predicând, ea a avut cuvinte de apreciere.

Întregul conținut al acestui studiu a fost publicat în revista *The Bible Echo*.⁶ În această relatare, Prescott susținea convingător că Hristos a luat asupra Sa un trup păcătos. El afirmă de douăzeci și cinci de ori că Hristos a venit în lume cu o natură umană căzută și de două ori subliniază că Hristos n-a venit pe pământ în natura lui Adam înainte de cădere. Este important deci să rezumăm aici cele patru idei importante care sunt enunțate în acest studiu biblic intitulat: *Cuvântul S-a făcut trup*.

1. Întruparea, un adevăr fundamental

Prescott și-a început studiul subliniind preferința pentru traducerea americană revizuită a Bibliei, traducerea cea mai fidelă a textului original: *Cuvântul a devenit trup*; și nu *Cuvântul s-a făcut trup*. El scrie: *Prin El, toate lucrurile au devenit; acum El Însuși a devenit. El, care a avut toată slava împreună cu Tatăl, acum pune deoparte slava Sa și devine trup. El pune deoparte modul divin de existență și ia modul omenesc de existență; Dumnezeu devine descoperit în trup. Acest adevăr este chiar temelia adevărului.*

³ Vezi L. E. Froom, *Mișcarea Destinului*, p. 343.

⁴ Ibid., p. 254.

⁵ Prescott în *Buletinul Conferinței Generale* din 1895, p. 319. La sesiunea Conferinței Generale din 1885, Prescott a prezentat șase predici cu subiectul *Familia omenească divină*, structurată în întregime pe natura umană căzută a lui Hristos.

⁶ Idem., *Bible Echo*, 6 și 13 ian. 1896. Vezi de asemenea Ralf Larson, *Cuvântul S-a făcut trup*, p. 90-99. Toate citatele din următoarele pagini sunt din aceste două articole

2. Întrupat în „trup păcătos”

Pentru a-și susține punctul de vedere, Prescott s-a referit la Evrei 2:14 *Deoarece copiii sunt părtași sângelui și cărnii, tot așa și El Însuși a fost deopotrivă părtaș la ele, pentru ca prin moarte să nimicească pe cel ce are puterea morții, adică pe Diavolul.* Din acest pasaj, Prescott a dedus că *Isus Hristos a avut exact același trup pe care-l purtăm și noi - trupul păcatului, trup în care noi păcătuim dar în care El n-a păcătuțit, în care El a purtat păcatele noastre.* Apoi Prescott provoacă audiența: *Nu puneți deoparte acest punct. Indiferent cum l-ați privit în trecut, priviți-l acum cum este el în Cuvânt; și cu cât priviți mai mult la el în acest fel cu atât mai multe motive veți avea să mulțumiți lui Dumnezeu că este așa.*

Trecând la cazul lui Adam, Prescott declară că prin păcat, *el a pierdut chipul lui Dumnezeu și așa s-a întâmplat și cu urmașii lui. Iată de ce Isus Hristos a venit în trup și în trup născut dintr-o femeie, născut sub lege; născut din Duhul, dar în trup. Și ce fel de trup a putut să ia dacă nu trupul aceluia timp? Nu numai atât, dar a fost chiar trupul pe care a plănuțit să-l ia; deoarece vedeți, problema era să ajute pe om să iasă din nenorocirea în care căzuse... Lucrarea lui Hristos trebuia să fie nu să-l distrugă (pe om), nu să creeze o nouă omenire, ci să recreeze pe om, să refacă în el chipul lui Dumnezeu.*

Pentru a împlini această lucrare de mântuire, *Isus Hristos a venit pentru această lucrare și ca să o poată face El a venit nu acolo unde a fost înainte de cădere, ci acolo unde era după cădere... Când Hristos a venit să-l scoată pe om din adânc, El nu vine la marginea adâncului și văzându-l să zică: leși de acolo și Eu te voi duce înapoi... Isus a coborât chiar în prăpastie, acolo unde era el; ia trupul lui și devine frate cu el.*

3. Trupul lui Adam după cădere

În tot articolul lui, Prescott repetă neobosit acest punct pe care-l consideră a fi fundamental: *El a venit și a luat trupul păcatului pe care această familie l-a luat asupra ei prin păcat și a lucrat mântuirea pentru om, condamnând păcatul în trup... Pentru a-l răscumpăra pe om din locul în care căzuse, Isus Hristos vine și ia chiar trupul pe care-l purta omenirea acum.*

De asemenea, atunci când Prescott abordează ispita la care au fost supuși Isus și Adam, el arată că *El a fost ispitit în trup păcătos și nu în trupul în care a căzut Adam. Este adevărat, remarcă Prescott, că Isus a avut o sfințenie care l-a făcut în stare să vină și să locuiască în trup păcătos și să proslăvească acest trup păcătos prin prezența Lui în el; și El a făcut acest lucru, astfel că atunci când a fost înviat din morți, a fost proslăvit. Scopul Lui a fost ca după ce a curățit trupul păcătos prin prezența Sa lăuntrică, să poată să vină acum și să curețe trupul păcătos în noi și să proslăvească trupul păcătos în noi.*

4. Hristos în noi, nădejdea slavei

După prezentarea teologică, Prescott a făcut câteva aplicații practice: *Să intrăm în experiența prin care Dumnezeu ni l-a dat pe Isus Hristos să locuiască în trupul nostru păcătos, să lucreze în trupul nostru păcătos cum a lucrat atunci când a fost aici. El a venit și a locuit aici, ca noi să putem să reflectăm chipul lui Dumnezeu prin El.*

Prescott continuă cu exclamația: *Aceasta este chiar esența creștinismului. Orice este contrar cu aceasta nu este creștinism.* În susținerea acestei declarații, el citează pe apostolul Ioan: *Orice duh care mărturisește că Isus Hristos a venit în trup este de la Dumnezeu; și orice duh care nu mărturisește că Hristos a venit în trup, nu este de la Dumnezeu (1 Ioan 4:1-3).*

Acum aceasta un înseamnă doar a recunoaște că Isus Hristos a fost aici și a trăit în trup. Și demonii au recunoscut aceasta. Ei știu că Hristos a venit în trup. Credința care vine prin Duhul lui Dumnezeu spune: Isus Hristos a venit în trupul meu; Eu L-am primit; aceasta este inima și viața creștinismului.

Necazul cu creștinismul de astăzi este că Hristos nu locuiește în inimile acelora care mărturisesc Numele Lui. El este un „outsider”, unul privit de departe, ca un exemplu. Însă El ne este mai mult decât un exemplu. El ne-a făcut cunoscut care este idealul lui Dumnezeu pentru om și atunci a venit și l-a trăit în mijlocul nostru, ca să vedem cum trebuie să arate Chipul lui Dumnezeu. Apoi a murit și s-a înălțat la Tatăl și a trimis Duhul Său, propriul Său Reprezentant să trăiască în noi, pentru ca viața pe care a trăit-o El în trup să o trăim și noi la fel; acesta este Creștinismul.

Nu este destul să vorbim despre Hristos și despre frumusețea caracterului Său. Creștinismul fără Hristos locuind în inimă nu este autentic. Numai acela este un adevărat creștin care are pe Hristos locuind în inimă, iar noi putem trăi viața lui Hristos, numai avându-L pe El locuind în noi... Să nu fiți mulțumiți cu nimic altceva. „Hristos în voi, nădejdea slavei”. Puterea Lui, prezența Lui în inimă, acesta este Creștinismul.

Astfel Prescott a accentuat deosebirea dintre un creștinism tradițional, care se mulțumește cu un Hristos al Căruia trup și sânge omenesc nu-l împărtășește, care în consecință nu poate să-i facă „*părtași de natură divină*”(2 Petru 1:4) și Evanghelia creștinătății, care afirmă din contră, că Hristos a venit în „*trupul păcatului*” (Romani 8:3), că „*El a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat*” (Evrei 4:15), că El „*este în stare să facă nespus mai mult decât cerem sau ne imaginăm noi, după puterea Sa care lucrează în noi*” (Efeseni 3:20).

Prescott încheie dorind ca viața lui Isus Hristos, *Cuvântul* care „*a devenit trup*”, să locuiască în noi în fiecare zi.

Ellen White aprobă hristologia lui Prescott

La începutul anului 1895, Jones a prezentat la sesiunea Conferinței Generale, ceea ce el a denumit „Solia îngerului al treilea”. El a egalat-o cu solia „Îndreptăririi prin credință” bazată pe natura umană a lui Hristos și divinitatea Sa desăvârșită, ca o condiție pentru împăcarea noastră cu Dumnezeu.

Deoarece aceasta era și convingerea comunității Adventiste din Statele Unite, conducătorii organizației l-au trimis pe Prescott să predice această solie și bisericilor de peste ocean, în Africa de Sud, în Australia și în Europa. Datorită Jurnalului Australian, care a publicat studiul lui intitulat *Cuvântul a devenit trup* și a multor Mărturii ale lui Ellen White, știm exact ce a predicat Prescott cu privire la natura umană a lui Isus Hristos și în ce măsură a fost apreciată prezentarea lui și considerată a fi o exprimare a credinței adventiste.

La adunarea de tabără de la Armadale, lângă Melbourne, Australia, Prescott și-a prezentat studiul pe baza textului din Ioan 1:14. Ellen White era prezentă. Ea vorbise aceleași adunări duminică după-amiază, 31 octombrie 1895. În felul acesta ea a știut clar despre ce vorbea în scrisorile ei când și-a exprimat aprecierea entuziastă cu privire la solia prezentată de Prescott.

Iată ce găsim într-unul din manuscrisele lui Ellen White scris în dimineața de după prezentarea lui Prescott: *Tocmai am ascultat discursul prezentat de profesorul Prescott. A fost un apel foarte puternic adresat oamenilor... Cuvintele (lui) sunt rostite ca o mărturie a puterii Duhului și cu putere, fața lui strălucea lumina cerului. Prezența Domnului este în adunările noastre zi de zi.*⁷

Într-un alt manuscris citim mai accentuat cum a primit ea conținutul soliei lui Prescott. *Domnul L-a vizitat pe Prescott într-un mod deosebit și i-a dat o solie specială pentru popor... Adevărul se revarsă de la el în torente bogate; oamenii spun că Biblia este acum o nouă revelație pentru ei.*⁸

Într-o scrisoare din aceeași perioadă, Ellen White scria: *Domnul a trimis pe Prescott, el nu este un vas gol ci plin cu comoara cerului. El a prezentat adevăruri într-un stil lămurit și simplu, bogat în hrană.*⁹ O altă scrisoare: *W. W. Prescott a adus cuvintele arzătoare ale adevărului pe care le-am mai auzit de la cineva în anul 1844; inspirația Duhului Sfânt este asupra lui. Niciodată n-a mai avut Prescott o așa putere în predicarea adevărului.*¹⁰

Pot fi citate și alte scrisori în care Ellen White repetă aprecierile atât cu privire la Prescott personal, cât și la conținutul soliei lui *prezentate sub inspirația Duhului Sfânt.*¹¹ Nefiind mulțumită doar cu menționarea lui în corespondența ei

⁷ E. White, *Scrisoarea 25*, 1895. Vezi Arthur L. White *Ellen G. White. The Australian Years*, (Review and Herald Pub. Assn., 1985) pp. 232, 233

⁸ Idem., *Manuscris 47*, 1895

⁹ Idem., *Scrisoarea 25*, 1895

¹⁰ Idem., *Scrisoarea 32*, 1895

¹¹ Idem., *Scrisoarea 84*, 1895

particulară, Ellen White a insistat să-și facă cunoscută părerea față de întreaga biserică, într-un articol trimis la *Review and Herald* și publicată pe 7 ianuarie 1896. Extrasul următor face referire mai ales la studiul lui Prescott, *Cuvântul s-a făcut trup*.

*Seara, (31 octombrie) profesorul Prescott a prezentat o lecție foarte valoroasă, prețioasă ca aurul. Cortul era plin, și mulți stăteau afară. Toți păreau să fie fascinați de cuvânt în timp ce el prezenta adevărul în linii atât de noi pentru cei care nu erau de credința noastră. Adevărul era separat de rătăcire și făcut, prin Duhul divin, să strălucească asemenea giuvaerelor prețioase... Domnul lucrează cu putere prin servii Săi care vestesc adevărul și El a dat fratelui Prescott o solie deosebită pentru popor. Puterea și duhul adevărului vin de pe buzele omenești ca o demonstrație a Duhului și puterii lui Dumnezeu. Domnul a vizitat pe Fratele Prescott într-un mod remarcabil. Suntem siguri că Domnul l-a înzestrat cu Duhul Său cel Sfânt iar adevărul se revarsă de la el în torente bogate.*¹²

Aceste mărturii ale lui Ellen White sunt de mare însemnătate în ceea ce privește istoria hristologiei în Biserica Adventistă. Ele confirmă interpretarea lui Prescott a naturii umane a lui Hristos. Ele mai stabilesc și contextul în care trebuie interpretată scrisoarea adresată pastorului W. L. H. Baker¹³, scrisă în aceeași perioadă de timp. Unii teologi adventiști se bazează pe această scrisoare pentru a-și justifica *noua* lor interpretare, așa cum vom vedea mai târziu în acest studiu.¹⁴ Dar trebuie să ne amintim că Ellen White a scris despre subiect în timpul acestei perioade. Nu se poate discuta despre o susținere a lui Prescott cu atâta zel dacă ea era în favoarea unei interpretări cu totul opuse.

Prescott își confirmă hristologia

În anul 1896 Prescott și-a confirmat convingerile cu privire la natura umană a lui Isus într-o serie de articole publicate în *Review and Herald*.¹⁵ El le-a prezentat într-un mod natural, ca vorbitor al bisericii și pe temeul învățăturilor Bibliei.

*Scriptura, spunea el, nu ne lasă în nesiguranță cu privire la felul trupului și sângelui lui Isus... când Dumnezeu a trimis pe propriul Său Fiu în asemănarea trupului păcătos... Trupul pe care l-a luat Isus Hristos atunci când a venit aici a fost singurul trup pe care îl putea lua cineva care s-a născut dintr-o femeie și care a fost trupul păcatului.*¹⁶

Ca să evite orice îndoială cu privire la sensul expresiei lui Pavel „asemenea cărnii păcătoase”, Prescott include o declarație precisă: *El (Isus Hristos) nu a luat*

¹² Idem., *Review and Herald*, 7 ian. 1896

¹³ Idem., *Scrisoarea 8*, 1895. Citat și în *Comentariul Biblic Adventist*, vol. 5, p. 1128-1129

¹⁴ Vezi Capitolul 10

¹⁵ Prescott în *Review and Herald* 28 ian. 1896, 10 mar. 1896; 24 mar. 1896; 7 apr. 1896; 21 apr. 1896

¹⁶ Idem., 10 mar. 1896.

*asemănarea omului, așa cum era Adam înainte de cădere. El a coborât chiar la locul în care căzuse omul... și a luat asupra Sa trupul păcatului.*¹⁷

Asemenea acelor care înainte de el abordaseră problema naturii umane a lui Hristos și Prescott s-a folosit de Romani 1:3 ca să afirme că *Scripturile accentuează felul nașterii Sale... născut din sămânța lui David.*¹⁸

Numit vice-președinte al Conferinței Generale în anul 1901 și în același timp redactor șef la *Review and Herald* (1901-1909), Prescott a folosit ocazia de a repeta învățătura bisericii cu privire la natura umană a lui Isus. El a consacrat trei editoriale pentru acest subiect. Chiar și titlurile descoperă conținutul: *Asemenea fraților Săi, Hristos și frații Săi și În trupul păcatului.*¹⁹

Articolul al treilea a fost mai mult dedicat să răspundă întrebărilor venite din partea cititorilor. Cu deschidere, unul dintre cititori comenta subiectul din Romani 8:3 după cum urmează: *Am observat că acest pasaj nu spune că Dumnezeu a trimis pe propriul Său Fiu „în trup păcătos” ci „asemenea trupului păcătos.” Pentru mine aceasta înseamnă o declarație foarte diferită.*²⁰ În răspunsul lui, Prescott enumeră lămurit patru adevăruri fundamentale:

1. Isus a fost părtaș la sângele și trupul omenirii

Mai întâi Prescott se referă la Evrei 2:14-17 care spune că Isus „S-a împărtășit de sângele și de trupul” copiilor ființelor omenești. Concluzia naturală și legitimă din această declarație ar fi că trupul și sângele lui Isus au fost aceleași pe care le-au avut copiii. Acest lucru este accentuat mai departe în aceeași secvență: *Căci negreșit, nu în ajutorul îngerilor vine El, ci în ajutorul seminței lui Avraam. Prin urmare a trebuit să se asemene fraților Săi în toate lucrurile.*

Apoi urmează prima lui concluzie: *Misiunea lui Isus nu a fost să mântuiască pe îngerii căzuți, ci să mântuiască pe omul căzut. De aceea El s-a identificat cu omul și nu cu îngerii și a devenit „în toate lucrurile” asemenea acelor pe care și-a propus să-i ajute. Trupul omului este păcătos. Ca să fie „în toate lucrurile” asemenea omului a fost necesar ca Isus să ia trupul păcătos.*

2. Un trup ca acela al păcatului

Apoi Prescott citează Romani 8:3, „asemenea trupului păcătos” și pune întrebarea: *Ce înseamnă aceasta? Înseamnă „în trup păcătos”? Dacă este așa, de ce nu spune așa? De ce sunt introduse cuvintele „trupul păcatului” așa cum se găsește în Versiunea americană Revizuită, ca și când nu este intenția să se transmită sensul că trupul lui Isus a fost același trup păcătos pe care îl avem și noi? Trebuie să se folosească o interpretare forțată pentru a atribui alt înțeles declarației.*

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Idem., 14 apr. 1896.

¹⁹ Idem., 9 nov., 7 dec., 21 dec., 1905.

²⁰ Idem., 21 dec. 1905.

Prescott explică mai departe: *Dar putem să înțelegem mai bine sensul acestui pasaj dacă îl comparăm cu o altă declarație în care este folosită o expresie asemănătoare: „El S-a dezbrăcat pe Sine Însuși și a luat un chip de rob făcându-Se asemenea oamenilor.” Nu putem oare trage pe drept concluzia că Isus a fost un om real atunci când S-a făcut „asemenea oamenilor”? Cu siguranță. Singura cale prin care se putea asemena oamenilor era să devină om... Nu este la fel de clar că singura cale prin care Dumnezeu putea trimite pe Fiul Său „asemenea cărnii păcătoase” ar fi ca Fiul să aibă trup păcătos? Cum s-ar putea ca El să fie „asemenea cărnii păcătoase” și totuși trupul Lui să fie fără păcat? O astfel de interpretare ar implica o contradicție de termeni.*

Pentru a evita încurcătura, Prescott adaugă: *...cu toate că Isus a fost trimis „asemeni cărnii păcătoase”, totuși El n-a făcut păcat. „Pe Cel care n-a făcut niciun păcat, El L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El”(2 Cor. 5:21).*

3. Trimis să condamne păcatul în trup

Dorind să clarifice și mai mult nevoia de „trup păcătos”, Prescott continuă: *Pentru ca acest caracter al lui Dumnezeu să se poată manifesta în oamenii păcătoși care vor crede în El, a fost necesar ca Isus să unească în Sine natura divină cu cea umană iar trupul pe care avea să-l poarte să fie asemenea cu al oamenilor în care Dumnezeu se va manifesta. O altă cale de exprimare ar fi să se spună că Fiul lui Dumnezeu „Și-a făcut cortul în trup” atunci când S-a arătat în Iudeea pentru ca să-l fie pregătită calea să locuiască în trupul tuturor credincioșilor și de aceea era necesar ca El să ia același fel de trup ca acela în care va locui atunci când Își va stabili sălașul în membrii bisericii Sale.*

Aceasta nu era doar o problemă teoretică. *Dacă Fiul lui Dumnezeu n-ar fi locuit în trupul păcătos atunci când S-a născut în lume, atunci scara n-ar fi fost coborâtă din cer pe pământ iar prăpastia dintre un Dumnezeu sfânt și omenirea căzută n-ar fi putut fi traversată. Atunci ar fi fost necesar ca alte mijloace să fie găsite pentru a completa legătura dintre Fiul lui Dumnezeu și trupul păcătos. Și aceasta este exact ceea ce a făcut Biserica Romano-Catolică. Crezul acestei organizații este în perfectă armonie cu concepția corespondentului nostru. Expresia oficială a acestei doctrine este dogma imaculatei concepții a fecioarei Maria... Vom evita aceste consecințe negând doctrina aceasta și păstrând învățătura lămurită a Scripturilor.*

4. Ca să putem fi părtași la natura Sa divină

Încă mai rămâne a doua întrebare a cititorului la care să se dea răspuns: *Cum poate cineva, în trup păcătos, să fie desăvârșit, sfânt? Aceasta este o întrebare obișnuită pe care o pun de obicei noii convertiți la adventism. Ea mai cere și un*

răspuns din partea lui Ellen White.²¹ Prescott considera că *această întrebare atinge chiar inima creștinismului nostru. Învățătura lui Isus este „fiți desăvârșiți cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit”. Iar prin apostolul Petru vine îndemnul, „fiți sfinți căci Eu sunt sfânt”.*

Nimeni nu va nega că avem un trup păcătos și de aceea întrebăm cum putem să împlinim cerințele Scripturii dacă nimeni nu poate fi desăvârșit, sau sfânt, în trup păcătos? Singura noastră speranță de a ajunge la desăvârșire și la sfințenie se întemeiază pe adevărul minunat că desăvârșirea și sfințirea dumnezeirii au fost descoperite într-un trup păcătos în persoana lui Isus. Nu suntem în stare să explicăm cum se poate acest lucru, dar mântuirea noastră rezultă din acest fapt. Atunci se poate împlini făgăduința lui Isus: „Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvintele Mele: Tatăl Meu îl va iubi; Noi vom veni la el și vom locui împreună cu el”. Slava care încorporează religia noastră este că chiar trupul păcatului poate deveni un templu pentru locuirea Duhului Sfânt.

Mult mai multe se pot spune ca răspuns la această întrebare, dar sperăm ca principiile implicate în legătura lor cu experiența creștină să fi fost clarificate și credem că niciunul dintre cititorii noștri nu vor accepta doctrina papalității din cauză că nu pot explica taina evlaviei. Este mai sigură credința în învățătura lămurită a Scripturilor.

O solie cu adevărat hristocentrică

În ochii lui Prescott, adevărul fundamental că Hristos a pus deoparte egalitatea cu Dumnezeu ca să devină „un om simplu”, „asemenea oamenilor”, „în toate lucrurile,” „părtaș la sângele și carnea” omenirii rămâne „adevărul central al Creștinismului.” El susținea acest punct în opoziție cu interpretările altor denominațiuni, datorită noutății pentru mulți noi convertiți la mesajul advent și datorită importanței lui în înțelegerea modului cum a putut Isus „să condamne păcatul în trup” și să-i facă în stare pe păcătoși să se libereze „de legea păcatului și a morții” prin puterea „Duhului de viață în Hristos Isus” (Rom. 8:2-4).

Cea mai dezvoltată hristologie a lui Prescott se găsește în cartea lui *Doctrina lui Hristos*, publicată în anul 1920 ca manual pentru colegii și seminarii.²² Așa cum se explica în introducere, această carte nu era un tratat de teologie sistematică, ci *o revelație a lui Hristos* cu scopul unei experiențe practice în viața credinciosului.²³

Prescott a tratat subiectul foarte simplu în 18 secțiuni, fiecare dintre ele cuprinzând câteva lecții. Fiecare lecție era împărțită în două: prima conținea referințele biblice potrivite subiectului, a doua includea numeroase note explicative.

²¹ Vezi Capitolul 3 din această carte

²² Prescott, *Doctrina lui Hristos*, p. 1.

²³ *Ibid.*, p. 3.

Ca întreg, această lucrare este, în realitate, o hristologie în cel mai larg sens al termenului. Având în vedere scopurile noastre, vom studia numai declarațiile cele mai semnificative în cele trei lecții consacrate Întrupării.²⁴

Pentru Prescott, Hristos era adevărul central al Creștinismului iar Întruparea constituia „întreaga Evanghelie creștină”, „adevărul... absolut esențial pentru religia creștină”, expresia matură a adevărului că „Dumnezeu este iubire”.²⁵

De fapt, Cuvântul nu numai că „a venit în trup” ca în 1 Ioan 4:2, ci „a devenit trup”. Aceste ultime cuvinte implică faptul că Fiul cel veșnic a intrat, la Întrupare, într-un mod de existență nou pentru El și a devenit ceea ce nu fusese mai înainte; că El nu numai că a luat asupra Sa forma trupului omenesc, ci a acceptat limitările vieții umane în trup ca mod de existență a Sa cât avea să fi pe pământ.²⁶

Cel care înțelege Întruparea Fiului lui Dumnezeu, scria Prescott, are un teren al credinței mai sigur, o speranță mai bogată și o intrare mai directă la cer decât dacă scara lui Iacob ar sta la capul patului lui iar îngerii lui Dumnezeu i-ar sluji.²⁷ Căci la vremea Întrupării Sale pe o cale reală și fundamentală, deși inexplicabilă pentru noi, Mântuitorul divin S-a unit atât de mult cu neamul omenesc păcătos încât a purtat în propriul Său trup, în experiența Sa personală, nu numai povara durerilor lui, dar și povara, dacă nu a vinovăției, atunci a păcatului lui.²⁸

Pentru a evita orice îndoială posibilă cu privire la această noțiune, Prescott explică din nou ce deosebește natura umană a lui Isus de cea a lui Adam. Hristos și-a asumat nu natura originală necăzută, ci natura noastră umană căzută. În acest al doilea sens, El nu a stat exact acolo unde Adam fusese mai înainte, cu un imens handicap împotriva Lui - păcatul cu tot prestigiul de biruință și cu consecința întronării chiar în structura naturii, înarmat cu o putere teribilă împotriva realizării posibile a acestei idei divine a omului - sfințenie desăvârșită. Luând toate acestea în considerare, avantajele situației, riscul uriaș implicat, împreună cu sălbăticia opoziției întâmpinate, ajungem să înțelegem atât realitatea cât și măreția acestei realizări morale vaste: natura umană ispitită, încercată, înșelată în Adam, înălțată în Hristos până în sfera unei lipse de păcat reală.²⁹

Motivul pentru Întrupare a fost sigurul lucru rămas să fie explicat. Problema la care s-a adresat Isus prin asumarea naturii umane căzute și acceptarea ei pentru Sine, nu era alta decât aceasta: să se identifice personal cu toate nenorocirile și să se împărtășească de toate nedeșăvârșirile induse de păcat, să biruiască, în ea și pentru ea, puterea infernală care a produs toată ticăloșia și vaiurile.³⁰

²⁴ Ibid., p. 45-54.

²⁵ Ibid., p. 46.

²⁶ Ibid., p. 47.

²⁷ Ibid., p. 4.

²⁸ Ibid., p. 52

²⁹ Ibid. p. 53

³⁰ Ibid.

Astfel a pregătit Dumnezeu mântuirea noastră, concluziona Prescott. *El (Hristos) a fost Dumnezeu descoperit în trup și a venit pe acest pământ, ca să ne poată aduce la Dumnezeu. Acest lucru îl face pe Hristos central și dominant, câștigând încrederea, răscumpărând din păcat, solicitând devoțiune și inspirând speranță. Toate acestea deoarece El este Dumnezeu descoperit, Dumnezeul intrat în viața omului, Dumnezeul ce împlinește nevoile omenesci.*³¹

*Am vorbit doar despre jumătate din istoria dragostei divine atunci când am vorbit despre coborârea Fiului lui Dumnezeu din măreția și din majestatea Sa, la durerile și luptele acestei vieți pământești; și această jumătate de istorie este incredibilă până când vom fi lămurii că El a venit să ridice neamul omenesc la înălțimile lui Dumnezeu.*³²

*„El S-a descoperit”- și să nu citim în acest „El” nimic îngust și neînsemnat. Dacă vom face așa, vom fi deodată îndrumați către un loc în care va trebui să negăm declarația că El poate îndepărta păcatele. Dacă El a fost doar un om ca mine, atunci cu toate că El este desăvârșit și fără păcat, nu-mi poate îndepărta păcatele. Dacă în „El” vom citi tot ce Ioan evident înțelegea, după mărturia propriilor scrieri, vom începe să vedem ceva din posibilitatea uimitoarei declarații că „El s-a arătat pentru a îndepărta păcatele noastre”.*³³

Concluzie

Fără îndoială, cariera lui Prescott a fost unică în nenumărate aspecte, în legătură cu istoria Bisericii Adventiste. Un educator strălucit, profesor de teologie, editor, administrator eficient și vice-președinte al Conferinței Generale, a exercitat o influență decisivă asupra dezvoltării lucrării de educație și a clarificării diferitelor doctrine. În special a contribuit la extinderea soliei îndreptățirii prin credință dincolo de granițele Statelor Unite prin călătoriile sale prin lume.

Asemenea lui Waggoner și Jones, Prescott a făcut tot ce a putut mai bine pentru a construi această solie pe o hristologie care, recunoscând deplin divinitatea lui Hristos, a pus accentul pe natura umană a lui Adam după cădere, adică o natură umană păcătoasă, ca o condiție a împăcării omenirii cu Dumnezeu. Cu siguranță că hristologia lui Prescott are meritul de a fi atât foarte completă, cât și foarte explicită.

Prin competența și autoritatea de care s-a bucurat ca vice-președinte al Conferinței Generale, a fost evident imputernicit ca purtător de cuvânt al Bisericii. Mărturia lui constituie un indicator care nu se poate nega referitor la ceea ce au predicat și au crezut adventiștii cu privire la natura umană a lui Hristos, încă de la originea mișcării până la sfârșitul carierei lui îndelungate în anul 1944.

³¹ Ibid.

³² Ibid.

³³ Ibid

Capitolul 7: MIȘCAREA HOLY FLESH (TRUPUL SFÂNT)¹

Dacă rămâne vreun dubiu cu privire la atitudinea pionierilor adventiști cu privire la hristologia lor, reacția față de mișcarea Holy Flesh, ar trebui să risipească orice îndoială.

Această mișcare s-a născut în bisericile din Conferința Indiana între anii 1898 și 1899. Întemeiată de către pastorul-evangelist S. S. Davis, această învățătură a îndepărtat în scurt timp de la conducere pe președintele Conferinței R. S. Donnell și pe alți câțiva pastori. În cele din urmă, întreg comitetul Conferinței Indiana a fost favorabil învățaturii Holy Flesh, devenind *susținători*, nume cu care ei se caracterizau.

Contrar hristologiei adventiste, această *doctrină ciudată* susținea că Hristos a luat natura lui Adam înainte de cădere și că El avea *trup sfânt*. Bazați pe această premiză, se pretindea că se putea procura același trup sfânt urmând pe Isus în experiența Sa din Grădina Ghețemani. În felul acesta, cei care îl urmau pe Mântuitorul puteau ajunge la starea fizică corespunzătoare, fără păcat și puteau obține o credință care avea *să-i înalțe* precum Enoh și Ilie.²

Confrunțați cu dezvoltarea acestei credințe în bisericile din Indiana, conducătorii Conferinței Generale au socotit ca fiind înțelept să trimită pe frații S. N. Haskell și A. J. Breed ca delegați la adunarea de tabără ținută la Muncie, Indiana, din 13 până în 23 septembrie, 1900. După întoarcerea la Battle Creek, Haskell s-a simțit îndemnat să-i informeze nu numai pe colegii de la Conferința Generală, dar și pe Ellen White, despre cele petrecute. În acest sens, el a trimis o scrisoare (25 septembrie 1900).

Haskell o informează pe Ellen White

Haskell³ cunoștea bine convingerile lui Ellen White cu privire la natura umană a lui Isus. El însuși era în armonie cu aceste învățături. Scopul acestei scrisori nu era să afle dacă el sau suporterii doctrinei Holy Flesh erau corecți. A simțit necesar, pur și simplu, să o țină pe Ellen White la curent cu situația aceasta.

Iată cum a prezentat Haskell problema: *Când noi am declarat că Isus a fost născut într-o natură umană căzută, ei au avut ca replică faptul că noi credem că Isus a păcătuit, indiferent de faptul că noi ne-am declarat poziția atât de lămurit încât ne așteptam ca nimeni să nu ne înțeleagă greșit.*⁴ Ca purtător de cuvânt al bisericii,

¹ Vezi Ellen White, *Selected Messages*, Vol.2, p.31-39

² Vezi Arthur L. White: *Ellen White: Primii ani la Elmshaven*, vol.5, pp. 100-110

³ Stephen-Nelson Haskell (1833-1922) a fost misionar, profesor, administrator și președinte al câtorva Conferințe. Lucrările lui scrise includ *Istoria lui Daniel profetul*, *Istoria văzătorului de pe Patmos și Crucea și umbra ei*

⁴ Stephen-Nelson Haskell către Ellen White, 25 sept.1900

Haskell n-a ezitat să includă atât pe Ellen White cât și biserica în declarația poziției sale.

Mai înainte, Haskell își exprimase clar convingerile în diferite articole. În anul 1896 Haskell scrisese în *Semnele Timpului* cu privire la subiectul acesta: *El (Hristos) n-a venit în această lume ca să ia asupra Sa starea lui Adam, ci a coborât mult mai jos ca să-l întâmpine pe Adam acolo unde este el, slăbit de păcat, mânjit în nelegiuirea lui.*⁵

Într-un alt articol scrisese: *Hristos... a luat asupra Sa nu natura îngerilor, nici chiar natura omului așa cum fusese el creat, ci natura noastră căzută.*⁶ *Astfel, din veșnicie, Hristos a făcut legătura dintre cer și neamul omenesc căzut.*⁷ *El a adus natura divină din curțile slavei în natura omenească căzută.*⁸

Aceasta era poziția lui Haskell atunci când a apărut doctrina Holy Flesh. El explica lui Ellen White în scrisoarea lui: *Punctul lor teologic cu privire la acest aspect pare să fie acesta: ei cred că Hristos a luat natura lui Adam înainte să cadă; astfel El a luat natura umană așa cum era ea în grădina Edenului și astfel natura umană se păstra sfântă iar acum spun că a venit timpul ca noi să devenim sfinți în acest sens și atunci vom avea credința care ne înalță și nu vom mai muri.*⁹

Ellen White răspunde lui Haskell

Când Ellen White a primit scrisoarea lui Haskell, tocmai se stabilise în Elmhaven, California, după întoarcerea din Australia. Răspunsul ei a venit imediat, semn că această problemă era extrem de importantă. Scrisoarea ei cu data de 10 octombrie, 1900, stabilește opoziția lămurită și categorică față de curentul Holy Flesh, pe care îl definește ca „o doctrină ciudată”, „teorii și metode eronate” și „invenție mizerabilă de idei omenești, pregătite de tatăl minciunilor”.¹⁰

Conținutul scrisorii lui Haskell n-a luat-o pe Ellen White prin surprindere. Ea era deja la curent cu ceea ce avusese loc în Indiana. Așa cum explica ea mai târziu, plecarea ei din Australia a fost determinată și de învățătura Holy Flesh. Iată răspunsul ei dat lui Haskell: *În ianuarie, Domnul mi-a arătat că „metode și teorii eronate” vor fi aduse în adunările noastre de tabără și că istoria trecutului va fi repetată. Am fost foarte supărată. Am fost instruită să spun că la aceste demonstrații sunt prezenți demoni în formă de oameni, lucrând cu toată istețimea pe care o poate folosi Satana pentru a face ca adevărul să fie dezgustător pentru oamenii sensibili; că vrăjmașul încerca să așeze lucrurile astfel ca adunările de tabără, care au fost*

⁵ Stephen-Nelson Haskell în *Signs of the Times*, 2 aprilie 1896

⁶ Ibid., 9 aprilie 1896

⁷ Ibid., 28 mai 1896

⁸ Ibid., 17 ianuarie 1900

⁹ Stephen-Nelson Haskell către Ellen White, 25 sept. 1900

¹⁰ Vezi de asemenea Ellen White, *Selected Messages*, Vol.2, p.37

*mijloace de aducere a soliei îngerului al treilea înaintea mulțimilor, să-și piardă forța și influența.*¹¹

Ea adaugă cu solemnitate: *Solia îngerului al treilea... trebuie să fie liberă de orice invenții mizerabile și ieftine ale teoriilor omenești, pregătite de tatăl minciunilor și deghizate așa cum a fost folosit șarpele strălucitor de Satana ca medium pentru amăgirea primilor noștri părinți.*¹²

Dacă informația lui Haskell n-ar fi fost în conformitate cu adevărul soliei și convingerilor lui Ellen White, ea n-ar fi ezitat să spună lucrul acesta. În cazul acesta, nu numai că ea l-a aprobat pe Haskell, dar l-a și încurajat să apere adevărul.

Ea a scris din nou, de data aceasta familiei Haskell: *Adevărul trebuie să fie prezentat de către ambasadorii credincioși ai Domnului în linii categorice. Majoritatea a ceea ce astăzi este numit adevăr incontestabil nu este decât pălăvrăgeală care duce la împotrivire față de Duhul Sfânt.*¹³

Un protest viguros

Fără să aștepte reacția oficială a Conferinței Generale, pastorul S. G. Huntington a publicat un puternic protest într-o broșură de 16 pagini, intitulată *Durerea Omului*. Scopul ei a fost să reafirme poziția bisericii și să explice cum a putut Isus să trăiască o viață fără păcat în trup păcătos. *Prin credința Sa în Tatăl a fost întărit astfel încât natura Sa divină să triumfe copleșitor asupra naturii Sale păcătoase și tendințelor ereditare. Astfel, din copilărie și până la Calvar, în zilele de încercare, El a trăit o viață fără păcat, curată și sfântă. În felul acesta, El a împlinit cerințele Legii și a devenit „sfârșitul legii pentru îndreptățirea fiecăruia care crede”.*¹⁴

Apoi, dorind să explice avantajele pentru cei care cred în Hristos și care-L primesc ca Mântuitor al lor, Huntington adaugă: *Așa cum Dumnezeu în Hristos, la 4000 de ani de la Creație, a trăit o viață desăvârșită, fără pată, în trup păcătos, tot așa, prin credința în El, ne va curăți de toate întinăciunile noastre, ne va împărtăși neprihănirea Sa, își va stabili locuința în inimile noastre și va trăi același fel de viață în trupul nostru păcătos, la 6000 de ani de la Creație. Apoi vom putea spune în adevăr „așa cum este El (în caracter) suntem și noi în această lume” (1 Ioan 4:17).*¹⁵

Waggoner respinge doctrina Holy Flesh

În fața răspândirii mișcării Holy Flesh, Conferința Generală a socotit necesar să fie mai activă. Problema a fost inclusă în agenda sesiunii din 1901. Ellen White a

¹¹ Ellen G. White, *Scrisoarea 132*, 1900 (*Selected Messages* vol.2, p. 37). Citat de Arthur L. White p. 103

¹² E.G. White, *Selected Messages*, Vol.2, p.37

¹³ Ibid., p.38

¹⁴ S.G. Huntington, *Durerea Omului*, p.16, citat de William H. Grotheer în *Interpretive History of the Doctrine of Incarnation*, p. 51

¹⁵ Ibid.

fost invitată să participe. Așa cum a arătat în prezentarea ei, dacă n-ar fi fost această mișcare cu învățătura ei eronată, ea n-ar fi răspuns pozitiv la invitație. Avea pe atunci 73 de ani. Tocmai revenise din Australia și călătorind prin atâtea state spre Battle Creek nu era o problemă simplă pentru cineva de vârsta ei și cu o sănătate precară.

Waggoner era și el prezent la sesiune. Ca specialist în problemă, lui și lui Ellen White li s-a cerut să aducă argumente pentru respingerea a ceea ce numeau „doctrină ciudată” și să confirme credința oficială, așa cum era recunoscută de biserică, cu privire la subiectul naturii umane a lui Hristos. El a realizat lucrul acesta în studiul său din 16 aprilie 1901, destinat în întregime respingerii afirmației că Hristos a venit într-un trup sfânt.

Waggoner și-a început prezentarea cu o întrebare pe care o pusese: *A fost acel trup sfânt care s-a născut din fecioara Maria un trup păcătos și acel trup a avut aceleași înclinații rele ca ale noastre cu care să se lupte?*¹⁶

Înainte de a răspunde la întrebare, Waggoner a dorit să-și ajute ascultătorii să înțeleagă conceptul foarte bine ascuns în problema: doctrina catolică a Imaculatei Concepții. În gândirea lui conceptul Holy Flesh nu era nimic altceva decât zeificarea răului.¹⁷ *În realitate, lucrarea celui rău era să așeze o prăpastie largă între Isus, Mântuitorul oamenilor și oamenii pe care El venise să-i mântuiască astfel ca nimeni să nu poată trece dincolo. Acesta este totul.*¹⁸

*Nu vedeți, întreba Waggoner, că ideea că trupul lui Isus n-a fost ca al nostru (deoarece noi știm că al nostru este păcătos) implică în mod necesar ideea concepției imaculate a fecioarei Maria? Înțelegeți că în El nu a fost păcat, dar taina lui Dumnezeu descoperită în trup, minunea veacurilor, uimirea îngerilor, lucrul acela pe care chiar și acum doresc să-l înțeleagă și despre care nu-și pot forma nici o idee, decât atât cât sunt învățați prin biserică, este manifestarea desăvârșită a vieții lui Dumnezeu în curăția ei perfectă, într-un trup păcătos? (Adunarea strigă: Amin!) O, aceasta este o minune, nu-i așa?*¹⁹

Făcând astfel, El (Hristos) a împlinit voia lui Dumnezeu în trup și a confirmat faptul că voia lui Dumnezeu poate fi împlinită în orice trup omenesc, păcătos. Dar mai înainte de toate, această minune trebuie să opereze în omul păcătos, nu doar în persoana lui Isus Hristos, ci în Isus Hristos reprodus și multiplicat în miile de ucenici ai Săi... Isus ne dă experiența puterii lui Hristos în trupul păcătos... care învinge și care aduce sub puterea voinței Sale acest trup păcătos.²⁰

În general vorbind, oamenilor le place să ascundă greșelile înaintașilor, să nu existe vreo pată când se scrie genealogia. Isus Hristos S-a născut din sămânța lui David, după trup, iar în sămânța lui David a fost Manase, care a umplut Ierusalimul de sânge nevinovat de la un capăt la altul. În aceeași linie genealogică a fost Iuda

¹⁶ Ellet J. Waggoner în *Buletinul Conferinței Generale* 1901, p.403

¹⁷ Ibid., p.405

¹⁸ Ibid., p.404

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid., p.406

*desfrânatul, precum și copilul născut din incest și de asemenea desfrânată Rahav. Toți aceștia, care au fost declarați ca înaintași ai lui Hristos, arată că Isus nu S-a rușinat să numească pe oamenii păcătoși frații Lui.*²¹

Din lecțiile experienței biruitoare a lui Isus Hristos în trup omenesc, Waggoner a concluzionat: *Indiferent care ar fi moștenirea noastră naturală, Duhul lui Dumnezeu are o așa putere asupra trupului încât poate schimba toate acestea și ne poate face părtași de natură divină, oferindu-ne eliberarea de stricăciunea care este în lume prin poftă. În felul acesta, Dumnezeu Își manifestă puterea Sa prin noi.*²²

Ellen White respinge doctrina Holy Flesh

În dimineața următoare (17 aprilie 1901), era rândul lui Ellen White să condamne public mișcarea Holy Flesh. Desigur, ea nu avea să repete argumentele teologice deja prezentate de Waggoner. Scopul era, mai degrabă, să expună concluziile false care derivau din conceptul trupului sfânt al lui Hristos.

Iată câteva fragmente din solia pe care o pregătise în scopul acesta sub titlul *Ultima mișcare din Indiana: Mi s-a dat îndrumarea cu privire la ultima experiență a fraților din Indiana și cu privire la învățătura pe care au dat-o bisericilor. Vrajmașul a lucrat prin această experiență și învățătură ca să rățăcească sufletele.*²³ Ellen White n-a vorbit despre presupuzițiile cu privire la natura lui Hristos în controversa aceasta. Argumentul ei că *învățătura dată cu privire la ceea ce se numește Holy Flesh este o rățăcire*²⁴ se întemeia pe două puncte esențiale. Primul, ea respingea pretenția că ființele umane păcătoase pot ajunge la sfințirea deplină a trupului. *Desigur, scrie ea, toți pot avea acum inimi sfințite, dar nu este corect să pretindem că în această viață vom avea trup sfânt... Celor care au încercat, cu atâta greutate, să obțină prin credință așa numitul trup sfânt, le spun, nu-l puteți obține. Niciunul dintre voi nu are acum trup sfânt. Nicio ființă omenească de pe pământ nu are trup sfânt. Este o imposibilitate.*²⁵

Dacă aceia care vorbesc atât de liber despre desăvârșirea în trup ar vedea lucrurile în adevărata lor lumină, s-ar da înapoi cu oroare de la ideile lor de încumetare. Arătându-le deșertăciunea ideilor lor îndrăznețe cu privire la trupul sfânt, Domnul caută să prevină pe bărbați și pe femei, să nu pună asupra cuvintelor Sale o înțelegere care duce la întinarea trupului, sufletului și spiritului... Și dacă nu putem pretinde desăvârșirea trupului, putem avea totuși desăvârșirea sufletului. Prin jertfa adusă în favoarea voastră, păcatele pot fi iertate în mod desăvârșit. Dependența noastră nu se bazează pe ceea ce face omul, ci în ceea ce Dumnezeu

²¹ Ibid., p.408

²² Ibid.

²³ E.G. White în *Buletinul Conferinței Generale*, 1901, p. 419-422

²⁴ E.G. White, *Selected Messages* Vol.2, p. 32

²⁵ Ibid.

*poate să facă pentru om prin Hristos... Prin credința în sângele Său, toți pot fi făcuți desăvârșiți în Hristos Isus.*²⁶

*Am fost îndemnată să spun celor din Indiana care susțin doctrine caudate: Voi dați o formă greșită lucrării prețioase și importante a lui Dumnezeu. Păstrați-vă în limitele Bibliei. Când ființele omenești primesc trup sfânt, nu vor mai rămâne pe pământ, ci vor fi luate la cer. Dacă păcatul este iertat în această viață, urmările nu sunt îndepărtate acum pe deplin. La venirea Sa, Hristos va schimba trupul nostru pătat ca să poată fi modelat după trupul Său glorios (Filipeni 3:21).*²⁷

În al doilea rând, Ellen White a constatat greșeala din manifestările îndrăznețe și fanatice ale apărătorilor mișcării Holy Flesh. *Modul în care au fost conduse adunările din Indiana, cu zgomot și confuzie, nu le recomandă celor inteligenți și înțelepți. În aceste demonstrații nu este nimic care să convingă lumea că noi avem adevărul. Zgomotul mare și strigătele nu sunt dovada sfințirii și a coborârii Duhului Sfânt. Demonstrațiile voastre sălbatice creează numai dezgust în mințile necredincioșilor.*²⁸

În felul acesta, motivele sorei White de a respinge mișcarea Holy Flesh au fost atât teologice cât și practice. Ea a respins comportamentul lor bizar și a respins doctrina lor potrivit căreia ființele omenești pot avea trupuri sfinte în această viață. Cu toate că n-a comentat poziția lor cu privire la natura lui Hristos, ea a condamnat clar acele practici și credințe care izvorau din această premiză.

Arthur White explică în biografia bunicii sale: *Unul din motivele pentru care ea a părăsit Australia și s-a întors în Statele Unite, a fost acela de a trata acest fanatism. Situația pe care avea să o întâmpine i-a fost descoperită în Australia în ianuarie 1900, înainte de a părăsi Coorambong.*²⁹

Doctrina Holy Flesh condamnată

Solia lui Waggoner și mărturia lui Ellen White nu au rămas fără ecou. Nu mai departe decât a doua zi, doi conducători principali ai mișcării, R. S. Donnell și S. S. Davis și-au mărturisit greșeala în fața a aproximativ 300 de participanți. Ceilalți delegate, ca și membrii comitetului Conferinței bisericilor din Indiana, au urmat exemplul președintelui lor. Oficial, se părea că mișcarea s-a destrămat. Dar în realitate doctrina n-a dispărut din biserici. Donnell și Davis au continuat să creadă și să învețe că Hristos a luat natura lui Adam înainte de cădere. În cele din urmă au fost îndepărtați din lucrare.

În prezentările ei, Ellen White a dat câteva sfaturi cu privire la modul în care ar trebui să se trateze o astfel de situație: *Fanatismul, odată declanșat și lăsat*

²⁶ Ibid.

²⁷ Ibid., p. 33

²⁸ Ibid., p. 35

²⁹ A.L.White, p. 100

*netratat este destul de puternic, ca un foc care a cuprins clădirea. Cei care au intrat în această mișcare fanatică și au susținut-o, ar fi mai bine să se angajeze într-o lucrare pământească; căci prin acțiunea lor inconsistentă, ei dezonorează pe Domnul și pun în pericol pe oameni.*³⁰

În 1903, I. J. Hankins, care a urmat lui R. S. Donnell ca președinte al Conferinței Indiana, scria lui S. S. Davis, promotorul mișcării Holy Flesh, dorind să afle vederile lui teologice. El i-a pus opt întrebări din care patru tratau doctrina întrupării.³¹ Nu trebuie să uităm că argumentul lor teologic de bază consta în declarația că „Hristos a luat natura lui Adam dinainte de cădere”, așa cum arătase Haskell în scrisoarea către Ellen White.

Răspunsul lui Davis confirmă că el nu-și schimbase părerea despre natura umană a lui Hristos. Nu știm dacă aceleași întrebări au fost puse și lui Donnell. Dar în anul 1905, Donnell a fost reinstaurat în lucrare, în timp ce Davis a fost eliminat definitiv. În cele din urmă a părăsit Biserica Adventistă, ca să se unească cu Bapțiștii, unde a fost hirotonit din nou ca pastor.

În afară de Davis, se pare că toți cei care au fost implicați în mișcarea Holy Flesh au acceptat în cele din urmă mărturia lui Ellen White. Însă oricât de favorabilă a fost continuarea, atitudinea de opoziție față de această doctrină luată de Conferința Generală în sesiune arată clar învățătura oficială a bisericii de la acea dată cu privire la natura umană a lui Isus.

Concluzie

Mișcarea Holy Flesh a fost prima încercare de a introduce în Biserica Adventistă o doctrină radical opusă învățăturilor ei de până la acea vreme. Dacă declarațiile lui Waggoner, Jones și Prescott, ca și ale altora ar fi fost greșite, Ellen White le-ar fi corectat, tot așa cum a corectat și *doctrina ciudată* Holy Flesh.

O mărturie scrisă în anul 1907 nu lasă nici o îndoială cu privire la poziția ei: *În timpul Conferinței Generale din 1901, mi-au fost date instrucțiuni cu privire la experiența unora din frații noștri din Indiana și cu privire la doctrinele pe care ei le predicau în Biserică. Mi s-a arătat că prin această experiență și prin doctrinele predicate, vrăjmașul se străduise să ducă sufletele în rătăcire.*³²

³⁰ E.G.White, *Selected Messages*, Vol.2, p. 35

³¹ S.S.Davis către I.J.Hankins, 15 martie 1903, Citat de Grotheer, pp . 54, 55

³² Ellen.G. White, *Manuscris* 39, 1907

PARTEA A TREIA

EXTRASE DIN PUBLICAȚIILE OFICIALE ALE BISERICII (1895-1952)

Capitolul 8: EXTRASE DIN PUBLICAȚIILE OFICIALE (1895-1915)

În afară de atenția acordată scrierilor pionierilor, poziția Bisericii Adventiste cu privire la hristologie este ilustrată lămurit și în conținutul publicațiilor oficiale, cum ar fi jurnale, studiile trimestriale ale Școlii de Sabat, buletinele Conferinței Generale și o largă varietate de cărți publicate de casele de editură denominaționale.

Acest capitol va trata declarațiile tipărite între anii 1895 și 1915, începând de la o vreme când doctrina Întrupării începuse să fie văzută ca fiind centrală pentru înțelegerea corectă a planului de mântuire și sfârșind cu anul morții lui Ellen White. În capitolul următor vom acoperi perioada dintre anul 1916 și 1952, după care a apărut la suprafață o interpretare nouă și câțiva scriitori au început să pună la îndoială poziția tradițională a Bisericii Adventiste cu privire la subiectul naturii umane a lui Hristos.

Extrase din jurnalele bisericii

În anii 1895 și 1896 au fost publicate în jurnale peste 250 de declarații făcute de către conducătorii Bisericii, toate afirmând clar că Isus a luat asupra Sa natura ființei umane căzute. Din anul 1897 până în anul 1915 se pot găsi peste 200 de declarații din care aproximativ 100 sunt de la Ellen White, fără a fi incluse încă 75 răspândite printre scrisorile și manuscrisele ei.¹ Dar pentru că am discutat deja despre declarațiile lui Ellen White, Waggoner, Jones și Prescott, în acest capitol vom da atenție altor autori.

În anul 1895 au apărut în Semnele Timpului o serie de articole scrise de J. H. Durland care reflectau hristologia lui Jones, așa cum a fost prezentată la sesiunea Conferinței Generale cu câteva luni mai înainte. *Satan trebuia confruntat în trupul omului căzut* scria Durland. *Așa că atunci când Isus și-a găsit locuința în trup, acesta nu a fost trupul pe care omul l-a avut înainte de cădere, ci trupul păcătos pe care omul l-a avut după cădere... El a venit să mântuiască pe păcătoși, de aceea a trebuit să ia trupul păcătoșilor... El a avut toate slăbiciunile trupului pe care îl avem noi. Trupul pe care l-a luat El avea aceleași dorințe pe care le are și trupul nostru.*²

Peste câteva luni, într-un alt articol, Durland pune cititorilor lui următoarele întrebări: *Care a fost natura acestui trup pe care l-a luat El? A fost liber*

¹ Vezi Ralph Larson, *Cuvântul S-a făcut trup*, p.67. 111

² J.H. Durland în *Signs of the Times*, 12 sept. 1895

de tendințele spre păcat? A fost El liber de ispite? Scriptura răspunde la ultima întrebare... (Evrei 4:15). Astfel că trupul pe care l-a luat Logosul a fost supus ispitei ca și trupul pe care-l avem noi... Trupul fără nici o dorință după rău nu este supus ispitei, dar Hristos a fost ispitit ca și noi, deci El trebuie să fi avut același fel de trup pe care îl avem noi.³

Nefiind mulțumit cu afirmația că Hristos a luat un trup păcătos, Durland explică și motivul: *Isus a venit în trup să întâlnească pe Satan în fortăreața lui și să-l scoată de acolo... Ca să facă lucrul acesta, El a trebuit să ia același trup pe care îl avea omul după cădere.... El n-a luat nici natura îngerilor, nici a omului înainte de cădere, ci S-a născut „sub lege” ca să răscumpere pe cei ce erau sub lege... Dacă ar fi luat natura lui Adam înainte de cădere, n-ar fi fost sub condamnarea morții, care a trecut asupra tuturor oamenilor.*⁴

Cu toate acestea, Durland remarcă: *El nu avea patimile naturii noastre cauzate de faptul că fusesem biruiți de păcat. Dar trupul pe care l-a luat avea să aibă în curând toate pasiunile pe care păcatul le-a adus asupra noastră dacă și El s-ar fi supus vreodată. El a întâmpinat pe ispititor în trup păcătos, slab și l-a condamnat astfel încât nu a putut să-L învingă... Isus Hristos a fost trimes în lume să condamne păcatul în trup. El a luat un trup păcătos ca să poată supune stricăciunile naturii noastre vechi.*⁵

Amintiți-vă că A. T. Jones spusese: *Isus a avut aceleași pasiuni pe care le avem și noi.* Însă Jones explica, dar *El nu li s-a supus niciodată.* Durland scrie că *El n-a avut pasiunile naturii căzute* care să-L fi dus în păcat. Concepția lui Durland este mult mai aproape de aceea a lui Jones decât ar părea. Jones considera problema din punctul de vedere al unei naturi moștenite, în timp ce Durland o privea din punctul de vedere al unei naturi cultivate. Potențial *Isus avea aceleași pasiuni ca și noi*, în realitate *Isus nu avea aceleași pasiuni ca noi* deoarece El nu căzuse sub puterea naturii umane păcătoase pe care o moștenise de la înaintașii Lui.

De asemenea, Ellen White făcea continuu o deosebire între natura păcătoasă moștenită și natura păcătoasă cultivată. Pe de o parte, ea scria că *Isus avea toată puterea patimilor omenești*⁶; pe de altă parte ea declara că *El este un frate în slăbiciunile noastre, dar nu în posedarea aceluiași pasiuni*⁷; *nu posedând pasiunile naturii umane căzute*⁸. S-ar putea că ea avea în minte deosebirea dintre înclinațiile spre păcat **moștenite**, pentru care nu suntem vinovați și **înclinațiile cultivate** care fac din noi niște păcătoși. Pentru Ellen White, ca și pentru

³ Ibid., 26 sept. 1895

⁴ Ibid., 10 octombrie 1895

⁵ Ibid.

⁶ Ellen G. White, *In Heavenly Places*, p.155

⁷ Idem., *Mărturii pentru Comunitate*, Vol.2, p. 202

⁸ Ibid., p. 509

contemporanii ei adventiști, *ca orice copil al lui Adam El (Hristos) a acceptat urmările lucrării marii legi a eredității*⁹, dar fără să permită manifestarea acestor tendințe.

Alte declarații cu privire la acest subiect apar în revistele *Australian Bible Echo* și *Australasian Signs of the Times*. G. C. Tenneycare, care avea răspunderea revistei *Bible Echo*, declara într-un editorial: *Foarte puțini dintre noi își dau seama cât de mult s-a apropiat natura divină de cea umană în persoana lui Isus din Nazaret. Este cu neputință să concepem renunțarea infinită care a fost necesară pentru ca Fiul lui Dumnezeu, Asociatul Tatălui, să se arate în trup muritor și să participe la experiențele omenești, cu toate încercările și slăbiciunile lor. Cât de complet s-a realizat acest lucru a fost exprimat de către apostol în Evrei 2:17: „Prin urmare, a trebuit să se asemenea fraților Săi în toate lucrurile”.*

Numai în felul acesta putea fi adus să simtă puterea ispitelor. Rolul acestor ispite la care era supusă natura umană nu era de a impresiona Dumnezeirea. Dar „El a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi: ca urmare, El trebuie să se fi împărtășit de natura noastră... Puțini sunt de acord cu gândul că Isus ar fi întâmpinat ispitele noastre în natura și în capacitatea Sa divină. Ei ar fi ca un fulg dus de vânt față de un munte. În acest sens, „Dumnezeu nu poate fi ispitit”.

*Dar când vedem pe Mântuitorul nostru... luptându-se cu slăbiciuni înnăscute și când privim la viața noastră greșită și adesea fără reușită, ne uimim cum a putut suporta El „o împotrivire așa de mare din partea păcătoșilor”.*¹⁰

Pot fi citate multe declarații similare, așa cum arăta Ralph Larson în cartea sa, *Cuvântul S-a făcut trup* în care a indexat în ordine cronologică multe declarații legate de hristologia adventistă.¹¹

Extrase din lecțiunile Școlii de Sabat

În anul 1899 a apărut broșura studiilor Școlii de Sabat. Lecțiile erau pregătite să ofere studiul zilnic al Bibliei și subiecte de discuție în Sabat dimineața. În introducere se declară: *Studiile Școlii de Sabat – Adulți sunt pregătite de Departamentul Școlii de Sabat al Conferinței Generale a Adventiștilor de Ziua a Șaptea. Pregătirea acestora este asigurată de un comitet mondial al Școlii de Sabat, ai cărui membri slujesc în calitate de editori consultanți.* Rolul acestui Comitet era să se asigure că notele explicative de la fiecare studiu erau în armonie cu învățătura oficială a Bisericii.

În perioada dintre 1895 și 1915, se găsesc multe declarații în studiile Școlii de Sabat care nu lasă nicio îndoială cu privire la subiectul credinței adventiste despre natura umană a lui Hristos. Un exemplu este explicația următoare (1896, trimestrul 2): *Ca să poată ajunge la om acolo unde se găsea după cădere, Hristos S-a golit pe*

⁹ Idem., *Hristos Lumina lumii*, p. 49

¹⁰ G.C.Tenney în *Bible Echo*, 15 mai 1889

¹¹ Vezi Ralph Larson *Cuvântul S-a făcut trup*, pp. 34-154

*Sine de toată slava și puterea Sa, devenind la fel de dependent de Tatăl pentru viață și putere zilnică, așa cum este omul păcătos dependent de El.*¹²

În anul 1909, în lecția trimestrului doi care tratează Ioan 1:1-18, comentariul la versetul 14 spunea: *Divinitatea a sălășluit în trupul omenesc. Nu în trupul fără păcat al omului, ci într-un trup pe care-l au copiii pământului. Așa a fost slava Lui. Sămânța divină putea să dea pe față slava lui Dumnezeu în trup păcătos chiar până la biruința desăvârșită și absolută asupra oricărei înclinații a trupului.*¹³

În această lecție se întâlnește iarăși aceeași explicație: *Isus era Dumnezeu acționând în trupul păcătos, în favoarea păcătosului. El S-a făcut pe Sine una cu omenirea. A luat asupra Sa vaiurile, nevoile și păcatele neamului omenesc, astfel că a simțit conștiința și asprimea lor, ca niciun alt suflet până atunci.*¹⁴

Printre subiectele primului trimestru al anului 1913, era un studiu despre legătura dintre întrupare și preoția lui Isus Hristos. Această declarație se găsește în prima notă: *este foarte important să avem o înțelegere clară despre relația dintre întruparea lui Hristos și lucrarea Sa de mijlocire. El a fost făcut preot „după puterea unei vieți fără de sfârșit” ca să poată sluji harul, mila și puterea pentru cel greșit și rătăcitor. Această lucrare se realizează printr-o unire atât de strânsă cu aceia care au nevoie de ajutor, încât divinitatea și natura umană sunt aduse într-o relație personală încât Duhul și viața lui Dumnezeu locuiesc în trupul credinciosului. Pentru ca să se ajungă la această relație între Dumnezeu și trupul păcătos, a trebuit ca Fiul lui Dumnezeu să ia trup păcătos și în felul acesta s-a făcut un pod peste prăpastia care despărțea pe omul păcătos de Dumnezeu.*¹⁵

Nota 3 din aceeași lecție se încheie cu aceste cuvinte: *Asumându-și trup păcătos și făcându-Se de bună voie dependent de Tatăl Său ca să Se păzească de păcat în timp ce era în lume, Isus nu numai că dă un exemplu pentru toți creștinii, dar este făcut în stare să slujească trupului păcătos prin darul propriului Său Duh și puterea de ascultare de voia lui Dumnezeu.*¹⁶

Această viziune despre întrupare era în contrast și cu doctrina catolică a Imaculatei Concepții, care era, în gândirea adventistă, o negare a întrupării lui Hristos. *Această negare a unirii desăvârșite a lui Hristos cu trupul păcătos deschide calea pentru o serie de mijlocitori intermediari a căror datorie este să aducă pe păcătos într-o relație mântuitoare cu Hristos.*¹⁷ Studiile trimestrului al doilea al anului 1913 erau devotate Sanctuarului și mijlocirii lui Hristos. Într-una din lecțiile despre doctrina Catolică se spunea: *Care este învățătura Babilonului modern cu privire la aceeași doctrină fundamentală? Prin dogma despre imaculata concepție a fecioarei*

¹² Lecțiunile Școlii de Sabat trim.2, 1896. Toate citatele din studiile Școlii de Sabat din acest capitol sunt citate de William H. Grotheer în *Interpretive History of SDA Doctrine of Incarnation*, pp.38-41

¹³ Ibid., Trim.2, 1909, p. 8

¹⁴ Ibid., p. 20

¹⁵ Ibid., Trim.1, 1913 p. 14

¹⁶ Ibid., p. 15

¹⁷ Ibid., p. 14

*Maria, Roma învață că mama lui Isus a fost păstrată fără pata păcatului original și că avea un trup fără păcat. Ca urmare a fost despărțită de restul omenirii. Ca urmare a acestei despărțiri a lui Isus de trupul păcătos, a fost instituită preoția romană astfel ca să existe cineva care să mijlocească între Hristos și păcătos.*¹⁸

Apoi, ca răspuns la un citat dintr-o sursă catolică care declara „revoltătoare” credința că Hristos a luat trup păcătos, nota încheie: *Astfel, scoțând pe Hristos din același trup și sânge pe care le avem noi... Babilonul modern neagă, în realitate, adevărul vital al creștinismului, pretinzând, în același timp, că îl susține. Aceasta este „taina nelegiurii.”*¹⁹

Trimestrul patru din anul 1913 a fost devotat studiului Epistolei către Romani. În prima parte este o întrebare despre „Hristos născut din sămânța lui David după trup” (Rom.1:3). Nota 5 spunea: *Hristos a fost, prin mama Lui, de neam împărătesc. Dar El a fost mai mult decât atât. El a fost de același trup ca sămânța lui David în și prin care, timp de generații, a curs sângele unei omeniri păcătoase - Solomon, Roboam, Ahaz, Manase, Amon, Ieconia și alții. Fiul lui Dumnezeu a luat același trup ca ei, ca să poată întâmpina ispita pentru noi și să biruiască cu putere divină orice încercare pe care trebuie să o suportăm și noi. Hristos este Fratele nostru în trup, Mântuitorul nostru din păcat.*²⁰

Epistola către Romani a fost din nou subiect de studiu în primul trimestru al anului 1914. Aici găsim comentariul cu privire la Romani 8:3-4: *Ceea ce Legea nu putea face în omul păcătos, Dumnezeu a făcut trimițând pe propriul Său Fiu. Acest Fiu a luat trupul omului păcătos și a biruit acolo unde omul a căzut, a învins păcatul în trup și în felul acesta a venit în trupul acelora care-și vor deschide inimile să-L primească, cu aceeași putere, și să biruiască păcatul acolo.*²¹

Aceste extrase din studiile Școlii de Sabat sunt în armonie cu toate câte au fost învățate de către scriitorii adventiști care s-au exprimat cu privire la natura umană a lui Hristos de-a lungul anilor.

Extrase din câteva cărți

Asemenea studiilor Școlii de Sabat, nici o altă carte n-a fost tipărită de casele de editură ale Bisericii fără o revizuire prealabilă a conținutului de către un comitet de lectură. Acesta dă asigurarea că integritatea cărții este în armonie cu învățătura oficială. Nu avem în intenție ca lucrările lui Waggoner, Jones, Prescott, sau Ellen White, care au fost redată în capitolele precedente, să fie iar sursa citatelor. Va fi suficient să menționăm lucrările cele mai reprezentative.

¹⁸ Ibid., Trim. 2, 1913, p. 25

¹⁹ Ibid., p. 26

²⁰ Ibid., Trim. 4, 1913, p.6

²¹ Ibid., Trim. 1, 1914, p.16

1. Privind spre Isus, de Uriah Smith

Uriah Smith a fost nu numai editor la *Review and Herald* timp de 35 de ani și autorul multor cărți privitoare la profeție, ci și al doilea în conducerea Conferinței Generale timp de 21 de ani, în funcția de secretar. Iată două extrase din cartea lui *Privind spre Isus*, publicată în anul 1897. *În asemănarea trupului păcătos... El a coborât până la cele mai mari adâncimi ale stării căzute a omului și a devenit ascultător până la moarte, chiar moartea rușinoasă de pe cruce.*²²

*El (Isus) a venit în asemănarea trupului păcătos, ca să demonstreze înaintea tuturor părților în luptă că era posibil pentru oameni, în trupul acesta, să țină legea. El a demonstrat acest lucru păzind-o. În planul existenței și în natura noastră, El a dat pe față o astfel de ascultare de orice principiu încât nici măcar ochiul Divin n-a putut detecta vreun defect. Întreaga Sa viață a fost o transcriere a acelei legi, în natura ei spirituală și în cererile ei sfinte drepte și bune. El a condamnat astfel păcatul în trup, arătând în felul acesta că și omul putea să trăiască astfel.*²³

2. Întrebări și răspunsuri, de Milton C. Wilcox

La început, Milton C. Wilcox a fost editor asistent la *Review and Herald* în asociere cu Uriah Smith. Mai târziu a devenit primul editor la *Present Truth* în Anglia, apoi la *Signs of the Times*, Pacific Press în California, timp de un sfert de secol. În anul 1911 a publicat cartea *Întrebări și Răspunsuri*, o compilare de răspunsuri date de editor la întrebările puse de cititori, atunci când avea răspunderea la *Signs of the Times*. Iată un extras tipic, un răspuns dat la o întrebare pusă de un cititor cu privire la subiectul din versetele din Evrei 2:14-17 care declară că Isus a *fost făcut asemenea fraților Săi*. *Logosul cel veșnic S-a făcut trup, același cu al nostru; căci a fost născut din femeie, născut sub lege, sub condamnarea ei, întocmai ca orice om, având trup cu toate înclinațiile omenești; părtaş la trupul și sângele omenirii; în toate lucrurile făcut asemenea fraților Lui, a suferit fiind ispitit și a avut parte de toate ispitele exact ca tine și ca mine. A trebuit să le facă față prin credință în voia și Cuvântul lui Dumnezeu. Nu este nici o înclinație în trupul omenesc, care să nu fi fost și în El. Iar El le-a biruit pe toate.*²⁴

3. Lecturi Biblice pentru Cercul Familiei

În anul 1915, *Review and Herald* a publicat o carte de studii biblice intitulată *Lecturi Biblice pentru Cercul Familiei*.²⁵ Până să apară a doua ediție în anul 1936, cartea fusese deja vândută în 1.250.000 de exemplare. A treia ediție a apărut în anul 1946.²⁶ Timp de aproape o jumătate de secol această carte a constituit baza pentru

²² Uriah Smith, *Privind spre Isus*, p. 23

²³ Ibid., p. 30

²⁴ Milton C. Wilcox, *Întrebări și răspunsuri* Vol. 1, p. 19.20

²⁵ Prima ediție a *Lecturilor biblice pentru familie* datează din anul 1880. Până în 1915 diferitele ediții erau fără note

²⁶ *Lecturi biblice pentru familie*, ediția a treia (1936), p. 11

învățătura biblică a Bisericii. Mulți adventiști au folosit-o pentru a dezvolta cunoașterea doctrinei bisericii și pentru a răspândi mesajul advent. Nici o altă publicație denominațională n-a fost recomandată cu mai mare încredere. Introducerea la ediția din 1946 declară că *lucrarea a fost revizuită recent cu minuțiozitate, extinsă... de un comitet larg de critici specializați și de cercetători ai Bibliei*.²⁷

Cu greu se poate găsi un document mai reprezentativ al învățăturii Bisericii. Lecțiile sunt prezentate sub forma de întrebări și răspunsuri cu note explicative. Doctrina Întrupării, intitulată *O viață fără păcat* este reprodusă în întregime în cele ce urmează:²⁸

1. Ce mărturie este dată despre viața lui Hristos pe pământ? ...care n-a săvârșit păcat și în gura Lui nu s-a găsit vicleșug (1 Petru 2:22).

2. Ce este adevărat cu privire la toți ceilalți membri ai familiei omenești?

Căci toți au păcătuیت și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu (Romani 3:23).

3. Cu ce întrebare i-a provocat Isus pe vrăjmașii Săi? Cine dintre voi Mă poate acuza de păcat? (Ioan 8:46).

4. Cât de intens a fost ispitit Isus? ...a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat (Evrei 4:15).

5. La întruparea Sa ce fel de natură a luat Hristos? Astfel dar, deoarece copiii sunt părtași sângelui și cărnii, tot așa și El Însuși a fost deopotrivă părtaș la ele, pentru ca prin moarte să nimicească pe cel ce are puterea morții, adică pe Diavolul (Evrei 2:14).

6. Cât de profund S-a împărtășit Isus de natura noastră omenească? Prin urmare a trebuit să se asemene fraților Săi în toate lucrurile ca să poată fi în ce privește legăturile cu Dumnezeu un mare preot milos și vrednic de încredere, ca să facă ispășire pentru păcatele norodului (Evrei 2:17).

NOTĂ: În natura Sa umană, Hristos S-a împărtășit de natura noastră păcătoasă căzută. Dacă n-ar fi fost așa, El n-ar fi fost făcut *asemenea fraților Lui*, n-ar fi fost *ispitit în toate lucrurile ca și noi*, n-ar fi biruit așa cum trebuie să biruim și noi și deci nu este un Mântuitor complet și perfect de care are omul nevoie și pe care trebuie să-L aibă ca să fie mântuit. Ideea că Hristos S-a născut dintr-o mamă *imaculată* și fără păcat care n-a moștenit înclinații spre păcat și din această cauză n-a păcătuیت îl scoate din domeniul unei lumi căzute și chiar din locul în care este nevoie de ajutor. Prin natura Sa omenească, Hristos a moștenit ceea ce moștenește orice copil al lui Adam - o natură păcătoasă. În ceea ce privește natura Sa divină, prin însăși conceperea Sa, El a fost născut din Duhul. Și toate acestea ca omenirea să fie așezată pe un teren avantajos și să

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid., p.115, 116

se demonstreze că, oricine este „născut din Duhul” poate câștiga aceeași biruință asupra păcatului în trupul lui păcătos. Deci fiecare trebuie să biruiască așa cum și Hristos a biruit (Apoc. 3:21). Fără această naștere, nu poate fi biruință asupra ispitei și nici mântuire din păcat (Ioan 3:3-7).

7. Unde anume, în Hristos, a condamnat Dumnezeu păcatul și a câștigat biruința pentru noi? *Căci, lucru cu neputință legii, întrucât firea pământească o făcea fără putere, Dumnezeu a osândit păcatul în firea pământească, trimițând din pricina păcatului pe Însuși Fiul Său, într-o fire asemănătoare cu a păcatului (Romani 8:3).*

NOTĂ: Dumnezeu, în Hristos a condamnat păcatul nu printr-o pronunțare împotriva lui ca un judecător stând pe scaunul de judecată, ci venind și trăind în trup, asemenea trupului păcătos, totuși, fără să păcătuiască. În Hristos, El a demonstrat că se poate, prin harul și prin puterea Sa, rezista ispitei, birui păcatul și trăi o viață curată.

8. Prin a Căru putere a trăit Hristos o viață desăvârșită? *Eu nu pot face nimic de la Mine Însumi (Ioan 5:30). Cuvintele pe care vi le spun Eu nu le spun de la Mine; ci Tatăl care locuiește în Mine, El face aceste lucrări ale Lui (Ioan 14:10).*

NOTĂ: În natura Sa omenească, Hristos a fost dependent de puterea divină ca să facă lucrările lui Dumnezeu, cum este orice om care vrea să facă același lucru. El n-a folosit nici un mijloc ca să trăiască o viață sfântă care nu este la îndemâna oricărei ființe omenești. Prin El oricine poate avea pe Dumnezeu locuind în el și lucrând în el *după plăcerea Lui și voința și înfăptuirea* (1Ioan 4:15; Filipeni 2:13).

9. Ce scop altruist a avut Isus mereu înaintea Sa? *Căci M-am pogorât din cer ca să fac nu voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimes (Ioan 6:38).*

Lecția aceasta este o bună ilustrare a diferitelor aspecte ale hristologiei adventiste. Cu toate acestea, întrebarea a șasea a fost, fără îndoială, considerată a fi de primă importanță, având și o notă explicativă. Aceste note erau în armonie cu hristologia adventistă, prezentată consistent de către pionierii soliei, încă de la originea mișcării până la cea de a treia ediție a acestei lucrări în anul 1946.

Așa cum vom vedea, pe baza acestor note explicative, un număr de teologi evanghelici i-au condamnat pe adventiști pentru că nu sunt creștini autentici deoarece ei atribuiau lui Isus o natură umană, păcătoasă. Aprecierea lor era corectă când spuneau că declarațiile redată în această lecție erau reprezentative pentru Biserică.

Capitolul 9: EXTRASE DIN PUBLICAȚIILE OFICIALE (1916-1952)

Anul 1915 nu marchează nici o schimbare de interpretare în doctrina adventistă privitoare la Întrupare. Însă survine decesul lui Ellen White. Odată cu plecarea ei, ultimul supraviețuitor din grupa pionierilor de la 1844 dispare.

Ellen White repetase o avertizare vibrantă aproape de încheierea vieții ei: *Nu avem nimic de care să ne temem în ce privește viitorul decât de a uita calea pe care ne-a condus Domnul și învățăturile din istoria noastră trecută.*¹

Toate documentele din perioada 1916-1925 poartă mărturia uniformă a poziției pe care biserica a susținut-o cu privire la natura lui Hristos, că Isus a luat asupra Sa natura lui Adam după cădere, fără să fi comis vreun păcat.

Extrase din periodicele bisericii

Un index cu peste 200 de declarații din periodicele oficiale ale bisericii arată că nu exista nici o schimbare de la această poziție tradițională a bisericii. Pastori, profesori, editori, administratori, membri din executivul Conferinței Generale, inclusiv câțiva președinți, toți aveau o opinie unitară.

Pe 6 septembrie 1917, Joseph E. Steed scria în *Review and Herald*: *A fost necesar ca Hristos să aibă o experiență ca om, ca să-l poată ajuta pe om în ispitele lui și să acționeze ca mijlocitor al omului... S-a arătat deja că acest Mântuitor a devenit om supus tuturor relelor trupului, fiind născut în trup păcătos; în acest trup a suferit ca și ceilalți oameni, în lupta Sa cu păcatul.*²

Și mărturia lui R. S. Owen este interesantă: *Lucrarea lui Hristos a fost să condamne păcatul în trup. Păcatul locuiește în trupul nostru păcătos și Hristos l-a condamnat locuind chiar în casa păcatului, dar niciodată supunându-Se cerințelor lui nelegiuite, niciodată răspunzând invitațiilor lui rele. El a demonstrat că omul poate obține ajutor de la Dumnezeu care îl va face în stare să trăiască pentru Dumnezeu.*³

În aceeași lună J. A. Rippey scria în periodicul australian *Signs of the Times*: *Deci nimic nu poate fi mai clar decât că Isus a avut același trup ca al lui David. Cine a fost David? Era fiul lui Isai. Dar cine a fost Isai? El a fost fiul lui Rut, Rut a fost o fată moabită, o descendentă a lui Moab; și Moab a fost fiul uneia din fetele lui Lot (Gen. 19:36-37). Atunci când studiem caracterul înaintașilor lui Isus descoperim că sunt destul de familiarizați cu păcatul.*

Când Isus S-a născut în lume, El a luat asupra Sa trupul păcătos, după ce fusese slăbit de aproape patru mii de ani de păcat. El ar fi putut veni pe o altă linie genealogică, dar a venit prin cei mai slabi, ca să dovedească lumii că omul n-a căzut

¹ Ellen G. White, *Testimonies for the Church* - vol.9, p. 10. Inițial în *Life Sketches of Ellen G. White* (Pacific Press Pub. Assn., 1915) p. 195

² Joseph E. Steed în *Review and Herald*, 6 sept. 1917.

³ R. S. Owen, în *Review and Herald*, 29 mai 1924.

atât de jos în păcat încât puterea lui Dumnezeu să nu fie îndeostulătoare pentru a-l ajuta să trăiască o viață biruitoare. El a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat (Evrei 4:15). El nu numai că a fost ispitit, dar ispitele au fost atât de puternice încât a suferit atunci când a fost ispitit (2:18). Cu toate că Isus avea în trupul Lui toate dorințele care erau în trupurile înaintașilor Lui, totuși niciodată nu S-a supus păcatului.⁴

Pe 22 martie 1927, L. A. Wilcox a publicat un articol care ridică o întrebare: Există vreo speranță să biruim înclinațiile ereditare spre păcat? Wilcox răspunde recurgând mai întâi la genealogia lui Isus: Mă bucur de această genealogie, deoarece ea mă ajută să înțeleg cum poate fi El părtaș la toate slăbiciunile mele. El a venit unde eram eu. A stat în locul meu. În venele Lui era obsesia unei eredități contaminate, asemenea unui leu în cușcă și care căuta să distrugă și să sfâșie. Timp de 4000 de ani, neamul omenesc degenerase în putere fizică, în capacitate mintală și în valoare morală; iar Hristos a luat asupra Lui slăbiciunile omenești la nivelul cel mai jos. Numai așa putea răscumpăra pe om din cea mai adâncă degradare.⁵

Apoi Wilcox citează pentru susținere un pasaj din Ellen White din cartea Hristos Lumina Lumii: Dacă am avea în vreun sens o luptă mai grea decât a avut Hristos, El n-ar putea veni în ajutorul nostru. Dar Mântuitorul nostru a luat natura omenească, cu toate slăbiciunile ei. El a luat natura omului cu posibilitatea căderii în ispită. Noi nu avem nimic de purtat pe care El să nu-l fi suportat.⁶

Este bine de știut, subliniază Wilcox, că El, Fiul lui Dumnezeu, a devenit Fiul omului, pentru ca eu, fiul omului, să pot deveni fiu al lui Dumnezeu. El a devenit așa cum sunt eu pentru ca eu să pot deveni așa cum este El. El a luat natura mea omenească pentru ca eu să pot lua natura Sa divină. În orice ispită care mă asaltează este încurajator să știu că exact aceeași ispită, cu toată puterea ei copleșitoare, L-a atacat și pe El. L-a atacat acolo unde, prin ereditate, era cel mai slab; L-a atacat în feluri și în momente neașteptate; și cu înclinații egale spre păcat, în ciuda sângelui stricat și a unei degradări moștenite de către aceeași putere la care și eu am acces. El a biruit. El a câștigat pentru mine. El îmi oferă biruința Sa ca fiind a mea - ca dar. Și astfel, în toate aceste lucruri, sunt mai mult decât biruitor prin Acela care m-a iubit.⁷

Mai târziu, F. M. Wilcox, editor la *Review and Herald* (1911-1944) și co-fondator al Asociației Ellen G. White și membru al primului Comitet de Administrație, a explicat de ce simțea că era atât de important să identifice trupul lui Hristos cu acela al naturii omenești căzute. Temeiul siguranței noastre atunci când venim la Domnul Isus este faptul că El a luat asupra Sa natura omului și în această stare omenească a învins pe Satana, trecând astfel peste abisul pe care păcatul îl deschisese între Dumnezeu și omenire. Trecând prin această experiență în favoarea

⁴ J. A. Rippey, în *Signs of the Times*, 5 mai 1924.

⁵ L. A. Wilcox, în *Signs of the Times*, 22 martie 1927.

⁶ E. G. White, *Hristos lumina lumii*, p. 117.

⁷ Wilcox în *Signs of the Times*, 22 martie 1927.

*neamului omenesc pierdut, El a devenit un Mântuitor desăvârșit... El S-a identificat cu omul în toate încercările și ispitele Lui... Hristos a fost ispitit aspru și dureros, ispitit cum nici o altă ființă omenească n-a fost ispitită dar a suportat toate acestea fără să păcătuiască. Nici măcar o dată nu s-a supus puterii ispititorului. În fiecare luptă El a fost biruitor. Cu mintea sprijinită pe Dumnezeu, încrezându-Se în dragostea și în puterea Tatălui Său ceresc, El a rezistat de fiecare dată atacurilor vrăjmașului. Aceasta, moștenirea biruinței asupra păcatului, El ne-o atribuie nouă, împreună cu înțelegerea pe care ne-o oferă în timpuri de încercare. Așa cum El a luat în stăpânire puterea divină, este privilegiul nostru să facem la fel. Resursele care erau oferite Lui sunt disponibile și pentru noi.*⁸

Această învățătură n-a fost limitată la editorii diferitelor periodice ale denominațiunii. Ea a fost împărtășită și de cele mai înalte autorități ale bisericii, președinți de diviziuni, vice-președinți și președinți ai Conferințe Generale. Aceasta a fost, desigur, cea mai autentică expresie a credinței existente în comunitatea adventistă în problema hristologiei. Fără să fie nevoie să cităm pe fiecare personal, doresc să fac referire la câteva mărturii a autorilor cei mai reprezentativi.

În această perioadă, W. W. Prescott a fost cu siguranță cel mai prolific și mai competent. Apoi ca secretar general și ca vice-președinte al Conferinței Generale din 1915 și până în 1937, el a continuat să promoveze învățătura denominațiunii în numeroase articole. Interpretarea lui a fost deja prezentată în întregime așa că nu o vom mai repeta. După aceea W. H. Branson, care avea să fie președinte al Conferinței Generale din 1950 până în 1954, susținea aceleași adevăruri în articolele publicate în diverse periodice.⁹

Acesta a scris în câteva ocazii: *Pentru ca Hristos să înțeleagă slăbiciunea naturii păcătoase, a trebuit să o experimenteze... De aceea El a devenit os din oasele noastre și carne din carnea noastră... Dumnezeu a trebuit să coboare mai întâi la om, ca să-L înalțe pe om la Sine.*¹⁰ *El nu Și-a asumat natura îngerilor, ci pe aceea a lui Avraam. El a fost făcut „ asemenea fraților Săi ”.*¹¹ *O, ce rușine că marele Dumnezeu a trebuit să plănuiască să vină și să locuiască cu oamenii, adăpostindu-Se în trupul lor.*¹²

Doi președinți ai Diviziunii Sud-Europene, al cărui sediu era în Berna, Elveția, au făcut tot ce au putut ca să răspândească în Europa hristologia care se

⁸ W. W. Prescott, în *Australian Signs of the Times*, 7 ian. 1924; 4 mai 1936; 7 august 1936; în *Review and Herald*, 1 mai 1924; 22 aug. 1929; 6 nov. 1930; 27 febr. 1936; 15 aprilie 1937; în *Signs of the Times* 15 ian. 1929; 22 febr. 1929.

⁹ W. H. Branson, în *The Watchman*, iulie, aug. 1932; *Australian Signs of the Times*, 30 oct. 1933; 1 nov. 1937.

¹⁰ Idem., în *The Watchman*, aug. 1933.

¹¹ Idem., în *Signs of the Times*, 8 nov. 1936.

¹² Idem., în *The Watchman*, iulie 1932.

învăța în Statele Unite. A. V. Olson¹³ a fost primul care s-a exprimat cu privire la subiectul naturii umane căzute pe care a luat-o Hristos asupra Sa: *Isus a moștenit... natura mamei Sale*, scria El. *Un om numit Isus, făcut din carne și sânge, asemenea celorlalți oameni, a trăit în realitate în mijlocul lor.*¹⁴ Astfel, în acest sens, al doilea Adam n-a fost din punct de vedere fizic, identic cu primul Adam. În acest sens al degradării în vitalitate și în dimensiune, Hristos, după legea eredității, este spus că a luat asupra Sa, natura noastră căzută (HLL, 112), natura noastră în starea ei degenerată (Semnele Timpului, 9 iunie 1898).¹⁵

M. V. Campbell a fost de asemenea președintele Diviziunii Sud-Europene (1954-1958), ulterior a devenit vice-președinte al Conferinței Generale. Iată cum se exprima el într-o vreme când unii începuseră să formuleze o nouă interpretare cu privire la natura lui Isus: *Venind în lumea noastră, Mântuitorul nostru n-a coborât din cer ca un înger sau ca o ființă din altă lume. El și-a luat locul ca membru al neamului omenesc prin naștere într-o familie ai cărei strămoși erau cunoscuți. S-a născut la fel de neajutorat ca oricare alt copil... Isus n-a venit în lume așa cum a venit primul Adam, care a ieșit din mâinile Creatorului fără vreo înclinație spre păcat, ci a venit „în asemănarea cărnii păcătoase” (Rom. 8:3). Divinitatea Sa nu l-a diminuat natura umană. Ea a umplut-o, a inundat-o, a înconjurat-o dar n-a distrus-o în niciun fel. Mântuitorul a fost influențat spre păcat prin ereditate, prin mediu și prin ispitele puternice ale celui rău. Ca să biruiască păcatul, Isus n-a folosit nicio putere spirituală care îi aparținea, în ciuda faptului că era Fiul lui Dumnezeu. El a folosit numai armele care sunt la îndemâna celor mai umili urmași ai Săi.*¹⁶

Extrase din literatura adventistă europeană

Mărturiile acestor doi președinți ai Diviziunii Sud-Europene, ambii americani, sunt reprezentative la vremea aceea pentru învățătura din bisericile de limbă engleză din toată lumea. Dar care era credința generală cu privire la acest subiect în Europa continentală unde solia fusesse oficial predicată în anul 1874?¹⁷

Așa cum știm, revista *Semnele Timpului* a fost fondată de John N. Andrews, în orașul Basel în anul 1876. Este interesant de observat că până în anul 1938 n-a fost făcută nicio mențiune cu privire la natura umană căzută a lui Hristos. Evident că acest aspect al hristologiei, n-a constituit la vremea aceea o trăsătură importantă a

¹³ A. V. Olson a fost primul președinte al Uniunii Latine (1917-1920), apoi președinte al Diviziunii sud-europene (1920-1946) și în final președinte al Conferinței Generale. El a fost autorul cărții *Cei 13 ani de criză 1888-1901* (Review and Herald Pub. Assn., 1966).

¹⁴ Idem., în *Review and Herald*, 6 aug. 1942.

¹⁵ Idem., în *Ministry*, ian. 1962.

¹⁶ M. V. Campbell, în *Review and Herald*, 5 oct. 1950.

¹⁷ Cercetarea noastră se limitează la Diviziunea Sud-europeană cuprinzând următoarele țări: Austria, Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, Franța, Grecia, Ungaria, Israel, Portugalia, România, Spania, Elveția, Iugoslavia și coloniile franceze din Africa.

învățăturii adventiste.¹⁸ S-ar putea ca Adventiștii de pe continent să fi împărtășit concepția majorității protestanților în această problemă. Această părere este susținută prin afirmația editorului-șef al revistei *Semnele Timpului*: *Pentru a mântui omenirea, era necesar, după dreptatea lui Dumnezeu, ca Hristos să fie așezat în aceeași condiție ca a lui Adam la creație, adică liber de păcat, dar susceptibil să cadă în ispită.*¹⁹

Astfel hristologia adventistă tradițională, așa cum era prezentată în America și alte țări care foloseau limba engleză, n-a fost cu totul ascunsă, însă introducerea ei pe continentul european a fost amânată până când s-a obținut acces la cărțile și articolele lui Ellen White.

Prima mențiune a hristologiei tradiționale se găsește în *Revue Adventiste*, buletinul de informații al Bisericii Adventistă de Ziua Șaptea pentru Europa Latină. Articolul este datat 15 noiembrie 1923 și a fost scris de Tell Nussbaum, fost președinte al Conferinței Franceze.²⁰ Intitulat *Isus, Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului*, el rezumă învățătura Bisericii Adventiste cu privire la subiectul Persoanei și a lucrării lui Hristos. Iată un extras:

Isus a fost declarat cu putere a fi Fiul lui Dumnezeu prin duhul sfințeniei, prin învierea Sa din morți (Rom. 1:4). Venind în trupul slăbiciunii noastre, născut sub Lege, cu posibilitatea de a păcătui. El n-a făcut niciun păcat. Acolo s-a văzut că păcatul poate fi învins, că omul în starea sa căzută a fost readus într-o stare în care sfințenia era făcută posibilă. El putea să trăiască viața lui Dumnezeu, care se găsește numai în Isus Hristos și care ne este asigurată continuu prin credință.

*Pentru că scopul intenționat de Isus Hristos a fost realizat, natura Sa desăvârșită va fi transmisă urmașilor Săi. Dar aceasta nu va fi realizată complet până în ziua când Îl vom vedea așa cum este El în ceruri (Ioan 17:22). Astăzi, primind prin credință ceea ce Hristos a făcut pentru noi, trăim prin Duhul lui Isus Hristos... Duhul vieții care este în Isus Hristos ne-a eliberat de păcat. Prin moartea Sa, El a triumfat asupra păcatului ca să ne dea nouă această putere.*²¹

Avem îndoieli cu privire la faptul că această declarație reprezintă, în adevăr, ceea ce credea majoritatea adventiștilor din Europa continentală. Scopul autorului se pare că era să facă cunoscut mai pe larg învățătura acceptată de către Biserica Adventistă. O altă serie de articole scrise cu același scop a apărut în *Revue Adventiste*

¹⁸ Acest aspect deosebit al Hristologiei Adventiste n-a fost inclus în cursurile Seminarilor teologice. În manualul lui de doctrină *L'Histoire du Salut*, Alfred Vaucher afirmă pur și simplu că Isus a devenit om.

¹⁹ Jules Boureau în *Signes des Temps*, mai 1950.

²⁰ Tell Nussbaum a fost președintele Conferinței Bisericilor Adventiste din Franța (1910-1914), El a fost tatăl Dr. Jean Nussbaum, cunoscut în lumea întreagă pentru activitatea lui în domeniul libertății religioase și ca fondator al revistei *Conscience et Liberte*.

²¹ Tel Nussbaum în *Revue Adventiste*, 15 nov. 1923.

între 1925 și ianuarie 1926.²² Acestea au fost tipărite ulterior sub forma unei broșuri cu acest titlu semnificativ *O piatră de încercare: Isus Hristos a venit în trup*.²³

Autorul era Jules Cesar Guenin, pe atunci președinte al Conferinței Franceze. El avea o cunoaștere perfectă a hristologiei așa cum fusese stabilită de Ellen White și de pionieri și la aceasta făcea referințe. Ca să prezinte subiectul el se bazează pe versetele din 1 Ioan 4:1-3, susținând că *orice duh care mărturisește că Isus a venit în trup, este de la Dumnezeu, dar orice duh care nu recunoaște că Isus a venit în trup este de la antihrist*.

Dar Guenin întreabă, *Ce vrea să spună Biblia atunci când vorbește „Isus a venit în trup?”* După ce trece în revistă principalele pasaje care tratează întruparea (Fil. 2:5-8; Ioan 1:14; Rom. 8:3; Evrei 2:14-18; 4:15) el conchide: *Această doctrină este atât de importantă încât poate fi numită doctrina doctrinelor, punctul cel mai înalt al predicării apostolice și evanghelistice, o piatră de încercare a Creștinismului autentic*.²⁴

Tratând problema naturii umane a lui Hristos, Guenin se alătură colegilor lui americani: *Răscumpărarea omenirii putea fi realizată numai de un Dumnezeu devenit om. Pentru ca Hristos să întâmpine lupte morale, să-și asume aceleași riscuri ca ale noastre ca să dovedească că neprihănirea legii poate fi atinsă de către om, El a fost îmbrăcat într-un trup ca al nostru. Fiul lui Dumnezeu a venit în această lume cu un trup asemănător cu trupul nostru păcătos... În felul acesta păcatul a putut fi învins în mod glorios, condamnat în cele din urmă iar sfințenia a fost realizată în trup omenesc*.²⁵

Vorbind despre ispitele la care a fost supus Isus, Guenin s-a referit la unele declarații ale lui Ellen White cum ar fi următoarea: *Dacă într-un anumit sens noi am avea o luptă mai grea decât a avut Isus atunci n-ar putea să ne ajute. Dar Mântuitorul nostru a luat natura omenească cu toate slăbiciunile ei. El a luat natura omului cu posibilitatea de a cădea în ispită. Noi nu avem nimic de suferit pe care El să nu-l fi suferit*.²⁶

Mai departe J. C. Guenin a citat și pe teologul protestant E. de Pressense cu privire la subiectul ispitirilor lui Isus din pustie: *Răscumpărătorul a trecut prin această mare încercare a libertății fără de care nu putea fi atins nici un destin moral. Aici trebuie să acceptăm taina completă a umilirii Sale. Dacă îi atribuim imposibilitatea de a păcătui, îl despărțim de starea reală a existenței Sale pământești; natura Sa umană nu este nimic mai mult decât o iluzie, un văl transparent prin care se vede divinitatea Sa fără griji. Dacă nu este asemenea nouă, nu mai este cu noi. După drama impresionantă a luptei morale urmează o*

²² Revue Adventiste, 1 și 15 dec. 1925; 1 și 15 ian. 1926.

²³ Jules Cesar Guenin, *Une pierre de touche, Jesus Christ venu en chair*. Vezi *Enciclopedia Adventistă de Ziua a Șaptea*, pp. 544, 545

²⁴ Ibid., p. 3, 4.

²⁵ Ibid., p. 4, 5.

²⁶ Ibid., p. 5. Vezi Ellen White, *Hristos Lumina lumii*, p. 117.

*fantasmagorie metafizică de nedescris. Nu mai trebuie să vorbim despre ispite sau încercări la acest subiect.*²⁷

Din biruința lui Hristos asupra păcatului, Guenin scoate următoarea lecție practică: *Hristos a învins păcatul pentru a dovedi că fiecare credincios poate învinge păcatul, mai mult, El l-a învins pentru că dorea acest lucru și deci a trebuit să lupte, să sufere, folosind numai arma credinței și a rugăciunii. Credinciosul poate birui cu aceleași arme... Aceasta înseamnă „să mărturisești că Isus a venit în trup”.*²⁸

Această doctrină a Întrupării constituie pentru J. C. Guenin ...*punctul vital al religiei regeneratoare și răscumpărătoare a lui Isus; a nega aceasta înseamnă în același timp a face Creștinismul să piardă eficiența și valoarea practică.*²⁹

Într-un articol privitor la cei doi Adami publicat în *Revue Adventiste* din 1942, J. C. Guenin accentuează din nou importanța participării lui Isus la umanitatea noastră totală: *Dacă Isus ar fi venit cu imposibilitatea de a păcătui, așa cum cred unii credincioși și teologi, cum ar fi putut să devină Tatăl unei omeniri noi, biruitoare, un mare preot care să simtă cu slăbiciunile omenirii și o dovadă despre posibilitatea trăirii unei vieți biruitoare? Isus n-a venit în lume numai să îndepărteze păcatul, să ispășească vina păcătoșilor ci a venit și ca să dea omenirii un exemplu de ascultare desăvârșită de voința divină, să arate că o astfel de ascultare este posibilă pentru cineva care o dorește cu sinceritate. Ca să facă aceasta, a fost necesar ca Hristos să trăiască o viață absolut sfântă și fără păcat.*³⁰

Dorind să explice doctrina întrupării cititorilor neadvențiști, el a publicat o serie de trei articole în *Signes des Temps*.³¹ Aceasta a fost prima mențiune în această revistă a hristologiei adventiste, după 62 de ani de la apariție. Conținutul acestor articole este descris încă din titluri; *Isus Hristos a venit în trup; Isus Hristos, Idealul umanității; A fost Isus păcătos?* În ele găsim repetarea învățăturii dezvoltată în broșura *Piatra de încercare: Isus a venit în trup*.

Alți autori au făcut referiri similare la această credință obișnuită adventiștilor din vremea aceea. Într-un articol de James Howard tradus din engleză și publicat în *Revue Adventiste*, găsim următoarele cu privire la subiectul ispitirii lui Hristos: *Înclinația ereditară spre păcat este cu siguranță puternică. Mama lui Isus a moștenit forma și asemănarea strămoșilor ei. Ea se născuse în trup păcătos și astfel, fiul ei a moștenit o natură umană.*³²

De asemenea, într-o predică ținută în Geneva pe 11 iulie 1928, având ca subiect *prețul răscumpărării noastre*, B. E. Beddoe a vorbit despre natura umană a lui Isus care, fiind asemenea nouă, *a cunoscut înclinațiile trupului, dorințe care duc la*

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid., p. 6.

²⁹ Idem., în *Revue Adventiste*, 15 dec. 1925.

³⁰ Idem., în *Revue Adventiste*, ian. 1942.

³¹ Idem., în *Signes des Temps*, iul., aug., sept. 1938.

³² James Howard, *Revue Adventiste*, 15 iul. 1927.

*păcat. Iar la întrebarea: Ar fi putut El să păcătuiască?, predicatorul a răspuns fără să ezite: Cu siguranță.*³³

În cele din urmă este potrivit să repetăm ce Charles Gerber³⁴ a scris în broșurile evanghelice, distribuite cu miile, compilate și rearanjate într-o carte intitulată *Calea mântuirii*.³⁵ În secțiunea care trata „taina întrupării”, el confirmă hristologia adventistă: *Pentru ca să mântuiască omenirea, Dumnezeu a dat pe Fiul Său care Și-a asumat natura noastră și S-a identificat cu noi. Fiul lui Dumnezeu a consimțit să devină Fiul omului. „Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege” (Gal. 4:4) „Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi” (Ioan 1:14). „Dumnezeu a făcut-o trimițând pe Fiul Său în asemănarea omului păcătos ca să fie jertfă pentru păcat. Și în felul acesta a condamnat păcatul în firea păcătoasă” (Rom. 8:3).*

*Este o minune, este o taină, este Dumnezeu coborându-Se între noi și devenind om, este cerul care se apleacă asupra pământului, este scara lui Iacov care leagă pământul cu cerul și cerul cu pământul. Isus S-a făcut om... El a suferit foame, sete și a obosit ca și noi. El a fost în toate lucrurile... asemenea fraților Săi, El a trebuit să facă față unor ispite asemănătoare; l-au curs lacrimi și în cele din urmă a murit.*³⁶

Extrase din studiile Școlii de Sabat

Așa cum s-a spus mai sus, studiile Școlii de Sabat sunt indicatorul cel mai bun cu privire la învățătura adventistă. Pregătite de specialiști și verificate de comitete mondiale, ele sunt expresia autentică a credinței adventiste. Ori de câte ori studiile tratau natura umană a lui Isus, notele explicative prezintă invariabil învățătura tradițională. Exemplele din perioada 1916-1952 sunt atât de puține încât le putem cita pe toate. Prima declarație apare în primul trimestru al anului 1921 și este relevantă cu privire la problema întrupării.

*Hristos Și-a asumat nu natura umană originală, necăzută, ci pe a noastră căzută. În această experiență, El a stat nu acolo unde Adam stătuse înainte de El, ci așa cum s-a spus mereu, cu nenumărate rele împotriva Lui - păcatul, cu tot prestigiul biruinței și cu întronarea lui chiar în constituția naturii noastre, înarmat cu o putere teribilă împotriva realizării acestui ideal divin pentru om - sfințenia desăvârșită. Toate acestea luate în considerare, dezavantajele situației, riscurile imense implicate și cruzimea opoziției întâmpinate, ajungem la sensul real, atât al realității cât și al măreției acestei realizări morale vaste; natura umană ispitită, încercată, pierdută în Adam, înălțată în Hristos până la sfera unei perfecțiuni adevărate.*³⁷

³³ B. E. Beddoe, *Revue Adventiste*, 15. ian. 1929.

³⁴ Charles Gerber era la vremea aceea editor șef la periodicele *Signes des Temps* (1933-1940), *Revue Adventiste* (1933-1939) și *Vie et Sante* (1939-1969)

³⁵ Gerber, *Le chemin du Salut*.

³⁶ Idem., *Signes des Temps*; oct. 1937.

³⁷ *Sabbat School Lessons Quarterly*, first quarter, 1921, p. 16.

Într-o altă lecție din același an, privitoare la preoția lui Hristos, găsim următorul comentariu despre primele două capitole ale Epistolei către Evrei: *Cel care este prezentat în primul capitol ca Fiu al lui Dumnezeu și Domn, a cărui dumnezeire și veșnicie sunt accentuate, ne întâlnește în capitolul 2 ca Fiu al omului cu toate limitările naturii noastre omenești obișnuite. El este cunoscut cu nume pământesc, personal și ca unul care poate gusta moartea (Evrei 2:9) și care poate fi făcut desăvârșit prin suferință (v.10). El S-a împărtășit de aceeași carne și sânge pe care le avem noi (v.14), devenind om adevărat (v.17) așa cum este Dumnezeu adevărat.*³⁸

În trimestrul trei din anul 1921, se găsește accentuat același concept: *Când Fiul lui Dumnezeu S-a născut dintr-o femeie (Gal. 4:4) și a luat trupul nostru păcătos (Rom. 8:3), viața veșnică s-a manifestat într-un trup omenesc (1 Ioan 1:2).*³⁹

În anul 1928, lecțiile primului trimetru s-au bazat pe Epistola către Efeseni. Aici există o notă explicativă în legătură cu Efeseni 2:15: *Omul firesc, natural, nu poate anula vrăjmășia împotriva lui Dumnezeu. Ea este o parte a naturii lui. Este țesută în toate fibrele ființei lui. Dar Isus a luat asupra Sa natura noastră din carne și sânge (Evrei 2:14), „în toate lucrurile... făcut asemenea fraților Lui (Evrei 2:17), din sămânța lui David după trup (Rom. 1:3); El a anulat în trupul Său vrăjmășia, mintea firească (Rom. 8:7), firea pământească, El a învins păcatul în trup pentru noi.*⁴⁰

Extrase din cărți selectate

În perioada dintre 1916 și 1952, câteva cărți care au tratat direct sau indirect doctrina întrupării au fost publicate de diferite case de editură ale bisericii: *Review and Herald Publishing Association*, *Pacific Press Publishing Association* și *Southern Publishing Association*. Toate aceste cărți publicate au trebuit să primească aprobarea prealabilă din partea Comitetului de lectură care verifica dacă conținutul era în armonie cu credința și doctrinele adventiste.

1. *Doctrina lui Hristos*, de W. W. Prescott

Ne amintim că în cartea sa din anul 1920, *Doctrina lui Hristos*, argumenta că fără participarea la „trupul și sângele” acelora pe care venise să-i salveze de sub puterea păcatului și a morții, Hristos n-ar fi putut fi Mântuitorul lor. Adevărul acesta, în mintea lui Prescott, era un adevăr central al Evangheliei.

2. *Viața de biruință*, de Meade MacGuire

În 1924 a apărut cartea lui Meade MacGuire, *Viața de biruință*. Autorul a fost și întemeietorul Departamentului de Tineret la nivelul Conferinței Generale. El a

³⁸ Ibid., second quarter, 1921, p. 13-14.

³⁹ Ibid. third quarter, 1921, p. 20.

⁴⁰ Ibid, first quarter, 1929, p. 15. Toate exemplele citate de William Grotheer în *Interpretive History of SDA Doctrine of Incarnation*, p. 56-57.

fost pe rând secretar al Departamentelor Misiunea Internă și Pastorație.⁴¹ În capitolul care tratează despre „natura îngrozitoare a păcatului”, MacGuire răspunde problemei ridicate de Pavel în Romani 7:23 - *Dar văd în mine o altă lege care lucrează în mădularele trupului meu împotriva legii primite de mintea mea și mă face rob al legii păcatului care lucrează în mădularele mele.*

*Există doar un mijloc de eliberare de sub această lege a păcatului. Acesta este Hristos. El a luat asupra Sa natura omenească, a învins păcatul în trup. Acum Își propune să trăiască aceeași viață fără păcat în mădularele mele. Prezența Lui contracarează deplin puterea legii păcatului.*⁴²

Într-un alt capitol, MacGuire scrie: *Când Isus a purtat crucea, El a recunoscut sentința de moarte asupra naturii păcătoase. El a luat natura noastră, natura lui Adam, viața lui Saul și fiind de acord cu Tatăl că această natură merita moartea, a venit de bună voie la cruce și a purtat natura aceea căzută către moartea ei necesară și inevitabilă... Prin acest mare sacrificiu, Hristos a luat măsuri pentru moartea naturii lui Adam în tine și în mine, dacă suntem dispuși să aducem această natură degenerată la cruce și să o pironim acolo.*⁴³

3. Faptele credinței, de Christian Edwardson

În anul 1942, Edwardson a abordat subiectul întrupării și a naturii umane a lui Hristos dintr-un alt unghi. El discută 2 Ioan 7 care declară că amăgitorul și Antihristul „nu recunoaște pe Isus Hristos ca venind în trup”. În opoziție cu argumentul că Papalitatea nu poate fi Antihristul, deoarece Catolicismul nu neagă întruparea lui Hristos, Edwardson scrie: *Acest argument este însă întemeiat pe o înțelegere greșită provocată de trecerea cu vederea a unui cuvânt din text. Antihristul nu urma să nege faptul că Hristos a venit în trup, ci urma să nege că El n-a venit în același fel de trup ca al neamului omenesc. El a venit să mântuiască. ... De această deosebire vitală atârână adevărul real al Evangheliei. A făcut Hristos tot drumul spre pământ să facă legătura cu omul căzut sau numai o parte, astfel ca noi să avem sfinți, papi și preoți care să mijlocească pentru noi la Hristos care a plecat prea departe de omenirea căzută și de nevoia ei de a face o legătură directă și personală cu păcătosul? Aici se găsește marea despărțire care separă Protestantismul de Romano-Catolicism.*

Edwardson pătrunde în taina mântuirii omului: *Prin păcat omul s-a despărțit de Dumnezeu, iar natura sa căzută se împotrivesc voinței divine. ... Numai prin Hristos, Mijlocitorul nostru, poate fi salvat omul din păcat și adus din nou în legătură cu izvorul purității și al puterii. Dar ca să se producă această legătură, Hristos a trebuit să fie părtaș atât la natura lui Dumnezeu cât și la natura omului, încât El, cu brațul puterii divine, să se prindă de Dumnezeu și cu brațul Său omenesc*

⁴¹ Meade Macguire, vezi SDA Encyclopedia, p. 825.

⁴² Idem., *Viața de biruință* (Review and Herald Pub. Assn., 1924), p. 17, 18.

⁴³ Ibid., p. 43.

să îmbrățișeze pe om, cuprinzându-i pe amândoi în persoana Sa. În această unire a omenescului cu divinul constă „taina” Evangheliei, secretul puterii de a înălța pe om din degradare.

Edwardson a căutat să explice **de ce** a fost nevoie de întruparea lui Hristos: *Omul căzut era acela care trebuia răscumpărat din păcat. Și ca să poată veni în legătură cu el, Hristos a trebuit să se coboare pentru a lua natura noastră asupra Lui (nu doar un trup mai înălțat). „Căci după cum copiii sunt părtași cărnii și sângelui, tot așa și El Însuși a fost deopotrivă părtaș la ele... Prin urmare a trebuit să se asemene fraților Săi” (Evrei 2:14-17. Acest text este redat în așa mod încât să nu poată fi înțeles greșit. Hristos a avut parte de același trup și sânge ca al nostru; El a venit în „trup”. Negarea acestui fapt este semnul Antihristului.*⁴⁴

4. Vinul Babilonului roman, de Mary E. Walsh

Așa cum sugerează titlul, această carte compară învățătura Catolică cu Scripturile. Mary E. Walsh, autoarea, fusese timp de 20 de ani o catolică dedicată.⁴⁵

În capitolul dedicat imaculatei concepții, Mary Walsh scrie: *Tot ceea ce Maria a dat lui Hristos a fost trupul Său omenesc. Este o lege a naturii care spune că cineva nu poate să dea ceea ce nu are, iar Maria, fiind umană în toate aspectele cuvântului, nu putea să împărtășească fiului ei natura divinității.*⁴⁶

Apoi, după ce a arătat atât aspectul divin cât și cel uman al naturii lui Isus, Mary Walsh citează Rom. 8:3 și Evrei 2:14-17, 18 ca să ajungă la concluzia: *În genealogia lui Hristos așa cum este dată de Matei, găsim că Isus este fiul lui David și în același timp fiul lui Avraam. Este suficient pentru cineva să studieze numai caracterele lui David și al lui Avraam pentru a afla că ei au fost umani și au avut înclinații către păcat. În felul acesta vedem ce fel de natură umană a moștenit Hristos de la strămoșii Lui.*⁴⁷

La începutul anilor 1950 au fost publicate alte câteva lucrări căutând să explice de ce a fost necesară întruparea și ce a realizat Hristos trăind o viață fără păcat într-un trup păcătos. Cartea lui A. B. Lickey, *Hristos cel veșnic* și cartea lui W. B. Ochs, *Cred acest lucru*, ambele publicate în anul 1951 de *Review and Herald Publishing Association*⁴⁸, au menținut învățătura tradițională adventistă din ultima sută de ani.

Pentru a încheia cercetarea noastră, vom mai studia încă doi autori a căror mărturie este deosebit de valoroasă deoarece a venit la o vreme când se implementase o schimbare radicală: F. D. Nichol, editorul șef al *Review and Herald*

⁴⁴ Christian Edwardson, *Fapte ale credinței*, Southern Pub. Assn., 1942, p. 204-205, în William H. Grotheer *Interpretive History of SDA Doctrine of Incarnation*, pp. 58.59

⁴⁵ Mary E. Walsh, *Vinul Babilonului*, p. 3., în William H. Grotheer *Interpretive History of SDA Doctrine of Incarnation*, pp. 59.60

⁴⁶ Ibid., p. 132.

⁴⁷ Ibid., p. 134.

⁴⁸ A. E. Lickey, *Christ forever* (Review and Herald Pub. Assn., 1951), W. B. Ochs *This I Believe* (Review and Herald Pub. Assn.)

din 1945-1966 și autor al multor cărți și W. H. Branson, președinte al Conferinței Generale din 1950 până în 1954.

5. *Răspunsuri la obiecții*, de F. D. Nichol⁴⁹

În anul 1952, Nichol s-a simțit obligat să răspundă criticilor îndreptate deseori împotriva adventiștilor în acești termeni: *Adventiștii de Ziua a Șaptea învață că Isus a fost născut cu o natură păcătoasă, asemenea tuturor oamenilor. Aceasta arată lămurit că și inima Lui a fost „nespus de înșelătoare și deznădăjduit de rea” (Ier. 17:9). În armonie cu aceasta, ei mai învață că Isus ar fi putut să cadă când a avut misiunea pe pământ ca Mântuitor al omului - că a venit în lume cu riscul înfrângerii și a pierderii veșnice. Dar Biblia declară de repetate ori că Hristos a fost sfânt, că „El n-a cunoscut păcat” și că El nu avea să greșească, nici să fie descurajat.*⁵⁰

Răspunsul lui Nichol se găsește, mai întâi de toate, în două articole în *Review and Herald*, reproduse în cartea *Răspunsuri la Obiecții*⁵¹, publicată în același an. Prefața a fost scrisă de W. H. Branson, pe atunci președinte al Conferinței Generale. Acest volum, scria el, *dă un răspuns clar și convingător la obiecțiile ridicate de unii critici ai doctrinelor susținute de Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea... Cu o aprobare sinceră, deci, recomand această carte oricărui lucrător al Evangheliei. Ea se va dovedi un ajutor de nădejde în întâmpinarea atât a atacurilor din partea criticilor teologici cât și la întrebărilor sincere din partea unui cercetător cu dubii.*⁵²

În răspunsul său, Nichol n-a spus că criticii erau greșiți în ce privește credințele adventiștilor privitoare la acest subiect. El a căutat să arate pur și simplu că acești critici erau greșiți când au tras concluzia că *Adventiștii de Ziua a Șaptea sunt vinovați de o erezie înfricoșătoare.*⁵³ În adevăr, remarca Nichol, *Adventiștii nu s-au pronunțat niciodată categoric în această problemă, în declarația lor de credință. Singura pronunțare în literatura noastră care poate fi considerată ca autoritate în această privință o constituie cele scrise de E. G. White.*⁵⁴ Mai mult, criticii au citat un extras din cartea *Hristos, Lumina Lumii* pentru a dovedi că ei nu erau greșiți în judecata lor, iar Nichol face același lucru pentru a confirma că *Hristos a trebuit să fie în toate lucrurile asemenea fraților Săi.*

Aceasta este credința adventistă. Și noi susținem această credință deoarece simțim că este în armonie cu revelația și cu rațiunea. Sprijinindu-se pe textele biblice obișnuite (Rom. 8:3; Evrei 2:16,14,17 și 4:15), Nichol demonstrează: *Criticii caută să evite puterea acestor pasaje declarând că, în ceea ce-L privește pe Hristos, „ispitit” înseamnă „încercat”, sau „probat”. Dar textele acestea subliniază faptul că natura*

⁴⁹ Vezi *SDA Encyclopedia*, articolul lui F. D. Nichol, p. 974-975. Concomitent cu lunga sa carieră ca redactor-șef la *Review and Herald*, el a fost de asemenea redactor al *Comentariului Biblic AZȘ*. A fost autorul a aproximativ 20 cărți.

⁵⁰ Nichol, *Review and Herald*, 10 și 17 iulie, 1952.

⁵¹ Nichol, *Răspunsuri la obiecțiuni* (*Review and Herald Pub. Assn.*, 1952), Obiecțiunea 94, p. 389-397.

⁵² *Ibid.*, p. 23-24.

⁵³ *Ibid.*, p. 389.

⁵⁴ *Ibid.*, p. 390.

*ispitei lui Hristos a fost aceeași cu acelea care au venit asupra oamenilor. În adevăr, aceste Scripturi fac o deosebire - atunci când Hristos a fost ispitit, El n-a păcătuit. Nu același lucru se poate spune despre oameni. Într-o măsură mai mare sau mai mică, toți am căzut în fața ispitei. Textul nu ne spune că Hristos nu putea să păcătuiască, ci că El n-a păcătuit. Dacă în natura Sa omenească Îi era cu neputință să păcătuiască, de ce Pavel nu ne-a descoperit aceste texte? Aceasta ar fi fost o revelație extraordinară.*⁵⁵

Apoi Nichol continuă să arate că adventiștii nu sunt singurii care susțin acest punct de vedere. El citează o întreagă pleiadă de teologi din diferite denominațiuni protestante înainte de a încheia: *Credința adventistă despre Hristos este că El a fost cu totul divin și cu totul uman, că natura Sa umană a fost supusă acelorași ispite spre păcat care ne confruntă și pe noi, dar El a biruit ispita prin puterea dată de Tatăl și că El poate fi descris foarte literal ca fiind „Sfânt, fără pată, fără vină” (Evrei 7:26).*⁵⁶

Unele dintre expresiile lui Nichol din alte declarații au condus pe unii să creadă că el era susținătorul unei noi interpretări care se ridicase în vremea aceea.⁵⁷ Dar ce a scris el cu privire la ispitele lui Hristos sugerează că nu era cazul. Notați comparația dintre cei doi Adami: *Hristos a câștigat în ciuda faptului că El a luat asupra Sa „asemănarea cărnii păcătoase” cu tot ce implică efectele distrugătoare și otrăvitoare ale păcatului asupra trupului și a sistemului nervos al omului, precum și efectele lui asupra mediului - „Poate ieși ceva bun din Nazaret?”*⁵⁸.

Într-o notă adăugată la Obiecția 94, Nichol a explicat expresia „trup păcătos”: *Criticii și mai ales aceia care văd Scripturile prin ochii învățăturii calvine, citesc în expresia „trup păcătos” ceva ce teologia adventistă nu cere. Astfel, dacă folosim expresia „trup păcătos” cu privire la natura umană a lui Hristos, așa cum au făcut unii dintre scriitorii noștri, suntem vulnerabili unei înțelegeri greșite. În adevăr, noi înțelegem prin această expresie că „Isus a luat asupra Sa sămânța lui Avraam” și a fost făcut „în asemănarea cărnii păcătoase”, dar criticii nu doresc să creadă acest fapt.*⁵⁹

După mărturia lui Kenneth H. Wood, multă vreme editor asociat sub F. D. Nichol și a succesorului său ca editor șef între 1966 și 1982, Nichol a susținut totdeauna, în conversații și în discuții, credința că Hristos a venit în lumea aceasta cu natura căzută a omului. Aceasta explică de ce Walter Martin a declarat: *Conferința Generală a separat pe Nichol de mine. I s-a interzis să intre în legătură cu mine.*⁶⁰

⁵⁵ Ibid., p. 391.

⁵⁶ Ibid., p. 397.

⁵⁷ Vezi William H. Grotheer, *Interpretive History of SDA Doctrine of Incarnation*, p. 70-72 și Ralph Larson, *Cuvântul S-a făcut trup*, p. 221, 223.

⁵⁸ Nichol, Ibid, p. 393.

⁵⁹ Idem., *Răspunsuri la obiecțiuni*, p. 397.

⁶⁰ Vezi R. Larson, *Cuvântul S-a făcut trup*, p. 223; *Adventist Currents*, iulie 1983, p. 18.

6. *Ispășirea și Drama veacurilor*, de W. H. Branson

Punctul de vedere exprimat de W. H. Branson în diferite articole este confirmat în două din cărțile sale. În prima dintre ele, *Ispășirea*, publicată în anul 1935 el declară că aceasta a fost din totdeauna învățătura bisericii până atunci. *Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Creatorul universului, a luat asupra Sa natura noastră și a devenit om. El a fost născut dintr-o femeie. A devenit „sămânța lui Avraam”. El a devenit unul dintre noi.*⁶¹

În anul 1953, în timp ce Branson era Președintele Conferinței Generale și probabil, conștient de apariția noii interpretări, scria în ultima sa lucrare *Drama veacurilor: Isus a preluat trupul și sângele omului. El a devenit membru al neamului omenesc. El a devenit asemenea oamenilor... Aceasta a fost umanitate reală. El nu și-a asumat natura îngerilor, ci pe aceea a lui Avraam. El a fost „făcut asemenea fraților Săi în toate lucrurile”, El a devenit unul dintre ei. A fost supus ispitei; a cunoscut groaza suferinței și n-a fost străin de niciun vai obișnuit oamenilor.*⁶²

Apoi W. H. Branson își explică poziția cu privire la participarea lui Hristos la natura căzută a omenirii: *Pentru ca Hristos să înțeleagă slăbiciunile naturii omenești, El a trebuit să o experimenteze. Pentru ca să simtă împreună cu oamenii în încercările lor și El a trebuit să fie încercat. El a trebuit să sufere foamea, slăbiciunea, dezamăgirea, durerea și persecuția. El a trebuit să pășească pe aceleași cărări, să trăiască în aceleași condiții și să moară de aceeași moarte. De aceea a devenit os din oasele noastre și carne din carnea noastră. Întruparea Lui a fost în natura omenească reală.*⁶³

Concluzie

Cercetările noastre care au acoperit un secol de hristologie adventistă, din anul 1852 până în anul 1952, ne permit să afirmăm că teologii și administratorii bisericii au vorbit la unison cu privire la subiectul persoanei lui Isus Hristos și a lucrării Sale în favoarea mântuirii omului.

Cu toate că la început găsim sentimente semi-ariene cu privire la subiectul naturii divine a lui Hristos printre conducătorii bisericii, acestea au fost abandonate înainte de încheierea secolului. Pe de altă parte, în ceea ce privește natura umană a lui Isus nu a existat nicio divergență. Încă de la început, Biserica Adventistă a dat pe față o unanimitate remarcabilă în învățătura sistematică privitoare la acest subiect.

Studiul Noului Testament i-a condus pe pionierii soliei și pe urmașii lor să înțeleagă întruparea, implicând nu numai credința că Isus a venit în trup, ci mai pe sus de toate „într-un trup asemănător trupului păcatului”. Și deoarece această învățătură se opunea radical bisericilor tradiționale, era necesar să fie repetată

⁶¹ Branson, *Ispășirea* (Pacific Press Pub. Assn., 1935), p. 14.

⁶² Idem., *Drama of the Ages* (Review and Herald Pub. Assn., 1980), p. 97-98.

⁶³ Ibid., p. 98.

constant pentru noii convertiți la solia adventă. Această doctrină a fost considerată *piatra de încercare a Creștinismului autentic*, ca fiind *lanțul de aur în care sunt prinse mărgăritarele doctrinei*, pe scurt, ca *punctul vital al religiei regeneratoare și răscumpărătoare a lui Isus*.

Cam prin anul 1950 însă, s-a ridicat o nouă interpretare: Hristos n-a luat asupra Sa natura umană căzută, ci pe aceea a lui Adam dinainte de cădere. Desigur că o astfel de schimbare drastică de interpretare a întâlnit o reacție pe măsură. De aceea este foarte important să luăm în considerație acest pas nou în istoria hristologiei adventiste pentru a înțelege cauzele actuale ale controverselor care sapă chiar în inima bisericii. Și mai important decât toate, este necesar să ne ascuțim sensibilitatea pentru a discerne între învățătura care este în acord cu Evanghelia de cea care nu este. Potrivit celor spuse de Ioan, testul adevăratului Spirit al lui Dumnezeu se concentrează asupra conceptului că Isus a venit în trup (1 Ioan 4:1-3).

PARTEA A PATRA

CONTROVERSA HRISTOLOGICĂ ÎN CENTRUL BISERICII ADVENTISTE

Capitolul 10: "NOUA PIATRĂ DE HOTAR A ADVENTISMULUI"

În toată istoria creștinătății, schimbările în doctrină s-au produs treptat, subtil, aproape imperceptibil. Deseori este foarte greu de determinat originea acestor schimbări, sau pe aceia care sunt răspunzători de ele. Dar nu acesta este cazul cu schimbarea de doctrina privitoare la natura umană a lui Isus, care a avut loc în biserica Adventistă în anii 1950. Principalii responsabili de această schimbare și-au lăsat amprenta asupra credințelor bisericii destul de deschis.

Incontestabil, autorii acestei schimbări erau deplin conștienți că introduceau o învățătură nouă despre doctrina privitoare la Întrupare. Acest fapt este presărat în raportul cu privire la împrejurările dezvăluite de Leroy Edwin Froom în cartea sa, *Movement of Destiny*¹ și într-o dare de seamă care poate fi considerată manifestul acestei noi interpretări, publicat în *Ministry* sub titlul *Noua piatră de hotar a Adventismului*². Acest capitol se va ocupa de istoria acestei concepții noi, așa cum este trasată în aceste izvoare.

Nu doresc să pun la îndoială devotamentul colegilor mei pentru adevăr și nici loialitatea lor față de biserică. Sunt sigur că ei iubesc pe Domnul și Cuvântul Său. Dar trebuie să pun sub semnul întrebării unele abordări doctrinale, căutând să fac lucrul acesta cu amabilitate creștină.

Prima piatră de hotar de schimbare radicală

În anul 1949 *Review and Herand* a cerut profesorului D. E. Rebok, președintele Seminarului Teologic Adventist din Washington D. C, să revizuiască textul cărții *Lecturi biblice pentru Cămin*³ pentru pregătirea unei ediții noi.

Această carte, care apăruse în numeroase ediții, a fost folosită pe scară largă de către familiile adventiste la studiul sistematic al Bibliei. Ea reprezenta în amănunt învățătura bisericii. Așa cum am arătat mai înainte, ediția din 1915, retipărită în anul 1936 și în anul 1945, stipula fără echivoc: *În natura Sa omenească, Isus S-a făcut părtaș naturii noastre păcătoase. Dacă n-ar fi fost așa, atunci nu „S-ar fi făcut asemenea fraților Săi”, n-ar fi fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, n-ar fi*

¹ Leroy Edwin Froom, *Movement of Destiny*.

² Roy Allan Anderson, în *Ministry*, aprilie 1957.

³ *Lecturi biblice pentru cercul familiei*, prima ediție, datează din 1880.

*biruit așa cum ar fi trebuit să biruim și noi și, ca urmare, n-ar fi fost un Mântuitor desăvârșit, deplin, de care omul avea nevoie ca să fie mântuit.*⁴

Froom face despre Rebok următoarea remarcă: *Ajungând la acea notă nefericită de la pagina 174 în studiul referitor la „viața fără păcat”, el a recunoscut că nu era adevărat... astfel că nota nepotrivită a fost scoasă și a rămas afară în toate edițiile următoare.*⁵ Ca urmare, ediția cea nouă a *Lecturilor biblice*, dă un răspuns nou întrebării: *Cât de deplin S-a împărtășit Hristos de natura noastră obișnuită?* Răspunsul citează Evrei 2:17, fiind urmată de explicația următoare: *Isus Hristos este atât Fiul lui Dumnezeu cât și Fiul omului. Ca membru al familiei omenești a trebuit să se facă asemenea fraților Lui - în asemănare cu trupul păcătos. Cât de departe merge această „asemănare” rămâne o taină a întrupării pe care oamenii n-au fost niciodată în stare să o rezolve. Biblia învață lămurit că Hristos a fost ispitit exact așa cum sunt ispitiți și alți oameni - „în toate lucrurile... ca și noi”. O astfel de ispită trebuie în mod necesar să includă posibilitatea păcătuirii; dar Hristos a fost fără păcat. Nu există niciun suport biblic pentru învățătura prin care mama lui Hristos, printr-o imaculată naștere, a fost tăiată de la moștenirea păcătoasă a neamului omenesc și de aceea Fiul ei divin n-a fost în stare să păcătuiască.*⁶

Aceasta este o deosebire semnificativă față de ediția din 1946. În timp ce vechea versiune subliniază participarea lui Hristos la „natura păcătoasă a omului” în „natura sa căzută”, ultima afirmă cu putere că „Hristos a fost fără păcat”. Desigur că afirmația este perfect adevărată. Nimeni n-a pretins vreodată altfel. Dar nu aceasta este problema. Problema este cu privire la natura umană a lui Hristos, cu privire la trupul Său păcătos așa cum precizează și Pavel.

Așa cum s-a arătat,⁷ respingând dogma imaculatei nașteri și declarând că Maria a moștenit în mod natural defectele inerente naturii omenești, Rebok lasă neexplicat cum anume Isus n-a moștenit trup păcătos ca toți descendenții lui Adam. Nu spune Pavel în mod expres că El s-a născut „din sămânța lui David după trup”?

Rebok, în editarea cărții *Lecturi biblice*, a alterat a doua notă explicativă, care răspundea la întrebarea: *Unde a condamnat Dumnezeu păcatul în Hristos și a câștigat biruința pentru noi asupra ispitei și a păcatului?*⁸ Cele două note explicative din cele două ediții diferite sunt așezate mai jos în paralel pentru comparație:

Ediția din 1946	Textul revizuit de Rebok
Dumnezeu în Hristos a condamnat păcatul, pronunțându-se împotriva lui,	Dumnezeu în Hristos a condamnat păcatul, pronunțându-se împotriva lui,

⁴ Lecturi biblice pentru cercul familiei (1915), p. 115.

⁵ Froom, 428.

⁶ Lecturi biblice pentru cercul familiei (1915), p. 143-144.

⁷ William H. Grotheer, *Istoria interpretării Doctrinei Adventiste despre Întrupare*, p. 65.

⁸ Comparație făcută de Grotheer, p. 65-66.

nu ca un judecător, stând pe tronul de judecată, ci venind și trăind în trup, un trup păcătos, și totuși fără să păcătuiască. În Hristos, El a demonstrat că este posibil, prin harul și prin puterea Sa, să se împotrivească ispitei, să biruiască păcatul și să trăiască o viață fără păcat într-un trup păcătos.	nu ca un judecător, stând pe tronul de judecată, ci venind și trăind în trup și totuși fără să păcătuiască. În Hristos, El a demonstrat că este posibil, prin harul și prin puterea Sa, să reziste ispitei, să învingă păcatul și să trăiască o viață fără păcat.
---	---

Deosebiriile dintre cele două note sunt mici dar sunt semnificative. Expresia lui Pavel "trup păcătos" este omisă. Această ediție revizuită a *Lecturilor biblice* nu a apărut însă până în anul 1958, după ce noua interpretare fusese alimentată de o serie de articole în *Ministry*, o revistă publicată în mod deosebit pentru pastori.

Lepădarea ideilor "eronate" din trecut

Evenimentele care au dus la noua interpretare a naturii umane a lui Hristos sunt bine cunoscute. Un susținător puternic, LeRoy Edwin Froom, a redat împrejurările până la cele mai mici amănunte.⁹ Totul a început în ianuarie 1955 când a apărut o declarație în ziarul evanghelic *Our Hope*, declarând că Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea *defaimă persoana și lucrarea lui Hristos* prin învățătura că Hristos, în natura Sa omenească, s-ar fi împărtășit de natura căzută a omului. Punctul de vedere al lui Schuyler English, editor al periodicului, era că Hristos nu a luat natura căzută.¹⁰ Potrivit lui Froom, English fusese dus în eroare de ediția cea veche a *Lecturilor biblice pentru cercul familiei*.

Îndată Froom a scris lui English, arătându-i că greșise cu privire la poziția adventistă privitoare la natura lui Hristos: *Vechea concepție minoritară a lui Colcord din nota Lecturilor biblice - care se luptase în favoarea naturii păcătoase, căzute a lui Hristos - fusese îndepărtată cu mulți ani mai înainte, din cauza erorii ei*.¹¹

La încheierea acestei corespondențe, English a fost convins că fusese greșit. El a făcut o corectare în revista *Our Hope* privitoare la acest subiect. Câteva luni mai târziu a publicat un articol al lui Walter R. Martin, un teolog baptist, care, după șapte ani de studiu al Adventismului, a ajuns la următoarea concluzie: *Este necinstit, incorect și hotărât necreștinesc să fie acuzați majoritatea adventiștilor de astăzi de susținerea acestor idei eretice*.¹²

După contactele inițiale cu English, Froom a fost prezentat lui Donald Grey Barnhouse, pastor prezbitarian și editorul revistei *Eternity* din Filadelfia și lui Walter

⁹ Froom, p. 468-475.

¹⁰ Ibid., 469.

¹¹ Ibid.

¹² Ibid., p. 473.

Martin, care era avid de informații despre adventiști pentru a-și completa cartea lui, *Adevărul despre Adventiștii de Ziua a Șaptea*.¹³ Între anii 1955 și 1956 au avut loc o serie de 18 conferințe între evanghelici și adventiști cu scopul discutării doctrinei Întrupării.

Când a fost prezentat subiectul naturii umane a lui Hristos, reprezentanții adventiști au afirmat, potrivit declarației lui Barnhouse, că *majoritatea denominațiunii a susținut întotdeauna (natura omenească asumată de Hristos) că a fost fără păcat, sfânt și desăvârșit, în ciuda faptului că unii dintre scriitorii lor au introdus uneori la tipar idei respinse categoric de către majoritatea membrilor Bisericii*.¹⁴

După aceste declarații, reprezentanții adventiști i-au spus lui Walter Martin că au avut printre ei unii membri *lunatici*, chiar unii asemenea unor *iresponsabili cu ochi răutăcioși*, ca în orice domeniu al creștinismului fundamental.¹⁵ Fără îndoială că reprezentanții adventiști au dat impresia că cei care scriseseră că Hristos luase asupra Sa natura umană căzută erau *lunatici iresponsabili*.

Citind raportul lui Froom despre aceste adunări, oricine este șocat de dorința lui puternică de a vedea că adventiștii sunt enumerați printre creștinii autentici. Chiar numai subtitlurile acestui raport sunt revelatoare: *Walter Martin afirmă că AZȘ sunt frați în Hristos, Adventiștii sunt cei mai autentici Creștini*; El a spus chiar că Evanghelicii au această abordare ca urmare a *repudierii totale a vechilor vederi greșite*.¹⁶

Manifestul noii hristologii

Cu ocazia acestor adunări s-a convenit ca rezultatul discuțiilor să fie publicate simultan în periodicele oficiale ale ambelor grupări. Noua interpretare adventistă a fost publicată în *Ministry*, septembrie 1956, sub titlul general *Sfaturi ale Spiritului Profeției*. În susținerea interpretării celei noi au fost selectate opt pagini cu citate din Ellen White care să definească *natura lui Hristos la întrupare*.

Sub acest titlu găsim exprimat cu litere mari punctele esențiale din manifest: *El a luat natura noastră omenească, nu tendințele noastre păcătoase; păcatul, vina noastră și pedeapsa, toate i-au fost atribuite, dar n-au fost ale Lui*.¹⁷ Alte texte asemănătoare vin în sprijinul acestor noi aspecte ale hristologiei. Titlurile celor șapte secțiuni redau noțiunea generală: *I. Misterul Întrupării; II. Unirea miraculoasă a umanului cu Divinul; III. A luat natura umană fără păcat; IV. Și-a asumat slăbiciunile naturii umane; V. Ispitit în toate lucrurile; VI. A purtat păcatul atribuit și vinovăția lumii; VII. Natura umană a lui Hristos fără niciun păcat*.

¹³ Walter R. Martin, *Adevărul despre Adventiștii de Ziua a Șaptea* (Zondervan Publishing House, 1960)

¹⁴ Donald Gray Barnhouse „Sunt adventiștii de ziua a șaptea creștini”?

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Froom, p. 472-473. Același concept se găsește și în editorialul lui Anderson.

¹⁷ Anderson, în *Ministry*, sept. 1956.

Și subtitlurile fiecărei secțiuni îndreaptă spre poziția proeminentă dată conceptelor fundamentale privitoare la natura umană a lui Hristos: *Hristos a luat natura omenească așa cum a creat-o Dumnezeu; a început acolo unde a început și Adam; a luat formă omenească, dar nu natura păcătoasă, coruptă; a luat natura fără păcat a lui Adam; natura Sa umană fără păcat; n-a moștenit de la Adam nici o înclinație rea și altele ca acestea.*¹⁸

Notele explicative pentru fiecare din aceste afirmații sunt toate scoase din scrierile lui Ellen White. Nu există nicio singură referință biblică. Aceasta era o nouă abordare a subiectului, deoarece până atunci, discuția fusese bazată pe Scripturi. Aceasta ar fi deschis ușa unei controverse ulterioare, deoarece avea să devină, în esență, o problemă de definire a sensului declarațiilor lui Ellen White. Aceasta era și părerea lui Morris Venden: *Cred că problema semantică cea mai grea pe care o avem astăzi este cea cu privire la natura lui Hristos. Și pentru mine este atât de grea din punct de vedere semantic încât îmi este aproape imposibil să lucrez asupra subiectului.*¹⁹ Iată de ce Roy Allan Anderson, secretar al Asociației Pastorale de la Conferința Generală și editor-șef al revistei *Ministry*, a socotit necesar să introducă următoarea explicație, care reprezintă în adevăr caracterizarea noii hristologii adventiste.²⁰

"Uman dar nu firesc (carnal)"

Acesta este titlul editorialului lui Anderson. Iată concepția lui cu privire la subiectul naturii umane a lui Hristos: *De-a lungul istoriei noastre denominaționale, noi n-am avut totdeauna o înțelegere clară asupra acestui subiect, care ne-ar fi fost de mare ajutor. De fapt, acest punct deosebit în teologia adventistă a atras dezaprobarea din partea multor cercetători biblici, atât din rândurile noastre cât și din afară. De-a lungul anilor au fost făcute declarații în predici iar uneori au apărut în scris, care dacă ar fi fost luate la valoarea lor, ar fi discreditat persoana și lucrarea lui Hristos Isus, Domnul nostru. Am fi fost acuzați că L-am făcut doar uman.*²¹

Citând numeroase pasaje alese cu grijă din Ellen White, Anderson afirma că *Domnul nostru S-a împărtășit de natura noastră mărginită și nu de natura noastră firească, coruptă cu toate înclinațiile noastre spre păcat și spre poftă. În El n-a fost niciun păcat, nici moștenit, nici cultivat, așa cum se întâlnește la toți descendenții naturali din Adam.*²²

Anderson mai declara că numai în trei sau patru locuri în sfaturile ei inspirate, Ellen White folosește expresii ca „natura căzută” și „natura păcătoasă”.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Morris L. Venden, în *Insight*, 15 mai 1979.

²⁰ Acest articol al lui Anderson în *Ministry* din sept. 1956 a fost publicat și în apendicele de la *Întrebări despre doctrină*, (Review and Herald Publ. Assn. 1957), pp. 647-660 și în *Comentariul Biblic AZȘ*

²¹ Anderson, în *Ministry*, sept. 1956.

²² Ibid.

Dar, el a adăugat că *acestea sunt contrabalansate cu tărie și explicate foarte clar în multe alte declarații care dezvăluie gândul autorului (Ellen White). Hristos a fost desigur părtaș la natura noastră, la natura noastră umană, cu toate limitările ei fizice, dar nu la natura noastră firească cu stricăciunile poftei. Când a intrat în familia omenească, aceasta a fost după ce neamul omenesc fusese mult slăbit de degenerare. Timp de mii de ani, omenirea se degradase fizic. Comparată cu Adam și cu urmașii lui imediați, omenirea, atunci când Domnul S-a arătat în formă omenească, scăzuse în statură, longevitate și vitalitate... Atunci când El a luat asupra Sa natura omenească fără păcat, n-a încetat să fie Dumnezeu. Este adevărat că nu putem înțelege acest lucru, dar îl putem primi prin credință.*²³

În același editorial, Anderson face aluzie mai departe la *declarația care a apărut în Lecturi biblice pentru cercul familiei (ediția din 1915) care spunea că Hristos a venit „în trup păcătos”*. Este greu de știut cum s-a strecurat această expresie, în carte. A fost citată de nenumărate ori de critici din toată lumea ca fiind tipică *hristologiei adventiste*.²⁴

În încheiere, Anderson solicită grupa pastorelor să studieze *cu grijă și cu rugăciune secțiunea de consiliere în această problemă. Dar să facem același lucru cu aceeași inimă deschisă și în studiul subiectelor fundamentale ale Bibliei*.²⁵

”Noua piatră de hotar a adventismului”

Editorul asociat, Louise C. Kleuser, a publicat un alt editorial cu același subiect, având drept scop să promoveze platforma pe care ea o numea *Noua piatră de hotar a adventismului*.²⁶ Ea a anunțat schimbările, mai întâi cu privire la *relațiile cu frații noștri evanghelici în Hristos* de la care *încercăm să luăm câteva lecții*²⁷ și apoi cu privire la natura umană a lui Hristos, tratată de Anderson în a doua parte a editorialului.

Potrivit lui Anderson *nimic nu este mai lămurit în Scriptură decât faptul că atunci când Dumnezeu a devenit om prin întrupare, El a luat natura omului; adică a luat asupra Sa natura umană. În Rom. 1:3 citim că Isus Hristos S-a născut „din sămânța lui David după trup” iar în Gal. 4:4, că a fost „născut dintr-o femeie”. A devenit fiul omenirii printr-o naștere omenească și S-a supus condițiilor existenței umane, posedând un trup omenesc (Evrei 2:14).*²⁸

Însă, *când citim despre Isus Hristos ca luând natura omului, este imperativ să recunoaștem deosebirea dintre natura omenească în sensul fizic al cuvântului și natura umană în sensul teologic al termenului. El a fost fără îndoială om, dar în*

²³ Ibid.

²⁴ *Lecturi biblice pentru cercul familiei* a fost revizuit în 1949 și nu în 1946.

²⁵ Ibid.

²⁶ Anderson, în *Ministry*, aprilie 1957.

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

*același timp Dumnezeu descoperit în trup. El a luat natura noastră omenească, adică forma noastră fizică, dar n-a avut înclinațiile noastre păcătoase.*²⁹

În cele din urmă, Anderson insistă că *deosebirea dintre primul Adam și al doilea Adam nu a fost una de natură, ci o deosebire de situație. Când Dumnezeul întrupat a pătruns în istoria omenească și a devenit una cu neamul omenesc, este înțelegerea noastră că El a avut o natură umană fără păcat, ca Adam în Eden. Mediul în care Isus a trăit, însă, a fost deosebit de tragic față de acela în care a trăit Adam înainte de cădere.*³⁰

Ca urmare, conchide Anderson, *păcatele noastre l-au fost atribuite Lui și în felul acesta El a luat în locul nostru natura noastră păcătoasă căzută, a murit în locul nostru și a fost „socotit în numărul celor fărădelege” (Isa. 53:12). Păcatul a fost pus asupra Lui; niciodată n-a făcut parte din El. A fost în afara Lui, nu înăuntrul Lui. Tot ce a luat n-a fost în interiorul Lui; El l-a luat, adică l-a acceptat. De bună voie și-a asumat natura umană. A fost actul Lui și prin consimțământul Lui* (Ellen G. White, *Review and Herald*, 5 iulie 1887)³¹.

În aceeași revistă *Ministry* mai era un articol de W. E. Read care era de partea lui Anderson și a lui Froom. Sub titlul *Întruparea și Fiul Omului*, Read prezintă un rezumat al hristologiei lui. Pentru fiecare declarație, el citează texte biblice, urmate de câte un pasaj din scrierile lui Ellen White. Însă Read a introdus cuvântul **înlocuitor** ca termen cheie a noii hristologii care să ne facă să înțelegem natura umană a lui Hristos.

*În mod sigur, el scrie, Hristos a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi. Acesta este un gând minunat, confortant. Dar să ne aducem mereu aminte că deși este adevărat, mai este adevărat și că El a fost fără păcat (Evrei 4:15). Cu toate că a fost ispitit, aceasta nu a contaminat pe Fiul lui Dumnezeu. El a purtat ca mijlocitor slăbiciunile și ispitele noastre în același fel cum a purtat și nelegiuirile noastre.*³²

Aceste articole au fost intenționate să pregătească mințile oamenilor să primească *noua piatră de hotar a adventismului* așa cum a fost dezvoltată în cartea *Întrebări despre Doctrină*. La apariția ei, Anderson a declarat-o în *Ministry* ca fiind cea mai minunată carte publicată vreodată de către biserică.³³ Din moment ce ea tratează natura umană a lui Hristos în amănunt, trebuie să cercetăm această carte mai îndeaproape.

Întrebări despre doctrină

Această carte este rezultatul întâlnirilor cu reprezentanții evanghelicilor, Donald Gray Barnhouse și Walter R. Martin. Martin era pe punctul de a tipări cartea

²⁹ Ibid.

³⁰ Ibid.

³¹ Ibid.

³² W. E. Read, în *Ministry*, aprilie 1957.

³³ Anderson, în *Ministry*, iulie 1957.

lui, *Adevărul cu privire la Adventiștii de Ziua a Șaptea*, care a fost publicată în anul 1960.³⁴

Întrebări despre doctrină nu tratează numai doctrina Întrupării. Ea este un răspuns la numeroasele întrebări doctrinare care sunt puse în general de către evanghelici cu privire la subiecte ca *mântuirea prin har, față în față cu mântuirea prin fapte; deosebirea dintre Legea morală și cea ceremonială; antitipul țapului de trimis; identitatea lui Mihail - împreună cu o arie largă de credințe și practici fundamentale adventiste, care implică doctrina și profeția*.³⁵

Martin și Barnhouse au obiectat în mod deosebit cu privire la pozițiile luate de pionierii adventiști față de divinitatea lui Hristos și natura umană a lui Isus, pe care ei le socoteau eronate și eretice. Deci n-a fost deloc surprinzător că au întrebat dacă în aceste puncte se schimbaseră poziția oficială.³⁶ Au fost puse întrebări directe cu privire la întrupare: *Ce înțeleg Adventiștii prin folosirea de către Isus a titlului de „Fiul Omului”? Și care considerați că a fost scopul principal al Întrupării?*³⁷

Ca răspuns au fost citate aproape toate textele biblice referitoare la hristologie. În ceea ce privește notele explicative, ele au fost formulate pe baza citatelor din Ellen White. Oficialii Adventiști au făcut tot ce au putut mai bine ca să arate că *scrierile lui Ellen White sunt cu totul în armonie cu Scripturile cu privire la acest subiect*.³⁸ Nu s-a negat faptul că Hristos „a fost al doilea Adam, care a venit în asemănarea trupului omenesc păcătos” (Rom. 8:3);³⁹ sau că Ellen White a folosit expresia *natura umană*, sau *natura păcătoasă*, *natura noastră căzută*, *natura omului în starea ei căzută*.⁴⁰

Nimeni n-a contrazis faptul că *Isus a experimentat slăbiciunile pe care le-a moștenit în natura umană căzută. El le-a purtat pe toate. Nu s-ar fi putut ca să le poarte tot ca înlocuitor, așa cum a purtat păcatele lumii întregi? Aceste slăbiciuni, infirmități și căderi sunt lucruri pe care noi, cu natura noastră păcătoasă căzută, trebuie să le purtăm. Pentru noi ele sunt naturale, inerente, dar când El le-a purtat, le-a luat nu ca pe ceva înăscut, ci le-a purtat ca înlocuitor al nostru. Le-a purtat în natura Sa desăvârșită, fără păcat. Subliniem iarăși, Hristos a purtat toate acestea ca înlocuitor, tot la fel cum a purtat ca înlocuitor nelegiuirile noastre ale tuturor*.⁴¹

Pe scurt, *tot ce a luat Isus n-a fost ceva înăscut, intrinsec... Tot ce a luat Isus, tot ce a purtat El, fie că a fost pedeapsa și povara nelegiuirilor noastre sau bolile și slăbiciunile naturii noastre omenești - toate au fost luate și purtate ca înlocuitor*.⁴²

³⁴ Walter R. Martin, *Adevărul despre AZȘ*, Zondervan Publ. House, 1960

³⁵ Froom, p. 444-481.

³⁶ *Întrebări despre doctrină*, p. 29.

³⁷ Ibid., p. 50.

³⁸ Ibid., p. 57.

³⁹ Ibid., p. 52.

⁴⁰ Ibid., p. 60.

⁴¹ Ibid., p. 59-60.

⁴² Ibid., p. 61-62.

Această expresie este formula magică din *noua piatră de hotar din Adventism*. Potrivit autorilor lucrării *Întrebări despre doctrină*, în acest sens trebuie să înțelegem scrierile lui Ellen White atunci când se referă din când în când la natura umană păcătoasă, căzută și degradată.⁴³

Autorii cărții au publicat într-un apendice⁴⁴ 66 de citate din Ellen White împărțite în secțiuni cu subtitluri ca acestea: *A luat natura noastră fără păcat*⁴⁵ sau *Natura umană a lui Hristos, perfect, fără păcat*. Asemenea propoziții, în mod cert n-au fost scrise de către Ellen White.⁴⁶

Apare destul de clar că *noua piatră de hotar a Adventismului* se deosebește categoric de învățătura tradițională cu privire la natura umană a lui Hristos în cel puțin patru puncte. Ea susține:

1. Hristos a luat natura spirituală a lui Adam dinainte de cădere, adică o natură umană fără păcat.
2. Hristos a moștenit numai urmările fizice ale naturii umane păcătoase; adică, ereditatea Sa genetică a fost slăbită de cei 4000 de ani de păcat.
3. Deosebirea dintre ispitirea lui Hristos și cea a lui Adam a constat numai în deosebirea mediului și a circumstanțelor, nu într-o deosebire a naturii.
4. Hristos a purtat păcatele lumii ca înlocuitor și nu în realitate, numai ca un înlocuitor al omului păcătos, fără să fie părtaș la natura sa păcătoasă.

Prezentată cu recomandarea Conferinței Generale⁴⁷, cartea *Întrebări despre doctrină* a fost distribuită pe scară largă în seminarii, universități și în biblioteci publice.⁴⁸ Au fost trimise mii de exemplare membrilor clerului și profesorilor de teologie neadventiști⁴⁹. Cele aproape 140.000 de exemplare au avut o influență serioasă în interiorul și în afara Bisericii Adventiste.⁵⁰

Publicarea acestei cărți a produs un șoc iar reacțiile n-au întârziat să apară. Controversele au apărut imediat și au continuat până în prezent. Vom trata acest fenomen în capitolele următoare ale acestui studiu. Dar mai întâi este necesar să menționăm aici o scrisoare a lui Ellen White care a servit ca *temelie* acestei teologii noi.

⁴³ Ibid., p.60.

⁴⁴ Ibid, p. 647-660.

⁴⁵ Ibid., p. 650, 658.

⁴⁶ Ralph Larson, în cartea lui *Cuvântul S-a făcut trup*, oferă 1000 de dolari oricui găsește în citatele Ellenei White o declarație că Isus a venit pe pământ în natura lui Adam înainte de cădere (p. 274).

⁴⁷ Fromm își dă osteneala să noteze că nu era problema unei „hotărâri oficiale.” *Movement of destiny*, p. 492

⁴⁸ Ibid., p. 492.

⁴⁹ Ibid., p. 488-492.

⁵⁰ Ibid., 489.

Scrisoarea lui Ellen White către William L. H. Baker

În anul 1895, în timp ce era în Australia, Ellen White a scris o scrisoare de încurajare lui William Baker, care avea răspunderea lucrării în Australia, Tasmania și Noua Zeelandă. Era un bărbat pe care l-a apreciat în mod deosebit.

Înainte de a părăsi Statele Unite, Baker lucrase la Pacific Press, în California din 1882 până în 1887. Timp de patru ani fusese ajutorul lui Waggoner. În anul 1914 a fost numit profesor de Biblie la Colegiul Avondale din Australia. Reîntorcându-se în Statele Unite în anul 1922, și-a încheiat cariera de profesor și de capelan. A murit în anul 1933.⁵¹

Scrisoarea aceasta către Baker conținea 19 pagini scrise de mână, dintre care două pagini se ocupă de erorile care trebuie evitate în prezentarea publică a naturii umane a lui Hristos. Această scrisoare, asemenea multor altor scrisori particulare, n-a fost publicată în *Mărturii pentru Biserică*. Păstrată în arhivele E. G. White Estate, această scrisoare n-a fost cunoscută de cercetători până în anul 1955. După ce a fost descoperită, susținătorii noii interpretări și-au dat seama că părea să condamne poziția tradițională și că susține noul punct de vedere cu privire la natura umană a lui Hristos.

Cinci paragrafe dedicate naturii umane a lui Hristos au fost publicate în anul 1956 în *Comentariul Biblic Adventist*, ca o notă explicativă asupra capitolul 1 din Evanghelia după Ioan⁵². În 1957, o selecție de citate a fost făcută de asemenea în cartea „Întrebări despre doctrină”⁵³. Având în vedere importanța dată conținutului acestei scrisori⁵⁴, este important să cităm aici paragrafele cele mai însemnate și controversate din scrisoare.

*Fii atent, foarte atent cu privire la modul în care te referi la natura umană a lui Hristos. Nu-L prezenta poporului ca om cu înclinații spre păcat. El este al doilea Adam. Primul Adam a fost creat ca o ființă curată, fără păcat, fără urmă de păcat asupra lui; el era chipul lui Dumnezeu. El ar fi putut să cadă și a căzut prin neascultare. Din cauza păcatului, urmașii lui s-au născut cu tendințe spre neascultare moștenite. Dar Isus Hristos a fost singurul Fiu născut al lui Dumnezeu. El a luat asupra Sa natura omenească și a fost ispitit în toate lucrurile așa cum este ispitită natura omenească. El ar fi putut păcătui. El ar fi putut să cadă, dar nici măcar pentru o clipă n-a fost în El vreo înclinație spre păcat.*⁵⁵

Niciodată, în niciun fel nu lăsați nici cea mai slabă impresie asupra minții omenești că o urmă sau o înclinație spre stricăciune s-ar fi găsit asupra lui Hristos sau

⁵¹ Vezi *Review and Herald*, 30 mai 1933.

⁵² Vezi *Comentariul Biblic AZȘ*, vol. 5, p. 1128-1129.

⁵³ *Întrebări despre Doctrină*, p. 621, 651-652.

⁵⁴ Ellen G. White, *Scrisoarea 8*, 1895.

⁵⁵ *Comentariul Biblic AZȘ*, vol 5, p. 1128.

*că în vreun fel s-ar fi supus stricăciunii. El a fost ispitit în toate lucrurile așa cum sunt ispitiți oamenii și cu toate acestea este numit „Sfântul”... Orice ființă omenească să fie avertizată să nu-L declare pe Hristos întru totul om ca unul dintre noi; căci nu este așa... N-ar trebui să avem nici o înțelegere greșită cu privire la lipsa desăvârșită de păcat a naturii umane a lui Hristos.*⁵⁶

Aceste declarații au jucat și încă joacă un rol decisiv în favoarea interpretării celei noi. Mărturia lui Robert J. Spangler, care în anul 1967 a devenit editorul revistei *Ministry*, este deosebit de semnificativă: *În lumina acestei declarații, personal a trebuit să admit că orice fel de natură păcătoasă ar fi avut Isus (dacă a avut vreuna), El n-a avut nici o înclinație, nicio înclinație naturală, tendință sau atracție spre păcat.*⁵⁷

Susținătorii poziției tradiționale citează declarația lui Baker, fără să tragă aceeași concluzie, că Isus a fost liber de orice „tendențe ereditare”. Oricum nu pot fi corecte ambele părți. Ne vom întoarce mai târziu la scrisoarea lui Baker.

Odată cu publicația *Întrebări despre doctrină*, Biserica Adventistă a avut lupte teologice serioase, unii socotesc aceasta o criză fundamentală, în timp ce alții o consideră nimic altceva decât o simplă deosebire de vederi. Oricum ar fi, este imperativă o evaluare a acestor noi argumente. Partea a cincea este dedicată acestui aspect cât și diferențelor dintre aceste două tabere teologice.

⁵⁶ Ibid., p. 1128-1129; *Întrebări despre doctrină*, p. 652, 651.

⁵⁷ Robert J. Spangler, *Ministry*, aprilie 1978, p. 23.

Capitolul 11: PRIMELE REACȚII LA CARTEA *ÎNTREBĂRI DESPRE DOCTRINĂ*

Așa cum era de așteptat, noua interpretare a declarațiilor lui Ellen White cu privire la natura umană a lui Hristos a provocat reacții aprinse. Cei mai înflăcărați au denunțat ceea ce ei vedeau ca erori de interpretare, în timp ce alții confirmau tacit învățătura bisericii de la începuturile ei. Aceste reacții la cartea *Întrebări despre Doctrină* merită atenția noastră deosebită.

Hristologia tradițională susținută de *Comentariul Biblic AZȘ*

Între 1953 și 1957 când au avut loc întâlniri neoficiale între trei sau patru adventiști și doi sau trei Evanghelici, aproximativ 40 de teologi sub conducerea lui Francis D. Nichol lucrau la *Comentariul Adventist*. Nu știm care era poziția individuală a diferiților comentatori cu privire la natura umană a lui Hristos. Dar știm că cele două epistole ale Noului Testament care tratează cel mai direct hristologia au fost date teologilor care erau susținători ai poziției tradiționale: M. L. Andreasen pentru Evrei și A. G. Maxwell pentru Romani.

Comentariul în șapte volume a fost publicat în anul 1957, în același an cu *Întrebări despre Doctrină*, însă nici o *hristologie nouă* nu se găsește în el. Din contră, multe dintre declarațiile suplimentare ale lui Ellen White aflate la încheierea fiecărui volum, tind să confirme poziția istorică. Iată câteva exemple:

Geneza 3:15: *Împăratul slavei a decis să Se umilească până la nivelul lumii căzute! El avea să-și pună picioarele pe urmele lui Adam. El urma să ia natura omului căzut și să se lupte cu vrăjmașul cel puternic care îl biruise pe Adam.*¹

Isaia 53:2-3: *Gândiți-vă la umilirea lui Hristos. El a luat asupra Sa natura umană suferindă și căzută, degradată și mânjită de păcat... El a suferit toate ispitele cu care este confruntat omul. „Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi” deoarece făcând așa Se putea uni cu fiii și fiicele lui Adam păcătoși și suferinzi.*²

Matei 4:1-4: *Răscumpărătorul în care se unise divinul cu umanul se afla în locul lui Adam și a suferit un post groaznic de aproape șase săptămâni. Lungimea acestui post este dovada cea mai puternică cu privire la extinderea păcătoșeniei și puterii unui apetit degradat asupra familiei omenеști.*³

Matei 4:1-11: *Aici Hristos a biruit în favoarea păcătosului la patru mii de ani după ce Adam întorsese spatele luminii din căminul Său... Hristos a purtat păcatele și slăbiciunile neamului omenesc așa cum existau ele când El a venit să ajute pe om. Pentru neamul omenesc, cu slăbiciunile omului căzut asupra Lui, a trebuit să se*

¹ *Comentariul Biblic AZȘ*, E. G. White Comments, vol.1, p.1085 (*Review and Herald*, 24 feb. 1874).

² Ibid., vol. 4, p. 1147, (*Youth Instructor*, 20 dec. 1900)

³ Ibid., vol. 5, p. 1079, (*Review and Herald*, 4 aug. 1874)

*împotrivească ispitelor Satanei în toate punctele în care omul fusese atacat... și ca să înalțe pe omul căzut, Hristos a trebuit să Se coboare acolo unde acesta era. El a luat natura umană și a purtat infirmitățile și degenerarea neamului omenesc. El, care n-a cunoscut păcat, dar care S-a făcut păcat pentru noi.*⁴

Luca 22:44: *Hristos n-a luat asupra Lui o natură umană aparentă. El a luat natura umană și a trăit în natura aceasta... El a luat slăbiciunile noastre. El nu numai că S-a făcut trup, ci a fost făcut în asemănarea trupului păcătos.*⁵

Ioan 1:1-3,14: După acest text sunt citate cinci pasaje din scrisoarea lui Ellen White către Baker. Ne vom întoarce la această scrisoare mai târziu deoarece este documentul principal pe care se întemeiază susținătorii noii hristologii. Comentariul însă, spunea: *El (Hristos) a luat asupra Sa natura umană și a fost ispitit în toate lucrurile așa cum este ispitită ființa omenească. El ar fi putut păcătui; El ar fi putut cădea, dar nici măcar pentru o clipă n-a fost în El vreo înclinație păcătoasă... Este o taină care este lăsată neexplicată celor muritori și anume, că Hristos a putut fi ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar a fost fără păcat... El S-a umilit atunci când a fost ca om ca să poată înțelege puterea ispitei cu care a fost atacat omul.*⁶

Romani 5:12-19: *El a mers în pustie în trup omenesc ca să fie ispitit de vrăjmașul... El a cunoscut slăbiciunea și infirmitățile trupului. A fost ispitit în toate lucrurile ca și noi.*⁷

Romani 8:1-3: *Hristos a întâmpinat, a biruit și a condamnat păcatul în sfera în care el își exercitase mai înainte stăpânirea și autoritatea. Trupul, scena fostelor biruințe a păcatului, a devenit acum scena înfrângerii și expulzării.*⁸

Filipeni 2:5-8: *Natura umană a Fiului lui Dumnezeu este totul pentru noi. Este lanțul de aur care leagă sufletele noastre de Hristos și prin Hristos, de Dumnezeu.*⁹

Evrei 2:14-16: *În Hristos s-a unit divinul cu umanul - Creatorul și creatura. Natura lui Dumnezeu a cărui lege fusese călcată s-a întâlnit în Isus, Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului, cu natura lui Adam, cel care o călcase.*¹⁰

Evrei 4:15: *Biruința și ascultarea lui Hristos este aceea a unei ființe omenești reale. În concluziile noastre facem multe greșeli din cauza concepțiilor greșite privitoare la natura umană a Domnului nostru. Atunci când dăm naturii Sale omenești o putere pe care omul nu o poate avea în lupta cu Satana, distrugem integritatea naturii Sale omenești.*¹¹

⁴ Ibid., p. 1081, (Review and Herald, 28 iul. 1874)

⁵ Ibid., p. 1124, (E. White, Scrisoarea 106, 1896)

⁶ Ibid., p. 1128, (E. White, Scrisoarea 8, 1895)

⁷ Ibid., Vol. 6, p. 1074 (E. White, Manuscris 76, 1903)

⁸ Ibid., p. 562, (comentariu de A. G. Maxwell și nu de E. White)

⁹ Ibid., Vol.7, p. 904, (E. White, Manuscris 67, 1898)

¹⁰ Ibid., p. 926, (E. White, Manuscris 141, 1901)

¹¹ Ibid., p. 929, (E. White, Manuscris 1, 1892)

*Satana a arătat cunoștința lui privitoare la punctele slabe ale inimii omenеști și a desfășurat toată puterea ca să învingă, având ca aliat natura umană a lui Hristos pe care El și-a asumat-o ca să biruiască ispitele în locul omului.*¹²

*Nu trebuie să vedem ascultarea lui Hristos ca fiind ceva pentru care se adaptase, prin natura Sa divină, deoarece El stătea înaintea lui Dumnezeu ca reprezentant al omului și a fost ispitit în această calitate. Dacă Hristos ar fi avut o putere deosebită pe care omul nu o poate avea, Satana ar fi făcut caz de această chestiune.*¹³

Cu privire la expresia „fără păcat”, Andreasen a făcut comentariul următor: *În aceasta constă taina de nepătruns a vieții desăvârșite a Mântuitorului nostru. Pentru prima oară natura umană a fost dusă la biruință asupra înclinației naturale către păcat și datorită biruinței lui Hristos asupra păcatului, și noi îl putem birui.*¹⁴

Aceste câteva exemple, alături de altele,¹⁵ au meritul de a confirma învățătura tradițională într-o lucrare care este privită în general ca expresie oficială a doctrinei bisericii.

Fundația Ellen G. White publică *Selected Messages*

În anul 1958, Fundația Ellen White a publicat două volume cunoscute sub numele *Mărturii Selectate*. Aceste cărți conțin unele dintre cele mai frumoase și mai semnificative pasaje cu privire la natura umană luată de Hristos. Articolele privitoare la Întrupare, la natura lui Isus și la ispitirea Lui ocupă un loc proeminent în primul volum.¹⁶ Acolo se găsește o declarație care nu poate fi neglijată: *Luând asupra Sa natura omului în starea lui căzută, Hristos n-a participat absolut deloc la păcatul ei.*¹⁷ Sau: *Hristos n-a luat natura umană în aparență; El a luat-o în realitate. El a posedat în realitate natura umană... El a fost fiul Mariei; El a fost din sămânța lui David după descendența umană.*¹⁸

În volumul 2 se găsește textul complet al cuvântării lui Ellen White de la încheierea sesiunii Conferinței Generale din 1901, unde ea a condamnat mișcarea Holy Flesh¹⁹ a cărei poziție teologică, după declarația lui Haskell, era că Hristos *a luat natura lui Adam înainte de cădere.*²⁰ Ellen White descrie confuzia și senzualitatea asociate cu această mișcare și avertizează cu privire la *teoriile și metodele eronate și*

¹² Ibid., p. 930, (*Review and Herald*, 1 apr. 1975)

¹³ Ibid., p. 930, (E. White, *Manuscris 1*, 1892)

¹⁴ Ibid., p. 426.

¹⁵ Bruno W. Steinweg a raportat aceleași citate în lucrarea lui din 1986 „*Doctrina naturii umane a lui Hristos printre adventiști din 1950*”, pp. 5-7.

¹⁶ E.G. White, *Selected Messages*, vol.1, p. 285-339. Vezi și Cap. 2 al cărții de față: *Primele mărturii adventiste*

¹⁷ Ibid., p. 526.

¹⁸ Ibid., p. 247.

¹⁹ Ibid. vol. 2, p. 31-39, Vezi și Cap. 7 al cărții de față: *Mișcarea Holy Flesh*

²⁰ S. N. Haskell, *Scrisoare către E. G. White*, sept. 1900, citată în W. H. Grotheer *An Interpretive History of the Doctrine of Incarnation*, p.50

invențiile mizerabile ale teoriilor omenești pregătite de tatăl minciunii.²¹ Învățătura și practicile acestei mișcări erau considerate atât de periculoase pentru viitorul bisericii, încât au fost condamnate de delegații Sesiunii Conferinței Generale din 1901 iar promotorii ei au fost eliberați din slujirea pastorală.

M. L. Andreasen și cartea lui, *Scrisori către biserică*

Prima și cea mai susținută reacție împotriva cărții *Întrebări despre doctrină* a venit de la M. L. Andreasen. Teolog eminent și profesor la diferite colegii adventiste din Statele Unite, și-a încheiat cariera la Seminarul Teologic din Washington D. C. între anii 1938-1949. Autor a numeroase articole și a câtorva cărți, el s-a bucurat de o autoritate indiscutabilă.²²

Încă din anul 1948, Andreasen și-a afirmat clar convingerea cu privire la subiectul naturii umane a lui Hristos în cartea sa *Epistola către Evrei*.²³ Capitolul doi este devotat în întregime naturii umane.²⁴ Studiul său cu privire la această Epistolă, publicat în Comentariul Adventist,²⁵ urmează linia tradițională. Reacția lui viguroasă poate fi înțeleasă mai bine atunci când cartea *Întrebări despre Doctrină* a promovat o interpretare a hristologiei lui Ellen White care se deosebea radical de învățătura tradițională a bisericii.

Unii au susținut că Andreasen a fost ofensat deoarece n-a fost invitat să participe la discuțiile care au avut loc cu Walter Martin și Donald Barnhouse. Pe atunci Andreasen era la pensie. Poate că acesta a fost unul dintre motivele pentru care n-a fost invitat. Însă motivul principal a fost, probabil, poziția lui bine cunoscută cu privire la persoana și lucrarea lui Isus Hristos.

Andreasen publicase în *Scrisori către biserică*,²⁶ critica sa sistematică iar cartea a fost distribuită printre adventiști. O grupare dizidentă din Franța a folosit ocazia să le traducă și să acuze Biserica de apostazie în mod asemănător cu mișcarea lui Brinsmead.²⁷

Andreasen a început punând întrebarea fundamentală: *A fost scutit Hristos de patimile și de stricăciunea moștenite care au corupt pe descendenții lui Adam?*²⁸ El a răspuns citând Evrei 2:10 și 2:17 - *Se cuvenea, în adevăr ca Dumnezeu să facă pe Hristos desăvârșit prin suferințe și prin urmare, a trebuit să se asemene fraților Săi în*

²¹ Ellen G. White, *Scrisoare 132*, 1900, (*Selected Messages*, vol. 2, p. 37)

²² Vezi *Enciclopedia AZȘ*, p. 43. Printre cărțile lui Andreasen menționăm mai ales *Serviciul în Sanctuar*, *Epistola către Evrei*, *Credința prin care se poate trăi*, *Ce poate crede un om*, *Sfinți și păcătoși*.

²³ Milan L. Andreasen, *Epistola către Evrei* (Review and Herald Pub. Assn., 1948)

²⁴ Ibid., p. 79-10.

²⁵ *Comentariul Biblic AZȘ*, vol. 7, p. 387-494.

²⁶ M. L. Andreasen, *Scrisori către biserică*.

²⁷ Ibid.

²⁸ *Scrisori către biserică*, p. 4.

toate lucrurile.²⁹ Împărtășirea lui Hristos cu suferințele și slăbiciunile oamenilor L-a făcut în stare să fie un Mântuitor milos, așa cum este.³⁰

Dacă Hristos a fost scutit de patimile omenirii, a fost deosebit deoarece niciunul nu este scutit. O astfel de învățătură este tragică și contrară celor ce au crezut că Hristos a venit ca om între oameni, care n-a cerut nici o favoare și n-a primit nici o atenție deosebită. În condițiile termenilor legământului, El nu avea să primească nici un ajutor din partea lui Dumnezeu care să nu fi fost la dispoziția altui om. Aceasta era o condiție necesară, dacă demonstrația Sa trebuia să aibă valoare iar lucrarea Sa să fie acceptată. Cea mai mică deviere de la această regulă ar fi invalidat experimentul, ar fi anulat legământul, ar fi desființat înțelegerea și ar fi distrus în realitate orice speranță a omului.³¹

Cu privire la Romani 8:3, Andreasen declara că Dumnezeu nu a trimis pe unicul Său Fiu într-o fire asemănătoare cu a păcatului ca să treacă cu vederea păcatul în trup, ci să-l condamne.³² Pentru a susține aceste declarații, el citează câteva pasaje din Ellen White: *Vrăjmașul a fost biruit de Hristos în natura Sa umană, sprijinindu-Se pe Dumnezeu pentru putere.*³³ *Dacă n-a fost părtaș la natura noastră, El n-ar fi fost ispitit ca om. Dacă n-ar fi putut să cadă în ispită, nu ne-ar fi putut fi ajutor.*³⁴

Uneori Andreasen își repeta afirmațiile. Vorbind despre ceea ce el socotea o erezie periculoasă, a tras următoarea concluzie: *Un Mântuitor care n-a fost ispitit niciodată, care niciodată nu S-a luptat cu pasiunile, care niciodată „n-a înălțat rugăciuni și lacrimi cu strigăte tari către Acela care putea să-L scape de la moarte”, care deși era fiu n-a învățat niciodată ascultarea din lucrurile pe care le-a suferit, ci a fost „scutit” de chiar lucrurile pe care un Mântuitor adevărat trebuie să le experimenteze, un astfel de Mântuitor ne oferă această teologie nouă. Nu este felul de mântuitor de care eu am nevoie, și nici lumea. Cineva care nu s-a luptat cu pasiunile niciodată nu poate să înțeleagă puterea lor și n-a avut niciodată bucuria să le biruiască. Dacă Dumnezeu Și-a revărsat favorurile Sale deosebite și scutirile Sale asupra lui Isus chiar prin aceasta L-a descalificat pentru lucrarea Lui. Nu poate fi rătăcire mai periculoasă decât aceasta. Ea îmi răpește pe Mântuitorul pe care L-am cunoscut și îmi oferă în loc o personalitate slabă, care nu este considerată de Dumnezeu în stare să se împotrivească și să învingă pasiunile pe care le cere oamenilor să le biruiască.*³⁵

Desigur, este logic ca nimeni care pretinde a crede în Mărturii să creadă și noua teologie prin care Hristos a fost scutit de patimile omenești. Este ori una, ori alta. Denominațiunea este chemată acum să hotărască. A accepta învățătura din

²⁹ Ibid., p.1-3

³⁰ Ibid., p. 3-4.

³¹ Ibid.

³² Ibid., p. 4.

³³ Ibid., p. 5, E.G.White în *Youth Instructor*, 25 apr. 1901.

³⁴ Andreasen, *Scrisori către biserici*, p. 5. E. White în *Review and Herald*, 18 feb. 1890.

³⁵ Andreasen, *Scrisori către Biserici*, p. 5-6.

*Întrebări despre doctrină înseamnă a lepăda credința în Darul pe care Dumnezeu l-a dat poporului Său.*³⁶

Andreasen explica cititorilor cum a intrat în biserică această doctrină nouă. El era uimit că *este anormal când pastorul unei alte denominațiuni are o atât de mare influență asupra conducătorilor noștri încât să-i determine să corecteze teologia noastră, să facă o schimbare în învățătura denominațiunii, în cea mai vitală doctrină a Bisericii.*³⁷

Andreasen nu putea înțelege de ce n-a fost publicat niciodată un raport cu privire la acele adunări. *Nu știm și nici nu presupunem cine a scris Întrebări despre Doctrină... Nici la Sesiunea Conferinței Generale din 1958 n-a fost discutată problema.*³⁸ Și mai adaugă: *...este o învățătură nouă care n-a apărut niciodată în Mărturisirea de credință a Adventiștilor de Ziua a Șaptea și este în opoziție directă cu mărturisirile de Credință anterioare. N-a fost adoptată la o sesiune a Conferinței Generale atunci când delegați din toate câmpurile sunt prezenți, așa cum spune cartea Întrebări despre Doctrină, că trebuie să se facă pentru a deveni oficială. Astfel, nu este aprobată sau acceptată ca doctrină.*³⁹

În una din ultimele sale scrisori, Andreasen s-a reîntors la problema patimilor ereditare. A continuat să respingă declarația care se găsește la pagina 383 din cartea *Întrebări despre Doctrină* care spune că *Hristos a fost scutit de pasiunile și de mângâierile moștenite care au corupt pe descendenți naturali ai lui Adam.*⁴⁰ Căci, scria el, *acesta nu este un citat din Spiritul Profeției.*⁴¹ Patimă și mângâietură sunt două concepte cu totul deosebite și n-ar trebui așezate împreună așa cum sunt în *Întrebări despre doctrină*. Patima poate fi în general același lucru cu ispită și în acest caz nu este păcat. Un gând necurat poate veni neinvitat chiar și într-o ocazie sfântă, dar el nu mângâiește, nu este păcat decât dacă se stăruiește asupra lui și este îngăduit. O dorință nesfântă poate pătrunde în minte la provocarea Satanei; dar nu este păcat decât dacă este cultivat... Legea eredității se aplică la mângâietură și nu la ispită. Mângâietura este ereditară, deci Isus a fost mângâiet când a venit în lume și deci nu putea fi sfânt (Luca 1:35). Chiar și copiii unui necredincios sunt declarați sfinți, declarație care ar trebui să fie o mângâietură pentru soțiile unor astfel de soți (1Cor. 7:14). Ca Adventiști însă, nu credem în păcatul originar.⁴²

În final, în cele două pasaje citate în Mărturie⁴³ ca dovedind că Hristos a fost scutit de patimile moștenite, ambele declarații menționează patima și nicidecum nu menționează pângărire. Cuvântul „scutit” nu se găsește în aceste pasaje.⁴⁴ Apoi

³⁶ Ibid.

³⁷ Ibid., p. 8.

³⁸ Ibid., p. 13.

³⁹ Ibid., p. 53.

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ Ibid.

⁴² Ibid., p. 56.

⁴³ E.G.White, *Testimonies for the Church*, vol. 2, p. 202, 509.

⁴⁴ Andreasen, *Scrisori către biserici*, p. 53-54.

Andreasen pune întrebarea: *Înseamnă oare că declarația lui Ellen White că Hristos n-a avut patimi, spune că El a fost scutit de ele? Nu, căci a nu avea pasiuni nu este echivalent cu a fi scutit de ele. Sunt două concepte cu totul diferite... Sora White nu spune că Hristos a fost „scutit” de pasiuni. Ea spune că El „n-a avut” pasiuni, nu că a fost imun la ele... Încă sunt uimit cum unii pot face pe sora White să spună că Hristos a fost scutit, când ea spune exact opusul, ea nu folosește cuvântul „scutit.”*⁴⁵

După ce a o citează destul de mult pe Ellen White, Andreasen întreabă: *Având în vedere aceste declarații și multe altele asemănătoare, cum poate cineva să spună că El a fost scutit? Departe de a fi scutit sau să se fi supus de nevoie acestor condiții, El le-a acceptat. De două ori este făcută declarația în citatele mai sus amintite. El a acceptat urmările acțiunii marii legi a eredității și cu astfel de ereditate El a venit să se împărtășească de durerile și de ispitele noastre.*⁴⁶

*Alegerea unui adventist devotat este între Întrebări despre doctrină și Hristos, Lumina lumii, între rătăcire și adevăr... Marea lege a eredității a fost decretată de Dumnezeu ca să facă mântuirea posibilă și este una dintre legile elementare care n-a fost abrogată niciodată. Îndepărtați legea aceasta și nu vom mai avea Mântuitor care ne poate ajuta sau să fie exemplu pentru noi. Hristos a acceptat această lege și în felul acesta a făcut mântuirea posibilă. A învăța că Hristos a fost scutit de această lege înseamnă negarea creștinismului și face din întrupare o farsă pioasă. Dumnezeu să scape pe adventiști de o astfel de învățătură și de astfel de învățători.*⁴⁷

Protestul lui Andreasen n-a rămas fără efect. Un cor de glasuri s-a ridicat aproape pretutindeni împotriva cărții *Întrebări despre doctrină*. Aceasta s-a produs nu numai datorită învățăturii despre natura umană a lui Hristos, ci și cu privire la alte puncte de doctrină. Ar trebui să se țină seama că și alte propuneri cu privire la revizuirea acestei cărți au fost trimise la Comitetul Conferinței Generale din partea unor teologi, profesori și pastori ai bisericii.

Propuneri pentru revizuirea cărții *Întrebări despre doctrină*

A. L. Hudson, un susținător al teologiei lui Andreason, înaintează o scrisoare Conferinței Generale în care îi acuză pe autorii acestei cărți de nesinceritate intelectuală, din cauza modului în care editorul revistei *Ministry* a prezentat citate din Ellen White în numărul din septembrie 1956 și apoi în Apendixul B al cărții.

Pe de o parte, nenumărate pagini importante pentru subiectul naturii umane căzute nu au fost folosite;⁴⁸ pe de cealaltă parte, unele citate au fost trunchiate. De exemplu, el menționează un citat din *Review and Herald* (28 iulie

⁴⁵ Ibid., p. 54.

⁴⁶ Ibid., p. 55.

⁴⁷ Ibid., p. 55-56.

⁴⁸ A. L. Hudson se referă la manuscrisele lui E. White: nr. 21 din 1895; nr. 141 din 1901; Scrisoarea 121 din 1897; Manuscrisul 1 din 1892.

1874), în care partea centrală a fost omisă: *Hristos a purtat păcatele și infirmitățile omenirii așa cum erau ele atunci când a venit să-l ajute pe om. În numele omului, purtând slăbiciunile acestuia, El trebuia să suporte ispitele lui Satan în toate acele domenii în care omul putea fi asaltat.*⁴⁹

De aceea, Hudson a propus o revizuire a cărții din partea Conferinței Generale adunată în sesiune în anul 1958.⁵⁰ Cu toate acestea, așa cum nota și Andreasen, subiectul nu a fost dezbătut. În același timp, un grup format din membrii comunității Loma Linda, California, și-au asumat rolul de a revizui lucrarea. Concluziile lor au fost înaintate Conferinței Generale iar acestea spuneau că această carte *nu a reprezentat corect anumite adevăruri fundamentale iar în altele a existat compromis.*⁵¹ *Este evident că anumite segmente ale cărții nu vor fi acceptate de un număr considerabil de membri. De fapt, credem că, în afară de erorile panteistice ale lui Kellogg, nu a existat vreun alt subiect care să fi cauzat atâta dezbinare și discuții contradictorii ca publicarea acestei cărți.*⁵²

În ciuda publicării citatelor lui Ellen White și a criticilor numeroase aduse revistei *Ministry* și cărții, susținătorii acestor puncte teologice au primit credit și acceptare din partea unor teologi, pastori și membrii ai bisericii.

Un sondaj de opinie revelator

În anul 1962 Robert Lee Hancock a întreprins un studiu asupra învățăturii bisericii cu privire la natura umană a lui Hristos. Într-adevăr, scopul acestui studiu a fost de a determina care poziție era cea mai populară, aceea că *Hristos a luat natura lui Adam, așa cum a fost creat, desăvârșit, sau dacă a avut un trup păcătos cu slăbiciunile inerente pe care orice copil le moștenește de la părinți.*⁵³ Iată concluziile la care a ajuns Hancock:

Mai întâi, *din primele zile Biserica Adventistă a învățat că atunci când Dumnezeu a luat natura umană, El a luat nu natura desăvârșită, fără păcat, a omului înainte de cădere ci natura omului căzut, slăbită și degenerată, așa cum era ea când El a venit pe pământ să ajute pe om.*

În al doilea rând, *că în perioada de 15 ani dintre 1940 și 1955, cuvintele „păcătos” și „căzut”, cu referire la natura umană a lui Hristos au fost în mare măsură, dacă nu complet, eliminate din materialele denominaționale publicate.*

⁴⁹ Ellen G. White, *Selected Messages*, vol.1, p. 267-268.

⁵⁰ Scrisoarea lui A. L. Hudson este redată în Steinweg, p. 7-8.

⁵¹ Detalii raportate de W. H. Grotheer.

⁵² Ibid., p. 81.

⁵³ Robert Lee Hancock, *Umanitatea lui Hristos* (lucrare prezentată la Departamentul de Istorie Bisericească, Andrews University, iul. 1962). Vezi Grotheer, pp. 81.82

În al treilea rând, că începând cu 1952 expresii ca „natura umană fără păcat”, „natura lui Adam înainte de cădere” și „natura umană nemânjită” au luat locul terminologiei anterioare.⁵⁴

Rezultatul final al acestui studiu l-a condus pe Hancock să tragă concluzia că: *Cercetările din acest studiu garantează concluzia că învățătura AZȘ cu privire la natura umană a lui Hristos s-a schimbat și că aceste schimbări implică concepte și nu doar deosebiri semantice.*⁵⁵

Desigur, în cursul anului 1970, câteva publicații s-au străduit să popularizeze aceste principii. Ele au fost ușor acceptate în Biserică deoarece au fost proclamate ca reprezentând poziția Conferinței Generale.

Publicarea volumului 7-A din *Comentariul Biblic AZȘ*

Volumul 7-A,⁵⁶ este o compilație a tuturor pasajelor din Ellen White publicate mai înainte la sfârșitul fiecăruia din cele 7 volume ale setului. Așa cum am spus, aceste comentarii includ unele dintre declarațiile ei cele mai puternice în favoarea naturii umane căzute asumate de Hristos.

Noua teologie a fost introdusă în acest volum în trei apendice extrase din *Întrebări despre doctrină*, Apendicele B în special, oferă o vedere cu privire la natura umană a lui Hristos cu totul netradițională. Subtitlurile adăugate de editor tind să contrazică unele declarații ale lui Ellen White care apar în altă parte în volum. Pe de o parte, Ellen White este citată spunând că *El (Hristos) a luat asupra Sa natura umană căzută, suferindă, degradată și mânjită de păcat,*⁵⁷ *natura lui Adam, călcătorul legii*⁵⁸ adică natura lui Adam după cădere. Pe de altă parte, un alt subtitlu arată că *Hristos a luat natura umană fără păcat,*⁵⁹ adică natura lui Adam înainte de cădere, care este ceva ce Ellen White n-a scris niciodată.

Problema n-a scăpat vigilenței unor membri ai Comitetului de Cercetări Biblice al Conferinței Generale, care a reacționat recomandând o revizuire serioasă a Apendicelui B.⁶⁰

Roy Allan Anderson, *Dumnezeu-omul, natura și lucrarea Lui*

În același an 1970, Roy Allan Anderson a publicat cartea *Dumnezeu-omul, natura și lucrarea Lui*.⁶¹ Subtitlul de pe prima pagină spunea: *O prezentare*

⁵⁴ Hancock, p.26.27. Vezi Grotheer, p. 82

⁵⁵ Ibid., p. 27.

⁵⁶ Washington DC, Review and Herald Publ. Assn., 1970.

⁵⁷ *Comentariul Biblic AZȘ*, vol. 7-A, p. 157, (*Youth Instructor*, 20 dec. 1900)

⁵⁸ Ibid., p. 370 (E. White, Manuscrisul 141, 1901)

⁵⁹ Ibid., p. 446.

⁶⁰ Vezi capitolul 12 al cărții de față

⁶¹ Roy Allan Anderson, *The God-Man, His Nature and Work*, Review and Herald Pub. Assn., 1970

scripturistică în domeniul hristologiei.⁶² Anderson era la data aceea editorul revistei *Ministry* destinată pastorilor Adventiști. El a luat o parte foarte activă la întâlnirile cu Evanghelicii și a fost unul dintre autorii lucrării *Întrebări despre doctrină*.

În prologul cărții sale, Anderson a accentuat că era necesar să clădească pe o Stâncă de neclintit a lui Dumnezeu-omul, pe care creștinul trebuie să-și așeze viața în Dumnezeu.⁶³ Pentru a înțelege mai bine ce a făcut Hristos avem nevoie de o definiție clară cu privire la cine este Hristos.⁶⁴ Cartea tratează planul de mântuire ca un întreg și arată cu simplitate cum este împlinit în Isus.

În ceea ce privește hristologia, cartea nu conține material controversat în tratarea problemei delicate a naturii umane a lui Hristos. Venind în lume, declara Anderson, Hristos a devenit ca noi, ca să ne facă pe noi cum este El. Irineu exprimă acest lucru foarte frumos când spune: „El a fost făcut ceea ce suntem noi, ca El să ne poată face cum este El.”⁶⁵

În capitolul *Întruparea - Revelația supremă a lui Dumnezeu*,⁶⁶ Anderson declară: *Natura umană a lui Hristos și Dumnezeirea Sa sunt două mari adevăruri gemene. Trebuie să ne păzim să-L facem pe Isus doar un om divin sau să gândim despre El ca la un Dumnezeu uman. El nu este nici una nici alta. El a fost și este Dumnezeu-om. În Isus Hristos este natură omenească absolută și Dumnezeire absolută.*⁶⁷ Prin întruparea Sa, El nu a lepădat natura Sa divină, ci a acceptat natura umană... El și-a impus limitările și restricțiile noastre omenești. Și nimic din ce este omenesc nu l-a fost străin.⁶⁸

Apoi Anderson a explorat problema cu privire la ce deosebește natura umană a lui Hristos de natura noastră omenească. *El S-a golit pe Sine și a luat asupra Sa chipul unui rob. El a luat; El n-a moștenit, așa cum este natura noastră. Când ne-am născut, nimeni nu ne-a consultat despre venirea noastră în lume. Mai mult, părinții noștri ne-au lăsat moștenire singura natură pe care au avut-o, o natură păcătoasă, căzută. Noi am moștenit înclinațiile către păcat de la toate generațiile trecute. Noi am fost în adevăr „modelați în nelegiuire”. Dar de la prima Sa suflare, Domnul nostru a fost fără păcat. El a fost în asemănarea trupului păcătos, dar a fost fără păcat atât în natura cât și în viața Sa.*⁶⁹

Găsim aici conceptul de bază al noii hristologii. Pe de o parte Anderson afirmă *natura omenească absolută* a lui Hristos, în timp ce pe de altă parte respinge esența naturii umane în stare căzută, supusă puterii păcatului. Nimeni nu pune în

⁶² Ibid., p. 3.

⁶³ Ibid., p.10.

⁶⁴ Ibid., p.14.

⁶⁵ Ibid., p. 35.

⁶⁶ Ibid., p. 32-48.

⁶⁷ Ibid., p. 40.

⁶⁸ Ibid., p. 53.

⁶⁹ Ibid.

discuție faptul că Domnul *a fost fără păcat în viața Sa*, dar cum se armonizează aceasta cu declarația lui Pavel că *a fost în asemănarea trupului păcătos*?

Se pare că Anderson nu dorea nașterea unei polemici într-o carte destinată publicului larg.⁷⁰ Nu același este cazul cu lucrarea monumentală a lui Leroy E. Froom, *Mișcarea Destinului*. Publicată în același an ca și volumul 7-A din Comentariul Biblic și cartea lui Anderson, *Dumnezeu–omul*, lucrarea lui Froom a fost instrumentul care a susținut principiile noii teologii și merită o atenție deosebită.

Leroy E. Froom susține noua teologie

La vremea când Leroy Edwin Froom publica *Mișcarea Destinului* în anul 1970, își câștigase reputația de cercetător, istoric și savant. Lucrarea lui în patru volume *Prophetic Faith of our Fathers* și cea în două volume *Conditionalist Faith of our Fathers*, au contribuit mult la renumele lui.⁷¹ Nu este surprinzător faptul că *Mișcarea Destinului* avea să primească o recunoaștere oficială.

Proiectul a fost aprobat la cele mai înalte nivele ale Bisericii. Însuși Froom declara că *circa 60 dintre cei mai competenți savanți denominaționali de diferite specialități* aprobaseră conținutul.⁷²

În lucrarea *Mișcarea Destinului*, Froom a prezentat principalele doctrine adventiste în contextul dezvoltării lor istorice. Este evident că subiectul persoanei și lucrării lui Hristos era strâns legat de inima lui. Mai presus de toate, el dorea să reinstaureze adevărul cu privire la natura umană a lui Hristos, care, potrivit lui, fusese prezentat eronat de *o minoritate*. Ca urmare, Froom declara: *Advențiștii au fost multă vreme acuzați de teologii din afara bisericii că tolerează această poziție minoritară eronată*.⁷³

Scopul principal al lui Froom era *să schimbe poziția alterată a Advențiștilor*.⁷⁴ La început, prin discuțiile cu reprezentanții evanghelici, apoi prin publicarea cărții *Întrebări despre Doctrină*.⁷⁵ Froom a concluzionat că *mai presus de toate, declarațiile clare din Întrebări despre Doctrină, privitoare la preexistența veșnică și Dumnezeirea totală a lui Hristos, natura și viața Sa fără păcat în timpul întrupării și actul transcendent de ispășire consumat pe cruce sunt factori determinanți care au contribuit să fim recunoscuți ca adevărați credincioși creștini*.⁷⁶

Cu privire la expresiile cunoscute pe această temă luate din declarațiile lui Ellen White, Froom a considerat că era îndreptățit să poată face o *prezentare*

⁷⁰ Roy Allan Anderson, cartea *The God-Man, His Nature and Work*, a derivat dintr-o serie de întruniri publice

⁷¹ Vezi *Enciclopedia AZȘ*, p. 484.

⁷² LeRoy Edwin Froom către William H. Grotheer, 17 apr. 1971. Vezi Grotheer, p. 83

⁷³ Froom *Movement of Destiny*, p. 428.

⁷⁴ Ibid., p. 465-475.

⁷⁵ Ibid., p. 476-492.

⁷⁶ Ibid., p. 492.

uimitoare a Dumnezeirii lui Hristos în natura omenească.⁷⁷ Demonstrația a fost făcută în zece puncte care cuprindeau următoarele titluri tendențioase: *Hristos a luat natura fără păcat a lui Adam înainte de cădere; Și-a asumat slăbiciunile omenești; A fost ispitit în toate lucrurile sau doar în cele principale; A purtat păcatul și vina atribuită a lumii; Fără pasiunile naturii căzute.*⁷⁸

Ca fapt divers, Froom doar a repetat conceptele cuprinse în revista *Ministry*, din Septembrie 1956. Însă scopul lui consta în special să le așeze în contextul lor istoric,⁷⁹ reamintind împrejurările care i-au permis să corecteze ceea ce el considera a fi *imaginea eronată a Adventismului*.

Cartea a produs destule polemici. La lansarea ei (Mișcarea Destinului), unul dintre criticii lui Froom scia: *Când studiază lucrarea lui Froom, cititorul trebuie să fie atent să-și pună întrebarea dacă i-a dat o atenție deplină sau dacă unele aspecte importante au fost neglijate sau prezentate greșit.*⁸⁰

Aceasta este o judecată aspră, dar același lucru este adevărat și cu privire la felul în care Froom tratează istoria doctrinei întrupării. Pentru a demonstra că Isus Și-a asumat o natură fără păcat asemănătoare cu a lui Adam înainte de cădere, el a omis tot ce nu era de acord cu teza lui. Uneori au fost prezentate referințe în afara contextului sau subtitluri care nu se potriveau cu sensul declarațiilor făcute de autor.

Nu avem spațiu suficient să cercetăm toate problemele cuprinse în *Mișcarea Destinului*. Câteva amănunte vor fi suficiente. Mai întâi, de ce a ignorat Froom în mod sistematic declarațiile clare în favoarea faptului că Isus Și-a asumat o natură umană păcătoasă? Sarcina istoricului ar trebui să fie să redea faptele cât mai obiectiv cu putință. De ce atunci a eliminat toate expresiile foarte clare, *natură păcătoasă*, din declarațiile lui Ellen White?

Și alte omisiuni sunt tot atât de inexplicabile pentru un istoric care pretinde că rescrie dezvoltarea unei doctrine cruciale cum este îndreptățirea prin credință în contextul pionierilor care au proclamat-o. Froom abia dacă a menționat pe A. T. Jones, care a fost exponentul principal al acestei doctrine, în afară de mențiunea cu privire la apostazia lui. Mișcarea *Holy Flesh* a fost ignorată, desigur, pe bună dreptate, deoarece susținătorii ei învățau că Isus a avut un trup sfânt și aceasta a dus la ciudățeni care au adus asupra lor condamnarea din partea profetului și a delegaților sesiunii din 1901 a Conferinței Generale.

În afară de toți cei care au scris în trecut despre persoana lui Isus, Prescott a fost singurul, după părerea lui Froom, care a adus o contribuție remarcabilă.⁸¹ Cartea sa *Doctrina despre Hristos*, publicată în anul 1920, a fost, după părerea lui Froom, prima care a așezat *centralitatea lui Hristos în toată plinătatea ei, ca esență a*

⁷⁷ Ibid., p. 495.

⁷⁸ Ibid., p. 495-499.

⁷⁹ Ibid., p. 495-496.

⁸⁰ Ingemar Linden, *Apologetics as History*, Spectrum, toamna 1971

⁸¹ Froom, p. 380.

*Evangeliei iar îndreptățirea prin credința în El ca unica speranță a omului.*⁸² Froom considera această carte atât de importantă încât a făcut rezumatul capitolelor principale.

Cu toate că Prescott a consacrat trei capitole doctrinei întrupării, Froom n-a menționat nici un cuvânt despre învățătura lui despre natura umană a lui Hristos, deoarece era în opoziție cu propria lui învățătură. De asemenea, Froom a trecut sub tăcere predica lui Prescott, *Cuvântul S-a făcut trup*, prezentată în Australia și larg publicată în revistele oficiale,⁸³ chiar dacă Ellen White aprobase cu entuziasm explicațiile lui Prescott.⁸⁴

Atunci când în anumite aspecte Froom nu mai putea să ignore unele declarații ale lui Waggoner și ale lui Ellen White care erau în opoziție cu tezele sale, el le interpreta *prin substituire*.⁸⁵ Froom a introdus în original cuvântul *înlocuire*, ca și când ar fi ieșit de sub pana proprie a lui Waggoner. Când a citat expresia *El a fost făcut păcat* din 2 Corinteni 5:21, Waggoner a tras concluzia: *Fără păcat, totuși, nu doar socotit ca păcătos, ci în realitate luând asupra Sa natura păcătoasă*.⁸⁶ Froom a repetat această declarație scriind: *Mai mult decât atât, El a fost în realitate „făcut”- prin înlocuire - să fie păcat pentru noi, astfel ca noi să putem fi făcuți neprihănirea lui Dumnezeu în El (2 Cor. 5:21).*⁸⁷

În ciuda multor greșeli, această carte a exercitat o influență considerabilă. Froom s-a bucurat de un înalt nivel de autoritate printre unii conducători ai Bisericii, însă mulți dintre ei n-au înțeles învățătura tradițională a Bisericii.⁸⁸ Oricum *Mișcarea Destinului* a provocat o trezire și o nouă serie de reacții din partea câtorva organizații ale Bisericii ca și din partea câtorva personalități a căror competență era mai presus de orice îndoială.

⁸² Ibid., p. 380-381.

⁸³ Vezi capitolul 6 al cărții de față referitor la hristologia lui W. W. Prescott

⁸⁴ Ibid.

⁸⁵ Ellet J. Waggoner, *Christ and His Righteousness*, p. 27-28

⁸⁶ Ibid.

⁸⁷ Froom, p. 197.

⁸⁸ A fost plăcerea mea să derulez isoria hristologiei adventiste la Consultația IV a E.G. White Estate Washington în ianuarie 1987. A fost evident faptul că un număr de persoane din distinsa audiență nu erau familiarizați cu învățăturile pionierilor. Cineva a remarcat la sfârșitul prezentării: "Dacă este așa ar trebui să ne schimbăm poziția cu privire la acest subiect."

Capitolul 12: REACȚII LA NOUA HRISTOLOGIE (1970-1979)

Influența noii teologii s-a dezvoltat mereu. Cu toate că susținătorii hristologiei tradiționale au fost la început șocați de rapiditatea schimbării, în cele din urmă au început să reacționeze mai viguros, majoritatea prin canalele oficiale media ale bisericii. La început s-au făcut auziți prin articole publicate în *Review and Herald*; apoi prin Institutul de Cercetări Biblice de la Conferința Generală; mai târziu prin studiile Școlii de Sabat și prin alte cărți. În urma publicării *Mișcării Destinului*, în anul 1970, a început trezirea unui interes față de învățăturile pionierilor Bisericii.

***Review and Herald* reacționează**

După moartea lui F. D. Nichol în 1966, Kenneth H. Wood, asociatul lui, a devenit editorul revistei *Review and Herald*. Sub conducerea lui, din 1966 până în 1982, revista a căutat constant teologia conservatoare. De asemenea, ca Președinte al Fundației White și Conducător al Comitetului de Administrație (începând cu anul 1980), Wood a făcut tot ce i-a stat în putință să încurajeze publicarea de articole care susțineau poziția tradițională.

În acest scop, Wood a chemat doi editori asociați: Thomas A. Davis (în anul 1970) și Herbert E. Douglass (în anul 1971). Ambii s-au dovedit a fi apărători puternici ai hristologiei tradiționale adventiste. Prin articole, cărți și studii la Școala de Sabat, ei s-au opus sistematic învățăturii din *Întrebări despre Doctrină și Mișcarea Destinului*.

Chiar înainte de a fi chemat la *Review*, Thomas A. Davis publicase o carte pentru meditații zilnice (1966), care înălța poziția istorică. *Creatorul cel puternic, scria el, care a așezat atomul unei lumi în spațiu, El însuși a devenit părtaș al cărnii și sângelui omului păcătos, Și-a făcut locașul pe acea planetă minusculă pe care o crease. Ce condescendență uimitoare! Chiar dacă ar fi luat chipul fără păcat al lui Adam și atunci ar fi adus o jertfă infinită. Dar El a mers mult mai departe atunci când a fost făcut după chipul omului degradat de mii de ani de păcat.*¹ În anul 1971, Davis și-a repetat convingerile în cartea sa *Romani pentru omul de fiecare zi*.²

Herbert E. Douglass a luat și el o atitudine foarte categorică împotriva noilor linii teologice. El era cunoscut ca un teolog bine pregătit și un profesor de Biblie respectat, servind în câteva Colegii din Statele Unite. Din 1967 până în 1970 a slujit ca președinte al *Atlantic Union College*. Invitat să se atașeze conducerii revistei

¹ Thomas A. Davis, *Preludes to prayer*, (Review and Herald Pub. Assn., 1906), p. 346.

² Ibid., *Romans for the Every-Day Man*, (Review and Herald Pub. Assn., 1971)

Review and Herald ca editor asociat, a devenit cunoscut ca unul din cei mai înflăcărați apărători ai poziției istorice postlapsariene.³

După sosirea la *Review*, a publicat o serie de articole și editoriale susținând un aspect al problemei scumpe inimii lui: *În acel prim Crăciun, scria el, îngerii cu inimi bune au știut că sosise clipa dramatică. Domnul lor cel iubit intrase în luptă... El urma să dovedească că ceea ce El ceruse omului căzut să facă, avea să fie făcut.*⁴

În al doilea editorial, Douglass a explicat de ce Hristos urma să ia asupra Sa natura omului căzut. *Toți ceilalți pași în planul de mântuire, inclusiv învierea celor credincioși din timpurile Vechiului Testament, depind absolut de succesul pe care Isus îl va avea ca împreună părtaș în lupta împotriva ispitei. Căci dacă Hristos, înaintea Universului întreg, nu învinge în aceleași condiții în care trebuie să trăiască oamenii, atunci nici un om nu poate spera să biruiască.*⁵

În ultimul articol din această serie, Douglass a arătat că omul poate birui ispita asemenea lui Isus. *Ca înlocuitor al omului, El a dovedit că omul poate trăi fără să păcătuiască. Și noi trebuie să biruim așa cum a biruit Isus (HLL, 389). Isus n-a folosit nici un avantaj care să nu fie la îndemâna oricărei ființe omenești. Credința Sa constituie secretul biruinței Sale asupra păcatului. Ascultarea și biruința lui Hristos este aceea a ființei omenești... Atunci când dăm naturii Sale omenești o putere pe care omul nu o poate avea în luptele sale cu Satana, îi distrugem totalitatea umanității Sale.* (SDABC, Comentariile lui Ellen White, Vol.7, p. 929).⁶

Unul din conceptele pe care Douglass le-a dezvoltat în editorialele sale deosebit de drag inimii lui, avea de-a face cu ultima generație care va fi în viață la revenirea lui Hristos. *Credința lui Isus produce caracterul lui Isus: aceasta este ținta tuturor acelor care doresc să fie o parte a acelei demonstrații remarcabile de viață creștină a ultimei generații de adventiști.*⁷ *Ultima generație a acelor care „păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus” vor îndepărta pentru totdeauna orice îndoieli față de faptul că voința omului unită cu puterea lui Dumnezeu poate învinge toate ispitele spre păcat și slujire de sine.*⁸

Timp de câțiva ani, între 1971 și 1974, Douglass a publicat un editorial de Crăciun care a atras atenția la natura umană, căzută, a lui Hristos și motivul pentru care a luat natura omenească asupra Sa.⁹ Când a fost întrebat de ce a scris aceste editoriale, Douglass a răspuns: *Cu siguranță că acestea au devenit un punct de adunare, un steag pentru mulți care au crezut că nu vor mai vedea niciodată adevărul tipărit... Am dorit pur și simplu să dau un sprijin fierbinte unui punct de*

³ Eric Claude Webster, în *Crosscurrents in Adventist Christology* a făcut un studiu detaliat al hristologiei lui Herbert E. Douglass, pp. 347-428.

⁴ H.E. Douglass, *The Humanity of the Son of God is Everything to us*, *Review and Herald*, 23 dec. 1971

⁵ Idem., *Jesus Showed Us the Possible*, *Review and Herald*, 30 dec. 1971.

⁶ Idem., *The Demonstration that Settles Everything*, *Review and Herald*, 6 ian. 1972.

⁷ Ibid.

⁸ Ibid.

⁹ Vezi *De ce cântau îngerii*, *Review and Herald*, 21 dec. 1972; *Emmanuel, Dumnezeu cu noi*, 20 dec. 1973; *Taina din staul*, 19 dec. 1974

*vedere care fusese foarte proeminent în istoria Bisericii noastre și era încă proeminent în viețile și în gândirea multor frați de la Conferința Generală cu care am avut părtășie zi de zi.*¹⁰

Reacția Institutului de Cercetări Biblice

La scurtă vreme după apariția Volumului 7-A din Comentariul Biblic Adventist, în anul 1970, membrii Institutului de Cercetări Biblice de la Conferința Generală au cerut o revizuire a unui apendice. Aceasta s-a făcut într-un supliment special la *Ministry* în februarie 1972,¹¹ cu introducerea următoare:

Odată cu publicarea Întrebărilor despre Doctrină ...s-a stârnit un interes deosebit cu privire la natura lui Hristos în timpul întrupării și legătura acestei naturi cu natura omului, în mod deosebit în lupta omului cu ispita și cu păcatul.

Pe măsură ce au apărut studii pe marginea publicației Întrebări despre Doctrină, a fost făcută sugestia ca Apendicele B, intitulat „Natura lui Hristos în timpul întrupării”, ar putea fi făcut mai util dacă elementele susceptibile de interpretare - accentuări prin italice, interpretări prin titlu, etc. - ar putea fi reduse, astfel ca declarațiile să stea înaintea cititorului și să vorbească minții lui în toată puterea lor.

*Materialul în forma lui actuală a fost luat în considerație de către Comitetul de Cercetări Biblice al Conferinței Generale și a fost aprobat într-o formă mai adecvată pentru prezentarea viitoare... Cititorii acestui material sunt încurajați să țină seama de echilibrul în aceste declarații între divinitatea și natura divină a lui Hristos și pericolele inerente atunci când îl facem prea exclusiv divin sau prea complet uman. Elementul de taină în întrupare cere ca această balanță să fie recunoscută continuu.*¹²

Institutul de Cercetări Biblice a eliminat italicele, a reorganizat textul și a eliminat unele citate. Mai important, el a rescris multe dintre titluri și subtitluri pentru a le face mai puțin tendențioase teologic. În felul acesta, de exemplu, titlul III, care spune că Hristos „a luat natura umană fără păcat,”¹³ a fost înlocuit cu altul care este mai în armonie cu conținutul citatelor următoare: *Luând natura omenească, Hristos n-a participat la păcatul sau la înclinația ei către păcat.*¹⁴ În felul acesta, fără să intre în polemică cu autorii Apendicelui B, membrii Institutului de Cercetări Biblice, au prezentat un text neutru, lăsând pe cititori să-și tragă propriile concluzii.

În raportul său public, Gordon Hyde, pe atunci director al Institutului de Cercetări Biblice al Conferinței Generale, nota cu regret influența crescândă a noii hristologii: *Este în general cunoscut, că nu toți au fost mulțumiți cu sublinierile făcute*

¹⁰ Herbert E. Douglass către Bruno Steinweg, ian. 1986. *Doctrina naturii umane a lui Hristos printre Adventiști după 1950*, (1986), p. 12.

¹¹ Idem., în *Ministry*, feb. 1972.

¹² Ibid.

¹³ *Întrebări despre doctrină*, p. 650.

¹⁴ *Ministry, Supliment*, feb. 1972, p. 5.

în cartea *Întrebări despre Doctrină* și fără îndoială că unul sau doi cercetători biblici dintre noi, ca și unii conducători ai unor grupuri dizidente, au luat o atitudine negativă față de accentuările făcute și au argumentat cu hotărâre pentru poziția postlapsariană. În general însă poziția din *Întrebări despre Doctrină* părea să învingă și a fost susținută de conducerea Bisericii ca fiind poziția sănătoasă... Dar în ultimii trei sau patru ani a fost o oarecare reînviore a problemelor provocată atât de către unii editori ai *Review* în editorialele lor cât și în unele publicații ale grupelor dizidente.¹⁵

Herbert Douglass reacționează în studiile Școlii de Sabat

Cam în timpul când Herbert Douglass își publica editorialele în *Review and Herald*, a fost rugat să pregătească studiile Școlii de Sabat cu subiectul *Hristos, neprihănirea noastră*, pentru primul trimestru din 1974.¹⁶

Problema naturii umane a lui Isus este tratată sub titlul *Isus cel neprihănit*.¹⁷ Textul de bază este Romani 8:3 iar introducerea subiectului este acest citat al lui Ellen White: *Hristos a purtat păcatele și slăbiciunile neamului omenesc care existau atunci când a venit pe pământ să ajute pe om. În favoarea neamului omenesc, cu slăbiciunile omului căzut asupra Lui, a trebuit să facă față ispitelor Satanei în toate aspectele în care omul avea să fie atacat*.¹⁸

După ce a dezvoltat subiectul divinității lui Isus în primele două părți ale studiului, Douglass a continuat cu natura Sa omenească în ultimele patru secțiuni sub următoarele titluri: *Isus a fost Om* (Fil. 2:5-7); *Înțelegere reciprocă* (Evrei 2:17); *Isus a fost ispitit* (Evrei 4:15; 12:3-4); *O viață fără păcat* (Rom. 8:3; Ioan 16:33). Comentariile tuturor textelor au fost scoase, în majoritatea lor, din Ellen White. Considerând că interpretările lansate se bazau pe declarațiile lui Ellen White, era normal ca la respingerea lor să se folosească tot scrierile ei. Iată următoarele citate în legătură cu Fil. 2:5-7 și Ioan 1:14: *Hristos nu a luat doar în aparență natura umană; El a luat-o în realitate... (Ev. 2:14). El a fost fiul Mariei; a fost din sămânța lui David. Este declarat a fi un om, chiar Omul Isus Hristos*.¹⁹ Altă afirmație: *Timp de patru mii de ani neamul omenesc se degradase în putere fizică, în tărie mintală și în valoare morală și Hristos a luat asupra Sa slăbiciunile unei naturii omenesti degenerate. Numai în felul acesta putea să răscumpere pe om din cea mai joasă adâncime a degradării*.²⁰

Isus a fost fără păcat, nu pentru că a avut un trup fără păcat, ci pentru că a trăit fără să păcătuiască într-un „trup în asemănarea păcatului.” Astfel Douglass a

¹⁵ Gordon M. Hyde în *Review and Herald*, 20 aug. 1974.

¹⁶ Lecțiile Școlii de Sabat, trimestrul I, 1974, p.3. Referințele din următoarele cinci note de subsol au fost reprintate în această sursă.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ E. G. White, *Selected Messages*, vol. 1, p. 267-268.

¹⁹ Ibid., p. 247.

²⁰ Idem., *Hristos Lumina lumii*, p. 117.

ajuns la concluzia că *Isus a demonstrat că oricine putea să trăiască fără păcat în ascultare de legea cerului, oricine se aruncă nemijlocit în mâinile lui Dumnezeu.*²¹

Așa cum vom vedea iarăși mai jos, Douglass accentuează în mod deosebit motivul pentru care Isus a venit în trup păcătos. La el a existat o relație între cauză și efect în ce privește hristologia și soteriologia. Desigur, el a simțit care era dilema acestei controverse.

În încercarea de a rezolva deosebirile cu privire la subiectul îndreptățirii prin credință, conducătorii Conferinței Generale au socotit că trebuie numit un comitet special. Desigur că acest comitet nu putea trata problema îndreptățirii prin credință fără să trateze natura umană a lui Hristos. Vom studia rapoartele acestui comitet pentru a extrage concluziile privitoare la hristologie.

Comitetul privitor la hristologia îndreptățirii prin credință

Acest comitet a fost special organizat ca să examineze un manuscris al lui Robert J. Wieland și Donald K. Short. Din acest motiv, la început a fost cunoscut sub numele de *Comitetul de Revizuire a Manuscrisului Wieland și Short.*²² În anii 1950 acești doi misionari, la întoarcerea lor din Africa, au fost primii care au avertizat Conferința Generală cu privire la noile interpretări privitoare la persoana și lucrarea lui Hristos care amenințau Biserica. Ulterior li s-a cerut să-și prezinte în scris îngrijorările lor, ceea ce au și făcut în forma unei broșuri intitulată *1888 Re-examinat.*²³

Pentru a înlesni lucrarea Comitetului, au fost convocate trei comisii care să adune documentele necesare. Comitetul s-a întrunit pe data de 25 octombrie 1974 și ulterior, între 17 și 19 februarie, 1975. A treia și ultima întâlnire din 23-30 aprilie 1976 la Palmdale, California a inclus și o delegație substanțială din Australia.

Este interesant modul în care raportul întâlnirii din 17 februarie 1975 rezumă înțelegerea la care s-a ajuns cu frații Wieland și Short. Mai întâi membrii acestei comisii au recunoscut contribuția unică a lui Jones și Waggoner prin solia îndreptățirii prin credință și legătura care exista între natura umană a lui Isus și această solie. Comitetul a ajuns însă la concluzia că Ellen White nu aprobase toate declarațiile făcute de Jones și Waggoner.²⁴ Mai mult, a refuzat să intre în luptă cu privire la subiectul naturii umane a lui Hristos.

În esență, aceste puncte fuseseră dezvoltate în raportul Comitetului de la Palmdale privitor la îndreptățirea prin credință.²⁵ În același timp, unii teologi din Australia puneau la îndoială interpretarea tradițională a îndreptățirii prin credință afirmând că, după Biblie, expresia înseamnă numai *îndreptățirea*, fără să includă

²¹ Idem., *Review and Herald*, 27 sept. 1906.

²² Vezi Minutes of the Righteousness by Faith Committee, feb. 1975.

²³ Robert J. Wieland și Donald K. Short, *1888 Re-examinat*, 1987

²⁴ Wieland, *Ellen G. White Endorsement of the 1888 Message As Brought by Jones and Waggoner*

²⁵ *Review and Herald*, 27 mai 1976.

sfințirea. O delegație de 19 conducători din Biserica australiană alături de Desmond Ford și Alwin Salom a fost invitată să discute problema la Conferința de la Palmsdale. Amândoi bărbații au avut ocazia să-și prezinte punctele de vedere atât cu privire la îndreptățirea prin credință, cât și la natura umană a lui Hristos. Era clar că nimeni nu s-a îndoit de relația directă între acestea două.

În secțiunea care trata natura umană a lui Hristos, raportul a rezumat concluziile comitetului după cum urmează:

1. Că Hristos a fost și încă este Dumnezeu–om, unirea Divinității adevărate și a naturii umane adevărate.
2. Că Hristos a experimentat toată gama de ispite cu riscul căderii și pierderii veșnice.
3. Că Hristos a biruit ispita beneficiind de aceleași măsuri pe care Dumnezeu le oferă și familiei omenesti.
4. Că Hristos a trăit în perfectă ascultare de poruncile lui Dumnezeu și a fost fără păcat.
5. Că prin viața și prin moartea Sa ispășitoare, Hristos a făcut cu putință ca păcătoșii să fie îndreptățiți prin credință și ca urmare sunt socotiți drepti în ochii lui Dumnezeu.
6. Că prin credința în actul răscumpărător al lui Hristos, poate fi schimbat nu numai statutul persoanei înaintea lui Dumnezeu, ci și caracterul ei, pe măsură ce crește în har și câștigă biruință asupra înclinațiilor spre păcat atât moștenite cât și cultivate. Această experiență a îndreptățirii și a sfințirii continuă până la proslăvire.²⁶

Raportul citează declarațiile cele mai favorabile interpretării tradiționale subliniind atât împărtășirea Sa de natura căzută a omului, cât și viața Sa fără păcat. Dar este clar că participanții la această conferință n-au fost unanim de acord în interpretările acestor declarații. De fapt, au fost prezenți mulți susținători ai poziției postlapsariene, cât și a poziției prelapsariene. În felul acesta, raportul Conferinței nu ia o atitudine în această problemă, ci se încheie cu un apel la unitate și cu încurajarea de a continua acest studiu în spiritul toleranței de ambele părți.

În realitate, nu mai era problema de a hotărî care din cele două interpretări era corectă ci recunoașterea existenței celor două poziții diferite. Aceste deosebiri cu privire la doctrine erau considerate de unii ca o dovadă a unei crize teologice acute în inima Bisericii Adventiste. Lucrarea lui Geoffrey Paxton, *Zguduirea Adventismului*, reprezintă clar părerea acelora care au urmărit discuțiile conferinței de la Palmsdale din exterior.²⁷

Privită din interior, Arthur Leroy Moore, un teolog adventist, ajunge la aceeași concluzie în teza sa de doctorat, publicată în anul 1980 sub titlul *Teologia*

²⁶ Ibid.

²⁷ Geoffrey J. Paxton, *Zguduirea Adventismului*, 1977. Vezi Fritz Guy în *Spectrum*, iul. 1978, pp. 28-60. Vezi de asemenea David P. Duffie, *Theological Issues Facing the Adventist Church*, 1975

crizei.²⁸ Moore respinge sistematic noile interpretări ale *reformiștilor* - așa cum îi numea el - cu privire la îndreptățirea prin credință și la natura umană a lui Hristos în puterea prezentării lui Ford de la Conferința Palmdale.²⁹

Documentele lui Ford la Conferința de la Palmdale

Printre delegații australieni la Conferința de la Palmdale din aprilie 1976, se afla un teolog influent, Desmond Ford, care predă la Colegiul Adventist Avondale din Australia.

Timp de câțiva ani, Ford își propagase ideile privitoare la doctrina îndreptățirii prin credință, declarând că Biserica anulase această doctrină, respingând doctrina păcatului original. ...*Aceasta a dat naștere la trei răătăciri*, scrie el, (a) *că Evanghelia cuprinde atât sfințirea cât și îndreptățirea*; (b) *că Hristos a luat natura căzută a lui Adam și (3) că generația finală trebuie să cultive un caracter desăvârșit înainte de revenirea lui Hristos*.³⁰

Deoarece aceste idei fuseseră larg răspândite în Statele Unite, era de dorit ca Ford să le prezinte Comitetului Îndreptățirii prin credință, ca să se ajungă la o posibilă declarație oficială. Astfel i s-a dat posibilitatea lui Ford să prezinte trei documente la Conferința de la Palmdale. Primul a fost *Scopul și limitele expresiei pauline „îndreptățirea prin credință”*; a doua *Relația dintre întrupare și îndreptățirea prin credință*; și a treia *Ellen White și îndreptățirea prin credință*.³¹ Ford a luat o poziție asemănătoare cu cea din *Întrebări despre Doctrină*³², dar de data aceasta poziția lui era mai precis definită: *Hristos a luat curăția lui Adam, dar nu și puterea lui. El a luat slăbiciunile noastre, dar nu păcătoșenia noastră. Asemenea lui Adam, putea să păcătuiască, dar n-a făcut-o*.³³

Din această hristologie, Ford și-a dezvoltat doctrina îndreptățirii prin credință în sensul unei tranzacții pur legale, limitată la o îndreptățire atribuită. *Ca să o explicăm și altfel*, scria el, *îndreptățirea și nu sfințirea este îndreptățirea prin credință a Noului Testament și această îndreptățire este darul Domnului întrupat, răstignit și înviat*.³⁴

Această învățătură despre o îndreptățire pur legală a dus în cele din urmă pe Ford și pe urmașii lui să formeze un Adventism Evanghelic³⁵ care tindea să coboare importanța ascultării ca o condiție de mântuire, oferea mântuirea fără teama de judecata viitoare și nega orice semnificație profetică evenimentului de la

²⁸ Arthur Leroy Moore, *Theology in Crisis: A Study of Righteousness by Faith*, 1980

²⁹ Cu privire la natura umană a lui Hristos vezi Moore, p. 242-292.

³⁰ Ibid., p. 23, nota I.

³¹ Jack D. Walker, *Documentele Conferinței de la Palmdale*, 1976.

³² Ibid., p. 36-41; *Questions on Doctrine*, pp. 647-660

³³ Desmond Ford, citat în Gillian Ford, *Natura umană a lui Hristos în mântuire*, p. 8-9.

³⁴ Desmond Ford, *Documentele Conferinței de la Palmdale*, p. 36.

³⁵ Periodicul *Evangelica*, publicat de studenți ai Universității Andrews care erau adepți ai lui Ford, este un exemplu. Acesta pune în mod sistematic în opoziție "adventismul evanghelic" cu cel "tradițional".

1844.³⁶ Aceste concluzii extreme se găsesc în armonie logică cu susținerile lor, dar sunt în opoziție radicală cu hristologia tradițională și cu solia îndreptării prin credință proclamată în 1888. Nu e de mirare că reacția la aceste prezentări a venit imediat.

Herbert Douglass reafirmă hristologia tradițională

În urma tipăririi studiului Școlii de Sabat pentru primul trimestru al anului 1974, lui Douglass i s-a cerut să pregătească al doilea manuscris pentru trimestrul al doilea 1977. El i-a dat titlul *Isus, Omul model*. Aceasta era o secvență logică la studiile precedente *Isus cel neprihănit*.

Aceste manuscrise sunt supuse totdeauna cercetării unui Comitet mondial responsabil pentru menținerea conținutului doctrinal în armonie cu învățăturile Bisericii. Acest al doilea manuscris a întâmpinat o oarecare opoziție, dar Departamentul Școlii de Sabat al Conferinței Generale a aprobat publicarea manuscrisului în ciuda criticilor.³⁷

Tema dominantă a acestor lecții poate fi rezumată prin această declarație a lui Ellen White, citată în introducere: *Trebuie să privim la omul Isus Hristos care este complet în desăvârșirea neprihănirii și a sfințirii. El este Autorul și Desăvârșitorul credinței noastre. El este omul model. Experiența Lui este măsura experienței pe care trebuie să o câștigăm noi. Caracterul Lui este modelul nostru... Când cugetăm la El și privim la El, Acesta va lua chip în noi.*³⁸

Credincios conceptului de bază al hristologiei tradiționale adventiste, Douglass a repetat că *Isus, dulgherul din Nazaret a venit pe acest pământ acceptând „urmările lucrării marii legi a eredității”. El a fost supus slăbiciunilor omenirii... să lupte lupta pe care orice copil trebuie să o ducă cu riscul înfrângerii și a pierderii veșnice.*³⁹ Sprijinindu-se continuu pe învățătura lui Ellen White, Douglass a găsit plăcere în reafirmarea că biruința lui Hristos asupra păcatului poate fi și biruința noastră. *Ca unul dintre noi, El a trebuit să dea exemplu de ascultare... El a suferit orice încercare la care suntem supuși și noi. Și n-a folosit în susținerea Lui nici o putere care să nu ne fie oferită și nouă... Viața Lui dovedește că și noi putem să ascultăm de legea lui Dumnezeu.*⁴⁰

Dacă Dumnezeu a venit pe pământ și doar a apărut ca om, reușita Lui n-ar fi răspuns acuzațiilor Satanei; Problema era nu ceea ce putea face Dumnezeu.

³⁶ Vezi documentul lui Desmond Ford prezentat la Conferința de la Glacier View în aug. 1980

³⁷ Steinweg (p. 12) menționează numele acelor care au aprobat publicarea manuscrisului lui Douglass: Pierson, Rampton, Nigri, Eva, Hyde, Leshner, Dower. Nu era o aprobare a tezei lui Douglass cu privire la natura umană căzută asumată de Domnul Hristos, ci mai degrabă un accept al publicării acesteia în lecțiile Școlii de Sabat în armonie cu spiriul Conferinței de la Palmdale. Părerea opusă a fost dată în lecțiile Școlii de Sabat din trim.1 1983. Văzi cap. 13 din cartea de față.

³⁸ *Comentariul Biblic AZȘ, Comentariile E. G. White*, vol.7, p. 970.

³⁹ E. G. White, *Hristos Lumina lumii*, p. 49, citat în Douglass *Jesus, the Model Man*, p. 3

⁴⁰ E. G. White, *Hristos Lumina lumii*, p. 24, citat în Douglass *Quarterly*

*Problema era dacă omul putea să păzească legea și se putea împotrivi păcatului.*⁴¹ În susținerea convingerii sale, el cita declarația lui Ellen White: *Biruința lui Hristos și ascultarea Lui este aceea a unei ființe umane reale. În concluziile noastre putem face multe greșeli din cauza concepțiilor greșite cu privire la natura umană a Domnului. Când dăm naturii Sale umane o putere care nu este la dispoziția omului în luptele sale cu Satana, distrugem natura Sa umană completă.*⁴²

Ca adaus la studiile Școlii de Sabat, Douglass a mai publicat un fel de comentariu în colaborare cu Leo Van Dolson, *Isus, sigiliul umanității*.⁴³ Pentru Douglass, Isus n-a fost numai Omul Model, ci a fost *sigiliul umanității* - cu alte cuvinte, măsura a ceea ce și noi putem deveni prin harul Domnului.

Douglass mai dezvoltase această temă într-un capitol din cartea *Desăvârșirea, imposibilitatea posibilă* publicată în 1975.⁴⁴ Sub titlul *Caseta Harului lui Dumnezeu*, Douglass a reafirmat învățătura pionierilor și a lui Ellen White ale căror scrieri le cita adeseori. Îi plăcea de asemenea să recunoască pe teologii de frunte ca Karl Barth și Emil Brunner, care ca și el, arătau că părtășia lui Isus la starea naturii umane căzute era nu numai un adevăr hristologic ci și o realitate soteriologică de mare importanță. Pentru Douglass, desăvârșirea creștină este posibilă numai în măsura în care cineva recunoaște că Isus Hristos Însuși a participat la natura omului păcătos.

Douglass este foarte explicit atunci când afirmă: *În nici un caz Ellen White nu coboară biruința lui Hristos și nu dă niciun suport mării erezii creștine că natura umană a Domnului nostru a fost aceea a lui Adam înainte de cădere - neîmpovărată de slăbiciunile și degenerarea păcatului.*⁴⁵

Fără îndoială, Douglass nu era singur în reamintirea a ceea ce era temelia hristologiei adventiste de la începutul mișcării. Au mai fost auzite și alte voci⁴⁶, a lui Kenneth H. Wood, editor șef la *Review and Herald*.

Kenneth Wood confirmă hristologia tradițională

Kenneth H. Wood, președintele Asociației Ellen G. White, a fost editorul *Review and Herald* din 1966 până în 1982. El nu și-a exprimat părerile în mod direct cu privire la natura umană a lui Hristos până în anul 1977, când a publicat trei

⁴¹ H. Douglass, *Jesus, the Model Man*, lecția 2, secțiunea 6

⁴² *Comentariul Biblic AZȘ, Comentariile E. White*, vol.7, p. 929, citat în Douglass *Jesus, the Model Man*

⁴³ H. Douglass, *Jesus the Benchmark of humanity*, Southern Pub. Assn., 1977

⁴⁴ H. Douglass, Edward Heppenstall, Hans K. LaRondelle, Merwin Maxwell, *Desăvârșirea. Posibilitate imposibilă*, Southern Pub. Assn., 1977, vezi pp. 35-45.

⁴⁵ Ibid., p. 42.

⁴⁶ A. John Clifford și Russel R. Standish *Concepte conflictuale privitoare la îndreptățirea prin credință*, Hartland Institute Publications, 1976; R.J. Wieland *How Could Christ Be Sinless as a Baby? and Some Questions Regarding the Nature of Christ*, 2nd edition, 1977; A.H.Olsen *Think Straight About the Incarnation*, 1977

editoriale în paralel cu studiile Școlii de Sabat din trimestrul doi, care tratau subiectul *Isus, Omul model*.

Primul articol a apărut în 5 mai 1977, aranjat să coincidă cu studiul pregătit de Herbert Douglass. Wood considera aceste studii că au o *valoare excepțională. Ele accentuează că Isus a împlinit pe deplin toate condițiile necesare mântuirii unei omeniri pierdute. Cu excepția lipsei Sale absolute de păcat, Isus S-a identificat complet cu neamul omenesc* (Ellen G. White, Scrisoarea 17, 1878).⁴⁷

De asemenea, *nu toți creștinii - nici chiar adventiștii - nu sunt de acord cu privire la interpretarea acestor declarații și a altora inspirate*.⁴⁸ Aceasta s-a demonstrat la Conferința de la Palmdale, după cum spun rapoartele, unde participanții au fost împărțiți între cei care au susținut natura umană păcătoasă moștenită de Hristos și acei care credeau că natura Sa a trebuit să fie o natură umană fără păcat.⁴⁹

Wood credea că adventiștii fuseseră însărcinați de Dumnezeu să înalțe pe Hristos. *Fac ei acest lucru? Nu în totul așa cum ar trebui. Și poate unul din motive este că timp de mulți ani prea mulți membri și pastori s-au temut să discute natura umană a lui Hristos ca nu cumva să pară lipsiți de respect și să-L facă pe Isus „prea uman” (ceea ce El nu a fost; El a fost și divin). Ei au fost tulburați atunci când unii dintre membrii și conducătorii bisericii au predicat pe Hristos al adventismului istoric, pe Hristos care a trăit așa cum ar trebui să trăim și noi, care a fost ispitit cum am fost ispitiți și noi, care a biruit așa cum ar trebui să biruim și noi și care a promis să trăiască în noi prin Duhul Sfânt (unind natura noastră umană cu natura Lui divină)*.⁵⁰

Wood și-a exprimat satisfacția: *Astfel ne bucurăm că Departamentul Școlii de Sabat al Conferinței Generale, prin studiile trimestriale, conduce lumea să privească lung și insistent la Isus. Credem că urmarea acestor studii, viața și slujirea lui Isus vor avea o relevanță mai mare pentru fiecare credincios și că se va crea un climat de deschidere în care se va acorda un studiu mai complet aspectelor întrupării care trebuie să fie înțeleasă profund mai înainte ca întreita solie îngerească să izbucnească în strigătul cel tare*.⁵¹

În lunile care au urmat acestor editoriale, a fost publicată cartea lui Edward Heppenstall, *Omul care este Dumnezeu*, având ca titlu secundar, *Un studiu al persoanei și al naturii lui Isus, Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului*.⁵² Vom studia mai amănunțit conținutul ei mai târziu, dar aici observăm că cele două editoriale scrise de Kenneth Wood la sfârșitul anului au o legătură strânsă cu publicarea acestei cărți.

⁴⁷ Kenneth H. Wood, *Jesus – The God-man*, *Review and Herald*, 5 mai 1977.

⁴⁸ Ibid., p. 12.

⁴⁹ Raport cu privire la Comitetul Îndreptărire prin credință de la Palmdale. Vezi *Review and Herald*, 27 mai 1976

⁵⁰ Wood

⁵¹ Ibid.

⁵² Edward Heppenstall, *Omul care este Dumnezeu*, *Review and Herald Pub. Assn.*, 1977

Ca răspuns la argumentele lui Heppenstall, Wood și-a reafirmat poziția în editorialul din 22 decembrie 1977, intitulat *Darul suprem*. Mai întâi Wood și-a exprimat recunoștința față de Dumnezeu pentru acest dar care întrece orice cunoștință. *Aspectul șocant al istoriei din Betleem este că Dumnezeul infinit a venit în această lume să se unească cu neamul omenesc.*⁵³ *Dar și mai uimitor decât faptul că Dumnezeu Fiul a venit să locuiască cu omenirea, este adevărul că a venit să locuiască cu omenirea păcătoasă! Ar fi fost o umilire infinită pentru Fiul lui Dumnezeu să ia natura omului, chiar și atunci când Adam se găsea în inocența lui din Eden. Dar Isus a acceptat natura omenească atunci când neamul omenesc fusese slăbit de patru mii de ani de păcat. Ca orice copil al lui Adam, a acceptat urmările mării legi a eredității. Care erau aceste urmări, se vede în istoria strămoșilor Lui pământești. El a venit cu o asemenea ereditate ca să Se împărtășească de durerile și ispitele noastre și să ne dea un exemplu de viață fără păcat* (HLL, 49).⁵⁴

În al doilea editorial, Wood a explicat cum a putut Isus să trăiască fără să păcătuiască într-un trup omenesc păcătos. El spunea: *Cu siguranță că aceasta provoacă atât credința cât și rațiunea, dar îndrăznim să nu respingem adevărul numai din cauză că nu-l putem înțelege sau explica.*⁵⁵ Și alte aspecte ale întrupării sunt o taină și totuși le acceptăm, ca de exemplu: *Cum pot fi unite într-o singură Persoană natura umană și natura divină?*⁵⁶

Wood avertiza împotriva a două concluzii periculoase pe care unii le trag din declarația că Isus a luat o natură păcătoasă. Mai întâi, *că aceasta a făcut pe Hristos numai uman și nu divin*. Al doilea, *că El a fost prin aceasta mânjit de păcat sau a fost înclinat către el.*⁵⁷ Wood a citat din nou pe Ellen White împotriva acestei concepții: *Niciodată și în niciun fel să nu se lase nici cea mai slabă impresie asupra minții omenesti că o umbră sau o înclinație către păcat a dat pe față Hristos și că în vreun fel S-a supus ispitei* (SDABC, Comentariile lui Ellen White, vol. 5, p. 1128).⁵⁸

*De fapt, declara Wood, a) luând natura păcătoasă a omului, Hristos nu S-a întinat; b) Isus a fost loial în totul Tatălui Său și împotriva răzvrătirii, care este chiar esența păcatului.*⁵⁹

Wood a justificat prima declarație cu explicația următoare: *Observați ce s-a întâmplat atunci când Hristos atingea pe leproși. Era El afectat prin atingerea lor? Nu, din contră, leproșii erau curățiți. Când Divinitatea atinge natura umană, Divinitatea nu este afectată; din contră, natura umană este binecuvântată, vindecată*

⁵³ Wood în *Review and Herald*, 22 dec. 1977.

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Idem., în *Review and Herald*, 29 dec. 1977.

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Ibid.

*și curățită. Hristos a fost născut din Duhul și atunci când s-a unit cu natura umană păcătoasă, prin faptul că a luat-o, a curățit-o de toată stricăciunea.*⁶⁰

Cu privire la a doua declarație, Wood a explicat că în Isus nu s-a găsit nicio urmă de răzvrătire. *Totdeauna El a fost în deplină armonie cu voința și cu legea Tatălui Său... Isus spunea despre Sine: Vine stăpânitorul veacului acestuia, dar în Mine nu găsește nimic (Ioan 14:30); de asemenea, „nu caut să fac voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis (5:30). Isus a avut o voință a Sa proprie, așa cum au toate ființele omenesti - dar a fost supusă Tatălui Său - așa cum ar trebui să fie voința tuturor acelor care sunt născuți din Duhul.*⁶¹

Wood întreabă: *Când este scris că Isus a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără să păcătuiască (Ev. 4:15) pe care dintre „noi” ne descrie? El nu se referă la păgâni ci la poporul lui Dumnezeu... S-ar putea să se refere mai întâi la oamenii născuți din Duhul (Ioan 3:3-8), oameni care nu mai sunt firești și „în trup”, ci oameni care sunt spirituali și „în Duhul” (Rom. 8:4-9).*⁶² Ca urmare, cei care sunt născuți din Duhul pot, prin puterea lui Hristos să se împotrivescă cu succes oricărei ispite și să fie biruitori în lupta lor împotriva vrăjmașului sufletelor.⁶³

*Trăind biruitori într-o natură umană căzută, Isus ne-a dat un exemplu cu privire la ceea ce pot realiza urmașii Săi în lupta cu păcatul*⁶⁴. În încheiere Wood exclama: *Cărui Dumnezeu minunat Îi slujim! Ce Mântuitor minunat avem! Ce putere minunată ne stă la dispoziție care ne face în stare să trăim o viață de biruință!*⁶⁵

Hristologia lui Edward Heppenstall

Edward Heppenstall a fost un profesor proeminent de filosofie creștină pentru care teologia nu avea nici un rol dacă nu ducea la o legătură vie cu Dumnezeu prin Isus Hristos. Născut în Anglia, a predat în diferite colegii americane, apoi la Seminarul Teologic Adventist din Washington D.C. începând cu anul 1955. La Universitatea Andrews din Berrien Springs, Michigan, a fost responsabil cu teologia sistematică și cu filosofia creștină. În anul 1967 a acceptat o chemare la Universitatea Loma Linda în California ca să predea la Departamentul de Religie până la retragere în anul 1970.⁶⁶

De-a lungul anilor, Heppenstall a fost un colaborator valoros la diferitele reviste adventiste, mai ales la *Ministry*, *Signs of the Times* și *These Times*. Comentariul privitor la a doua epistolă către Corinteni din Comentariul Biblic este rodul implicării lui. Cele câteva cărți scrise în perioada de pensie sunt un reper

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Ibid.

⁶² Ibid.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ Ibid.

⁶⁶ Vezi Webster, p. 248-346.

teologic: *Marele nostru Preot* (1972), *Mântuire nelimitată* (1974), *În legătură cu Dumnezeu* (1975), *Omul care este Dumnezeu* (1977), toate publicate în Washington D.C., de către Review and Herald.

În ceea ce privește subiectul nostru, Heppenstall și-a detaliat hristologia în cartea *Omul care este Dumnezeu*. Aceasta este cea mai sistematică abordare făcută de un teolog adventist cu privire la *persoana și natura lui Isus, Fiul lui Dumnezeu și Fiul omului* (subtitlul cărții). Sunt tratate toate aspectele hristologiei: Hristos în istoria omenească, întruparea, nașterea lui Isus, doctrina kenozei, punctul central al conștiinței lui Isus, Hristos și păcatul, neprihănirea lui Isus, ispitirea lui Isus, unicitatea lui Hristos.

Pentru Heppenstall, întruparea constituie minunea cea mai mare a tuturor timpurilor și a veșniciei. Este în adevăr, faptul central al creștinătății. *Dacă cineva nu crede în întrupare atunci îi este cu neputință să înțeleagă în ce constă credința creștină*⁶⁷ deoarece substanța credinței noastre rezidă în ceea ce a fost Hristos și în ceea ce a făcut El și nu doar în ceea ce a învățat.⁶⁸ Această unire a divinului cu umanul a rezultat în cele două naturi într-o persoană, Isus Hristos. De aici vine și termenul folosit în ceea ce îl privește pe Isus-Dumnezeu-omul.⁶⁹ Subliniind nașterea miraculoasă a lui Isus, Heppenstall a continuat să afirme atât divinitatea perfectă a Lui cât și umanitatea Sa perfectă: Dumnezeu deplin și Om deplin.

Heppenstall credea că umanitatea lui Hristos nu a fost umanitatea fără păcat a lui Adam dinainte de cădere: *Hristos a venit la întrupare în forma umilă a unui rob care definește robia, supunerea, subordonarea. El a luat natura umană slăbită și nu natura desăvârșită pe care a avut-o Adam înainte de păcătuire. El n-a venit pe pământ ca o ființă omenească nouă, nou creată în putere și splendoare.... În loc să poruncească și să conducă în putere și glorie, ocupând un loc de onoare și de înțâietate printre oameni, El S-a umilit. El a mers pe calea umilinței care a culminat cu moartea Sa pe cruce.*⁷⁰

În timp ce Heppenstall se deosebea de cei care afirmă că Isus a luat natura lui Adam înainte de cădere, se mai deosebea și de cei care atribuie lui Isus natura lui Adam de după cădere. El vedea o deosebire între a avea o natură păcătoasă și o natură care purta doar consecințele păcatului. *Fără îndoială, dacă transmiterea păcatului este prin propagare naturală, atunci Isus a moștenit de la Maria tot ce moștenim și noi de la părinții noștri, dacă nu cumva susținem o doctrină despre imaculata concepție.*⁷¹

Pentru Heppenstall păcatul nu era ceva genetic. Ceea ce ființele omenești moștenesc de la Adam prin naștere este starea de păcat care desparte de Dumnezeu, adică păcatul originar. *Păcatul este ceva spiritual provocat de*

⁶⁷ Heppenstall, p. 21.

⁶⁸ Ibid., p. 25.

⁶⁹ Ibid., p. 22.

⁷⁰ Ibid., p. 74.

⁷¹ Ibid., p. 126.

*îndepărtarea întregii ființe de Dumnezeu. Nu putem aplica această stare de alienare lui Hristos. El S-a născut ca și noi, despărțiți de Dumnezeu. El era Dumnezeu. El a moștenit de la Maria numai ceea ce se putea transmite genetic. Aceasta înseamnă că El a moștenit constituția fizică slăbită, urmările păcatului asupra trupului pe care toți îl moștenim. În ceea ce privește pe toți ceilalți oameni, ei sunt născuți fără Dumnezeu. Toți oamenii au nevoie de renaștere. Hristos n-a avut nevoie. Aici se găsește marea deosebire dintre Hristos și noi.*⁷²

Deoarece Heppenstall a despărțit păcatul originar de procesul genetic, el a putut afirma că Hristos n-a avut o natură păcătoasă asemenea restului omenirii. Mai mult, remarcă el, *această Scriptură (Rom. 8:3) nu spune că Dumnezeu a trimis pe Fiul Său într-o carne păcătoasă, ci numai „în asemănarea ei”... Dacă Hristos s-ar fi născut exact ca noi, Pavel n-ar fi scris „în asemănare”, ci „în trup păcătos”. Pavel este foarte atent să clarifice natura fără păcat a lui Hristos.*⁷³ *Hristos nu s-a născut liber de stricăciunea fizică. El a moștenit-o de la Maria... El a fost supus din punct de vedere fizic declinului neamului omenesc dar deoarece păcatul nu se transmite genetic, ci ca rezultat al despărțirii omului de Dumnezeu, Hristos S-a născut fără păcat.*⁷⁴

În tratarea problemei ispitei, Heppenstall considera că *posibilitatea de a fi ispitit este aceeași pentru cineva fără păcat, ca și pentru un păcătos. Adam a fost ispitit ca o persoană fără păcat. El a făcut față ispitei în puterea deplină a unui sistem desăvârșit fizic și mintal. Dar Hristos n-a devenit trup în starea desăvârșită în care a fost creat Adam. Pentru Hristos, puterea ispitei era mult mai crescută în virtutea moștenirii unei constituții slăbite de patru mii de ani de degenerare a neamului omenesc. Posibilitatea de a fi învins era mai mare decât a lui Adam datorită acestei situații.*⁷⁵

Datorită încrederii Sale în Tatăl Său ceresc și prin puterea Duhului Sfânt, Hristos a triumfat asupra păcatului. *În acest caz, El este Modelul nostru desăvârșit. Unirea noastră cu Dumnezeu este prin credință și nu prin eforturile noastre. Hristos a ales să trăiască ca ființă umană în dependență totală de Dumnezeu. Nimic n-a putut schimba această stare. El a umblat cu Dumnezeu prin credință, așa cum trebuie să facem și noi.*⁷⁶

În concluzie, se poate aprecia efortul sintezei pe care Heppenstall o face între hristologia tradițională și cea susținută de autorii cărții *Întrebări despre Doctrină*. În nenumărate rânduri el a declarat că Hristos a luat asupra Sa nu natura lui Adam înainte de cădere, ci natura umană după 4000 de ani de degenerare a neamului omenesc. Totuși, dacă afirmăm că păcatul este mai degrabă un lucru spiritual asemănător naturii religioase și care nu se transmite genetic, suntem lăsați cu un Hristos care în realitate „n-a condamnat păcatul în trup”, chiar misiunea

⁷² Ibid.

⁷³ Ibid., p. 136-137.

⁷⁴ Ibid., p. 138.

⁷⁵ Ibid., p. 154.

⁷⁶ Ibid., p. 162.

pentru care a fost trimis de Dumnezeu să o împlinească în „asemănarea trupului păcătos” (Rom. 8:3).

Argumentul lui Heppenstall tinde să fie mai degrabă filosofic decât biblic și deci n-a citat-o pe Ellen White.

Este evident de ce, după publicarea cărții *Omul care este Dumnezeu*, Kenneth Wood a simțit nevoia să afirme hristologia istorică adventistă în editorialul din Crăciunul anului 1977. Departate de a clarifica problema naturii umane a lui Hristos, Heppenstall a făcut-o și mai ipotetică. Descoperirile recente în genetică par să contrazică ipoteza lui. Potrivit antropologiei biblice, ființa omenească este un întreg; și dacă efectele păcatului sunt transferabile, cu siguranță același lucru trebuie să fie adevărat și cu păcatul ca o putere.

Poziția lui J. R. Spangler, editor al revistei *Ministry* cu privire la hristologie

Ne amintim de rolul jucat de editorul șef al revistei *Ministry*, Roy Allan Anderson, când a fost publicată *noua piatră de hotar în Adventism* în 1956. J. R. Spangler i-a urmat în anul 1966, dar a făcut în așa fel încât să rămână în afara controversei care creștea în intensitate de-a lungul anilor. În cele din urmă a ajuns la un asemenea punct încât mulți au privit ciudat ca editorul revistei *Ministry* să nu se implice în această dezbatere.

I s-a pus întrebarea: *De ce editorul șef al revistei Ministry nu are mai mult de spus în discuția cu privire la natura lui Hristos și îndreptățirea prin credință? De ce parte vă situați în aceste probleme?*⁷⁷

Răspunsul lui Spangler a fost sincer, direct și clar. În cei 36 de ani de slujire vederea lui se schimbase în aceste puncte. *Chiar acum, a scris el, ezit să răspund la aceste întrebări de teama de a nu lăsa impresii greșite cu privire la natura Domnului.*⁷⁸ Dar deoarece pentru moment nu exista o declarație de credință votată de Conferința Generală cu privire la acest subiect, s-a simțit liber să-și exprime punctul de vedere.

*Înainte de publicarea Întrebări despre Doctrină și a unor articole care au apărut în Ministry, nu m-am gândit prea mult să studiez natura lui Hristos. Pur și simplu credeam că a fost Dumnezeu-om și l-am prezentat ca atare în campaniile evanghelistice. În primii ani ai slujirii mele am înțeles greu concepția că Hristos a avut înclinații spre rău ca mine. Am crezut că Hristos a avut o natură exact ca a mea, cu deosebirea că niciodată nu s-a supus ispitei. Însă, în anii cincizeci, când biserica s-a concentrat asupra naturii lui Hristos, mi-am schimbat poziția. Acum am sprijinit ideea că El a fost om adevărat, supus ispitelor și căderii, dar cu o natură umană fără păcat, cu totul liberă de orice înclinații sau predispoziție spre rău.*⁷⁹

⁷⁷ J. R. Spangler în *Ministry*, apr. 1978.

⁷⁸ Ibid.

⁷⁹ Ibid.

După ce a studiat ce învăța Biblia despre natura umană a lui Hristos, Spangler și-a pus întrebări ca acestea: *S-a născut Isus cu o natură coruptă ca a mea? A fost El deosebit din pânțele mamei? A fost El de la natură fiu al mâniei? A primit El prin naștere trăsături rele de caracter? A luptat Domnul nostru împotriva tendințelor puternice ereditare spre rău cu care S-a născut? Dacă a fost așa, ce tendințe și înclinații păcătoase ereditare a avut El, sau natura Sa a avut toate varietățile, cu toate că nu li s-a supus niciodată?*⁸⁰ Câteva elemente din scrisoarea lui Ellen White către pastorul Baker, făcute publice în *Întrebări despre Doctrină*, i-au finalizat poziția, mai ales declarația: *Nici pentru o clipă nu S-a găsit în El o înclinație rea.*⁸¹

A fost Isus în realitate asemenea nouă? Spangler n-a fost singurul care să se uimească de această întrebare fundamentală: Thomas A. Davis, editor asociat la *Review and Herald*, a aprofundat-o și el și a încercat să ofere un răspuns în cartea sa *A fost Isus în realitate ca noi?*, publicată în anul 1979.⁸²

Thomas A. Davis: A fost Isus în realitate ca noi?

Dacă lucrarea lui Heppenstall s-a distins prin a fi studiul cel mai complet printre acelea care pretindeau că Isus a avut o natură umană fără păcat, cartea lui Davis a oferit o alternativă interesantă. Datorită publicațiilor lui anterioare, poziția lui Davis era bine cunoscută. Scopul lui la acest punct n-a fost să repete poziția lui anterioară. În cartea *A fost Isus în realitate ca noi?*, autorul a încercat să definească cine au fost „noi” cu care s-a presupus că s-a asemănat Isus.

Davis invita pe cititorii lui să privească cu atenție la Evrei 2:11-17. *Vers. 11 spune: Căci Cel ce sfințește și cei ce sunt sfințiți sunt dintr-unul. Acesta este motivul pentru care nu se rușinează să-i numească „frați”. Versetul 12 se referă iarăși la „frați”; în versetul 13 lată-mă, Eu și copiii pe care Mi i-a dat Dumnezeu; Versetul 14, copiii care sunt părtași sângelui și cărnii, Versetul 16 spune că Isus a venit să ajute sămânța lui Avraam, lată de ce versetul 17 declară că Isus a fost asemănător fraților lui în toate lucrurile.*⁸³

Davis a concluzionat că *acei care sunt sfințiți - puși deoparte ca și copii ai lui Dumnezeu - sunt bărbați și femei care, pe scurt, au fost născuți din nou.*⁸⁴ *De fapt, a adăugat el, în cuvântul „frați” se ascunde poate una din cheile vitale care se găsește în Biblie pentru înțelegerea naturii umane a lui Isus. Modul în care este folosit termenul în Evrei 2:11-17 deschide un câmp vast de explorare atât în Biblie cât și în scrierile Spiritului profeției.*⁸⁵

⁸⁰ Ibid., p. 23.

⁸¹ Ibid.

⁸² Thomas A. Davis *A fost Isus în realitate ca noi?*, Review and Herald Pub. Assn., 1979

⁸³ Ibid., p. 2.

⁸⁴ Ibid., p. 24.

⁸⁵ Ibid., p. 25.

Din textul Evrei 2:17 Davis a tras concluzia că *Isus nu S-a întrupat cu o natură comună tuturor oamenilor. El n-a venit în această lume ca să fie în toate aspectele asemenea tuturor oamenilor. Natura umană cu care a fost înzestrat nu a fost la fel cu a păcătoșilor nerenăscuți. Natura Sa umană a fost comună numai cu a acelor care au experimentat renașterea spirituală. Atunci când citim că Isus a fost în toate lucrurile asemenea fraților Săi, înțelegem că a avut o natură ca a acelor născuți din nou.*⁸⁶

Aceeași poziție a fost susținută de către alți teologi adventiști din trecut. Davis s-a referit printre alții la W. W. Prescott, care scrisese în unele dintre editorialele sale că *Isus a fost născut din nou prin Duhul Sfânt... Când cineva se predă lui Dumnezeu și se supune să fie născut din Duhul, intră într-un nou stadiu de existență, așa cum a făcut și Isus.*⁸⁷ Acest concept a mai fost menționat și de Kenneth Wood în editorialul din 29 decembrie, 1977.⁸⁸

Aceasta nu înseamnă că Isus ar fi trebuit să treacă prin a doua naștere, a subliniat Davis. *Isus a fost mereu plin de Duhul Sfânt, curat, fără păcat, neatins nici în cel mai mic grad de păcat. Astfel El n-a avut nevoie de acea experiență transformatoare. Astfel că atunci când folosim termenul cu referire la El, facem lucrul acesta deoarece nu avem un termen mai potrivit.*⁸⁹

*Atunci când descriem natura spirituală și morală a lui Isus ca fiind „născut din nou”, nu acredităm ideea că are o natură morală și spirituală ca oricare persoană renăscută. Isus este Omul ideal, Absolutul în desăvârșirea caracterului, în toate aspectele. Cineva născut din nou este încă o persoană cu defecte pe care Isus le îndepărtează.*⁹⁰

Davis interpreta Rom. 8:3 ca însemnând că este o mare asemănare între natura umană a lui Hristos și a noastră, dar că nu sunt identice. *În El era o unicitate care nu poate fi găsită la nimeni altul.*⁹¹

În capitolul 6, după ce cercetează unele declarații ale lui Ellen White greu de acceptat de către unii, Davis a ajuns la *punctul central al argumentării lui. Trebuie să păstrăm mereu în mintea noastră conceptul în jurul căruia pivotează întreaga noastră cercetare. Și anume că Isus a avut o natură ca a unuia născut din nou. El a fost „făcut asemenea fraților Lui în toate lucrurile, dar fără păcat (Evrei 2:17; 4:15). Să ținem minte că natura Sa umană a fost „identică cu a noastră”*⁹², că El și-a asumat slăbiciunile naturii umane, ca să fie încercat și ispitit⁹³ și că a luat asupra Sa natura noastră căzută.^{94 95}

⁸⁶ Ibid., p. 30-31.

⁸⁷ Ibid., p. 32

⁸⁸ Wood în *Review and Herald*, 29 dec. 1977. Vezi capitolul 12 din cartea de față.

⁸⁹ Davis, *A fost Isus în realitate ca noi?*, p. 35.

⁹⁰ Ibid., p. 37.

⁹¹ Ibid., p. 46.

⁹² E. G. White, *Manuscris 94*, 1893.

⁹³ Idem., în *Signs of the Times*, 2 aug. 1905.

⁹⁴ Idem., *Hristos Lumina lumii*, p. 112.

*Dacă lucrul acesta este adevărat, dacă suntem de acord că Isus n-a jucat teatru atunci când a devenit Om, atunci trebuie să acceptăm și conceptul că a avut greutăți cu natura Sa umană căzută, exact cum ar avea o ființă umană - o ființă umană născută din nou. A insista că natura umană a lui Isus a fost mai pe jos decât a unei persoane născute din nou, a unei persoane nerenăscute, este de neconceput... Pe de altă parte, a crede că natura Sa era superioară aceleia a unei persoane născute din nou, înseamnă în realitate să-L așezăm pe El mai pe sus de natura umană, ceea ce este de asemenea inadmisibil. Înseamnă să pretindem pentru El avantaje pe care nici o ființă omenească nu le poate avea, deoarece nașterea din nou este cea mai înaltă etapă spirituală pe care omenirea în starea ei actuală o poate ajunge.*⁹⁶

Pentru Davis, Isus era cu adevărat Dumnezeu-om, *El a fost un om cu o natură umană căzută care fusese degradată și mânjită de păcat, în stare deteriorată, cu aceleași susceptibilități mintale și fizice, pe care le are și omul păcătos, fiind supus slăbiciunilor naturii umane, și totuși El n-a fost păcătos și de aceea fără vină. Voința Sa a fost tot timpul în armonie cu voința Tatălui.*⁹⁷

Punctul de vedere al lui William G. Johnsson

William G. Johnsson a fost numit pe postul de editor șef la *Adventist Review* pe 2 decembrie, 1982. Este important să înțelegem punctul lui de vedere cu privire la controversa asupra naturii umane a lui Hristos.⁹⁸

El nu s-a implicat direct în dezbateri. Însă și-a exprimat ideile în cartea sa despre epistola către Evrei publicată în anul 1979: *Cu încredere absolută, Epistola către Evrei vorbește zilelor noastre.*⁹⁹ În prefață el spunea că această carte nu este alcătuită ca un comentariu. *Scopul lucrării este unul de bază: să clarifice solia către Evrei și să arate semnificația ei pentru creștinii de astăzi.*¹⁰⁰

Nu putem explica epistola către Evrei fără să vorbim despre hristologie din moment ce primele două capitole afirmă atât divinitatea cât și umanitatea lui Isus. Johnsson considera pe Isus Dumnezeu deplin și om deplin. În ce privește natura Sa umană, *apostolul dorește să fim deplin convinși de ea (că Hristos a devenit fratele nostru). Desigur, întregul lui argument cu privire la Isus ca Mare Preot ceresc se va prefăce în ruine dacă nu poate arăta natura Sa umană. Astfel, când argumentează foarte pe larg în favoarea punctului din Evrei 2:5-18, revine mereu și mereu la el.*¹⁰¹

Dar chiar dacă Isus se identifică cu noi aceasta o face pe baza *legăturilor de sânge de familie. El este fratele nostru de sânge, nu prin adopție ci prin naștere. Și cu*

⁹⁵ Davis *A fost Isus în realitate ca noi?*, p. 53.

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷ Ibid., p. 97.

⁹⁸ După 5 ianuarie 1978 *Review and Herald* s-a numit *Adventist Review*.

⁹⁹ William C. Johnsson, *În deplină încredere: Epistola către Evrei vorbește zilelor noastre* (Southern Pub. Assn., 1979)

¹⁰⁰ Ibid., p. 11.

¹⁰¹ Ibid., p. 55.

toate că originea Sa îl plasează dincolo de limitele omenești, nu se rușinează de noi, ci este gata să proclame înaintea întregului univers că noi suntem frații Lui.¹⁰²

În capitolul trei, Johnsson a văzut suferințele și isпитirile Lui ca fiind garanții ale autenticității deplinei umanității a lui Isus Hristos.¹⁰³ Dar el credea că Epistola către Evrei nu răspunde la întrebarea actuală care se pune în culmea dezbaterii cu privire la natura lui Isus. Problema este că scriitorii Noului Testament nu și-au dat seama de deosebirea dintre natura „păcătoasă” și cea „fără păcat” și deci nu le deosebește. Noi ne putem frământa cu aceasta, dar ei nu. Pentru ei era suficient să afirme realitatea naturii umane a Fiului și dovedirea ei, certitudinea lipsei de păcat în toate ispitirile Sale și puterea Lui de a ajuta pe creștin să biruiască în ceasul încercării lui.¹⁰⁴

Într-o notă explicativă, Johnsson declara: Numai două versete din Noul Testament tratează direct problema naturii lui Hristos (Rom. 8:3 și Fil. 2:7). Însă fiecare verset este ambiguu; așa că oponenții le citează pe amândouă în dezbateri.¹⁰⁵

Cu toate că Johnsson nu se așează în nici o parte a dezbaterii în cartea lui, cuvintele lui sugerează că favorizează natura umană fără păcat a lui Adam înainte de cădere.¹⁰⁶

Edward Vick: *Isus, Omul*

În anul 1979, a apărut o altă carte remarcabilă în multe privințe: *Isus Omul* de Edward W. H. Vick. Acesta era cunoscut în cercurile adventiste prin câteva din cărțile lui, cum ar fi *Îngăduiți-mi să vă asigur*.¹⁰⁷

Cu diplome de la universitățile din Londra și Oxford și cu un doctorat de la Universitatea Vanderbilt, Vick a condus Departamentul de Studii Religioase al Colegiului Forest Fields din Nottingham, Anglia, pe vremea când a apărut *Isus Omul*, într-o serie de studii în teologia Adventistă. În stilul lui caracteristic, Vick a căutat să răspundă numeroaselor întrebări pe care teologii le puseseră cu privire la persoana lui Isus: *Cine zic oamenii că sunt Eu?*

Foarte natural, Vick a fost presat cu problema naturii umane a lui Isus. El a tratat-o în capitolul 6: *Cu adevărat Om adevărat*. Apoi, după ce a enumerat multe expresii similare care stau la rădăcina credinței creștine, Vick remarca: *Observați că aceste declarații nu pretind că Isus, în ansamblul Persoanei Sale, este identic cu noi. Ele doar afirmă că în ceea ce privește natura Sa omenească El este asemenea nouă și*

¹⁰² Ibid., p. 57.58.

¹⁰³ Ibid., p. 61.

¹⁰⁴ Ibid., p. 63-64.

¹⁰⁵ Ibid., p. 73, nota 11.

¹⁰⁶ Vezi capitolul 14

¹⁰⁷ Edward W. H. Vick, *Let me assure You* (Pacific Press Pub. Assn., 1968); *Jesus, the Man* (Southern Pub. Assn., 1979)

*aceasta este esențialul. Esențial pentru ce? Un răspuns cu greutate sugerează că identitatea este necesară pentru salvarea omului. S-a spus că ceea ce nu este asumat nu poate fi mântuit. A mântui o ființă omenească trebuie să fie util.*¹⁰⁸

Vick a concluzionat: *El este mijlocul de răscumpărare în virtutea naturii Sale omenești.*¹⁰⁹ Mai mult decât atât, *natura umană a lui Isus este o mărturisire de credință. Pentru primii credincioși se presupunea credință atunci când ajungeau la declarația explicită pe care o cerea ocazia, când, de exemplu amenințarea Docetismului o pune la îndoială.*¹¹⁰ Dar desigur nu este atât de ușor să se vorbească corect despre Isus Hristos, care este atât Dumnezeu cât și om, „Dumnezeu adevărat și om adevărat” așa cum L-a definit Conciliul de la Calcedon. Dar Vick întreba: *Când cineva spune că în Isus Hristos, Dumnezeu și omul sunt una, ce fel de unitate înțelege? Este corect chiar să se vorbească despre un „anume fel de unitate?”*¹¹¹

Pentru a înțelege această unitate, după părerea lui Vick, problema lui Isus Hristos trebuie considerată din două puncte de vedere: unul istoric, iar celălalt experimental. Prin aceste două abordări, Vick ajunge să definească Întruparea în termenii următori: *Întruparea înseamnă că Dumnezeu participă la natura omenească. Aceasta înseamnă că deși Isus este părtaș la structurile existenței umane păcătoase ca și cum ar fi modelat de om, El nu este biruit prin această participare... Prin El care este părăsit, Dumnezeu primește lumea la Sine. Aceasta este taina harului lui Dumnezeu - o taină experimentată de credincios atunci când vine să găsească credința în Dumnezeu și când se împărtășește de reînnoirea credinței zi după zi. Când omul, păcătosul, părăsește pe Dumnezeu, Dumnezeu găsește o cale de a Se descoperi acelui om.*¹¹²

Vick insista că *în Hristos Dumnezeu și omul sunt împreună. Termenul Întrupare exprimă o realitate obiectivă. În Isus omenirea este împlinită și El devine primele roade, model, exemplar unic, mijlocitor, nu doar un simbol este potrivit... Limbajul care permite lui Isus să nu fie nici Dumnezeu adevărat și nici om adevărat este „cu totul inacceptabil” Nimic nu trebuie să compromită natura umană reală a lui Isus. Nu trebuie să îngăduim nici un fel de hibridizare.*¹¹³

Acesta era punctul de vedere al lui Vick cu privire la natura umană a lui Isus. Într-un anumit sens el revine la definiția Ellenei White: *Totalitatea naturii Sale umane și desăvârșirea divinității Sale alcătuiesc pentru noi un teren solid prin care putem fi aduși la împăcarea cu Dumnezeu.*¹¹⁴

¹⁰⁸ Idem., *Jesus, the Man*, p. 53.

¹⁰⁹ Ibid., p. 54.

¹¹⁰ Ibid., p. 57.

¹¹¹ Ibid., p. 93.

¹¹² Ibid., p. 94.

¹¹³ Ibid., p. 94-95.

¹¹⁴ E. White, *Scrisoarea 35*, 1894, citată în Comentariul Biblic AZȘ, Comentarii E.G. White, Vol. 7-A, p.187

Odată cu mărturia lui Edward Vick, deceniul 1970 ajunge la încheiere. În această perioadă hristologia pionierilor a fost reafirmată pe multe căi de către publicațiile dominante ale Bisericii. Confrunțați cu această învățătură tradițională reînviată, oponenții ei au încercat diferite formule de compromis, inclusiv o poziție de mijloc drept soluție pentru natura umană a lui Hristos. Această tendință a culminat în iunie 1985 cu publicarea simultană în revista *Ministry* a celor două interpretări contradictorii.

Capitolul 13: APOGEUL CONTROVERSEI

După mai mult de 25 de ani de controversă cu privire la natura umană a lui Hristos în mod normal ar fi trebuit să urmeze o perioadă de scădere a tensiunii. Însă, din contra, discuțiile s-au accentuat în perioada 1980-1985.

În timp ce hristologia tradițională câștiga popularitate, noua teologie părea să piardă teren, provocându-i pe susținători să caute argumente noi. În fața criticilor tot mai presante, susținătorii noii teologii au încercat să armonizeze cele două poziții opuse, ca și când acestea aveau o valoare și un merit egal.

Un apărător zelos al hristologiei tradiționale

Așa cum am arătat deja, Wieland și Short au fost primii care au atras atenția bisericii la noile interpretări cu privire la persoana și lucrarea lui Hristos.¹ Pentru a studia chestiunea, Conferința Generală a numit un comitet special, ale cărui cercetări au fost publicate în raportul Conferinței de la Palmdale. Foarte nemulțumit de rezultate, Wieland a căutat să clarifice problema publicând în anul 1977 o carte intitulată *Cum putea Hristos să fie fără păcat ca un copil?*² În anul 1979 a scris din nou ca să răspundă unor întrebări adiționale cu privire la hristologia tradițională.³

Deoarece fusese misionar, Wieland era versat în problemele obiceiurilor africane. A fost invitat înapoi în Africa cu scopul expres de a pregăti la fața locului o varietate de cărți care să fie oferite pentru nevoile spirituale ale creștinilor din continentul sub-saharian. Pe când era în Africa el a publicat (1981) o carte intitulată *Legătura întreruptă*.⁴

În prefață Wieland declarase că scopul cărții lui era să *încearcă clarificarea unor contradicții aparente sau presupuse cu privire la subiectul naturii umane a lui Hristos. Divinitatea totală a lui Hristos este fundamentală și trebuie bine înțeleasă. Singura noastră problemă în discuție este Ce fel de natură umană a luat sau Și-a asumat Isus la întrupare. Că Și-a păstrat deplina divinitate la întrupare, nu este nicio îndoială*.⁵

Wieland a recunoscut că păreau să fie unele contradicții în unele declarații ale lui Ellen White în ce privește natura lui Hristos, *dar atunci când declarațiile sunt studiate în context, paradoxurile demonstrează că ea a luat în serios propriile sfaturi, de a fi cu grijă, cu foarte mare grijă atunci când se zăbovește asupra naturii umane a lui Hristos. Ea n-a evitat subiectul și nici noi n-ar trebui să o facem, căci el este totul*

¹ Vezi capitolul 12.

² Robert J. Wieland, *Cum a putut fi Isus fără păcat ca și copil?*, 1977

³ Idem., *Răspunsuri la unele întrebări*, 1979

⁴ Idem., *The Broken Link*, Africa Herald Pub. House, 1981. Această carte a fost tipărită și în Australia de Elijah Press. Acest studiu a fost obiectul unei broșuri publicate în 1975, când s-a ținut Comitetul cu privire la îndreptățirea prin credință la Palmdale.

⁵ Ibid., p. 2.

*pentru noi, este lanțul de aur care leagă sufletele noastre de Hristos și prin Hristos, de Dumnezeu. Nu trebuie să fie nici o ruptură în acest lanț.*⁶

Pentru Wieland, probabil cea mai clară și cea mai frumoasă prezentare a lui Hristos ca Dumnezeu cu noi din vremurile apostolice se găsește în solia de la 1888 cu privire la neprihănirea lui Hristos. Dar această solie conținea o piatră de poticnire pentru mulți care se temeau că va fi violată inocența lui Hristos. Dar Wieland afirmă: *Absolut deloc! Mesagerii de la 1888 au susținut că neprihănirea lui Hristos a fost trăită de El într-o natură umană identică cu a noastră și că atunci când poporul lui Dumnezeu înțelege cu adevărat și primește această „neprihănire prin credință”, ei vor fi făcuți în stare să biruiască așa cum a biruit Hristos.*⁷

Wieland a pus 32 de întrebări și a răspuns cu Scriptura și cu declarațiile lui Ellen White. Mai întâi, Wieland a arătat că nu era nici o contradicție internă în Biblie cu privire la natura umană a lui Hristos.⁸ Apoi a demonstrat că Ellen White nu s-a împotrivit niciodată învățăturilor lui Waggoner și Jones în acest domeniu.⁹ El a continuat să arate că scrisorile scrise lui Baker în anul 1895 n-au fost trimise cu intenția de a discredita punctul lor de vedere.¹⁰ Analiza făcută de el unor documente cuprinse în scrisoarea lui Baker a descoperit că ele nu erau contrare învățăturilor lui Ellen White găsite în alte scrieri.¹¹

Wieland a răspuns la o serie de întrebări din partea oamenilor care nu puteau accepta noțiunea că Isus ar fi putut trăi o viață fără păcat într-o natură umană căzută. Nu numai că el așează unele citate cuprinse în *Întrebări despre doctrină* în contextul lor firesc, dar a respins unele declarații eronate, ca acestea: *Isus Și-a asumat natura umană fără păcat*, arătând că însăși *Ellen White n-a scris niciodată aceste cuvinte; ele sunt doar presupunerile editorilor.*¹² Pe scurt, acest studiu conținea răspunsuri detaliate la multe întrebări de bază care pot fi ridicate cu privire la natura umană a lui Hristos.

În anul 1893 editura *Pacific Press* a publicat cartea *Aurul curățit prin foc*,¹³ în care Wieland explica *ce anume trebuia să aibă Hristos pentru a fi înlocuitorul nostru* adică „aur curățit prin foc” așa cum sugerează titlul. De fapt, după părerea lui Wieland, *Hristos nu poate fi înlocuitorul nostru dacă nu a făcut față ispitirilor noastre așa cum le întâmpinăm noi. El trebuie să se întâlnească cu vrăjmașul nostru pe terenul lui, în vizuina lui și acolo să-l distrugă.*¹⁴

Comentând mai târziu Romani 8:3-4, Wieland scria: *Cuvântul lui Pavel „asemănare”, nu poate însemna ne-asemănare, căci ar fi o înșelătorie monstruoasă*

⁶ Ibid.

⁷ Ibid., p. 5.

⁸ Ibid., p. 9-11.

⁹ Ibid., p. 11-14.

¹⁰ Ibid., p. 14-16.

¹¹ Ibid., p. 16-19.

¹² Ibid., p. 33-34.

¹³ Idem., *Gold tried in the Fire*, Pacific Press Pub. Assn., 1983.

¹⁴ Ibid., p. 73.

ca Hristos să pretindă condamnarea păcatului în trup, trup în care Pavel spune că suntem vânduți păcatului, unde operează legea păcatului, dacă ar fi contrafăcut întruparea, luând numai ceea ce părea a fi trupul nostru păcătos, dar care n-a fost deloc cel real... Pavel folosește cuvântul ASEMĂNARE (pe drept) pentru a arăta realitatea identității depline a lui Hristos cu noi declarând categoric că în nici un fel El n-a participat la păcatul nostru. Biruința glorioasă a lui Hristos rezidă în faptul că El a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat (Evrei 4:15).¹⁵

Ca o concluzie logică a acestei „biriințe”, Wieland încuraja pe cititorii lui să cucerească ispita așa cum a făcut Hristos: *Nu contează cine ești sau de unde ești, poți ști că Cineva a stat exact în locul tău, totuși fără să păcătuiască. Privește la El! Vezi-L, cu toți acei nori de dezamăgire împrăștiați de adevărul neprihănirii Sale. Crede că păcatul care te ispitește a fost condamnat în trup. Tu poți birui, prin credința în El.*¹⁶

Noua hristologie în studiile Școlii de Sabat

Așa cum am declarat mai înainte, studiile Școlii de Sabat pregătite pentru anul 1977 de către Herbert E. Douglass învățau că Hristos Și-a asumat natura umană a lui Adam după cădere. În contrast cu acestea, studiile pregătite pentru primul trimestru al anului 1983 de Norman R. Gulley, profesor de Biblie la *Southern Missionary College*, învăța că natura spirituală a lui Hristos era dinainte de cădere, dar natura fizică era de după cădere. Sigur că Gulley încerca să dovedească că cele două căi de înțelegere a naturii umane a lui Hristos în realitate le cuprindea pe amândouă. Pentru a-și susține punctul de vedere, Gulley explică această teorie a extinderii în amănunt în cartea sa *Hristos, Încuitorul nostru*.¹⁷ *Advențiștii de Ziua a Șaptea cred că Isus Hristos a fost Dumnezeu deplin și om deplin. Dar noi putem privi la expresia „om deplin” în două feluri. Isus a avut fie a) o natură umană necăzută ca aceea pe care o avusese Adam înainte de cădere, fie b) natura umană căzută. Care este cea corectă? El le-a luat pe ambele. Căci Hristos a luat natura spirituală a omului dinainte de cădere, iar natura fizică a omului după cădere.*¹⁸

Gulley a încercat o sinteză a celor două interpretări. El pretindea că este susținut de Ellen White. El scria: *Dacă ea apără natura Sa fără păcat atunci este apărută natura Lui înainte de cădere. Dacă apără natura Sa umană limitată atunci este apărută natura Sa după cădere.*¹⁹

Explicația poate părea la început atractivă. În fond, ea are meritul împăcării celor două idei. Dar alții pot argumenta că ea creează și mai multă confuzie când atribuie lui Hristos două naturi umane ca adaus la natura Sa divină. În scrisorile

¹⁵ Ibid., p. 75.

¹⁶ Ibid., p. 77

¹⁷ Norman Gulley, *Christ, Our Substitute*, Review and Herald Pub. Assn., 1982.

¹⁸ Ibid., p. 33.

¹⁹ Idem., în *Adventist Review*, 30 iun. 1983.

venite de la cititori, comentariile și obiecțiile sunt evidente. Una dintre ele este și cea a lui Donald K. Short:

Ellen White nu pronunță nici un singur cuvânt despre natura dinainte de cădere a lui Hristos. Și a lăsa să se înțeleagă așa ceva înseamnă să punem cuvinte în gura ei și să promovăm astfel confuzia. Nu există nici un loc unde ea să separe pe Isus de poporul Său și să încerce un „echilibru” între natura Sa prelapsariană și cea postlapsariană. Cum se îndrăznește să se promoveze acest fel de confuzie în numele „unității în cadrul bisericii noastre?”²⁰

Herbert Douglass a trimis două articole editorului de la *Adventist Review*, ambele spre a fi publicate de Crăciunul anului 1983 sub titlul semnificativ *De ce au cântat îngerii deasupra Betleemului?*²¹ Fără să schimbăm întregul punct de vedere al lui Douglass, notăm lista lui de expresii distincte împrumutate atât de la Ellen White cât și de la autori cunoscuți.

Cu toate că Isus... a luat „natura noastră păcătoasă”, „locul căzut al lui Adam”, „natura umană... în asemănarea trupului păcătos și a fost ispitit de Satana asemenea tuturor oamenilor”, „natura lui Adam, păcătosul”, „natura ofensatoare a omului” și alte expresii asemănătoare, acești scriitori sunt toți de-acord că acest lucru nu l-a forțat pe Isus să păcătuiască în gând sau în faptă. El a rămas nepătat chiar dacă ispitele au venit din interior și exterior.²²

Alte obiecții i-au fost aduse direct lui H. F. Rampton, diriginte al Școlii de Sabat la nivelul Conferinței Generale. Una dintre acestea (19 ian. 1983) a fost trimisă de către membrii unei biserici din California. Ei și-au exprimat îngrijorarea pentru gravele erori doctrinare introduse subtil prin intermediul studiilor biblice trimestriale. *Credem că aceste studii au fost înadins „îndulcite” tocmai pentru a-i pregăti pe membrii să accepte noi concepte teologice diferite de cele tradiționale despre care știm că sunt bazate pe Biblie și Spiritul Profetic.²³*

Studiul din 15 ianuarie lasă în confuzie natura umană a lui Isus și întruparea Sa dar acceptă natura dinainte de cădere.²⁴ Și alegerea pasajelor din Ellen White a fost criticată: Doctrina naturii necăzute este vitală pentru noua teologie. Satan a fost hotărât a introduce noi erori în biserică. În 1950 acesta a lucrat printr-un grup de teologi pentru aceasta, dar biserica s-a opus. Oare nu sunt aceste noi studii ale Școlii de Sabat o nouă încercare a lui pentru a-și împlini planurile?²⁵

Revista *Solia Adevărului Prezent*, chiar dacă nu era o revistă sponsorizată denominațional, a redat câteva din scrisorile celor scandalizați de introducerea acestor lucruri în studiile Școlii de Sabat. Cu gândul de a reprezenta corect

²⁰ Donald K. Short către William G. Johnsson (editor al *Adventist Review*), 4 iulie 1983, citat în Bruno W. Steinweg, *The Doctrine of the Human Nature of Christ*, p. 21.

²¹ Herbert E. Douglass în *Adventist Review*, 22 și 29 dec. 1983.

²² Idem., în *Adventist Review*, 29 dec. 1983.

²³ *The Voice of Present Truth*, 1983, p. 13.

²⁴ Ibid.

²⁵ Ibid., p. 18-19.

*fundamentele mișcării advente*²⁶, numărul din martie 1983 a fost în întregime dedicat reafirmării hristologiei tradițional adventiste. Pentru aceasta, articolele au fost redactate de autori precum Herbert Douglass și Dennis Priebe.

Glasul Adevărului Present

Articolul lui Herbert Douglass purta titlul *Omul model*. De fapt, în acest articol nu era nimic altceva decât ce spusese mai înainte. Scopul nu era de a prezenta adevăruri noi, ci să le reamintească pe cele vechi.

Douglass scrisese: *Dumnezeu n-a venit jumătate de cale pe pământ, în încercarea de a răscumpăra pe bărbați și pe femei; El n-a venit ca un înger plin de simpatie sau chiar ca un superman impregnat cu toate slăbiciunile și neazurile omenirii. Scara de la cer la pământ a atins tot drumul în jos acolo unde se găsesc păcătoși. Dacă scara aceea n-ar fi ajuns cu o singură treaptă la pământ, noi am fi fost pierduți. Dar Hristos ajunge acolo unde suntem. El a luat natura noastră și a biruit astfel ca și noi să luăm natura Sa să putem birui* (HLL, p. 311, 312).²⁷

În mod natural scopul articolului lui Douglass era să arate că *Isus a intrat în familia omenească luând aceeași natură ca toți „descendenții lui Avraam”... Isus cel real a fost un Om real, cu deosebirea că El n-a păcătuit*.²⁸ Însă a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi. Pentru a-și susține punctul de vedere, Douglass a citat cele mai puternice declarații ale lui Ellen White cu privire la subiect.

Printre altele, Douglass a reamintit răspunsul ei dat acelor care susținuseră că dacă Isus ar fi avut aceeași natură ca a tuturor oamenilor, ar fi căzut în fața ispitelor. *Dacă El n-ar fi avut natura omului, n-ar putea fi exemplul nostru. Dacă n-ar fi fost părtaș la natura noastră, n-ar fi fost ispitit ca omul. Dacă n-ar fi fost posibil să se supună ispitei, n-ar putea fi ajutorul nostru. A fost o realitate solemnă că Isus a venit să ducă luptele ca om în favoarea omului. Ispitirea și biruința Lui ne spun că natura omenească trebuie să copieze Modelul; omul trebuie să devină părtaș de natură divină* (Mărturii Selectate, vol.1, p. 408).²⁹

Articolul lui Dennis Priebe, care pe timpul acela era profesor de Biblie la *Pacific Union College* din California, merită de asemenea atenția noastră. În ceea ce îl privește pe el *doctrina centrală, problema care determină direcția ambelor sisteme de credință, temelia și premiza întregii controversă, este întrebare: „Ce este păcatul?” Vedeți, Evanghelia vorbește despre felul cum suntem mântuiți din păcat. Păcatul este acela care ne-a pierdut iar Evanghelia este vestea bună despre felul cum Dumnezeu ne răscumpără din păcat. Majoritatea dintre noi am presupus că știm ce este păcatul fără să ne luăm timp să-l definim*.³⁰

²⁶ Ibid., p. 1.

²⁷ Herbert E. Douglass, *The Voice of Present Truth*, p. 1.

²⁸ Ibid., p. 1-2.

²⁹ Ibid., p. 2.

³⁰ Dennis E. Priebe, *The Voice of Present Truth*, p. 12.

Mai întâi Priebe a ridicat problema păcatului original. Potrivit reformatorilor, *păcatul original este pur și simplu credința că suntem vinovați datorită nașterii noastre ca fii și fiice ale lui Adam. Această doctrină ne învață că suntem vinovați prin natura noastră înainte de orice alegere a binelui sau răului.*³¹ Priebe remarcă în consecință: *Din acest punct de vedere slăbiciunea, nedesăvârșirea și tendințele sunt păcat. Este un punct interesant și semnificativ faptul că reformatorii și-au construit doctrina despre păcatul original pe premiza predestinației... Deci este un lucru ciudat că în timp ce predestinația a fost respinsă de majoritatea creștinilor de astăzi, păcatul original este încă văzut ca temelie pentru învățătura evanghelică corectă.*³²

*Desigur El (Isus) trebuie să fi avut o natură curată, cu totul diferită de natura pe care tu și cu mine le moștenim prin naștere... Datorită credinței că natura păcătoasă implică vinovăție în ochii lui Dumnezeu, este absolut imperativ ca Hristos să nu aibă nici o legătură cu natura noastră păcătoasă.*³³

Concepția lui Priebe cu privire la natura păcatului a fost cu totul deosebită. În concepția lui *păcatul nu este modul în care omul există, ci modul în care omul alege să fie. Păcatul apare atunci când mintea consimte la ceea ce i se pare de dorit și în felul acesta rupe legătura cu Dumnezeu. A vorbi despre vinovăție în termenii unei naturi moștenite înseamnă să trecem cu vederea categoria importantă a responsabilității. Vinovăția pătrunde numai atunci când ne-am unit voința cu răzvrătirea omenirii împotriva lui Dumnezeu. Păcatul are de-a face cu viața omului, cu rebeliunea împotriva lui Dumnezeu, cu neascultarea voită și cu întreruperea legăturii cu Dumnezeu. Păcatul are de-a face cu voința omului și nu cu natura lui. Dacă răspunderea pentru păcat trebuie să aibă vreun sens atunci nu poate fi afirmat că natura căzută a omului îl face automat vinovat de păcat. Inevitabilitatea și responsabilitatea sunt concepte care se exclud reciproc în sfera morală. Astfel păcatul este definit ca fiind alegere de bună voie de a se răzvrăti împotriva lui Dumnezeu în cuvânt, gând și faptă. În această Evanghelie, păcatul este alegerea noastră voită de a exercita natura noastră căzută în opoziție cu voia lui Dumnezeu.*³⁴

Priebe a aplicat definiția lui cu privire la păcat naturii lui Hristos, deoarece el scrie: *Dacă păcatul nu este o natură ci o alegere, atunci Hristos putea moșteni natura noastră căzută, fără ca prin aceasta să devină păcătos. El a rămas mereu fără păcat deoarece alegerea Sa conștientă era totdeauna ascultarea de Dumnezeu, nepermițând niciodată naturii Sale căzute să-i controleze alegerile. Moștenirea Lui era aceeași ca și moștenirea noastră, fără să fie nevoie să recurgă la o intervenție specială a lui Dumnezeu care să împiedice pe Isus să primească plinătatea naturii omenești de la Maria. Hristos a primit de bună voie umilința coborârii nu numai la*

³¹ Ibid., p. 13.

³² Ibid.

³³ Ibid.

³⁴ Ibid., p. 14.

*nivelul omului necăzut, ci la nivelul la care omul căzuse prin păcatul lui Adam și prin păcatele generațiilor succesive. Omul nu era la starea lui Adam înainte de cădere, astfel că ceva mult mai drastic era necesar pentru ca efectele căderii lui Adam să fie biruite. Hristos a trebuit să coboare până la adâncimile la care căzuse omenirea și în persoana Sa să ridice omenirea din adâncimile ei la un nivel nou de viață. Hristos a coborât din cele mai înalte locuri până la cele mai mari adâncimi, ca să ne ridice, să fie Mântuitorul nostru.*³⁵

Apoi Priebe a trecut în revistă ce s-ar fi întâmplat dacă Isus și-ar fi asumat o natură umană perfectă, sau natura lui Adam înainte de cădere. El ar fi rămas neatins de Cădere; atunci n-ar mai fi putut sta alături de omul în nevoie, ar fi fost o prăpastie uriașă între Isus și aceia pe care îi reprezenta înaintea lui Dumnezeu... Dacă Isus și-ar fi asumat natura umană desăvârșită ar fi acoperit prăpastia dintre Dumnezeu și om, dar prăpastia dintre omul căzut și cel necăzut ar fi trebuit să fie acoperită.³⁶

Dacă însă, a adăugat Priebe, Hristos s-a împărtășit de natura noastră umană căzută, atunci lucrarea Sa de mijlocire acoperă întreaga prăpastie, de la omul căzut în nevoia lui teribilă și până la Dumnezeu. Numai intrând în situația noastră, în cel mai profund și deplin sens și identificându-Se în totul cu noi, putea fi Mântuitorul nostru. Orice altă stare în afară de trupul căzut ar fi fost contestată imediat de vrăjmașul și ar fi influențat gândirea întregului univers.³⁷

Felul acesta de a înțelege natura umană a lui Hristos, scria Priebe, a fost proclamat de Waggoner și Jones și susținut clar de Ellen White. De fapt, această înțelegere a vieții lui Hristos a fost puterea soliei - Domnul Isus Hristos a fost loial lui Dumnezeu în trup căzut.³⁸

Luând în considerare aplicarea practică a soliei îndreptățiri, Priebe a abordat-o pe două fronturi: De aici solia Evangheliei se mută la situația noastră. Evanghelia este vestea bună cu privire la caracterul lui Dumnezeu, că Dumnezeu iartă și reface. Evanghelia este atât declarația lui Dumnezeu că putem sta drepti în meritele lui Hristos și a nașterii din nou, astfel încât treptat putem fi restatornici după chipul Său. Evanghelia este atât un verdict legal cât și o putere transformatoare. Unirea cu Hristos este cheia spre credința prin care trebuie să aibă loc îndreptățirea. Evanghelia include îndreptățirea, o unire cu Hristos prin credință, pe temeiul căreia suntem declarați drepti și sfințirea, o creștere tot mai asemănătoare cu El prin exercitarea zilnică a unei credințe care crește continuu și pe baza căreia suntem făcuți drepti.³⁹

În anul 1985, Priebe a dezvoltat în amănunt fiecare din argumentele sale într-o carte publicată de Pacific Press, intitulată *Față în față cu adevărata*

³⁵ Ibid., p. 14-15.

³⁶ Ibid.

³⁷ Ibid., p. 15.

³⁸ Ibid.

³⁹ Ibid.

*Evangelhie.*⁴⁰ Cităm doar o remarcă: *Ca biserică nu ne-am definit credința noastră în aceste trei domenii critice – păcatul, Hristos și desăvârșirea. Și din cauza neclarității noastre și a vederilor noastre în aceste domenii, am rătăcit în pustiu teologic al nesiguranței și al frustrării în acești patruzeci de ani. Mai mult, deoarece am întreținut vederi contradictorii în aceste domenii, n-am fost în stare să definim clar solia și misiunea noastră.*⁴¹

Contrastul dintre diferitele hristologii și-au găsit clarificarea într-o excelentă teză de doctorat pe care Eric Claude Webster a susținut-o la facultatea teologică a Universității Stellenbosch, Africa de Sud, și publicată în anul 1984 sub titlul *Curente contradictorii în hristologia adventistă.*⁴²

Curente contradictorii în hristologia adventistă

Asemenea unui chirurg experimentat, Eric Claude Webster,⁴³ a dezvăluit chiar inima hristologiei adventiste în lucrarea lui voluminoasă cu privire la acest subiect. În primul capitol, Webster a abordat problema hristologiei în diferitele ei contexte istorice. În capitolele următoare a analizat hristologiile a patru scriitori și teologi adventiști: Ellen G. White, Ellet J. Waggoner, Edward A. Heppenstall și Herbert Douglass. Doi dintre ei reprezentând epoca pionierilor și doi contemporani. În capitolul final el și-a rezumat gândurile cu privire la aceste patru hristologii care sunt desigur reprezentative pentru diferitele curente și contra curente.

Am examinat deja poziția propusă de către fiecare din acești autori și vom evita repetarea lor aici. De un interes deosebit se bucură concepția unică a lui Webster cu privire la controversa privitoare la natura umană a lui Hristos. De exemplu, el a clasificat hristologiile lui Ellen White și Heppenstall ca fiind **ontologice**; a lui Waggoner ca fiind **speculativă** și a lui Douglass ca **funcțională**.

Webster a extras ceea ce a considerat a fi factor dominant din fiecare. Pentru Ellen White, Waggoner și Heppenstall, a fost persoana lui Isus în timp ce la Douglass a fost lucrarea Lui. În ceea ce privește obiectivul principal urmărit de fiecare, el a apreciat că Ellen White s-a concentrat asupra manifestării caracterului lui Dumnezeu, în timp ce Waggoner a subliniat desăvârșirea sfințeniei în om; Heppenstall a urmărit obiectivul salvării iar Douglass a accentuat asemănarea cu Hristos.

În ceea ce privește natura lui Isus, Webster a confirmat analizele făcute de noi mai ales în ce privește pe fiecare din acești autori. Totuși concluziile cu privire la Ellen White s-au deosebit în anumite puncte: *În ce privește păcatul, descoperim că*

⁴⁰ Idem., *Față în față cu adevărata Evanghelie*, Pacific Press Pub. Assn., 1985.

⁴¹ Ibid., p. 9.

⁴² Eric Claude Webster, *Crosscurrents în Adventist Christology*.

⁴³ Webster s-a născut pe 26 august 1927 în Africa de Sud. După ce și-a terminat studiile teologice la Colegiul Heidelberg (Cape Town), a primit Master of Divinity de la Andrews University. Din anul 1948 a slujit în Biserica Adventistă în diferite responsabilități.

Ellen White îl prezintă pe Isus venind pe pământ în natura omului de după cădere cu toate „slăbiciunile inocente și cu toate scăderile omului”, împreună cu păcatul și vina lumii atribuite Lui.⁴⁴

Apoi Webster a reafirmat poziția postlapsariană a lui Ellen White. Însă a menționat unele *slăbiciuni inocente* în același citat ca și când această expresie ar fi venit de la Ellen White. Iar în ce privește cuvântul *înlocuitor* ea nu l-a folosit niciodată în nici una din scrierile ei.

Prezentându-și punctul de vedere personal, Webster părea să fie de acord în principiu cu Heppenstall.⁴⁵ El scria: *La întrupare, Isus Hristos și-a exercitat autoritatea ca să fie Dumnezeu deplin și... natura Sa omenească pentru ca să fie om deplin. Dar mai pe sus de toate, Isus Hristos a venit în lume în natura lui Adam după cădere și nu înainte de cădere. El și-a asumat natura umană afectată de legile eredității și supusă slăbiciunilor, infirmității și ispitei.⁴⁶ Totuși, adaugă Webster venind în natura umană căzută, Isus n-a fost infectat de păcatul original și S-a născut fără nici o tendință și înclinații către păcat, deci nu trebuie să avem înțelegeri greșite cu privire la lipsa de păcat absolută.⁴⁷ Cu toate acestea, Isus Hristos a ales de bună voie să-și asume nu numai o natură ca a noastră în toate aspectele, în afară de păcat, ci și o situație comună de suferință, înstrăinare și de pierzare, venind în trup muritor și luând în locul nostru vina, pedeapsa și despărțirea.⁴⁸*

Studiul lui Webster este o mină de aur pentru cei care doresc o înțelegere mai bună a problemei actuale din inima controverselor din Biserica Adventistă. Poziția lui în favoarea naturii de după cădere a lui Hristos constituie un vot pozitiv în favoarea hristologiei tradiționale. Totuși, unii ar putea vedea o contradicție în pozițiile lui Webster. Pe de o parte el afirmă că *Isus își asumă natura umană afectată de legea eredității* în timp ce pe de altă parte afirmă că *n-a fost infectat de păcatul original și a fost născut fără tendințe și înclinații spre păcat*. Obiecțiile noastre cu privire la aceia care declară că Hristos a fost fără tendințe spre păcat și a moștenit numai *infirmități inocente* se aplică și lui Webster. De fapt, aceste declarații nu sunt nici biblice și nici în armonie cu învățăturile lui Ellen White.

Cele două hristologii față-n față

Ca răspuns la controversă, J. Robert Spangler, editor al revistei *Ministry* a cerut celor doi teologi, fiecare dintre ei specialist pe subiect, să-și prezinte punctele

⁴⁴ Idem., *Crosscurrents in Adventist Christology*, p. 156. Expresia „slăbiciuni inocente” trebuie atribuită lui Henry Melvill (vezi cap. 14).

⁴⁵ Ibid., p. 450-452. Vezi propunerile sugerate de Webster în concluziile sale, pp. 450-452

⁴⁶ Ibid., p. 151, propunerea 8 și 9.

⁴⁷ Ibid., propunerea 10.

⁴⁸ Ibid., propunerea 11.

de vedere în fața pastorilor Adventiști. Într-un editorial (iunie 1985), scria: *Timp de câțiva ani am evitat intenționat să găzduim în jurnalul nostru ceva care are de-a face cu natura lui Hristos. Editorialul meu din Ministry (aprilie 1978) a arătat lupta mea cu acest subiect. Am arătat că am fost copleșit cu sentimente de nevrednicie în încercarea de a-mi exprima convingerile.*⁴⁹ *Însă, având în vedere faptul că sunt unii care cred cu sinceritate că biserica se va prăbuși sau se va ridica în înțelegerea ei cu privire la Hristos și natura Lui și având în vedere discuțiile continue prin literatură și dialog verbal, simt că ambele părți ale acestei probleme trebuie cercetate din nou. De aceea, vă supunem spre studiere încă două articole ale teologilor adventiști.*⁵⁰

Spangler s-a străduit să accentueze linia comună în cele două interpretări. *Amândouă părțile cred că Domnul nostru a fost om deplin și Dumnezeu deplin; că El a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi; că El putea să cadă în păcat, părăsind astfel întregul plan de salvare, dar că El niciodată n-a săvârșit păcat. (Se pare că într-o mare măsură deosebirea de vederi poate fi atribuită înțelegerilor diferite cu privire la natura păcatului. Se pare că acestea se deosebesc mult mai puțin decât se credea).*⁵¹

După revizuirea punctelor comune, editorul a cântărit câteva întrebări fundamentale asupra cărora să se axeze dezbateră. *A început Domnul în natura Sa umană acolo unde au început și ceilalți copii ai lui Adam? A luat Hristos asupra Sa natura umană dinainte sau după cădere? Dacă neamul omenesc a fost afectat de căderea lui Adam și a Evei, a fost și Hristos afectat în același fel sau a fost scutit? Dacă Hristos a acceptat natura umană fără păcat, a avut El vreun avantaj față de noi? A luat El, ca înlocuitor, asupra Sa natura umană căzută? Dacă a luat natura umană căzută, elementul „căzut” a avut legătură numai cu partea fizică, nu și cu caracterul Său moral? Este posibil să se rezolve problema naturii lui Hristos cu care s-a luptat biserica creștină timp de 2000 de ani? Este necesar să avem o înțelegere definitivă și corectă a naturii lui Hristos ca să fim mântuiți? A trebuit Hristos să ia natura noastră căzută (fără să păcătuiască, desigur) astfel ca creștinii să trăiască o viață nemânjită așa cum a trăit El?*⁵²

Acestea au fost întrebările la care cei doi teologi au trebuit să răspundă. Pentru a nu fi influențați de cititori, cele două prezentări au fost publicate sub pseudonime. În numărul următor au fost dezvăluite numele adevărate: Norman R. Gulley și Herbert E. Douglass.

1. Gulley: Natura umană înainte de cădere

Gulley a apărat poziția prelapsariană. Dar contrar obiceiului acelora care împărtășeau vederea lui, el nu și-a întemeiat poziția pe baza declarațiilor lui Ellen

⁴⁹ Robert J. Spangler, în *Ministry*, iun. 1985, p. 24.

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Ibid.

⁵² Ibid.

White. Prezentarea lui se baza în esență pe studiul exegetic al versetelor hristologice ale Bibliei.⁵³ El credea că orice adevăr doctrinal trebuia să fie întemeiat pe Scriptură.

Gulley a făcut un studiu lingvistic și teologic pentru a defini sensul cuvintelor grecești *Sarx*, *Hamartia*, *Isos*, *Homoionoma*, *Monogenes* și *Prototokos* și semnificația expresiilor *urmașii lui Avraam* (Evrei 2:16) și *urmașii lui David* (Rom. 1:3) cu scopul următor: *Prin cercetare vom prezenta dovada documentată că Isus a luat o natură umană fără păcat la naștere (spirituală) în timp ce a avut o natură fizică asemănătoare cu a acelora din vremea Lui.*⁵⁴

Doar un singur text, susținea el, lega direct trup și păcat: *Păcatul locuiește în mine* (Rom. 7:17). *De aceea „sarx” nu înseamnă în mod necesar „păcătos”... În 1 Timotei 3:16 nu este cuvântul „Soma”, ci „Sarx”. El înseamnă mai degrabă întrupat, nu păcătos.*⁵⁵

Apoi Gulley a discutat sensul cuvântului *asemănare* din Romani 8:3, Filipeni 2:7 și Evrei 2:17 pentru a ajunge la concluzia că *Isus a fost numai asemănător altor ființe umane, având un trup omenesc fizic și nu același cu al altor oameni, căci numai El a fost fără păcat în relația Sa spirituală cu Dumnezeu.*⁵⁶

Discutând despre păcat, Gulley considera că el nu poate fi definit doar ca un „act”. *Aceasta este o definiție prea superficială. Deși păcatul include alegeri greșite, faptele și chiar gândurile (vezi Mat. 5:28), el include și natura. Dacă nu ne-am fi născut păcătoși n-am fi avut nevoie de un mântuitor până la primul act sau gând păcătos. O astfel de idee face un deserviciu teribil urmărilor tragice ale păcatului și a misiunii lui Hristos ca unicul Mântuitor pentru fiecare ființă omenească (Ioan 14:6; Fapte 4:12). Aceasta mai înseamnă că dacă Isus a venit cu o natură păcătoasă și totuși a rezistat, atunci poate și altcineva va face la fel și acea persoană n-ar mai avea nevoie de Isus să-l salveze.*⁵⁷

Citând Ps. 51:7; 22:10; 139:13, Gulley a argumentat că toți sunt păcătoși cu excepția lui Hristos. Faptul că Isus a fost fără păcat nu justifică imaculata concepție. *Însă dacă Dumnezeu poate să realizeze un așa act salvator pentru o ființă omenească, de ce nu o poate face pentru toți? Aceasta L-ar fi scutit pe Hristos de toată groaza de a deveni om. Pe lângă aceasta, dacă Maria ar fi devenit imaculată fără Hristos, aceasta pune în discuție misiunea lui Hristos.*⁵⁸

După declarațiile biblice, Isus a fost „unic” (*Monogenes*); „primul născut” (*Prototokos*). *Cu siguranță că aceste expresii nu trebuie interpretate literal, a specificat Guley. Acestea înseamnă că El a fost unul de acest fel, unic. Misiunea Sa era să devină noul Adam, noul prim născut sau capul neamului omenesc. Aceasta îl califică să fie reprezentantul nostru, mare preot și mijlocitor în marea luptă. Isus este*

⁵³ Norman E. Gulley a făcut un studiu al textelor lui Ellen White în *Adventist Review*, 30 iun. 1983.

⁵⁴ Idem., în *Ministry*, iun. 1985.

⁵⁵ Ibid.

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Ibid.

*exemplul nostru în viața Lui, dar nu în naștere... El a fost născut fără păcat ca să împlinească prima noastră nevoie de Mântuitor, când noi ne naștem păcătoși.*⁵⁹

După părerea lui Gulley, versetele care declară că Hristos este „urmașul lui Avraam și al lui David” *nu vorbesc despre natura ci despre misiunea Lui. Ele nu se ocupă cu tipul de trup în care El s-a născut (fără păcat sau păcătos)... Contextul este misiunea și nu natura.*⁶⁰ Niciodată până la moartea Sa, El care n-a cunoscut păcat, S-a făcut păcat pentru noi (2Cor. 5:21). Niciodată mai înainte de momentul acela n-a adus păcatul despărțirea de Tatăl Său, care L-a făcut să strige: „Dumnezeu Meu, Dumnezeu Meu, de ce M-ai părăsit?” (Mat. 27:46). Omul Isus a devenit păcat pentru noi în misiune la moarte și nu în natură, la naștere.⁶¹

În *Doxologia* sa, Gulley a spus cu putere că *hristologia este centrul și inima teologiei, căci Isus Hristos este cea mai mare revelație a lui Dumnezeu pentru om. Ea este și cea mai bună revelație a omului autentic pentru om. Isus Hristos a fost unic ca Dumnezeu cu noi, ci și ca om cu noi. El a fost divinitatea fără păcat unită cu trupul omenesc slăbit de păcat, dar El a fost și fără păcat în ambele naturi.*⁶²

Dar *hristologia* adevărată, explica Gulley, nu este completă numai cu adorarea, ascultarea și cu lauda. Contemplând pe Hristos noi devenim asemenea Lui (2 Cor. 3:18). Astfel Gulley a concluzionat: *Hristologia își atinge culmea în exclamația: „Trăiesc, dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine” (Gal. 2:20). Numai în această uniune dependentă poate Isus să fie omul nostru model - niciodată în natura Sa, la naștere.*⁶³

Nimeni nu-l va putea acuza pe Gulley că și-a întemeiat demonstrația numai pe Scripturi, în timp ce predecesorii lui și le-au bazat în special pe scrierile lui Ellen White.⁶⁴ Însă exegeza lui se aseamănă cu cea care se găsește la majoritatea teologilor protestanți ortodocși, care îl pune în contradicție cu pionierii și cu Ellen White.

2. Douglass: Natura umană după cădere

Herbert Douglass a fost destul de corect atunci când le-a vorbit cititorilor că dacă ei ar fi trăit înainte de anul 1950 ar fi fost cu totul ignoranți față de controversa actuală. Căci *până la trimestrul al treilea al sec. XX, cercetătorii adventiști au prezentat continuu pe Isus ca unul care a luat asupra Sa natura noastră căzută.*⁶⁵

Douglass a atras din nou atenția cititorilor lui la întrebarea *De ce?* și nu la *Cum?*. După părerea lui, *problema mântuirii nu este mai întâi cum a devenit*

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Ibid.

⁶² Ibid.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Vezi *Ministry*, apr. 1957, *Întrebări despre doctrină*, Apendice B, pp. 647-660

⁶⁵ Herbert E. Douglass, în *Ministry*, iunie 1985.

Dumnezeu om, ci de ce. Fără nici o îndoială, întruparea este acoperită de taină. Dar taina privește **cum** au fost uniți Dumnezeu cu omul, nu **de ce**.⁶⁶

De fapt, problema pare ajunsă în impas până când întrebăm **De ce** a venit El pe calea pe care a venit. Dacă nu facem față corect acestei întrebări, toate celelalte subiecte biblice par să fie distorsionate.⁶⁷ Din contră, planul de mântuire apare în toată simplitatea lui atunci când se pune întrebarea: *De ce acum 2000 de ani Isus, asemenea unui copil, a luat starea omenirii căzute și nu a lui Adam „în nevinovăția lui din Eden?”*⁶⁸

Mulți teologi neadventiști au contestat poziția tradițională prin care Hristos a luat natura lui Adam înainte de cădere și au luat poziția postlapsariană. Douglass a numit cam 15 dintre ei.⁶⁹

Niciunul dintre acești bărbați, scria el, nu credeau că Hristos a păcătuit în gând sau în faptă sau, din cauză că a luat trupul păcătos căzut, a avut nevoie de un mântuitor. În general vorbind, termenul trup păcătos înseamnă condiția umană în toate aspectele ei așa cum a fost afectată de căderea lui Adam și a Evei. O astfel de natură este susceptibilă la ispita atât dinăuntru cât și din afară. În contrast cu dualismul grec care era răspândit în creștinătatea ortodoxă, trupul nu este rău nici nu păcătuiește de la sine. Deși trupul este amoral, el asigură echipamentul, ocazia și locul pentru păcat, dacă voia omului nu este continuu ajutată de Duhul Sfânt. Însă o persoană născută cu trup păcătos, nu trebuie să fie un păcătos.⁷⁰

Care sunt implicațiile învățaturii că Isus a avut o natură nepăcătoasă? A sugera că El a fost născut liber de slăbiciunile eredității este să coborâm pe aceeași cale pe care a început să meargă Romano-Catolicismul atunci când a confundat păcatul cu substanța fizică... Nici o dovadă biblică nu sugerează că curentul eredității omenesci a fost întrerupt între Maria și Isus.⁷¹

Nimic nu arată mai bine solidaritatea lui Isus cu neamul omenesc decât modul Lui de a se prezenta sub numele de Fiul Omului (Matei 8:20; 24:27, etc.) și analogia pe care Pavel a stabilit-o între Hristos și Adam (Rom. 5; 1Cor. 15). Mulți consideră Rom. 5:12 ca dovadă că bărbați și femeile se nasc păcătoși, dar nu acesta este argumentul lui Pavel. El declară pur și simplu un fapt sigur - curentul morții a început cu Adam. Dar urmașii lui Adam mor pentru **că toți oamenii au păcătuit...** Susținerea că Isus a luat natura lui Adam înainte de cădere pare să distrugă forța paralelei lui Pavel și principiul lui de solidaritate. Analogia lui Pavel Adam – Hristos devine relevantă pentru omenire și pentru marea luptă numai dacă Isus este încorporat în natura umană căzută - numai dacă El întâlnește păcatul în arena în care sunt toți oamenii, „în Adam” și a învins orice apel la slujire de sine fie că vine

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Ibid.

dinăuntru sau din afară. Isus a intenționat ca aceia care sunt în El să fie uniți cu rezultatele lucrării Sale mântuitoare. Dar ca să realizeze acest lucru El a trebuit mai întâi să fie unit corporal cu natura umană în starea ei căzută.⁷²

Apoi Douglass spune că Pavel a fost foarte atent în alegerea cuvintelor din Rom. 8:3. De ce a zis el în acest caz, „en homoiomati sarkos hamartias” (în asemănarea cărnii păcătoase) și nu simplu „en sarki hamartias” (în carne păcătoasă)?⁷³ Douglass a citat pe C. E. B Cranfield, profesor de teologie la Universitatea Durham: Nu trebuie pusă în discuție absolut deloc intenția... realitatea **sarx hamartias** lui Hristos, ci se atrage atenția la faptul că, în timp ce Fiul lui Dumnezeu, și-a asumat în adevăr **sarx hamartias**, niciodată n-a devenit **sarx hamartias** și nimic mai mult, nici chiar **sarx hamartias** introdus de Duhul Sfânt. Înțelegem gândul lui Pavel (privitor la folosirea lui **homoioma**) că este ceea ce Fiul lui Dumnezeu și-a asumat natura umană căzută, care este a noastră, dar că în cazul Său, acea natură umană căzută n-a fost niciodată întreagă a Lui - El n-a încetat niciodată să fie veșnicul Fiu al lui Dumnezeu.⁷⁴

Analizând versetele hristologice din Epistola către Evrei (2:11-18; 4:15; 5:7-9), Douglass a arătat nevoia de un mare preot care să fie solidar cu omenescul. Una dintre principalele linii de argumentare în Evrei este că eficiența marelui preot depinde de cât de strâns se identifică cu aceia pentru care mijlocește. Isus este un mare preot desăvârșit datorită identificării Sale reale cu situațiile grele ale oamenilor, fie ale duhului (ispitele) fie ale trupului (lipsurile și moartea).⁷⁵ Căci n-avem un mare preot care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre, ci unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat... Să ne apropiem cu încredere... (Evrei 4:15-16).⁷⁶ Isus a fost biruitor având aceleași slăbiciuni și dezavantaje comune tuturor oamenilor; de aceea bărbați și femei pot fi și ei biruitori cu același ajutor de care a depins și El, dacă și ei **se apropie** în vreme de nevoie.⁷⁷

Pentru ca Hristos să fie un Mare Preot desăvârșit, Epistola către Evrei îi cere ca Isus să fie una cu omul în orice privință din punct de vedere al echipamentului omenesc (principiul solidarității), dar El nu este una cu ei ca păcătos, adică din punct de vedere al performanțelor omenești (principiul neasemănării).... Prin întrupare, Mântuitorul a devenit om în toate aspectele esențiale; El a fost asaltat cu toate slăbiciunile omenești... Luând asupra Sa natura omului așa cum era atunci când S-a întrupat, Isus a unit prăpastia dintre cer și pământ, pe Dumnezeu cu omul. Făcând acest lucru, El a devenit scara care se sprijinea în cer și plantată solid în pământ, una în care bărbații și femeile pot avea încredere.⁷⁸

⁷² Ibid.

⁷³ Ibid.

⁷⁴ Ibid., citatul este din C.E.B. Cranfield, *Epistola către Romani*

⁷⁵ Ibid.

⁷⁶ Ibid.

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ Ibid.

Pentru Douglass, nu era nici o umbră de îndoială: *Până în trimestrul al treilea al sec. XX, purtătorii de cuvânt adventiști au susținut mereu că Isus a luat asupra Sa natura noastră căzută. Asemenea multor savanți neadventiști și ei se îngrozeau de concluzia illogică să creadă că dacă Isus a luat natura umană căzută aceasta însemna că El a trebuit să fie păcătos. Astfel și El ar fi avut nevoie de Mântuitor!*⁷⁹ *Asupra lui Isus n-a fost nici o urmă de păcat - deoarece El n-a fost păcătos. El n-a avut niciodată o înclinație către rău deoarece n-a păcătuț niciodată. Ispite reale, tentații să satisfacă dorințe legitime pe căi egoiste - fără îndoială că Domnul nostru a experimentat toate acestea cu toate posibilitățile de a sucomba. Dar nici măcar pentru o clipă n-a îngăduit Isus ca ispitele să se cuibărească și să dea naștere păcatului. Și El a dus lupte dure cu eu-l și împotriva tendințelor ereditare păcătoase, dar niciodată n-a îngăduit ca vreo înclinație să devină păcătoasă (vezi Iacov 1:14-15). El totdeauna a spus **Nu**, în timp ce toate celelalte ființe omenești au spus **Da**.*⁸⁰

În încheiere, Douglass a pus din nou întrebarea care ar trebui să îndrepte toate cercetările privitoare la natura umană a lui Isus: *De ce a venit Isus pe pământ? Motivul pentru care a venit a determinat și modul în care a venit - căci altfel venirea Sa nu și-ar fi împlinit scopul. El a triumfat glorios asupra păcatului; El a devenit înlocuitorul potrivit, omul pionier, Modelul omenirii. Și El a realizat toate acestea în circumstanțele cele mai rele, nefiind scutit de nimic, în aceeași ereditate pe care au moștenit-o bărbații și femeile și pe care a venit să-i mântuiască.*⁸¹

Este interesant de notat că prezentarea lui Douglass, ca și aceea a lui Gulley, este susținută în întregime de versetele Noului Testament. Însă pentru a dovedi că concluziile lui erau în armonie cu învățătura tradițională a bisericii, Douglass a enumerat 27 de autori adventiști cu declarațiile lor de susținere, împreună cu declarații ale lui Ellen White.⁸²

Revizuirea reciprocă a tezelor și a antitezelor

Editorul revistei *Ministry* a cerut celor doi scriitori să ofere o critică reciprocă articolelor în numărul din August 1985.⁸³

Douglass a arătat că concepțiile lui Gulley au sosit pe scena Bisericii Adventiste abia în anul 1950. *Consecințele acestor schimbări au avut mult de a face cu traumele și cu disputele teologice pe care biserica le-a trăit în ultimii 30 de ani.*⁸⁴

Douglass a arătat că Gulley nu a făcut deosebirea între echipamentul uman moștenit și performanța în natura umană degenerată de urmările păcatului.⁸⁵ De

⁷⁹ Ibid.

⁸⁰ Ibid.

⁸¹ Ibid.

⁸² Ibid.

⁸³ *Ministry*, aug. 1985.

⁸⁴ Ibid.

fapt, ceea ce Gulley a spus că este natura umană a lui Isus corespunde cu erezia *Holy Flesh* și anume că Isus a luat natura lui Adam înainte de cădere. Membrii acelei mișcări credeau că Isus a primit de la Maria o natură fizică slăbită de păcat. Dar ei mai credeau că El a primit de la Duhul Sfânt natura spirituală dinainte de cădere, a lui Adam și în felul acesta a anulat impactul deplin al legii eredității.⁸⁶ Astfel, o înțelegere greșită a întrupării a avut urmări practice nefericite, mai ales atunci când se încearcă împăcarea erorii cu adevărul.⁸⁷

Cu privire la teoria mântuirii, Douglass considera că Gulley fusese influențat puternic de hristologia lui. Motivul pentru care Isus a devenit om mi se pare că se poate înțelege doar din punctul de vedere al marii lupte – perspectivă care lipsește în mare măsură în protestantismul ortodox ca și în catolicism. Isus n-a venit să satisfacă un Dumnezeu ofensat care avea nevoie de sânge înainte de a putea ierta, sau să dovedească că Dumnezeu putea ține legile lui Dumnezeu sau chiar că Adam putea să rămână ascultător.⁸⁸

La rândul lui, Gulley a luat în răs argumentul lui Douglass că Isus n-a fost păcătos la naștere deoarece toți oamenii sunt fără păcat la naștere. Căci cineva născut în trup păcătos nu este neapărat să fie păcătos.⁸⁹

După părerea lui Gulley, Biblia se opune unei astfel de idei. Ea arată că toți oamenii sunt păcătoși prin neascultarea lui Adam, în același fel în care ei devin dreapți prin ascultarea lui Hristos. Douglass a trecut cu vederea această paralelă din Romani 5. Noi suntem păcătoși prin naștere și dreapți în Hristos. Numai cei doi Adami au venit pe planeta pământ fără păcat. Toți ceilalți sunt născuți păcătoși.⁹⁰

Hristos n-a venit în această lume ca un fiu răătăcitor, ci ca Dumnezeu-om. Ca urmare, asemenea primului Adam, El a venit nu în chip de om, ci în chiar chipul lui Dumnezeu. (Col 1:15; Evrei 1:1-3).⁹¹ Mai departe, concepția lui Douglass cu privire la înclinații este pur și simplu prea superficială. Înclinațiile sunt în natura căzută, prin definiție, mai înainte de orice act păcătos. Dar Isus n-a avut aceste înclinații. Nu e de mirare că Satana n-a găsit nici un păcat în El (Ioan 14:30)... Imaginea lui Dumnezeu lăsată în om nu are nimic de a face cu căderea.⁹²

Gulley a arătat contradicții în argumentul lui Douglass că Hristos a luat natura umană de după cădere, în timp ce admite că nu avea nici o urmă de păcat, nici o înclinație păcătoasă sau voință slăbită de păcat ca a noastră... Aceste excepții distrug identitatea Sa exactă cu noi.⁹³

⁸⁵ Ibid.

⁸⁶ Ibid.

⁸⁷ Ibid.

⁸⁸ Ibid.

⁸⁹ Ibid.

⁹⁰ Ibid.

⁹¹ Ibid.

⁹² Ibid.

⁹³ Ibid.

Douglass declară că motivul pentru care Isus a devenit om este mai important decât **cum** a devenit om... Însă toate cele șase motive pe care le aduce Douglass au fost îndeplinite de Isus care a venit spiritual fără păcat într-o natură fizică slăbită de păcat.⁹⁴ Nu trebuie să pierdem niciodată din vedere faptul că identitatea lui Hristos ca Dumnezeu este mai importantă decât solidaritatea Sa cu neamul omenesc. El nu este doar al doilea om, ci Dumnezeu devenit om.⁹⁵

În încheiere, Gulley este de acord cu Douglass că Isus a fost om adevărat, că a fost ispitit în realitate și ar fi putut cădea și că dependența Sa de Dumnezeu ne dă nouă un exemplu. Suntem de acord că El a rămas fără păcat... Nu este Isus al lui Douglass prea uman? Recunoaște acesta, cu adevărat, divinitatea Sa?⁹⁶

Răspunsurile lor n-au adus nimic nou. Fiecare dintre scriitori și-a susținut poziția. Într-o oarecare măsură, deosebirile erau o problemă de semantică: cei doi scriitori dădeau sensuri diferite termenilor de bază biblici și teologici.

Revizuire și întrebări de la cititorii *Ministry*

Ca să lărgescă cercul, revista a deschis porțile înspre cititori. Cele mai semnificative comentarii au fost publicate numerele din decembrie 1985 și iunie 1986.

Critica incisivă oferită de Joe E. Crews merită o menționare deosebită.⁹⁷ El (Gulley) nu doar confundă păcatul cu efectele păcatului, dar mai intră și în domeniul de a echivala natura păcătoasă cu păcatul însuși... Din moment ce natura căzută este aceeași cu vinovăția și păcatul, orice copil născut are nevoie de mântuire înainte de a gândi, a vorbi sau a acționa. Aceasta înseamnă că Isus ar fi vinovat doar pentru că S-a născut, exceptând cazul că natura Sa a fost diferită de a tuturor celorlalți copii.⁹⁸

În același fel în care confundă păcatul cu natura păcătoasă, urmările păcatului cu păcatul însuși și despărțirea de Dumnezeu cu natura căzută, autorul (Gulley) confundă înclinațiile păcătoase cu înclinațiile naturale. El definește înclinațiile păcătoase ca „aplecare spre păcat.” El scrie: „Înclinațiile păcătoase (o aplecare spre păcat) sunt dobândite pe două căi: prin păcătuire și prin naștere ca păcătos, Hristos nu le-a dobândit prin nici o cale.”⁹⁹

Nu cunosc vreo singură persoană care să creadă că Isus a păcătuit sau că S-a născut păcătos. Nici nu cunosc pe cineva care să creadă că Isus a avut înclinații către păcat. Dar știu mulți care cred că a avut „înclinații naturale” așa cum au toți dintre noi, ca urmare a faptului că S-a născut ca și noi cu o natură căzută. Înclinații păcătoase au aceia care **înclină** spre păcat pentru că s-au obișnuit să asculte de el.

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ Ibid.

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷ Joe Crews, în *Ministry*, dec. 1985.

⁹⁸ Ibid.

⁹⁹ Ibid.

*Înclinațiile naturale sunt acele aplecări care au fost moștenite. Vinovăția este implicată în primele dar nu în acestea. Nu este păcătos decât acel care cedează înclinațiilor.*¹⁰⁰

Un alt cititor, Anibal Rivera, a fost uimit că cineva ar încerca să dea credibilitate ideii că sunt posibile două puncte de vedere în teologia adventistă cu privire la natura umană a lui Isus.¹⁰¹ *Pionierii noștri și Spiritul Profeției n-au fost în opoziție cu privire la problema naturii umane a lui Hristos. Este ca și când noi ca popor am hotărât să credem că păzitorii Sabatului și păzitorii duminicii sunt îndreptățiți în ochii lui Dumnezeu. Desigur, s-a produs o schimbare în poziția noastră istorică.*¹⁰²

Unii cititori au fost pur și simplu uimiți de faptul că *Ministry* a ales să publice articole pro și contra cu privire la o doctrină bine stabilită în biserica Adventistă de Ziua a Șaptea.¹⁰³ De exemplu dăm un comentariu al lui R. R. D. Marks, un profesor australian. *Studiile Școlii de Sabat, cu peste un sfert de secol înainte de moartea sorei White, au susținut că Hristos a luat natura noastră căzută și cu toate că ea le-a studiat și a îndemnat și pe alții să le studieze, n-a vorbit niciodată împotriva acestei învățături convingătoare cu privire la subiect. Urmăriți studiul pentru trimestrul doi, 1909 pagina 8: „Sămânța divină a dat pe față slava lui Dumnezeu în trup păcătos, chiar la biruința absolută și desăvârșită a oricărei tendințe în trup.”*¹⁰⁴

Un cititor din California, Ethel Wildes, a avansat un argument unic: *Dacă Hristos a venit în natura lui Adam înainte de cădere, omul ar fi fugit de prezența Lui. Păcatul a jefuit pe Adam de slava lui și a aflat că era gol. Fața lui Moise strălucea cu o mică parte din curăția și slava lui Dumnezeu iar poporul era înfricoșat. El a trebuit să-și acopere fața. Când Isus vine în slava Sa care era învăluită în natura omenească atunci când a mers printre oameni, vor striga la stânci și la munți să-i ascundă de fața Lui. Slava aceea va distruge pe cei nelegiuți. Dumnezeu a locuit într-o natură ca a mea și S-a împotrivit oricărei ispite. El poate face același lucru pentru mine locuind în inima mea prin Spiritul Sfânt. Binecuvântat să fie numele Lui cel sfânt!*¹⁰⁵

O viziune alternativă din partea lui Thomas A. Davis

În aceeași revistă, Thomas A. Davis a prezentat o alternativă cu privire la natura umană a lui Hristos așa cum este dezvoltată și în cartea sa *A fost Isus ca*

¹⁰⁰ Ibid.

¹⁰¹ Anibal Rivera, în *Ministry*, dec. 1985.

¹⁰² Ibid.

¹⁰³ Ibid.

¹⁰⁴ R. R. D. Marks, în *Ministry*, iun. 1986.

¹⁰⁵ Ethel Wildes, în *Ministry*, iun. 1986.

noi?¹⁰⁶ El credea că punctul lui de vedere putea servi ca un pod între interpretarea lui Douglass și a lui Gulley și va rezolva corect problema ridicată de ambii.

Davis scrie: *Citim în Evrei 2:17 că Isus a fost făcut asemenea fraților Săi (cei născuți din nou, cei sfințiți) în toate lucrurile. Cred că nu încălcăm regulile unei sintaxe oneste dacă facem această legătură.*

În lumina celor spuse mai sus putem trage concluzia că era ceva în natura întrupată a lui Hristos care era ca a oamenilor născuți din nou, dar ne-asemenea oamenilor nerenăscuți. Sugerez că în această idee este un concept care poate aduce laolaltă cele două puncte de vedere discutate în Ministry.¹⁰⁷

Davis trăgea concluzia: *Deci Isus a devenit om cu o natură deplin umană (fiind în același timp Dumnezeu deplin). În felul acesta, după trup, El a avut slăbiciunea omenească, apăsător de ispită cum suntem noi, cu posibilitatea păcătuirii. Dar în condiția aceea El a avut o minte, o inimă și o voință necăzute și era total în armonie cu Tatăl și condus de Duhul Sfânt. În felul acesta, El era asemenea lui Adam cel necăzut. Și cred că în acest punct, cel renăscut și Isus se întâlnesc pe un teren comun.¹⁰⁸*

Această interpretare pare atractivă. Însă în contextul capitolului doi din Epistola către Evrei este îndoielnic dacă cuvântul *frați* se aplică strict la cel născut din nou. Mai mult, comparația făcută între Isus și *frații Săi* nu are intenția să compare asemănarea lor spirituală, ci să sublinieze asemănarea naturală a sângelui și cărnii lor pe care a avut-o și Hristos. Copiii (vers.14) menționați aici, *toți dintr-unul* (vers.11), dintr-o origine, sunt toți cei pentru care Isus a suferit moartea (vers.9). De aceea Lui nu-I este rușine să-i numească „frați” (vers.11).

¹⁰⁶ Vezi cap. 12.

¹⁰⁷ Thomas A. Davis, în *Ministry*, iun. 1986.

¹⁰⁸ Ibid.

Capitolul 14: ÎN CĂUTAREA ADEVĂRULUI ISTORIC

Este foarte clar că nu pot fi două adevăruri care se contrazic cu privire la natura umană a lui Hristos. Cu toate acestea, unii încearcă să armonizeze ambele poziții ca și când deosebiriile ar avea puțină importanță. Alții sugerează că cele două puncte de vedere, în realitate, se completează.

Indiferent de intenție, se pare că încercările de reconciliere deseori au slabe șanse de succes. Reacțiile puternice ale membrilor bisericii și criticile tot mai ascutite ale unor teologi arată că lupta este departe de a fi terminată. Totuși, perioada dintre 1986 și 1994 pare să marcheze o anumită reînviere a hristologiei tradiționale.

Dacă este adevărat că un mare număr dintre Adventiștii de astăzi nu cunosc poziția istorică a bisericii în această problemă, mai este adevărat și că studiile recente făcute de cercetători contemporani sunt la dispoziție ca să le reamintească.

Un secol de hristologie adventistă

Primul studiu, publicat în anul 1986 a fost acela al lui Ralph Larson: *Cuvântul S-a făcut trup: O sută de ani de hristologie Adventistă, 1852-1952*.¹ Această carte este clar lucrarea cea mai completă despre acest subiect din punct de vedere istoric.

Ralph Larson a studiat teologia la Universitatea Andrews apoi și-a obținut doctoratul la Seminarul Andover-Newton din Boston. Timp de 40 de ani a servit Biserica Adventistă ca pastor, evanghelist, secretar departamental, misionar și profesor de teologie. Ultima lui slujbă înainte de pensionare a fost aceea de președinte al seminarului teologic din Filipine.

Timp de mulți ani Larson a analizat literatura oficială a bisericii între 1852-1952, colecționând cu grijă declarațiile referitoare la hristologie. În felul acesta a putut indexa aproximativ 1200 de citate din care peste 400 au provenit de la Ellen White. Făcând lucrul acesta, Larson spera să ofere o verificare a ceea ce prezentase adventismul despre natura umană a lui Hristos între 1852 și 1952.

Scopul lui Larson nu a fost să facă un studiu scripturistic sau teologic, ci pur și simplu să stabilească ce au crezut adventiștii și nu de ce.² Mai important, el dorea ca toți să fie conștienți de principala problemă a controverselor: *A venit Hristos cel întrupat pe acest pământ în natura umană a lui Adam cel necăzut, sau în natura umană a omului căzut?*³

Mai întâi, Larson a încercat să definească cu claritate expresiile cheie folosite de pionieri și mai ales cele folosite de Ellen White, cum ar fi *natură*

¹ Ralph Larson, *Cuvântul S-a făcut trup*.

² Ibid., p. 7.

³ Ibid.

păcătoasă, natură căzută, natură păcătoasă moștenită, etc.⁴ și să clarifice cuvintele *patimă* și *înclinație*, ca să vadă dacă au fost atribuite lui Hristos sau au fost păstrate separat de natura Sa.⁵ În cele din urmă a încercat să așeze unele declarații cuprinse în scrisoarea lui Ellen White către W. H. L. Baker în contextul lor literar și istoric.⁶

Fundamentat pe colecția lui de citate, Larson vede *o epocă de claritate* în timpul *căreia biserica vorbește într-un singur glas* (1852-1952), după care vine „epoca confuziei” (secțiunea 4), din 1852 încoace. Ultimele trei secțiuni sunt dedicate sublinierii unei legături strânse dintre hristologie și soteriologie.⁷

Nu este reținut în a aprecia negativ noua teologie.⁸ El considera că promovarea cărților *Întrebări despre Doctrină* și *Mișcarea Destinului* în *Ministry* a avut un grad de influență *incalculabil*, aducând confuzie printre adventiștii din toată lumea. Ea a făcut să pară că Ellen White a vorbit în termeni contradictorii și că adventismul istoric a fost greșit în ce privește doctrina mântuirii. Larson și-a proclamat credința că *hristologia, natura lui Hristos și soteriologia, lucrarea mântuitoare a lui Hristos sunt inseparabile și strâns legate. Când vorbim despre una în mod inevitabil vorbim și despre cealaltă. Când schimbăm una, inevitabil o schimbăm și pe cealaltă*.⁹

Lucrarea lui Larson este o sursă de informații fără precedent. Analiza lui istorică și critică este iluminatoare pentru oricine dorește să fie informat cu privire la învățătura unanimă a bisericii din 1852 până la 1952 și la schimbarea care a avut loc în anii 1950.

În concluzie, Larson și-a invitat cititorii să verifice rezultatele cercetării lui și să nu o accepte sau să o respingă fără studiu personal. Dacă au fost făcute erori de interpretare, el simțea că biserica ar trebui să aibă curajul să recunoască și să le corecteze.¹⁰

Ellen G. White Estate este provocat să ia atitudine

Ca membru al Comitetului de administrație al E. G. White Estate¹¹ nu puteam rămâne indiferent la desfășurarea controverselor, mai ales că originile ei se găseau în multe declarații ale lui Ellen White cu privire la natura umană a lui Hristos.

⁴ Ibid., p. 15-21.

⁵ Ibid., p. 22-28.

⁶ Ibid., p. 29-31.

⁷ Vezi *Ministry*, iun. 1989.

⁸ Larson, pp. 224-264.

⁹ Ibid., p. 281.

¹⁰ Ibid., p. 297-300.

¹¹ Ellen White Estate a fost creată de Ellen White în anul 1912. Ea a desemnat primii cinci responsabili. În 1950 numărul a crescut la șapte și în 1958 la nouă, unul dintre ei reprezentând America de Sud și unul Europa. Am fost onorat să fiu selectat pentru Europa timp de 20 de ani, din 1970 până în 1990.

Am crezut că Ellen G. White Estate, care este însărcinat cu grija scrierilor ar trebui să vorbească clar, așa cum făcuse în multe alte ocazii.¹²

În septembrie 1985 am acceptat invitația să predau un curs de Hristologie la Facultatea de Teologie Adventistă din Franța. Mi s-a părut obligatoriu să informez pe studenții mei cu privire la controversa din partea de limbă engleză a lumii adventiste. Pentru binele lor am pregătit un manual care a fost primul proiect de istorie al hristologiei adventiste în limba franceză.¹³

Aceasta a fost o ocazie unică pentru mine să evaluez magnitudinea problemei și să hrănesc speranța pentru o soluție. Am socotit că Ellen G. White Estate ar trebui să trateze problema și să se pronunțe cu privire la hristologia lui Ellen White. Am sugerat președintelui, Kenneth H. Wood că problema ar trebui adăugată pe agenda consultației anuale.¹⁴

Scrisoarea mea din 9 iulie 1986 n-a fost o sugestie ca să se încerce o nouă exegeză a declarațiilor profetului sau să se formuleze o critică a uneia sau alteia din tezele la modă. Am propus mai degrabă să privim mai atent la poziția mesagerului Domnului, la evaluarea învățăturii ei și la evaluarea făcută de ea învățăturii contemporanilor ei cu privire la subiect: Waggoner, Jones, Prescott și Haskell a căror poziție ea a aprobat-o.

Ca răspuns, Kenneth Wood mi-a spus că era de acord cu recomandarea mea și că subiectul va fi pe agenda Consultației IV. În același timp însă, Robert W. Olson, secretar la White Estate, m-a informat că aceasta nu era o chestiune pe care White Estate ar trebui să o rezolve.

*White Estate n-a emis niciodată un document cu privire la hristologie. Cred că un motiv este că nici între noi nu suntem de acord asupra concluziei finale... Considerând faptul că între noi sunt două școli de gândire diferite, am socotit că n-ar fi înțelept pentru White Estate să decidă care este corect și care este greșit. Odată ce facem acest lucru ne așezăm într-o poziție de confruntare cu toți cei care nu sunt de acord cu noi.*¹⁵

Însă cu toate că era favorabil ideii unei discuții la Consultația IV, Robert Olson dorea ca cele două puncte de vedere să fie reprezentate la ședință. El propunea prezentarea unui document în care el să-și exprime punctul de vedere. Fără să aștepte un răspuns mi-a trimis un rezumat al conținutului în două scrisori pe care le-am primit în aprilie și septembrie 1986.

¹² Vezi documente disponibile de la White Estate, Washington DC, mai 1982. Această broșură sugerează că diferitele publicații care vor fi pregătite ca să corecteze unele interpretări eronate ale scrierilor lui E. White cu privire la sanctuar, la judecata de cercetare, la reforma sănătății, sau împotriva acuzației de plagiat.

¹³ Acest Syllabus „Istoria Cristologiei Adventiste”, alcătuit din circa 120 de pagini, a fost pregătit pentru uzul studenților înscriși la un curs de Hristologie.

¹⁴ Consultațiile White Estate sunt adunările administratorilor împreună cu membrii de conducere de la White Estate pentru a studia problemele legate de scrierile lui E. White și să facă planuri pentru extinderea influenței lor.

¹⁵ Robert W. Olson, Scrisoarea din 21 apr. 1986.

Punctul de vedere al lui Robert Olson

În scrisoarea lui din 21 aprilie, 1986, Robert Olson a rezumat pentru mine felul cum înțelegea el problema: *Părerea mea personală cu privire la aspectul cheie al întregii probleme este că Hristos n-a avut tendințe moștenite spre păcat, ci ca înlocuitor al meu, El a putut experimenta toate sentimentele mele astfel încât să înțeleagă pe deplin natura ispitelor mele.*¹⁶

*Personal, socotesc că Hristos a fost deosebit la naștere de toți ceilalți. Luca 1:35 clarifică pentru mine acest lucru. El era sfânt atunci când S-a născut; pe de altă parte, eu am fost nesfânt atunci când m-am născut. Hristos n-a avut nevoie de pocăință dar noi toți avem nevoie. Știu că subiectul este plin de multe taine care în realitate sunt de neînțeles pentru noi. Eu cred însă că dacă El a putut să ia păcatele mele asupra Lui și să experimenteze senzația sufletului pierdut pe cruce, aceasta L-a făcut în stare să simtă tendința mea naturală spre rău, fără ca să ia această tendință asupra Lui.*¹⁷

În a doua scrisoare din 3 septembrie 1986, Olson a ajuns în centrul problemei: *Mă gândesc în mod special la întrebarea dacă Isus a moștenit tendințe păcătoase de la mama Lui. Fratele Wood crede că El a avut aceste tendințe păcătoase; părerea mea este că n-a avut, dar că în anumite ocazii din viața Lui a experimentat, ca înlocuitor, ceea ce a trebuit să aibă și anume tendințele păcătoase. Cu alte cuvinte, cred că El a acceptat tendințele mele ca înlocuitor în același mod cum a acceptat vinovăția mea ca înlocuitor. Dacă aș putea explica pe una, aș putea explica și pe cealaltă. S-ar putea să vorbim aici despre ceva ce este inexplicabil.*¹⁸

Olson și-a explicat înțelegerea într-un seminar ținut la Universitatea Andrews din 14-24 iulie 1986. După două articole contradictorii publicate în *Ministry* (iunie 1985) și critica diseminată, subiectul naturii umane a lui Hristos a devenit o întrebare arzătoare. În răspunsul lui, Olson a pregătit un plan pe trei pagini care cuprindea întrebări la care se răspundea folosind texte din Noul Testament și din scrierile lui Ellen White.

În anul 1989, Olson a publicat o broșură mai elaborată *Umanitatea lui Hristos*.¹⁹ Scopul acestei broșuri, scria el, este să prezentăm un tablou corect cu privire la Domnul în natura Sa omenească. Din moment ce Ellen White cunoștea pe Isus atât de bine și deoarece ea conversase cu El în viziune... am citat mult, dar departe de a fi exhaustivi, din scrierile ei, ca și din Sfintele Scripturi.²⁰

Deoarece această compilare a fost făcută în numele Ellen G. White Estate, secretarul ei a încercat să rămână cât mai neutru cu putință. Această broșură

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Bruno W. Steinweg, supliment la lucrarea *Doctrina naturii umane a lui Hristos printre Adventiști după anul 1950*.

¹⁹ Robert W. Olson. *Natura umană a lui Hristos*, 1986

²⁰ Ibid., p. 3.

constituie o sursă excelentă pentru oricine dorește să cunoască răspunsurile profetului la întrebările lui Robert Olson. Totuși, atâta vreme cât cineva este liber să interpreteze după cum crede citatele oferite ca răspunsuri, problema rămâne deschisă.

Hristologia discutată la Ellen G. White Estate

Consultația IV trebuia să fie ținută la Williamsburg, Virginia, 23-25 ianuarie, 1987. Din cauza unei furtuni de zăpadă care a paralizat tot traficul pe coasta de Est a Statelor Unite, adunarea a fost ținută în Columbia, Maryland. Însă a fost scurtată la o singură zi, sâmbatul din 24 ianuarie. Întreaga sesiune a fost devotată problemei naturii umane a lui Hristos, bazată pe prezentarea mea, singura adusă.

Conținutul acelei prezentări a fost alcătuit în special din partea a doua a acestui studiu, devotat hristologiei pionierilor.²¹ El mai conținea o critică a noii teologii care va fi discutată mai amănunțit în partea a cincea a acestei cărți.²²

Au fost pregătite și alte documente, dar n-au putut fi prezentate din lipsă de timp. Totuși, textele au fost incluse în raportul voluminos al Consultației IV. Două dintre ele în mod deosebit au o legătură directă cu subiectul nostru și merită o deosebită considerație.²³

Tim Poirier și izvoarele hristologiei lui Ellen White

Tim Poirier, secretarul asociat și arhivar la Ellen White Estate a pregătit un studiu comparativ între hristologia profetului și cea a autorilor al căror limbaj se părea că îl împrumutase ea. După părerea lui Poirier, aceste izvoare vor ajuta la clarificarea hristologiei lui Ellen White.²⁴

Henry Melvill (1798-1871), un predicator anglican, a fost unul dintre izvoarele din care a împrumutat Ellen White ca să scrie articolul intitulat *Hristos, Exemplul omului*, publicat în *Review and Herald*, 5 iulie, 1887. White Estate deține o copie a cărții *Predicile lui Melville*,²⁵ carte transferată din biblioteca familiei White. Poirier a socotit că predica lui Melvill *Umilirea omului Hristos Isus* are o valoare deosebită în clarificarea sensului unor expresii privitoare la umanitatea lui Hristos.

După părerea lui Melvill, căderea lui Adam a avut două consecințe fundamentale: a) *slăbiciuni inocente*²⁶ și b) *înclinații păcătoase*. Printre *slăbiciunile inocente*, Melvill includea foamea, suferința, slăbiciunea, durerea și moartea. Prin

²¹ Documentele Consultației IV, White Estate. Acest studiu a fost publicat în revista franceză *Servir*, trim. 2, 1989, sub titlul *Natura umană a lui Hristos*, p. 13-30.

²² Vezi capitolele 15 și 16.

²³ Documentele Consultației IV sub titlul *Natura umană a lui Hristos...*

²⁴ Ibid., Tim Poirier, *O comparație a hristologiei lui Ellen White și sursele ei literare*, p. 99-104; Vezi și *Ministry*, dec. 1989.

²⁵ Henry Melvill, *Predici*, 1844. Vezi White Estate Consultation IV, pp. 105-115

²⁶ Poirier, p. 100.

înclinații păcătoase el înțelegea *tendința către păcat*. La încheierea argumentării lui, Melvill trăgea concluzia: *Înainte de cădere, Adam nu avea nici „slăbiciuni inocente” și nici „înclinații păcătoase”; noi le avem pe amândouă și Hristos a luat-o pe prima dar nu pe a doua.*²⁷

De aici urmează că *umanitatea lui Hristos n-a fost umanitatea adamică, adică umanitatea lui Adam înainte de cădere, nici umanitatea căzută, adică în orice aspect umanitatea lui Adam după cădere. N-a fost adamică deoarece el avea slăbiciunile inocente ale celui căzut. N-a fost cea căzută deoarece niciodată n-a coborât la necurăție morală. De aceea a fost foarte literal umanitatea noastră, dar fără păcat.*²⁸

Poirier a mai comparat limbajul lui Ellen White cu acela al lui Octavius Winslow²⁹ ca să arate că ambii au folosit cuvintele *înclinație* și *handicap* în același sens și în armonie cu Melvill. Poirier a așezat pasajele lui Ellen White față în față cu pasajele din *Hristologia*³⁰ lui Winslow din care ea a împrumutat clar cuvintele, expresiile și chiar conceptele.

Înseamnă oare că Ellen White a avut un punct de vedere identic? O examinare atentă a dovezilor ne permite să tragem altă concluzie. În argumentul său, Winslow a ajuns la concluzia că în natura umană a lui Hristos *n-a fost nici o chemare la existență a vreunui principiu sau înclinație coruptă; nici o acțiune a vreunor dorințe și tendințe căzute în natura Sa; căci, până în clipa când explozia L-a aruncat pe pământ, nici un înger din cer n-a stat înaintea tronului mai curat sau mai fără pată decât el* (*Slava Răscumpărătorului*, p. 129, 132-134).³¹

În extrasul comparativ prezentat de Poirier, Ellen White folosea, în esență, același limbaj dar aplicat lui Adam înainte de cădere și nu lui Hristos. *Nu existau principii corupte în primul Adam, nici înclinații corupte sau tendințe către rău. Adam a fost la fel de fără greșală ca și îngerii dinaintea tronului lui Dumnezeu.*³² Și în citatul precedent, așezat în paralel cu textul lui Winslow, Ellen White a scris cu privire la Isus: *Aici încercarea lui Hristos a fost mult mai mare decât aceea a lui Adam și a Evei, căci Hristos a luat natura noastră, căzută și nu coruptă și nu avea să fie coruptă dacă nu primea cuvintele lui Satana în locul cuvintelor lui Dumnezeu.*³³

Este adevărat că Ellen White a folosit cuvintele și expresiile altor teologi. Dar aceasta nu înseamnă că le-a folosit ca să spună același lucru. De exemplu, Winslow afirmase că *expunerea Domnului nostru la ispitire și capacitatea Sa de a nu*

²⁷ Ibid., p. 101.

²⁸ Ibid.

²⁹ Octavius Winslow, *Slava Răscumpărătorului*, 1855. E. White a posedat cartea în biblioteca ei personală.

³⁰ Ibid., p. 129,132-134. Citat de Poirier, p. 101-102.

³¹ Poirier, p. 102.

³² Ellen White, *Scrisoarea 191*, 1899, în *Comentariul Biblic AZȘ, Comentarii E. G. White*, vol. 1, p. 1083.

³³ Ellen White, *Manuscris 57*, 1890. În alte contexte, Ellen White a stabilit același contrast între cei doi Adam.

se supune solicitărilor lor își avea temelia în perfecta Sa umanitate.³⁴ Ellen White a folosit aceeași expresie astfel: *Umanitatea desăvârșită a lui Hristos este aceeași pe care o poate avea omul prin legătura cu Hristos.*³⁵ Cu alte cuvinte, în timp ce Winslow aplică expresia la natura umană pe care a moștenit-o Hristos la naștere, Ellen White spune că noi putem avea aceeași „umanitate desăvârșită” pe care a avut-o El.

Cu privire la argumentul lui Melville că Hristos a avut numai *slăbiciuni inocente*, este important să arătăm că o cercetare a scrierilor ei arată că ea n-a folosit niciodată această expresie. Desigur, ea a menționat de multe ori cuvântul *slăbiciuni* pe care le-a avut Hristos, dar niciodată nu le-a calificat drept *inocente*. Din contră, ea spune de repetate ori că *Hristos a luat asupra Sa slăbiciunile unei naturi umane degenerate*³⁶ sau că *Hristos a purtat păcatele și slăbiciunile neamului omenesc așa cum existau pe pământ atunci când a venit să ajute pe om.*³⁷ Astfel că nu este suficient să comparăm cuvintele și expresiile; trebuie să fie verificat și contextul în care acestea apar.

D. A. Delafield confirmă hristologia lui Ellen White

Al treilea document cuprins în raportul Consultația IV a fost scris de D. A. Delafield, unul dintre veteranii de la White Estate. Ca secretar asociat, a fost cunoscut pretutindeni în lume pentru seminariile despre Spiritul Profeției și pentru numeroasele lui articole privitoare la diferitele aspecte ale scrierilor lui Ellen White. În Europa, el și soția sunt menționați în mod deosebit datorită învățăturilor despre darul profeției și datorită cărții lui care tratează vizitele profetului în diferitele țări ale Europei.³⁸

Studiul pregătit pentru Williamsburg purta titlul *Dovezile unui profet adevărat* și Delafield cita versetele din 1 Ioan 4:1-3 pe care îl considera sigiliul mărturiei creștine. După Delafield, Ellen White a făcut din hristologie subiectul ei permanent, așa cum se arată în *Indexul scrierilor lui Ellen White. Sub cuvântul Hristos se găsesc 87 de pagini de referințe, toate consacrate întrupării, vieții fără păcat și morții pentru păcatele oamenilor.*³⁹

Delafield scria: *Atunci când studiem subiectul întrupării, trebuie să păstrăm în minte punctul central și anume că Isus a trăit biruitor în trup omenesc adevărat - trup care a fost căzut, dar nu corupt.*⁴⁰ Apoi, sprijinindu-se pe o declarație de-a profetului, el specifica: *Domnul nostru a fost ispitit așa cum este ispitit omul. El se*

³⁴ Winslow citat de Poirier, p. 102.

³⁵ Ellen White, *Manuscris 57*, 1890. Citat de Poirier, p. 103

³⁶ Ellen White, *Hristos Lumina lumii*, p. 117.

³⁷ Idem., *Mesaje Selectate*, vol. 1. p. 267-268.

³⁸ D. A. Delafield, *Ellen White în Europa*, Review and Herald Pub. Assn., 1975.

³⁹ Idem., în *Document of Consultation IV of the E.G. White Estate* (typescript)

⁴⁰ Ibid., p. 130, E. G. White, *Manuscrisul 57*, 1890

*putea supune ispitelor așa cum sunt ființele omenești... Aici încercarea lui Hristos a fost mult mai mare decât cea a lui Adam și a Evei, căci Hristos a luat natura noastră căzută, dar nu coruptă și nu putea fi corupt decât dacă ar fi primit cuvintele lui Satana în locul cuvintelor lui Dumnezeu.*⁴¹

Delafield sublinia faptul că Hristos a fost căzut și nu corupt, citând scrisoarea lui Baker: *Niciodată, în nici un fel, n-a lăsat nici cea mai mică impresie asupra minților omenești că o urmă sau o înclinație către corupție ar fi rămas asupra lui Hristos, sau că El, în vreun fel, s-ar fi supus corupției... Orice ființă omenească să fie avertizată să nu facă pe Hristos cu totul uman ca unul dintre noi; căci nu poate fi așa (Comentariul Biblic, vol.5, p. 1128-1129).*⁴²

Pentru Delafield, *Isus a realizat ceea ce nici o altă ființă omenească n-a făcut înainte de El: Să trăiască o viață fără păcat și fără pată, necorupt în trupul Său omenesc... Chiar și vrăjmașii Lui au recunoscut nevinovăția Lui – Pilat (Luca 23:14); soția lui (Luca 23:14) chiar și demonii (Marcu 1:24) L-au declarat „Sfântul lui Dumnezeu.”*⁴³

Delafield a încheiat cu un citat din Ellen White: *El a întâmpinat toate ispitele cu care a fost asaltat Adam și a biruit toate aceste ispite deoarece s-a sprijinit pe puterea divină... Viața lui Hristos este o descoperire divină cu privire la ce pot deveni ființele omenești căzute, în unire și părtășie cu natura divină (Credința după care trăiesc, p. 219).*⁴⁴ Delafield și-a exprimat convingerea că aceasta a fost hristologia pionierilor Bisericii Adventiste.

George R. Knight confirmă hristologia pionierilor

Printre declarațiile privitoare la hristologia Bisericii Adventiste, acelea ale lui George Knight sunt deosebit de valoroase. Profesor de istoria bisericii la Universitatea Andrews, Knight este categoric în a oferi o părere obiectivă cu privire la natura umană a lui Hristos. Majoritatea cărților lui sunt consacrate diferitelor aspecte ale Bisericii Adventiste.⁴⁵

Motivul pentru care Knight a început să scrie despre natura umană a lui Hristos a fost cazul lui A. T. Jones. Un capitol întreg este dedicat analizei învățăturii lui Jones cu privire la natura lui Hristos.⁴⁶ Dar de un interes deosebit sunt remarcile lui Knight privitoare la istoria hristologiei adventiste în general. El a confirmat că *Waggoner, Jones și Prescott... vor dezvolta conceptul că Hristos era exact ca oricare copil al lui Adam – având inclusiv tendința către păcat - într-o trăsătură centrală a*

⁴¹ Idem., în Documentul Consultației IV

⁴² Ibid., p. 131.

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Ibid., p. 131-132.

⁴⁵ Lucrările principale ale lui George R. Knight sunt: *Mituri în Adventism* (1895), *De la 1888 la Apostazie, Cazul lui A. T. Jones* (1987); *Sfinți supărați* (1989); *Tortura mea cu Dumnezeu* (1990), toate publicate de Review and Herald Pub. Assn.

⁴⁶ Knight, *De la 1888 la Apostazie*, p. 132-150.

doctrinei lor cu privire la îndreptățirea prin credință.⁴⁷ Dar, a observat el, concepția lor cu privire la natura lui Hristos n-a creat o controversă în adventismul anilor 1890. Era o problemă teologică general acceptată. Dar totul avea să se schimbe în anii 1950 când urma să devină subiectul teologic central pentru mulți adventiști din ambele tabere.⁴⁸

M. L. Andreasen, unul dintre teologii cei mai de frunte ai denominațiunii din anii 1950 susținea că doctrina naturii "păcătoase" a lui Hristos este unul dintre "stâlpii de temelie" ai Adventismului. A schimba această poziție, afirma el, era nu numai renunțarea la adventismul istoric, dar și renunțarea la credința în mărturiile lui Ellen White. Mulți au urmat conducerea lui. Alții din biserică cred că o credință creștină în Hristos trebuie să recunoască că El S-a deosebit de alți oameni în ceea ce privește înclinațiile Sale spre păcat. Timp de 30 de ani adventismul a experimentat o luptă de cuvinte cu privire la acest subiect.⁴⁹

Natura lui Hristos n-a devenit o cauză de divizare în cercurile Adventiste până în anul 1950. Până la data aceea, scriitorii denominaționali fuseseră de acord cu Jones, Waggoner și Prescott, că Hristos venise în trup omenesc care a avut asemenea lui Adam cel căzut, toate tendințele spre păcat ale oamenilor.⁵⁰

Potrivit lui Knight, doi factori au motivat schimbarea teologică din anul 1950. Unul a fost descoperirea în anul 1955 a scrisorii lui Ellen White către W. L. H. Baker. Al doilea a fost sensibilitatea unor lideri ai bisericii la criticile unor Evanghelici că hristologia cu „tendințe păcătoase” nu era adecvată.⁵¹

Totuși, spunea Knight, există nenumărate declarații ale lui Ellen White afirmând că Hristos a luat asupra Sa natura noastră păcătoasă sau chiar că „a luat asupra Sa natura umană suferindă, căzută, degradată și mânjită de păcat.” Și acestea nu erau declarații izolate. În același an al scrisorii către Baker, ea scria că Hristos a luat asupra Sa natura umană căzută.⁵²

Knight declara în final: Nu există nici cea mai mică îndoială că Ellen White credea că Hristos a luat asupra Sa, la întrupare, natura păcătoasă. Indiferent din ce consta aceasta, este clar că n-a inclus nici o înclinație rea spre păcat - acei spini și pălămidă ai egoismului, iubirii de sine și așa mai departe.⁵³

Nu este ușor să descoperi punctul personal de vedere al lui Knight cu privire la subiect. Analiza lui obiectivă ca istoric, confirmă totuși, ceea ce susținătorii hristologiei istorice au susținut totdeauna. Scopul cărții lui nu a fost să spună ce credea el, ci să afirme ceea ce adventiștii crezuseră la început și apoi să explice cum s-a produs această schimbare radicală în hristologia lor în anii 50.

⁴⁷ Ibid., 133.

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Ibid., p. 140.

⁵¹ Ibid.

⁵² Ibid., p. 141.

⁵³ Ibid.

O expunere biblică în *Advențiștii de ziua a șaptea cred...*

În timpul Conferinței Generale din 1980 a fost pregătită o nouă declarație de credință. De câteva ori de la prima declarație de credință în 1972, conducătorii Bisericii Adventiste și-au dat seama de nevoia de a pregăti o nouă declarație a credințelor fundamentale pentru a le face și mai clare. În scopul acesta, Asociația pastorală de la Conferința Generală și-a asumat inițiativa de a face o expunere biblică a celor 27 de credințe fundamentale ale Adventiștilor de Ziua a Șaptea⁵⁴ într-o carte care a apărut în anul 1988 și a fost tradusă și distribuită în multe limbi.

Au fost aleși diferiți autori să pregătească articolele în timp ce un comitet de 194 de membri, aleși din cele 10 Diviziuni mondiale au fost însărcinați să evalueze fiecare capitol. Un comitet mai mic de 27 de conducători ai bisericii, teologi și pastori, se întâlneau regulat pentru a supraveghea pregătirea acestei cărți.⁵⁵

Deși cartea ar fi putut apărea ca o declarație oficială, editorii au avut grijă să sublinieze: *Deși acest volum nu este o declarație oficială votată - numai Conferința Generală în sesiune mondială poate face aceasta - ea poate fi privită ca reprezentanta adevărului... în Isus (Efes. 4:21) pe care Adventiștii de Ziua a Șaptea îl iubesc și îl vestesc.*⁵⁶

Din cauza deosebirilor de opinie, declarația votată la sesiunea Conferinței Generale din 1980 a evitat definirea naturii umane a lui Hristos în mod precis. Ea doar afirma că *Isus a fost întotdeauna Dumnezeu adevărat și om adevărat. El a fost conceput din Duhul Sfânt și născut din fecioara Maria. El a trăit și a experimentat ispita ca ființă omenească dar a exemplificat în mod desăvârșit îndreptățirea și dragostea lui Dumnezeu.*⁵⁷

Însă secțiunea care se găsește în Capitolul 4 din *Advențiștii de Ziua a Șaptea cred...* nu a fost lipsită de amănunte precise în ce privește diferitele aspecte ale hristologiei. În special, natura umană a lui Hristos a fost dezvoltată aici într-un mod sistematic, prin textele biblice. Isus a fost prezentat ca *om adevărat.*⁵⁸ *El Își putea pretinde natura umană prin mama Sa; în timpul copilăriei, El a fost supus părinților Săi (Luca 2:51); Numele de Fiu al omului subliniază solidaritatea Sa cu neamul omenesc prin Întrupare.*⁵⁹

Întrebarea controversată a fost clar pusă: *Până unde S-a identificat El (Hristos) sau a devenit identic cu omenirea căzută? O înțelegere corectă a expresiei:*

⁵⁴ *Advențiștii de Ziua a Șaptea cred*

⁵⁵ Ibid., p.5.

⁵⁶ Ibid., p. 4.

⁵⁷ Ibid., p. 36.

⁵⁸ Ibid., p. 45-50.

⁵⁹ Ibid., p. 46.

*„în asemănarea cărnii păcătoase” sau om păcătos este crucială. Concepții incorecte au născut numeroase discuții și lupte de-a lungul istoriei bisericii creștine.*⁶⁰

Capitolul a folosit expresiile tipice ale învățăturii tradiționale a Bisericii Adventiste: *El Și-a îmbrăcat divinitatea cu natura omenească. El a fost făcut „ asemenea trupului păcătos” sau „natura umană păcătoasă” sau „natura umană căzută”(Rom. 8:3). Aceasta nu arată nicidecum că Isus Hristos a fost păcătos sau a participat la fapte sau gânduri păcătoase. Cu toate că a fost în forma sau asemănarea trupului păcătos, El a fost fără păcat și nepăcătoșenia Sa este dincolo de orice îndoială.*⁶¹

Natura umană a lui Isus nu a fost identificată cu aceea a lui Adam înainte de cădere. *Hristos a luat natura umană care, comparată cu natura necăzută a lui Adam, a descrescut în putere fizică și mintală - totuși a făcut aceasta fără să păcătuiască. Atunci când Hristos a luat natura umană care purta urmările păcatului, El a devenit supus slăbiciunilor și infirmităților pe care toți le experimentează. Natura Sa umană a fost „afectată de slăbiciune” sau cuprinsă de slăbiciune (Evrei 5:2; Mat. 8:17; Isaia 53:4).*⁶²

Cu privire la declarația episcopului anglican Henry Melvill, s-a declarat: *Umanitatea lui Hristos nu a fost umanitatea Adamică, adică umanitatea lui Adam înainte de cădere; nici umanitatea căzută, adică în orice privință umanitatea lui Adam după cădere. Nu a fost cea Adamică deoarece a avut slăbiciuni inocente asemenea celor căzuți. Nu a fost ca și a celui căzut deoarece niciodată n-a coborât în necurăție morală. Deci a fost natura noastră umană, dar fără păcat.*⁶³

În cele din urmă, cu privire la problema ispitei, modul în care *El a întâmpinat ispitele dovedește că El a fost om adevărat. Faptul că Hristos „a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi” (Evrei 4:15) arată că El a fost părtaș la natura umană. Ispita și posibilitatea păcătuirii au fost reale pentru Isus. Dacă n-ar fi putut să păcătuiască n-ar fi fost nici uman și nici exemplul nostru. Hristos a luat natura umană cu toate slăbiciunile ei, inclusiv posibilitatea de a cădea în ispită.*⁶⁴

Pentru a sublinia realitatea ispitelor la care a fost supus Isus, au fost citați doi teologi foarte cunoscuți. *Suntem de acord cu Philip Schaff, care a spus: „Dacă El (Hristos) ar fi fost înzestrat de la început cu impecabilitate absolută sau cu imposibilitatea de păcătuire, nu putea fi om adevărat, nici modelul nostru de imitat. Sfințenia Lui, în loc să fie un act câștigat prin Sine Însuși și un merit inerent, ar fi un dar exterior și accidental iar ispitirile Lui un show ireal.” Karl Ullmann adaugă: „Istoria ispitirii, cu toate că poate fi explicată, n-ar avea nici o semnificație; iar*

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Ibid., p. 46-47.

⁶² Ibid., p. 47.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Ibid.

expresia din Epistola către Evrei 'a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi', ar fi fără înțeles."⁶⁵

Urmărind aceste declarații, cineva nu poate fi decât uimit să citească că *natura umană a lui Hristos a fost descrisă ca fiind fără păcat; că Isus Hristos a luat asupra Sa natura noastră cu toate slăbiciunile ei, dar El a fost liber de corupția sau depravarea ereditară și de păcatul real. Sau iarăși că Isus n-a avut înclinații sau tendințe sau chiar pasiuni păcătoase.*⁶⁶

Cu siguranță Isus n-a avut nimic de felul acesta. El ne dă un exemplu de viață fără păcat.⁶⁷ Dar aceasta a fost realizată în natura omului căzut,⁶⁸ supus lucrării marii legi a eredității.⁶⁹ Chiar dacă n-a avut înclinații păcătoase, El știe cât de puternice sunt înclinațiile inimii firești.⁷⁰ Și de ce să acceptăm slăbiciunile inocente ale lui Melvill când Ellen White declară că *Hristos a luat asupra Sa slăbiciunile unei omeniri degenerate?*⁷¹ Oricum, în alte privințe, hristologia prezentată în *Advențiștii de Ziua a Șaptea cred...* a confirmat poziția după cădere.

Însă prin limitarea eredității lui Hristos doar la consecințele fizice - la *slăbiciuni inocente*⁷², autorii s-au îndepărtat de poziția tradițională într-un punct foarte important. Făcând aceasta, *Advențiștii de Ziua a Șaptea cred...* a stabilit o interpretare de mijloc a naturii umane a lui Hristos pe care Roy Adams a încercat să o propage prin articolele sale în *Adventist Review* și în cartea lui, *Natura lui Hristos: Ajutor pentru o biserică împărțită cu privire la desăvârșire*.

Roy Adams caută să reînvie dezbaterea

După dezbaterile din anii optzeci, *Adventist Review* a publicat o serie de șase articole ale lui Normann Gulley sub titluri ca *Model sau Înlocuitor?*, *Contează cum Îl vedem pe Isus?* și *Străduindu-ne împreună*. Aceste articole includeau concepte care sunt în mod clar ale lui, precum *Isus S-a făcut păcat pentru noi, ca Mijlocitor; Isus n-a experimentat ispite ca ale noastre deoarece natura Lui nu era ca a noastră; și că Ellen White a văzut misiunea lui Hristos în două dimensiuni. Ea vorbește despre dimensiunea înainte de cădere și după cădere.*⁷³

În primăvara anului 1990, Roy Adams, editor asociat la *Review* a reînnoit dezbaterea publicând trei editoriale cu privire la problema de a ști dacă Hristos a fost

⁶⁵ Ibid., p. 48-49.

⁶⁶ Ibid., p. 49.

⁶⁷ Ellen White, *Hristos Lumina Lumii*, p. 49.

⁶⁸ Idem., *Scrieri Timpurii*, p. 150, 152.

⁶⁹ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 49.

⁷⁰ Idem., *Mărturii pentru Biserică*, vol.5, p. 177.

⁷¹ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 117.

⁷² *Advențiștii de Ziua a Șaptea cred*, p. 47.

⁷³ Norman Gulley în *Adventist Review*, 25 ian. și 1, 8, 15, 22 feb.1990. Vezi Donald Short, *Făcut asemenea fraților Săi* (Publicat de autor în anul 1991). El a criticat foarte aspru aceste articole arătând confuzia pe care o provoacă în inima bisericii, apoi apără ideile fundamentale ale hristologiei tradiționale.

ca Adam (înainte de cădere) sau ca păcătoșii, intitulate *Ca Adam sau ca noi?*⁷⁴. Când dorim să studiem o problemă profundă, a citat Adams pe Ellen White, să ne îndreptăm mințile la cel mai minunat lucru care s-a întâmplat vreodată pe pământ sau în cer - Întruparea Fiului lui Dumnezeu.⁷⁵ Aceasta este doctrina centrală a credinței creștine. Fără ea, declară Adams, întregul canon al Scripturii devine un document fără însemnătate, un nonsens.⁷⁶

Problema căreia îi facem față aici se aseamănă cu aceea care i-a confruntat pe pionierii creștini în primele secole - lipsa oricărei declarații definitive din Scriptură. Acesta este motivul pentru care adventiștii s-au sprijinit atât de puternic pe scrierile lui Ellen White în această chestiune.⁷⁷

Adams a arătat că Ellen White a afirmat cu putere pe de o parte, că Hristos a fost în toate lucrurile ca noi și pe de altă parte, că a fost în același timp *deosebit de noi*. Dificultatea rezidă în această contradicție aparentă. Dacă Hristos a devenit în realitate om, cum a fost în stare să ocolească infecția păcatului?⁷⁸

Ca să explice acest paradox, Adams l-a citat pe Henry Melvill care afirmase că cele două consecințe esențiale ale căderii au fost a) *slăbiciuni inocente* și b) *înclinații păcătoase*. Potrivit lui Melvill, înainte de cădere, Adam n-a avut nici slăbiciuni inocente nici înclinații păcătoase. Suntem născuți cu ambele și... Hristos a luat pe prima dar nu și pe a doua.⁷⁹ Adams a tras concluzia, ca și Melvill că, *Isus cel întrupat n-a fost nici ca Adam înainte de cădere, nici chiar ca noi. El a fost unic.*⁸⁰

Aceasta a fost soluția sugerată de Adams în cartea din anul 1994 cu privire la natura lui Hristos.⁸¹ După ce a criticat hristologia unor *frați rebeli*, o moștenire a lui Jones și Waggoner, ca și față de reacția ascuțită a lui Andreasen împotriva noii teologii,⁸² el și-a dezvoltat ideile în editorialele lui.⁸³ Asemenea lui Tim Poirier, a considerat că Ellen White, folosind aceleași expresii, trebuie că le-a dat același înțeles.⁸⁴

Asemenea altora dinaintea lui, Adams și-a justificat punctul de vedere citând extensiv din scrisoarea către Baker. Mai departe a arătat că interpretarea lui corespunde cu aceea a profesorilor lui de seminar.⁸⁵

⁷⁴ Roy Adams în *Adventist Review*, 29 martie 1990; 19, 26 apr. 1990. Aceste trei editoriale au fost publicate în *Messenger Adventist Canadian*, aprilie și mai 1988.

⁷⁵ Idem., în *Adventist Review*, 29 martie 1990, SDABC Comentarii Ellen White, vol. 7, p. 904.

⁷⁶ Idem., în *Advent Review*, 29 mar. 1990.

⁷⁷ Idem., în *Adventist Review* 19 apr. 1990.

⁷⁸ Idem., în *Adventist Review*, 26 apr, 1990.

⁷⁹ Ibid.

⁸⁰ Ibid.

⁸¹ Idem., *Natura lui Hristos* (1994). El susținea noțiunea unei biserici împărțită cu privire la perfecțiune.

⁸² Ibid., p. 19-36.

⁸³ Ibid., p. 37-54.

⁸⁴ Ibid p.68.69.

⁸⁵ Ibid., p. 58. Adams sugerează interpretarea următoare: Toți seminariștii Universității din ultimii aproximativ 25 de ani așa au primit învățătura de pe buzele profesorului de teologie Raoul Dederen timp îndelungat.

Recunoaștem că interpretarea lui Roy Adams reprezintă poziția susținută de o mare parte a adventiștilor de astăzi. Totuși, ar fi o greșeală să tragem concluzia că acest punct de vedere este împărtășit de majoritatea din biserica Adventistă mondială.

Situația din Europa

Așa cum am arătat,⁸⁶ până în anul 1950 hristologia adventistă în țările din Diviziunea Sud-Europeană era pe aceeași linie cu biserica în ansamblu. De atunci, în ciuda importanței date problemei naturii umane a lui Hristos, în literatura adventiștilor de limbă engleză, nici o controversă n-a ieșit la suprafață în acea parte a Atlanticului. În afară de câțiva specialiști, nu mulți adventiști își permitau să citească cărți de teologie în limba engleză. Mai mult, specialiștii care au arătat un interes față de subtilitățile problemei în discuție erau și mai rari. În anul 1969, editorul revistei *Revue Adventiste*, Jean Cazeaux a fost primul care a făcut cunoscut elementele noii teologii.⁸⁷

Alfred Vaucher, tatăl teologilor adventiști de limbă franceză,⁸⁸ a scris și el un articol despre *Dubla natură a lui Hristos*, în care analiza diferitele tendințe de gândire în Biserica Adventistă.⁸⁹ Singura remarcă personală exprimată în acest articol cuprindea cuvântul *asemănare*, care pentru el, *nu era sinonim cu identitate. Și dacă cineva susține că Isus și-a asumat o natură păcătoasă, asta înseamnă că El a acceptat realitatea ispitei și posibilitatea păcătuirii.*⁹⁰ Problema de a ști dacă Hristos avea natura lui Adam înainte sau după cădere se pare că nu-l preocupa pe Alfred Vaucher. Chiar și în lucrarea lui, *Histoire du Salut (Istoria Mântuirii)*, s-a mulțumit să afirme realitatea naturii Sale omenești și a ispitelor Lui.⁹¹

Este greu de stabilit exact când a început să fie cunoscută pastorilor și membrilor bisericilor din Europa noua teologie.⁹² În învățătura dată la Seminarul Adventist din Collonges, unde sunt pregătiți pastorii din multe țări,⁹³ cele două linii de gândire au fost prezentate de pastorii care s-au succedat: Raoul Dederen, până când a plecat la Universitatea Andrews în 1963; Georges Steveny din 1967 până în 1980 și eu, din 1960 până în 1970 și din 1985 până în 1998.

⁸⁶ Vezi capitolul 9.

⁸⁷ Jean Cazeaux, în *Revue Adventiste*, iulie 1969.

⁸⁸ Alfred Felix Vaucher (1887-1993) a fost direct legat de începutul Bisericii Adventiste din Europa. Ca pastor și ca profesor el a devenit și cercetător specializat în domeniul profeției biblice. El a fost onorat de Universitatea Andrews în 1963 cu gradul de Doctor Honoris Causa pentru contribuțiile sale.

⁸⁹ Vaucher, în *Revue Adventiste*, feb. 1978.

⁹⁰ Ibid., p. 5.

⁹¹ Vaucher, *Histoire du Salut*, 193-198.

⁹² Paul Nouan, în *Revue Adventiste*, dec. 1994, prezintă problema naturii lui Hristos în mod asemănător cu hristologia lui Heppenstall.

⁹³ Pastorii din Belgia, Spania, Franța, Italia și Elveția ca și cei din multe alte țări europene, din Africa și din America sunt pregătiți la Facultatea Adventistă de Teologie de la Collonges, Franța.

Când l-am contactat pe Raoul Dederen, m-a asigurat că punctul lui de vedere cu privire la natura umană a lui Hristos era același cu al lui Edward Heppenstall. Cu alte cuvinte, Hristos a luat natura lui Adam după cădere dar fără tendințele naturale spre păcat - un trup ca acela al păcatului, dar nu identic.⁹⁴ În ceea ce privește punctul de vedere al lui Georges Steveny, îl avem în cartea sa *Căutând descoperirea lui Hristos*.⁹⁵

Georges Steveny în *Pe urmele pionierilor*

Georges Steveny a studiat teologia la Seminarul Adventist Collonges, având și o diplomă în filosofie la Universitatea din Geneva. După câțiva ani în învățământ a slujit Biserica Adventistă timp de 18 ani ca pastor evanghelist în Franța și Belgia. Fiind un vorbitor strălucit, a captivat audiențe numeroase cu subiecte filosofice și biblice. În anul 1967 este chemat să devină profesor de teologie la Seminarul Adventist din Collonges, iar mai târziu i s-a încredințat conducerea Seminarului (1970-1980). Și-a continuat lucrarea ca președinte al Conferinței franceze din Elveția și ca secretar general al Diviziunii Euro-Africa (1985-1990).

Deși scrisese multe articole și ajutase la editarea câtorva lucrări, a așteptat până la pensionare ca să-și aștearnă în scris lucrarea *Căutând descoperirea lui Hristos*. Studiile lui au fost prezentate sub forma unei hristologii pe două nivele. La început, ca o *hristologie inferioară*, înrădăcinată în istorie, care ne ajută să-L descoperim pe Hristos în viața pe care a trăit-o aici pe pământ. Apoi, la nivelul al doilea, o *hristologie superioară*, descoperirea lui Hristos, centrul credinței personale. Această parte a lucrării prezintă un interes deosebit deoarece are de a face direct cu întruparea, cu implicațiile și consecințele ei.⁹⁶

Metoda urmată este prezentarea unei exegeze sistematice pentru fiecare text hristologic, începând cu prologul Evangheliei după Ioan, urmată de pasajele cheie ale epistolelor lui Pavel. Este o hristologie bazată pe studiu biblic. Studiul îl conduce pe cititor în demonstrarea că *Isus a fost Dumnezeu înainte de întrupare și că a rămas inevitabil Dumnezeu până la umilire*.⁹⁷ Însă în *Hristos, Însuși Dumnezeu a venit să locuiască cu noi. El S-a făcut om, al doilea și ultimul Adam. De aceea se ridică o întrebare, fără îndoială delicată dar legitimă: Până unde a mers identificarea lui Isus cu noi? A luat El natura lui Adam înainte de cădere sau natura lui Adam de după cădere?*⁹⁸

Georges Steveny a respins categoric noțiunea că Hristos a avut o natură ca a lui Adam înainte de cădere. Expresia paulină *într-o fire asemănătoare cu a păcatului* nu poate fi atribuită lui Adam înainte de cădere. *Dar nu este suficient să*

⁹⁴ Vezi capitolul 12.

⁹⁵ Georges Steveny, *Descoperirea lui Hristos*, 1991

⁹⁶ Ibid., p. 229-299.

⁹⁷ Ibid., p. 259.

⁹⁸ Ibid., p. 284.

denunțăm deosebirea dintre două situații, acelea experimentate de către cei doi Adami. Ceea ce trebuie să mai recunoaștem este că ei n-au trăit în același trup, nici în aceeași natură.⁹⁹

A spune că Isus a trăit într-un trup asemenea cu al lui Adam înainte de cădere nu este în armonie cu revelația divină. Dar ar fi o altă greșală să presupui că El a fost identic cu al lui Adam după cădere. Oscilăm între două alternative prin dorința de a defini natura lui Isus doar în relație cu Adam înainte sau după cădere. O deosebire enormă, esențială, îl desparte pe Isus de om care a devenit un păcătos despărțit de Dumnezeu ontologic.¹⁰⁰ Isus nu a fost numai Dumnezeu; El a fost nu numai om. El ocupă un loc deosebit, o poziție nouă, la începutul unei ere noi.¹⁰¹

Dar atunci, ce este exact trupul lui Hristos și înclinațiile Lui? Până unde se întinde identificarea Lui cu noi?¹⁰² Ca să refacă statutul omului, El trebuie să-l ia asupra Sa în întregime. O asemănare doar exterioară nu este în armonie cu declarația lui Pavel că Dumnezeu a trimis pe Fiul Său într-o fire asemănătoare cu a păcatului (Rom. 8:3). Dumnezeu a osândit păcatul în trup prin Isus Hristos. Demonstrația apostolului Pavel este valabilă numai în ce privește o condiție formală, ca să știm că Isus a rezistat în aceleași condiții ca ale noastre. A nu admite aceasta înseamnă că orice raționament este greșit iar concluzia este inacceptabilă; pentru ca porunca legii să fie împlinită în noi care trăim nu după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului (Rom. 8:4).¹⁰³

Dacă Isus n-a făcut față ispitei în aceleași condiții ca ale noastre, declara Steveny, lupta ar fi fost inegală iar exemplul Său ar fi nepotrivit.¹⁰⁴ Dar puterea Duhului prin care Hristos a condamnat păcatul în trup este oferită tuturor care-L primesc pe El prin credință. Mulțumită lui Isus Hristos, Duhul Sfânt lucrează în favoarea noastră aceeași lucrare pe care a împlinit-o în favoarea Fiului lui Dumnezeu. În aceasta constă aspectul esențial al Evangheliei... Cât de mângâietor este să știm că umanitatea compromisă de Adam, conducătorul ei, poate fi regenerată prin Isus Hristos, în care toate lucrurile pot fi înnoite.¹⁰⁵

William Johnsson încearcă armonizarea

Într-o serie de cinci editoriale, *Mântuitorul nostru fără egal*,¹⁰⁶ publicate în *Adventist Review*, William Johnsson, editor șef, a încercat să calmeze dezbaterile privitoare la natura umană a lui Hristos. Scopul meu în aceste editoriale nu este să încerc să dovedesc că o parte are dreptate iar cealaltă parte este greșită. Sper să ne

⁹⁹ Ibid., p. 287.

¹⁰⁰ Ibid., p. 288-289.

¹⁰¹ Ibid., p. 292.

¹⁰² Ibid.

¹⁰³ Ibid., p. 293.

¹⁰⁴ Ibid., 296.

¹⁰⁵ Ibid., p. 298.

¹⁰⁶ William G. Johnsson în *Adventist Review*, 8 și 22 iul. 1993; 12, 19 și 26 aug. 1993.

*apropiem unii de alții, prezentând corect preocupările fiecărei tabere și arătând cât de multe avem în comun până la urmă... Nu mă aștept să schimb toate mințile; scopul meu este să fac apel la înțelepciunea și bunul simț al poporului nostru, în care am o mare încredere.*¹⁰⁷

După ce a arătat că adventiștii mărturisesc divinitatea totală și veșnică a lui Isus, Johnsson a subliniat faptul că natura Sa omenească este la fel de vitală. Johnsson a recapitulat obiectiv poziția ambelor tabere apoi a întrebat: *Ce ne spune Biblia despre natura umană a lui Isus?*¹⁰⁸ Răspunsul lui a fost exact acela dat în cartea lui despre Epistola către Evrei.¹⁰⁹ *Tăcerea Noului Testament cu privire la acest punct specific de dezbatere este asurzitoare. După judecata mea noi ca biserică suntem înțelepți în a nu încerca să definim natura umană a lui Hristos mai mult decât Scriptura o face.*¹¹⁰

*Însă ce ne-a spus Ellen White despre Isus?*¹¹¹ a întrebat Johnsson. Ea a subliniat divinitatea Sa tot așa de mult ca și umanitatea Sa și unirea miraculoasă a celor două. *El a experimentat amărăciunea, suferința și ispitirea; încercările Lui au fost reale, El a riscat eșecul și pierderea veșnică. Dar în toate acestea a rămas perfect, fără păcat. El este Mântuitorul nostru fără egal.*¹¹²

Dacă Ellen White ne-a încurajat să studiem natura umană a lui Isus, ea ne-a reamintit să o facem cu grijă: *Fiți cu grijă, cu foarte mare grijă cum vă ocupați de natura umană a lui Hristos.* Dar ce a spus ea cu privire la natura Lui, dacă a fost aceea a lui Adam înainte sau după cădere? Pentru a cunoaște lucrul acesta, *trebuie să reținem atât ceea ce ea n-a scris, cât și ceea ce a scris.*¹¹³

Ellen White, care a făcut referiri multiple la *temeliile* sau la *stâlpii* soliei advente, n-a menționat niciodată natura umană a lui Hristos ca fiind una dintre ele. Mai mult, este ușor să găsim declarațiile ei care susțin ambele puncte de vedere. De altfel, Johnsson declara: *Ellen White afirma că atunci când Isus a devenit om adevărat și a trecut prin experiențele noastre, El nu a fost asemenea nouă în toate aspectele. El a fost Dumnezeu-om; El n-a fost părtaș la patimile noastre, la înclinațiile noastre spre păcat. El a fost ca noi; totuși n-a fost ca noi. Numai ținând seama de acești doi factori în tensiune putem face dreptate.*¹¹⁴

Foarte adesea, Johnsson remarca, argumentele nu ating problema reală - natura păcatului. Problema din spatele problemei este conceptul despre păcat. Cei

¹⁰⁷ Ibid., 8 iul. 1993.

¹⁰⁸ 12 aug. 1993.

¹⁰⁹ Vezi capitolul 12.

¹¹⁰ Johnsson în *Adventist Review*, 12 aug. 1993.

¹¹¹ Ibid., 19 aug. 1993.

¹¹² Ibid.

¹¹³ Ibid., *Comentariul Biblic AZS, Comentarii Ellen White*, vol. 5, p. 1228.

¹¹⁴ Johnsson în *Adventist Review*, 19 aug. 1993. Comparați însă cu ceea ce a scris E. White în scrisoarea ei către J. H. Kellogg din 29 aug. 1903 (publicat în *Adventist Review*, 17 feb. 1994) discutat în cap.14

care doresc să înțeleagă mai clar natura umană a lui Isus vor merge mai departe și vor petrece timp căutând ce spune Biblia despre păcatul în sine.¹¹⁵

Johnsson susținea că Biblia nu a redus definiția păcatului la călcarea Legii. Într-o analiză pătrunzătoare, Pavel descrie păcatul ca o forță, un principiu lăuntric, o stare – „păcatul locuiește în mine” (Rom. 7:14-20). Astfel, nu numai că faptele noastre sunt păcătoase; chiar natura noastră este în război cu Dumnezeu.¹¹⁶

A avut Isus o astfel de natură? Nu. Dacă ar fi avut-o, El ar fi avut nevoie de un Mântuitor. El n-a avut înclinație către păcat, nici o ȣesătură a naturii Sale morale care să-L predispună la ispită. El este Unul cu totul fără păcat; atât în faptă cât și în fiinȣa interioară. El este „sfânt, nevinovat, fără pată, despărȣit de păcătoși” (Evrei 7:26).¹¹⁷ Dar eu am nevoie de un Mântuitor care este cu totul diferit, unul care nu face parte din problema păcatului, care nu are nevoie de un Mântuitor pentru Sine. Și Mântuitorul meu trebuie nu numai să fie liber de orice urmă de păcat, ci trebuie să fie Însuși Dumnezeu! Numai Dumnezeu poate să îndepărteze păcatele mele.¹¹⁸

Încercarea lui Johnsson de a rezolva problema este cu siguranȣă lăudabilă. Fără îndoială că primul pas către o soluȣie rezidă într-o definiȣie biblică a conceptului de păcat. Contradicȣiile aparente între natura omului căzută, suferindă și degradată pe care Și-a asumat-o Isus și natura curată, sfântă și fără păcat pe care toȣi l-o atribuie Lui, nu-și vor găsi o explicaȣie capabilă să împace cele două puncte de vedere radical opuse. Dar pentru a atinge acest scop, nu este destul să stabilim ce este Hristos și ce nu este.¹¹⁹ Orice credincios adventist crede că Isus a fost fără păcat, că n-a avut în El nici o înclinaȣie spre rău și că El a putut fi Mântuitorul nostru în starea aceasta. Trebuie să fie explicat cum a putut fi El ispitit în toate lucrurile ca și noi în trup asemenea trupului păcătos fără să păcătuiască. Aceasta este însăși esenȣa problemei. Iar atunci când problema este rezolvată, Hristos se va arăta chiar mai puternic ca Mântuitorul nostru fără egal.

Jack Sequeira și problema păcatului

În cartea sa, *Dincolo de credinȣă*,¹²⁰ Jack Sequeira caută soluȣia la problema naturii umane a lui Hristos în definiȣia biblică a păcatului. Așa cum sugerează și titlul, autorul dorește să conducă pe cititori *dincolo de credinȣă* către *puterea, făgăduinȣa și realitatea Evangheliei veșnice*.

¹¹⁵ Idem., în *Adventist Review*, 26 aug. 1993.

¹¹⁶ Idem.

¹¹⁷ Idem.

¹¹⁸ Idem.

¹¹⁹ Vezi remarcile lui Jack Sequeira în *Adventist Review*, 23 sept. 1993.

¹²⁰ Jack Sequeira s-a născut în Kenia. A studiat teologia la Newbold College în Anglia. Timp de 12 ani a fost misionar în Africa; apoi a păstorit mai multe biserici din Statele Unite. La data când a scris această lucrare era pastor la Biserica Memorial Seventh Day Adventist Church în Washington DC.

Sequeira este mai interesat de soteriologie decât de hristologie; el caută să pună *planul de mântuire într-o nouă lumină*.¹²¹ Și pentru că nimeni nu poate vorbi despre lucrarea lui Hristos fără să vorbească despre persoana Lui, Sequeira este obligat să ia o poziție. Pentru el, *Evangelhia este soluția lui Dumnezeu la problema păcatului. Astfel că este important să începem studiul nostru privitor la Evanghelie mai întâi înțelegând păcatul. Prea adesea noi încercăm să înțelegem soluția pe care a pregătit-o Dumnezeu pentru noi în Hristos (Evangelhia) fără să recunoaștem mai întâi extinderea problemei... Numai atunci când înțelegem cu adevărat starea noastră păcătoasă totală, atât în natură cât și în acțiune, vom înțelege cu adevărat soluția lui Dumnezeu. Numai atunci când vom înțelege natura depravată a păcatului vom pierde încrederea în noi și ne vom întoarce spre Hristos ca singura noastră îndreptățire. Evangelhia devine înțeleasă numai pe temeiul unei înțelegeri depline a păcatului*.¹²²

Sequeira trasează originea și dezvoltarea păcatului. *Ca descendenți ai lui Adam și Eva, toți suntem în robia păcatului. Suntem născuți ca egoiști iar tendința noastră naturală este să trăim independenți de Dumnezeu (Ioan 8:34; Rom. 1:20-23; 6:17)*.¹²³ Vechiul Testament folosește diferite cuvinte pentru păcat. Dar în Psalmul 51:2-3 găsim conceptele de bază exprimate în trei cuvinte cheie: nelegiuire, păcat și încălcare. A) *nelegiuire: aceasta nu se referă mai întâi la un act de păcat, ci la o stare de păcătoșenie; prin natura noastră suntem „înclinați” spiritual (Ps. 51:5; Isa. 53:6; 64:6)*. B) *păcat - a greși ținta: aceasta se referă la nereușita noastră de a ne măsura cu idealul lui Dumnezeu (Rom. 3:23; 7:15-24; Isa. 1:4-6)*. C) *încălcare: această este o încălcare deliberată a legii lui Dumnezeu, un act de neascultare voită (1Ioan 3:4; Rom. 7:7-13)*.¹²⁴

Comentând Isaia 53:6, Sequeira scrie: *Mai întâi, fiecare dintre noi ne-am îndepărtat deoarece am urmat tendințele naturale ale firii noastre. Al doilea, această înclinare de a urma propria noastră cale, acest egoism este nelegiuirea care a fost pusă asupra lui Hristos, Purtătorul nostru de păcate. Când El a condamnat păcatul în trup pe cruce (Rom. 8:3) a fost această înclinare către păcat pe care a condamnat-o*.¹²⁵

Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în trup păcătos nu ca să dovedească copiilor Săi că și ei pot să asculte de legea lui Dumnezeu sau ca să le servească drept exemplu, ci ca să-i elibereze de păcat. *Chiar în inima doctrinei hristologiei este adevărul glorios că Hristos Și-a asumat natura umană ca să poată fi Mântuitorul lumii. El devine un exemplu numai pentru aceia care L-au primit mai întâi pe El ca Mântuitor*.¹²⁶

¹²¹ Ibid., p. 3.

¹²² Ibid., p. 11.

¹²³ Ibid., p. 117.

¹²⁴ Ibid., p. 13-16.

¹²⁵ Ibid., p. 14.

¹²⁶ Ibid., p. 41.

Căutând să explice *De ce-ul Întrupării*, Sequeira mai ia în considerare și întrebarea *Cum. Cum a salvat Isus omenirea în natura Sa omenească?* A fost ea înlocuitoare, cu Hristos acționând în locul omenirii sau în realitate, adică cu Hristos asumându-și natura umană căzută? Sequeira optează pentru cea de a doua, respingând ideea substituției, despre care spune că *face Evanghelia să fie lipsită de etică*. Ca un om nevinovat să moară în locul unuia vinovat este ceva inacceptabil. Aceasta reduce Evanghelia la un *har ieftin*.¹²⁷

După părerea lui Sequeira, *Hristos, în natura Sa omenească, a mântuit pe bărbați și pe femei în realitate - nu prin înlocuire. Cei care iau această poziție învață că Hristos a luat natura umană a lui Adam după căderea sa. Ei argumentează că din moment ce El a venit să salveze omenirea căzută, El a trebuit să-și asume natura umană păcătoasă care avea nevoie de răscumpărare. Identificându-se astfel cu întreaga natură omenească căzută, Hristos S-a calificat să fie al doilea Adam și în mod legal a câștigat dreptul să ne fie înlocuitor*.¹²⁸

Aceasta nu înseamnă pentru Sequeira că Hristos în natura Sa omenească ar fi fost exact ca noi în natura noastră omenească căzută. *Cu siguranță că Scriptura învață că El și-a asumat în realitate natura noastră păcătoasă condamnată așa cum o știm. Dar El a înfrânt deplin „legea păcatului și a morții” (Rom. 8:2) care își avea sediul în acea natură umană păcătoasă și apoi a executat-o pe cruce. Dacă Hristos ar fi consimțit chiar și numai printr-un gând la dorințele păcătoase ale acelei naturi pe care și-o asumase, atunci ar fi devenit un păcătos care ar fi avut chiar și El nevoie de salvare. Iată de ce atunci când tratăm subiectul naturii umane, trebuie să fim extrem de atenți să nu târâm în păcat mintea Sa sau alegerea Sa, sau să spunem că El a avut o natură păcătoasă*.¹²⁹

Cu privire la natura păcatului, Sequeira afirmă că nu trebuie să mergem dincolo de ce spune Scriptura. *Nu trebuie să învățăm că în Adam toată omenirea moștenește vinovăția lui. Aceasta este erezia „păcatului originar” introdusă de Augustin și adoptată de Biserica Romano-Catolică. Vinovăția în sens legal include totdeauna voința sau responsabilitate și Dumnezeu nu ne socotește personal răspunzători pentru ceva unde nu am avut de ales. Numai atunci când noi personal, conștient, deliberat, persistent respingem darul vieții veșnice în Hristos, vinovăția și responsabilitatea pentru păcat și pentru moartea a doua devin ale noastre (Ioan 3:18, 36; Marcu 16:15; Evrei 2:1-4; 10:14, 26-29)*.¹³⁰

Hristologia lui Sequeira este doar o temelie pentru teologia lui cu privire la felul cum păcătoșii sunt mântuiți în Hristos. Atitudinea lui ne-tradițională împotriva ispășirii înlocuitoare s-a dovedit a produce controverse, dar el ia o atitudine clară în

¹²⁷ Ibid., p. 41-42.

¹²⁸ Ibid., p. 43.

¹²⁹ Ibid., p. 44.

¹³⁰ Ibid., p. 54.

favoarea hristologiei tradiționale, întemeindu-și argumentele pe Scriptură și nu pe Ellen White.

Ultima declarație a lui Ellen White cu privire la natura umană a lui Hristos

Am început acest studiu al istoriei de 150 de ani de hristologie adventistă cu o primă declarație a lui Ellen White. Vom adăuga o ultimă privire asupra acestei istorii cu una dintre ultimele ei declarații. Această declarație intrigantă a fost descoperită de curând și are de a face cu cea mai controversată parte a problemei: dacă Hristos a fost supus tuturor *tendențelor rele* ale naturii umane sau dacă a fost scutit de ele.

Cercetarea noastră confirmă ce spune George Knight cu privire la faptul că Ellen White n-a folosit niciodată expresia *înclinații păcătoase* în legătură cu natura umană a lui Hristos. După părerea lui Knight, *învățăturile lui Prescott, Waggoner și Jones cu privire la tendințele naturii umane a lui Hristos au pătruns în aerul adventist la mijlocul secolului 19*.¹³¹ Dar ultima scrisoare nou descoperită ridică întrebarea dacă ea a folosit-o într-un ton și mai puternic.

Adventist Review din 17 februarie 1994 anunța că o scrisoare nepublicată a profetului a fost descoperită¹³². Scrisă pe 29 august 1903, la Elmhaven, St. Elena, California, această scrisoare era adresată lui Dr. J. H. Kellogg.¹³³ Se pare că n-a fost expediată niciodată, așa cum a fost cazul cu multe alte scrisori reținute de Ellen White în timp ce aștepta să vadă cum se va desfășura lupta lui Kellogg între anii 1902 și 1908. Oricare ar fi fost motivul, această scrisoare sau copia ei a fost depozitată greșit. Arhivarul Tom Poirier a descoperit-o din întâmplare în luna decembrie 1993. Când a fost făcut anunțul acestei descoperiri, White Estate a oferit o copie oricui a dorit să o aibă.

Asemenea majorității scrisorilor lui Ellen White și aceasta are de a face cu diferite subiecte de natură practică. Însă unul dintre paragrafe avea de a face cu natura umană a lui Hristos în termeni care sunt deosebit de semnificativi. În timp ce revizua pasajul în care vorbește despre natura umană căzută asumată de Hristos, Ellen White a făcut câteva corecturi de mână pe textul tipărit. Aceste corecturi manuale sunt cuprinse dedesubt în litere italic îngroșate. Această mostră a scrierilor ei mărturisește despre grija pentru claritate într-un punct deosebit de sensibil și care se pretează la o interpretare greșită. Iată paragraful în discuție:

Când Hristos a făcut cunoscut pentru prima dată oștilor cerești misiunea și lucrarea Sa în lume, El a declarat că trebuia să-și părăsească poziția de demnitate și să-și acopere sfânta Sa misiune, asumându-și asemănarea omului, când în

¹³¹ Knight, *De la 1888 la apostazie*, p. 144.

¹³² Vezi *Adventist Review*, 17 feb. 1994.

¹³³ Ellen White, *Scrisoarea 303*, 1903.

realitate El era Fiul Dumnezeului infinit. Și când avea să vină împlinirea vremii, urma să coboare de pe tronul Său de cea mai înaltă comandă, să lase deoparte haina Sa regală și coroana Sa împărătească, avea să îmbrace divinitatea cu natura omenească și să vină pe acest pământ pentru a exemplifica ce poate face natura omenească, ca să poată învinge pe vrăjmaș și să stea cu Tatăl pe tronul Său. Venind ca om, **ca să întâmpine și să fie supus la** toate înclinațiile rele moștenite de om, **lucrând pe orice cale posibilă ca să îi distrugă credința**, El a făcut posibil să fie lovit de agenții omenești inspirați de Satana, rebelul care fusese aruncat din cer.¹³⁴

Acest text este paralel cu ceva ce Ellen White publicase în *Scrieri timpurii*.¹³⁵ Acolo ea a folosit pentru prima dată expresia *natura umană căzută a omului* pentru a descrie natura asumată de Hristos. În declarația din 1903 ea a dorit să fie și mai precisă. La început scrisese: *Venind ca om, cu toate înclinațiile rele moștenite de om, El a făcut posibil să fie lovit de agenții omenești inspirați de Satana*. Aceasta părea să fie o susținere clară pentru natura umană supusă tuturor tendințelor rele dar la care Hristos n-a sucombat niciodată.

Dar în mod evident Ellen White, după ce a recitit textul tipărit, a simțit că nu era chiar gândul pe care intenționa să-l transmită. Așa că a adăugat cele două propoziții scrise cu mâna care sunt scrise mai sus cu litere italice. Cu textul adăugat interliniar, pasajul urma să sune astfel: *Venind ca om, ca să întâmpine și să fie supus la toate înclinațiile rele pe care omul le moștenește, lucrând pe orice cale posibilă ca să îi distrugă credința, El a făcut posibil să fie lovit de agenții omenești inspirați de Satana*. Unii ar putea spune că această corectare este o schimbare semnificativă de sens, făcând să apară că înclinațiile rele erau în cei ce lucrau împotriva Mântuitorului, deși acest fapt este discutabil.

Publicând acest pasaj important, editorul de la *Adventist Review* scria: *Cercetătorii scrierilor lui Ellen White vor fi interesați de propoziția finală a acestui paragraf. Ei vor vedea cât de mult era preocupată să nu fie înțeleasă greșit și după ce a citit pagina tipărită a făcut schimbările cu propria ei mână încercând astfel să facă înțelesul și mai lămurit. Această declarație își va lua locul printre multe altele pe care ea le-a scris cu privire la natura umană a lui Isus.*¹³⁶

Potrivit lui Paul Gordon, pe vremea aceea director la White Estate orice scrisoare nouă nu este în stare să schimbe în mod semnificativ înțelegerea învățăturilor ei. *Avem o atât de mare colecție a scrierilor ei în cărți, scrisori, agende și manuscrise încât putem avea încredere că știm ce credea ea.*¹³⁷

¹³⁴ Ibid.

¹³⁵ Ellen White, *Scrieri timpurii*, p. 150. Vezi capitolul 2.

¹³⁶ Johnsson în *Adventist Review*, 17 feb. 1994.

¹³⁷ *Adventist Review*, 17 feb. 1994.

În paragrafele următoare, Ellen White a explicat secretul biruinței lui Hristos asupra înclinațiilor rele. *Ca și Cap al omenirii, Hristos a trăit pe pământul acesta o viață desăvârșită, în conformitate cu voința Tatălui Său ceresc. Când El a părăsit curțile cerului, Și-a anunțat misiunea pe care plănuise să o împlinească: „Iată-Mă că vin, spunea El, vin să fac voia Ta, Dumnezeu.” Totdeauna în mintea și în inima Sa era acest gând: „Nu voia Mea, ci voia Ta să se facă.” Acesta era principiul infailibil care Îl motiva în toate cuvintele și lucrările și care Îi modelau caracterul.*¹³⁸

Astfel, după ce a învins toate înclinațiile rele pe care omul le moștenește, Hristos Isus Domnul nostru *ne-a dat un exemplu pentru ceea ce bărbații și femeile trebuie să fie, dacă sunt acceptați ca ucenici ai Săi și dacă țin până la sfârșit încrederea lor de la început.*¹³⁹ Căci în toată experiența Sa de treizeci și trei de ani pe care i-a petrecut pe acest pământ, Hristos a fost lovit cu toate ispitele cu care este ispitită familia omenească; totuși a fost fără nici o urmă de păcat.¹⁴⁰

Ajungând la încheierea unui studiu care cuprinde 150 de ani de hristologie adventistă, scopul nostru este să facem o sinteză a cunoașterii câștigate și să punem temelia pentru evaluarea diferitelor poziții. În ultimă instanță sperăm să transmitem o hristologie care să se armonizeze cu învățătura biblică și să împace diferitele puncte de vedere.

¹³⁸ Ellen White, *Scrisoarea 303*, 1903.

¹³⁹ Ibid.

¹⁴⁰ Ibid.

PARTEA A CINCEA

O REÎNTOARCERE LA IZVOARELE HRISTOLOGIEI ADVENTISTE ȘI BIBLICE

Capitolul 15: EVALUARE ȘI CRITICĂ

Ar fi greșit să gândim că problema naturii umane a lui Hristos ar fi interesantă și i-ar preocupa numai pe teologi. În prezent problema tulbură pe mulți membri ai bisericii și amenință să dezbine membrii. Următoarea scrisoare trimisă de un cititor către editorul lui Adventist Review este un indiciu real cu privire la această realitate.

*Biserica pe care o frecventez este împărțită în două cu privire la natura lui Hristos. În clasele Școlii de Sabat, după serviciile divine, la masa de prânz, la adunările de rugăciune, la telefon, pretutindeni explodează neînțelegeri. Oamenii își pierd în realitate prietenia în urma unor astfel de dezbateri. Este oare necesar să se ia o decizie în această chestiune pentru a fi un adventist bun? Această situație mă pune pe gânduri, dar ce pot face?*¹

Pentru a răspunde la aceste îngrijorări nu este suficient să se spună, așa cum s-a făcut în acest caz, că este o problemă de *mare taină*, că *trebuie să studiem Biblia și Spiritul Profeției cu înțelepciune, presupunând că înclinarea întregii bisericii cu privire la acest subiect merită încrederea și să evităm toate discuțiile violente*.² Și biserica trebuie să primească un răspuns corespunzător care să aducă mângâiere conștiințelor tulburate și să răspundă minților gata să înțeleagă acest adevăr vital cu privire la declarația lui Ellen White: *Natura umană a Fiului lui Dumnezeu este totul pentru noi. Este lanțul de aur care ne leagă pe noi de Hristos și prin Hristos de Dumnezeu. Acesta ar trebui să fie studiul nostru*.³

După ce au înțeles importanța naturii umane a lui Hristos în planul de mântuire, pionierii adventiști au făcut din aceasta piatra de încercare a hristologiei lor, în armonie cu sfatul dat de apostolul Ioan: *Duhul lui Dumnezeu să-L cunoașteți după aceasta: Orice duh care mărturisește că Isus Hristos a venit în trup, este de la Dumnezeu; și orice duh care nu mărturisește pe Isus nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui Antihrist* (1Ioan 4:2-3).

Înseamnă cumva că avem de a face aici cu o doctrină de care depinde mântuirea? Sau pentru a relua întrebarea cititorului nostru, este oare necesar să hotărâm acest lucru pentru a fi un bun adventist?

¹ Adventist Review, 31 mar. 1994.

² Ibid.

³ Ellen White, *Mărturii selectate*, vol.1, p. 244.

Prezintă o importanță reală acest subiect?

Deoarece controversa cu privire la natura umană a lui Hristos a crescut într-o proporție serioasă, mulți adventiști și-au pus serios întrebarea: Este oare esențial să te decizi în această privință?

Încă de prin anul 1978, președintele Conferinței Generale, Robert Pierson, dorea să se pună capăt acestei disensiuni care, după părerea lui, nu era esențială pentru mântuire.⁴ Pentru același motiv, articolul 4 din *Doctrinile Fundamentale* privitor la *Fiul* păstrează tăcere în această problemă.

Este adevărat că nimeni n-ar trebui să considere ca fiind **esențial pentru mântuire** înțelegerea intelectuală corectă a vreunei doctrine specifice. Așa cum a spus George Knight, *nu teologia este aceea care ne va mântui, ci Domnul teologiei noastre*.⁵ Primirea lui Hristos ca Mântuitor personal și părtășia la viața Sa divină face din noi ucenici autentici ai Lui. De-a lungul veacurilor, puțini dintre urmașii lui Isus au fost preocupați de amănuntele teologiei pe care le discutăm astăzi. Dar asemenea tâlharului de pe cruce, ei aveau asigurarea mântuirii prin credința în Isus. *Nu trebuie să preamărim Evanghelia, ci pe Hristos. Nu trebuie să ne închinăm Evangheliei, ci Domnului Evangheliei*,⁶ spunea Ellen White.

Totuși, aceasta nu înseamnă că conținutul Evangheliei sau doctrinele nu sunt importante. Nici vorbă! Viața creștină și creșterea spirituală sunt posibile numai prin cunoașterea *adevărului care este în Isus* (Efes. 4:21). Iată de ce Pavel se roagă ca Domnul să dăruiască credincioșilor *duhul înțelepciunii și al descoperirii, astfel ca să-L putem cunoaște mai bine* (Efes. 1:17). Fiecare creștin este chemat *să crească în cunoștință, după chipul Celui ce l-a făcut* (Col. 3:10). Nimeni nu trebuie să se sprijinească doar pe adevărurile elementare ale Cuvântului lui Dumnezeu (Evrei 5:12). Toți ar trebui să se străduiască să înțeleagă mai bine și *lucrurile ascunse ale lui Dumnezeu* (1 Cor. 4:1) și în special *taina evlaviei*, adică să cunoaștem pe *Hristos descoperit în trup... dovedit neprihănit în Duhul* (1 Tim. 3:16).

Experiența creștină a arătat o legătură directă între înțelegerea naturii umane a lui Hristos și lucrarea Sa de mântuire - cu alte cuvinte între hristologie și soteriologie. A înțelege greșit sensul întrupării și realitatea umilinței lui Hristos duce la consecința inevitabilă a înțelegerii greșite a realității lucrării Sale de îndreptățire.

Istoria hristologiei adventiste arată că au fost făcute erori de interpretare, în special prin faptul că avem azi cel puțin trei explicații cu privire la natura umană a lui Hristos. Desigur că ele nu pot fi toate în armonie cu Scriptura și cu învățăturile lui Ellen White.

⁴ Robert H. Pierson în *Review and Herald*, 7 dec. 1978; 1 nov. 1990.

⁵ George R. Knight, *From 1888 to Apostasy*, p. 135.

⁶ *Comentariul Biblic AZȘ*, Comentariile Ellen White, vol.7, p. 107.

În cercetarea noastră după adevăr este necesar să analizăm și să evaluăm tezele contradictorii. Argumentele de bază pentru fiecare poziție hristologică vor fi rezumate pe scurt mai jos.

Rezumatul celor trei curente de interpretare

Pentru ca unii să nu tragă concluzia că Biserica Adventistă nu este clară în credința ei cu privire la Persoana Mântuitorului, să revizuim trăsăturile comune înainte de a examina deosebirile. Articolul 4 din *Doctrinile Fundamentale* declară:

Dumnezeu, Fiul veșnic, S-a întrupat în Isus Hristos. Prin El au fost create toate lucrurile; caracterul lui Dumnezeu este descoperit, mântuirea omenirii este realizată și lumea este judecată. Veșnic Dumnezeu adevărat, El a devenit și om adevărat, Isus Hristosul. El a fost conceput din Duhul Sfânt și S-a născut din fecioara Maria. A trăit și a experimentat ispita ca ființă omenească, dar a exemplificat în mod desăvârșit dreptatea și dragostea lui Dumnezeu. Prin minunile Sale, El a manifestat puterea lui Dumnezeu și a fost atestat ca Mesia cel făgăduit de Dumnezeu. El a suferit și a murit de bună voie pe cruce pentru păcatele noastre și în locul nostru, a fost înviat din morți și S-a înălțat să slujească în favoarea noastră în Sanctuarul ceresc. El va veni iarăși în slavă pentru eliberarea finală a poporului Său și pentru restatornicirea tuturor lucrurilor.⁷

Fără îndoială că această declarație nu se exprimă în mod special cu privire la natura umană a lui Hristos. Totuși, *Declarația de credință* din anul 1872 care a rămas neschimbată până în anul 1931, a specificat că Hristos *a luat asupra Lui natura seminței lui Avraam pentru răscumpărarea neamului nostru căzut*.⁸ Din cauza deosebirilor care s-au ridicat în acest punct, începând cu anul 1950, delegații la sesiunea Conferinței Generale din anul 1980 au socotit mai înțelept să abandoneze acest vocabular și să pună în loc o formulă care exprima credința comună.

Aceasta nu a potolit controversa, ci doar a intensificat-o până când diferitele puncte de vedere au fost definite mai clar și s-a ridicat o interpretare alternativă. Noi alegem să o numim alternativă deoarece ea împrumută un argument de bază din fiecare din cele două hristologii, cunoscute teologilor ca poziții *prelapsariene* și *postlapsariene*. Urmează un rezumat al celor trei hristologii.

1. Hristologia tradițională sau istorică

Această poziție are o vechime istorică în Biserica Adventistă. Ea se numește *postlapsariană* deoarece ea învață că Isus a venit în natura umană căzută, natura lui Adam după cădere. Ca urmare, trupul lui Hristos este considerat ca acela al tuturor ființelor omenești. Cu toate că *a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi* (Evrei 4:15), El n-a săvârșit niciun păcat. Aceasta înseamnă că El nu numai că „a condamnat păcatul

⁷ *Advenștii de Ziua a Șaptea cred*, p. 36.

⁸ Vezi capitolul 2.

în trup” ci a făcut cu putință ca *dreptatea legii să poată fi împlinită în noi, care umblăm nu după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului* (Rom. 8:3-4).

Această învățătură fundamentată în teologia Noului Testament era contrară doctrinei creștinătății tradiționale. Acesta a fost unul din motivele pentru care adventiștii au fost considerați eretici, anatemizați pentru că învățau că Hristos ar fi fost păcătos prin naștere.

Mulți adventiști de azi nu știu că biserica lor a învățat timp de un secol (de la originea mișcării până în anul 1950) poziția postlapsariană. Cu toate acestea, unii teologi adventiști, neînțelegând cum s-a putut ca Isus să trăiască fără păcat în natura umană căzută, au socotit necesar să formuleze o hristologie nouă.

2. Noua hristologie sau poziția prelapsariană

Argumentul de bază al noii hristologii este bine cunoscut: Isus a luat natura umană fără păcat a lui Adam, adică natura lui Adam înainte de cădere. În realitate, *în El n-a fost păcat, nici moștenit și nici cultivat, așa cum se vede la toți descendenții naturali ai lui Adam.*⁹ Chiar dacă Hristos a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, aceasta n-a fost **din interior**, deoarece El n-a moștenit de la Adam nici una din înclinațiile către păcat.

Pe scurt, *tot ce a luat Isus n-a luat înăuntrul Lui prin naștere... Tot ce a purtat El, fie povara sau pedeapsa pentru nelegiuirile noastre sau bolile și slăbiciunile naturii noastre omenești - toate au fost purtate ca înlocuitor.*¹⁰ *Ca înlocuitor El a luat natura noastră păcătoasă căzută... El a purtat slăbiciunile noastre, ispitele noastre; în același fel a purtat și nelegiuirile noastre.*¹¹

Este greu de înțeles de ce învățătura tradițională a fost abandonată subit. Se pare că n-a fost atât de mult o lipsă de atenție față de poziția istorică cât a fost dorința din partea unora de a fi recunoscuți drept creștini *autentici*.

Ce este mai surprinzător este că promotorii noii teologii își aduc argumente din scrierile lui Ellen White. În felul acesta disputa intră în domeniul interpretării scrierilor lui Ellen White.

3. Hristologia alternativă

Hristologia alternativă este destul de recentă și probabil cea mai răspândită astăzi, fiind promovată în cartea *Adventiștii de Ziua a Șaptea cred...*,¹² pregătită de peste 200 de conducători reprezentativi ai bisericii și savanți proveniți din cele mai înalte nivele ale Bisericii.

În armonie cu hristologia tradițională a pionierilor, poziția alternativă învață că Isus a luat natura umană a lui Adam după cădere. Desigur, Hristos n-a venit în

⁹ Roy Allan Anderson, în *Ministry*, sept. 1956.

¹⁰ *Întrebări despre Doctrină*, p. 61-62.

¹¹ W. E. Read, în *Ministry*, apr. 1957.

¹² *Adventiștii de Ziua a Șaptea cred*, p. 45, 52.

putere și splendoare sau cu natura fără păcat a lui Adam. Dimpotrivă, a luat chipul unui rob cu o natură slăbită de 4000 de ani de păcat.

Aceasta nu înseamnă că Isus a moștenit înclinații *păcătoase* de la Adam. Cu toate că trupul lui Hristos a fost supus degradării fizice și a moștenit slăbiciunile constituției fizice a omului, El n-a moștenit nici una din înclinațiile spre păcat legate de natura umană căzută.

Întemeiată pe un citat din Ellen White în care ea folosește expresiile lui Henry Melvill, această variantă susține că Isus a moștenit de la Adam numai *slăbiciunile inocente și unele caracteristici ca foamea, durerea, slăbiciunea, amărăciunea și moartea. Cu toate că acestea sunt urmările păcatului, ele nu sunt păcătoase*.¹³ Astfel, Hristos n-a fost exact ca Adam înainte de cădere, nici exact ca Adam după cădere. Deosebit de toate celelalte ființe umane căzute, El S-a născut fără înclinații spre păcat. În punctul acesta ei sunt de acord cu noua hristologie.

Fiecare din aceste hristologii se definește pe baza eredității umane. Desigur că deosebirile de interpretare sugerează că au fost făcute greșeli. Ellen White evidențiază cauza: *Facem multe greșeli din cauza concepțiilor noastre greșite cu privire la natura umană a Domnului nostru. Atunci când dăm naturii Sale o putere pe care omul nu o poate avea în lupta cu Satana, distrugem integritatea naturii Sale umane*.¹⁴

Această declarație sugerează cu claritate criteriul pe temeiul căruia trebuie evaluată o interpretare. Trebuie să reconsiderăm orice interpretare care slăbește sau întunecă participarea lui Isus la natura umană păcătoasă, dacă dorim o întoarcere la hristologia biblică.

Erori de evaluare

La diferitele consultații anuale ale White Estate am avut ocazia nu numai să studiem hristologia pionierilor dar și să criticăm unele aspecte ale noii hristologii. În mod sistematic, unele dintre ele au avut nevoie de corecturi sau opoziție consistentă.

O primă eroare a fost trecerea cu vederea a învățăturii tradiționale a Bisericii. Este greu de înțeles de ce declarații unanime făcute de conducătorii adventiști timp de peste un secol au fost condamnate fără o verificare serioasă. Dacă promotorii noii hristologii ar fi examinat literatura oficială, cât de puțin în lumina istoriei, probabil că nu ar fi declarat că numai o minoritate dintre adventiști au scris că Hristos a luat natura căzută a lui Adam - aceea a lui Adam de după cădere. Mai mult, ei n-ar fi îndrăznit să spună că *poziția acestei minorități greșite* a fost aceea a *câtorva lunatici iresponsabili*.¹⁵

¹³ Ibid., p. 68.

¹⁴ Ellen White, *Manuscris 1*, 1892, în *Comentariul Biblic AZȘ*, Comentarii Ellen White, vol. 7, p. 929.

¹⁵ LeRoy Froom, *Mișcarea Destinului*, p. 428. Vezi cap. 10

O eroare de apreciere mult mai serioasă a fost făcută în interpretarea învățăturii lui Ellen White. Nu se găsește nicăieri în scrierile ei vreo declarație pentru noua viziune hristologică, ci de sute de ori este afirmat contrariul. Cum poate cineva să scrie că *în numai trei sau patru locuri din toate aceste sfaturi inspirate* ale lui Ellen White se găsesc aluzii cu privire la natura umană căzută asumată de Hristos?¹⁶

Cercetătorii Evanghelici cu care a fost discutată problema Întrupării în anul 1950 nu erau greșiți când își întemeiau critica lor pe cartea *Lecturi biblice pentru cercul familiei*. Această carte declara că *Isus a venit în trup păcătos*. De ce au fost făcuți să creadă că *această expresie s-a strecurat în carte dintr-o greșală?*¹⁷ În realitate, această carte a fost cea mai reprezentativă pentru doctrinele adventiste.

În cele din urmă, modul în care a fost prezentată noua hristologie constituie o altă eroare. Publicată fără numele autorilor și sub titlul *Advențiștii de Ziua a Șaptea răspund la Întrebările de Doctrină*, cartea a stârnit o reacție îndreptățită. De ce noua hristologie a *Întrebărilor despre Doctrină* să fie considerată în armonie cu adevărul biblic în defavoarea celui cuprins în *Lecturi biblice*? Numai o examinare critică a diferitelor puncte de vedere poate oferi un răspuns rezonabil.

O doctrină condamnată de biserică

Noua hristologie a fost prezentată de către promotorii ei ca *noua piatră de hotar* a adventismului. Desigur, pentru credincioșii adventiști, această învățătură era nouă, însă nu pentru toți. În realitate era mai degrabă o întoarcere regretabilă la învățătura de odinioară a majorității bisericilor creștine.

Pentru a-L putea privi pe Hristos ca având o natură umană fără păcat, ca Adam înainte de cădere, Sinoadele Bisericii Romano-Catolice au socotit necesar să inventeze Dogma despre Imaculata Concepție a Mariei. Bisericele Protestante, dimpotrivă, și-au întemeiat hristologia lor pe doctrina Augustiniană cu privire la păcatul original care spune că toți oamenii sunt păcătoși și vinovați prin naștere. De aceea Hristos nu se putea asemana cu ei, din moment ce El nu era nici păcătos, nici vinovat. De aici a izvorât credința generală că Isus, la întruparea Sa, a luat natura umană a lui Adam înainte de cădere.

Pionierii adventiști s-au împotrivit doctrinelor despre Imaculata Concepție și despre păcatul original. Unii noi convertiți la adventism au avut dificultăți la înțelegerea modului în care Isus a putut trăi fără păcat, având o natură ca a noastră. Au fost scrise scrisori lui Ellen White afirmând că *Hristos nu putea să fi avut aceeași natură cu a omului, căci dacă ar fi avut-o și El ar fi căzut în ispite asemănătoare*. Iată răspunsul ei: *Dacă El n-a avut natura omului, n-ar fi putut fi exemplul nostru. Dacă El*

¹⁶ Anderson.

¹⁷ Ibid.

*n-a fost părtaş la natura noastră, n-ar fi putut fi ispitit așa cum a fost omul. Dacă n-ar fi fost posibil să cadă în ispită, n-ar fi putut fi ajutorul nostru.*¹⁸

Noua hristologie nu este doar o întoarcere la acele foarte vechi credințe creștine, ci este și o întoarcere la o credință respinsă pe față de către Biserica Adventistă. Să ne amintim de experiența nefericită a mișcării *Holy Flesh*. Și această mișcare învăța că *Hristos a luat natura lui Adam înainte de cădere, așa cum era în Eden.*¹⁹

Această învățătură a fost discutată și condamnată la sesiunea Conferinței Generale din 1901. Când Ellen White a fost informată, ea s-a întors din Australia și s-a opus personal doctrinei *Holy Flesh*. Ea n-a ezitat nici o clipă să o descrie ca fiind *teorii și metode eronate și invenții ieftine și mizerabile ale teoriilor omenești pregătite de tatăl minciunilor.*²⁰

Susținătorii noii teologii nu menționează niciodată acest incident în istoria lor despre doctrinele adventiste. Chiar dacă autorul *Mișcării Destinului* redă în cele mai mici detalii cum au depășit pionierii deosebiriile lor cu privire la natura divină a lui Hristos, El nu spune niciun singur cuvânt despre ceea ce au crezut cu privire la natura Sa umană. De asemenea, el consacră câteva capitole Mesajului de la 1888 și rolului jucat de Jones și Waggoner, dar păstrează o tăcere semnificativă în ce privește hristologia lor. Totuși aceasta a constituit temelia pentru solia lor despre îndreptățirea prin credință.

Metode tendențioase

Declarația inițială a acestui curent în hristologie, așa cum apărea în *Ministry*, septembrie 1956, secțiunea 111, depinde de nouă citate ale lui Ellen White, fără comentarii sau referințe biblice. Titlul general anunță conceptul de bază al noii teologii: *A luat natura fără păcat a lui Adam înainte de cădere*. Apoi, pentru a introduce fiecare din acele citate, există câte un subtitlu, cum ar fi: *Hristos a luat natura noastră umană așa cum a creat-o Dumnezeu; A luat chip de om, dar nu natura păcătoasă și coruptă; A luat natura umană fără păcat a lui Adam, etc.*²¹

Nu trebuie să fii expert pentru a constata că nici unul din pasajele citate în acest document nu se potrivește cu subtitlurile. Niciodată n-a scris Ellen White ceea ce insinuează subtitlurile. Din contră, ea afirmă exact opusul. Dar nici una din acele declarații nu sunt menționate. După ce au acceptat poziția celei mai mari părți din creștinătate cu privire la natura umană a lui Hristos, au fost convinși că aceasta a fost și poziția profetului. Editorii au publicat o selecție de citate tendențioase ca să justifice punctul lor de vedere fără o temelie textuală obiectivă.

¹⁸ Ellen White, *Mărturii Selectate*, vol. L, p. 408.

¹⁹ S. N. Haskell către Ellen White, 25 sept. 1900.

²⁰ Ellen White, *Scrisoarea 132*, 1900.

²¹ Anderson, vezi capitolul 10.

Declarația prescurtată din *Mișcarea Destinului* constituie un alt exemplu tipic. Fiecare declarație citată fără referință merită să fie examinată cu atenție, așezată în contextul ei imediat și explicată în lumina învățaturii generale a lui Ellen White.²² Un exemplu este și fraza următoare: *Hristos a fost asemenea lui Adam înainte de cădere - o ființă curată, fără păcat, fără nici o urmă de păcat asupra Lui.*²³

Dar acesta violează textul original. Prima parte, *Hristos a fost asemenea lui Adam înainte de cădere* este prezentată ca și când ar fi scrisă de Ellen White, pe când, în realitate, este o inserție de-a autorului. A doua parte: *o ființă curată, fără păcat, fără nicio urmă de păcat asupra Lui* este descrierea reală făcută de Ellen White lui Adam, nu lui Hristos. Iată declarația făcută în contextul ei original: *Primul Adam a fost creat ca o ființă curată, fără păcat, fără urmă de păcat asupra lui; El era după chipul lui Dumnezeu... Dar Isus Hristos era singurul Fiul născut al lui Dumnezeu. El a luat asupra Sa natura umană și a fost ispitit în toate lucrurile așa cum este ispitită natura umană.*²⁴

Dacă această declarație din scrisoarea profetului către Baker n-ar fi suficient de explicită, următoarea din *Hristos Lumina Lumii* nu lasă nicio îndoială cu privire la ce a învățat ea cu privire la acest subiect: *În natura noastră omenească, Hristos trebuia să răscumpere greșala lui Adam. Dar atunci când Adam a fost asaltat de ispititor, nici unul din efectele păcatului nu erau asupra lui. El stătea în puterea unei bărbății desăvârșite, având deplină vigoare mintală și trupească. Era înconjurat de gloriile Edenului... Nu același lucru a fost cu Isus atunci când a intrat în pustie să lupte cu Satana. Timp de patru mii de ani neamul omenesc scăzuse în putere fizică, în forță mintală și în valoare morală; iar Hristos a luat aspra Sa slăbiciunile unei omeniri degenerate. Numai în felul acesta putea fi omul răscumpărat din adâncimile cele mai profunde ale degradării.*²⁵

Un alt exemplu de *metode eronate* este ignorarea declarațiilor clare din *Hristos Lumina Lumii* în favoarea celor din scrisoarea către Baker. Numai cineva care și-a pierdut orice simț al proporției ar putea scrie că declarațiile cuprinse în scrisoarea către Baker *contrabalansează puternic cele trei sau patru locuri* în care Ellen White folosește termenii *natură căzută* și *natură păcătoasă* pentru a descrie natura umană asumată de Hristos.

În fața acestor *metode și teorii eronate*, numai o exegeză sănătoasă, care să ia în considerare toate sursele disponibile și sensul termenilor folosiți, va face posibilă o restabilire a unității de interpretare cu privire la subiect. Este adevărat că foarte puțini dintre susținătorii actuali ai noii hristologii urmează metodele eronate ale întemeietorilor lor. Astăzi un singur argument - de fapt un singur cuvânt - este

²² Ralph Larsen face o analiză critică a acestei declarații în cartea lui *Cuvântul S-a făcut trup*.

²³ Froom, p. 497.

²⁴ Ellen White, *Scrisoarea 8*, 1895.

²⁵ Ellen White, *Hristos Lumina Lumii*, p. 117.

folosit de către mulți dintre ei pentru a justifica punctul lor de vedere. Dar oare va sta acest argument în picioare la o cercetare atentă?

Un argument fictiv, o expresie eronată

Metoda și sistemul de interpretare folosite în *Întrebări despre Doctrină* diferă cumva de cele folosite în documentul de bază al noii hristologii. Aici cei care fac propunerile nu mai afirmă explicit că *Hristos a luat natura fără păcat a lui Adam înainte de cădere*, deși ei susțin cu fermitate că *în natura Sa umană, Hristos a fost desăvârșit și fără păcat*.²⁶ Ei nu mai neagă că *El a fost al doilea Adam, venind într-o fire asemănătoare cu a păcatului* (Rom. 8:3).²⁷ Ei chiar recunosc că Ellen White uneori a folosit expresii cum ar fi *natură păcătoasă* sau *natura căzută* a lui Hristos.²⁸

Cu toate acestea, sunt gata să specifice că *tot ce a luat Hristos n-a fost interior sau intrinsec... fie că a fost povara sau pedeapsa pentru nelegiuirile noastre sau suferințele și slăbiciunile naturii noastre umane - toate au fost luate și purtate ca înlocuitor*.²⁹ După părerea autorilor *Întrebări despre Doctrină*, în acest sens ar trebui să înțelegem scrierile lui Ellen White atunci când se referă uneori la natura umană păcătoasă, căzută și degenerată.³⁰

Dacă Ellen White ar fi scris că Hristos a luat natura umană căzută doar ca înlocuitor, așa cum a luat ca înlocuitor păcatele lumii întregi, acesta ar fi fost un argument puternic. În realitate, ea n-a folosit niciodată cuvântul *înlocuitor*³¹ și nici n-a scris vreodată că *Hristos a luat natura umană fără păcat*.³²

Pe de altă parte, Ellen White a folosit o singură dată cuvântul *înlocuitor* cu privire la jertfa răscumpărătoare a lui Hristos.³³ Cu siguranță că Hristos nu putea ierta păcatele și nu putea atribui neprihănirea Sa păcătosului pocăit altfel decât prin înlocuire. Dar să declari că El a luat natura umană căzută în mod înlocuitor înseamnă că El a luat-o doar în aparență și nu în mod real. Ar mai însemna că moartea lui Hristos trebuie înțeleasă ca înlocuitor, din moment ce plata păcatului este moartea și că natura umană a lui Isus a fost fără păcat. Pe scurt, acest mod de a raționa duce în cele din urmă la docetism, o interpretare potrivit căreia Isus este o ființă umană numai în aparență.

Pentru noi este de neconceput ca Ellen White să fi insistat asupra realității participării lui Hristos *în trup și sânge*, cu sensul că această participare a fost până la

²⁶ Anderson, Vezi capitolul 10.

²⁷ *Întrebări despre Doctrină*, p. 55.

²⁸ Ibid., p. 52.

²⁹ Ibid., p. 60.

³⁰ Ibid., p. 61-62.

³¹ Vezi E. G. White, CD/ROM. Este adevărat că cuvântul *vicariously* apare în subtitlul *Mărturii Selectate* vol. 3, p. 133. Fără îndoială că acest subtitlu nu trebuie atribuit lui Ellen White, ci autorilor și compilatorilor cărții.

³² *Întrebări despre Doctrină*, p. 650.

³³ Ellen White în *Review and Herald*, 1 nov.1892.

urmă doar ca înlocuitor. Această expresie nu se găsește niciunde în scrierile ei, astfel că nu este nici o susținere în favoarea acestei interpretări. Din contră, ea n-a încetat să accentueze realitatea naturii umane căzute asumată de Hristos.

Cum ar fi putut spune ea aceasta mai clar? *Hristos nu doar a pretins că ia natura umană; El a luat-o în realitate. El a avut în realitate natura umană.* Și ca să nu lase nici o îndoială cu privire la felul de natură umană, ea adaugă: *Așa cum copiii sunt părtași cărnii și sângelui, tot așa și El a avut parte de ele (Ev. 2:14). El a fost fiul Mariei; a fost din sămânța lui David după descendență umană. El este declarat a fi om, chiar omul Hristos Isus.*³⁴ *El n-a avut doar o aparență a unui trup, ci a luat natură umană, participând la viața umanității.*³⁵ *Nu numai că S-a făcut trup, ci a fost făcut în asemănarea cărnii păcătoase.*³⁶

Ellen White nu folosește, de regulă, un limbaj simbolic sau metaforic cu dublu înțeles. Principiul pe care ea l-a exprimat cu privire la interpretarea limbajului biblic i se aplică și ei: *Limbajul Bibliei trebuie interpretat potrivit înțelesului obișnuit, literal, dacă nu este folosit un simbol sau o figură de stil.*³⁷ Ea a scris într-un limbaj clar care înseamnă exact ceea ce a dorit să spună. Toate acestea erau la fel de necesare și cu privire la subiectul delicat și greu al naturii umane a lui Isus.

Punctele tari și slabe ale hristologiei alternative

Evaluarea noastră ar fi incompletă dacă conceptele de bază ale hristologiei alternative n-ar fi și ele supuse unei cercetări critice. Pe de o parte, poziția ei mediatoare are meritul reîntăririi poziției postlapsariene; însă pe de alta, ea perpetuează eroarea principală a poziției prelapsariene declarând natura umană a lui Hristos fără păcat.

Desigur că susținătorii hristologiei alternative afirmă, așa cum și pionierii au făcut-o, că natura umană a lui Hristos, nu este natura inocentă a lui Adam înainte de cădere. Pentru a împlini lucrarea de mântuire pentru care Tatăl L-a trimis pe Isus în trup, trebuia ca El să vină *în chipul umil al unui rob prin care să întruchipeze robia, supunerea. El a luat o natură umană slăbită și nu natura desăvârșită pe care a avut-o Adam înainte de păcătuire.*³⁸

Această poziție face un mare pas în direcția reîntoarcerii la adevărul central al Evangheliei. Dar încă se agață de ideea eronată a doctrinei păcatului originar. Deoarece lui Isus nu I Se putea îngădui să moștenească păcatul, El a trebuit să se nască cu o natură impecabilă. Astfel, ei spun că Hristos a moștenit numai slăbiciunile

³⁴ Idem., în *Review and Herald*, 5 apr. 1906.

³⁵ Idem., *Scrisoarea* 97, 1898.

³⁶ Idem., *Scrisoarea* 106, 26 iun. 1896.

³⁷ Ellen White, *Tragedia Veacurilor*, p. 599.

³⁸ Edward Heppenstall, *The Man who is God*, p. 74. Vezi cap. 12

constituției fizice omenеști, *slăbiciunile inocente: foamea, durerea și moartea, însă nu și înclinația către păcat sau înclinațiile păcătoase*.³⁹

Aceste concluzii ascund câteva înțelegeri greșite. Prima implică misiunea lui Isus. Scopul întrupării Lui n-a fost să elibereze omenirea din toate slăbiciunile inocente, ci să-i elibereze de păcatul lăuntric care *mă ține rob legii păcatului care este în mădulele mele* (Rom. 7:23). Isus a fost trimis *într-o fire asemănătoare cu a păcatului* ca să ne elibereze de robia păcatului și a trebuit să se facă *asemenea fraților Săi* (Ev. 2:17).

Mai există și înțelegerea greșită a unor termeni ca *înclinații moștenite* și *înclinații păcătoase*. Aceste expresii nu sunt interschimbabile la Ellen White. O înclinație este o tendință, o aplecare, o provocare înspre ispită. Dacă i se rezistă, nu este păcat. Înclinațiile interioare devin *înclinații păcătoase* numai după cedarea în fața ispitei. Ellen White spune: *Nu-L puneți pe Hristos înaintea poporului ca un om cu înclinații spre păcat. El este al doilea Adam. Primul Adam a fost creat o ființă curată fără păcat, fără urmă de păcat asupra Sa... Datorită păcatului, urmașii lui s-au născut cu înclinații de neascultare. Dar Isus Hristos a fost singurul Fiul născut al lui Dumnezeu. El a luat asupra Sa natura umană... Nici pentru o clipă n-a fost în El o înclinație spre rău*.⁴⁰ Cu siguranță, *El știe din experiență care sunt slăbiciunile naturii omenеști, care sunt lipsurile noastre și unde stă puterea ispitelor noastre; căci El a fost în toate lucrurile ispitiți ca și noi, dar fără păcat* (Evrei 4:15).⁴¹

De asemenea, mai există o înțelegere greșită a acestor expresii. Ellen White face o deosebire clară între cele două. În timp ce ea declară solemn că Isus n-a avut niciodată *înclinații păcătoase*,⁴² ea afirmă că a trebuit să *întâmpine și să fie supus tuturor tendințelor rele pe care omul le moștenește și care lucrează pe toate căile să-l distrugă credința*.⁴³

Așa cum nota și Hyde, *deși împovărat de slăbiciunile unei omeniri căzute, Isus n-a îngăduit niciodată ca tendințele și înclinațiile neamului omenesc să devină înclinații păcătoase. El n-a îngăduit niciodată ca slăbiciunea omenescă să devină un păcat personal. Cu toate că a fost ispitit spre păcat, niciodată n-a participat la păcătuire, niciodată n-a cultivat răul sau înclinațiile păcătoase*.⁴⁴

Pentru a justifica faptul că Hristos a avut o natură umană fără păcat, Heppenstall afirma că păcatul n-a fost transmis prin *propagare naturală*. Fiind un *lucru spiritual, păcatul nu putea fi transmis genetic*.⁴⁵ Dacă acest lucru era adevărat, aceasta ar fi fost valabil pentru toată omenirea, ceea ce este evident eronat. Declarând că Isus a fost *născut din femeie, născut sub lege* (Gal. 4:4), Pavel confirmă

³⁹ Roy Adams în *Review and Herald*, 26 apr. 1990.

⁴⁰ *Comentariul Biblic AZȘ*, Comentariile Ellen White, vol. 5, p. 1128.

⁴¹ Ellen White, *The Ministry of Healing*, p. 71.

⁴² *Comentariul Biblic AZȘ*, Comentarii Ellen White, vol. 5, p. 1128.

⁴³ Ellen White, *Manuscris 303*, 1903.

⁴⁴ William T. Hyde, în *Ministry*, feb. 1972.

⁴⁵ Heppenstall, p. 126.

că Isus a moștenit, ca toți oamenii *urmările lucrării marii legi a eredității*. *Aceste urmări se văd în istoria strămoșilor Lui pământești. El a venit cu o astfel de ereditate pentru a se împărtăși de durerile și de ispitele noastre și să ne dea exemplu de viață fără păcat.*⁴⁶ Deosebirea dintre Isus și restul omenirii nu vine din faptul că toți oamenii sunt păcătoși prin ereditate. Ei sunt păcătoși din cauză că toți au păcătuit (Rom. 5:12). Numai Isus n-a păcătuit niciodată, deși a venit într-o fire asemănătoare cu a păcatului.

Cu siguranță că strămoșii lui Hristos au avut mai mult decât *slăbiciuni inocente*. Ellen White a afirmat că *Hristos a luat asupra Sa slăbiciunile unei omeniri degenerate. Numai în felul acesta, putea să răscumpere pe om din adâncimea cea mai mare a degradării.*⁴⁷ *Luând asupra Sa natura omului în starea lui căzută, Hristos n-a participat în nici un fel la păcatul lui.*⁴⁸

Pentru a explica acest paradox este necesar să ne eliberăm de erorile doctrinei imaculatei concepții și de păcatul originar. Acest lucru vom încerca să-l realizăm în ultimul capitol, pe temeiul Scripturii.

⁴⁶ Ellen White, *Hristos Lumina Lumii*, p. 49.

⁴⁷ Ibid., p. 117.

⁴⁸ Ellen White, *Selected Messages*, vol. 1, p. 256.

Capitolul 16: DATELE BIBLICE ALE HRISTOLOGIEI

Învățătura potrivit căreia Isus a luat natura umană căzută a avut puțini susținători în istoria creștinismului și cei care au învățat așa au fost adesea considerați eretici. Acest lucru ar trebui recunoscut deschis. Dar adevărul nu depinde de numărul celor care îl urmează. Multe adevăruri biblice esențiale au fost distorsionate de-a lungul veacurilor din cauza ideilor preconcepute sau a conceptelor eronate, având ca rezultat învățături care au fost deseori cu totul străine de Scripturi.

Problema naturii și destinul omenirii este un prim exemplu.¹ Acceptând ideea platonice a nemuririi sufletului, părinții bisericii au perpetuat erori serioase cu privire la moarte, la înviere și la viața veșnică. În același timp, neținând seama de datele Noului Testament cu privire la subiectul naturii umane a lui Hristos, au formulat teorii arbitrare, având ca rezultat doctrine false.

Dovezi din Noul Testament

Pentru rezolvarea unei probleme o analiză foarte atentă a datelor este extrem de importantă. O problemă bine înțeleasă este pe jumătate rezolvată. Datele scripturistice definite clar pe care se bazează hristologia pot fi rezumate așa: Hristos S-a împărtășit de trupul păcătos, fără să se împărtășească de nici unul din păcatele omenirii.

Această afirmație este susținută chiar în centrul prologului Evangheliei lui Ioan. Pe de o parte apostolul declară, *Cuvântul S-a făcut trup* și pe de altă parte declară că *Cuvântul a locuit printre noi... plin de har și de adevăr* (Ioan 1:14). Paradoxul apare din faptul că în timp ce a devenit om în stare de cădere, Hristos, a trăit între noi fără păcat, în desăvârșită ascultare de Legea lui Dumnezeu.

Ioan face din acest adevăr esența hristologiei lui: *Duhul lui Dumnezeu să-L cunoașteți după aceasta: Orice duh care mărturisește că Isus Hristos a venit în trup este de la Dumnezeu, dar orice duh care nu mărturisește pe Isus, nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui Antihrist* (1Ioan 4:2-3).

Termenul *trup*, în Evanghelia după Ioan, în general are o conotație peiorativă. Ființele omenești se nasc din *voia firii* (Ioan 1:13) și *judecă după înfățișare* (Ioan 8:15). Și Ioan concluzionează: *căci tot ce este în lume, pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții nu este de la Tatăl, ci din lume* (1 Ioan 2:16). Însuși Isus a pus sistematic în contrast *carnea* față de *Duh* (Ioan 3:6). Duhul dă viață, carnea nu folosește la nimic (Ioan 6:63).

¹ Jean R. Zurcher, *Natura și destinul omului*, 1969

Pavel de asemenea a subliniat în epistolele sale opoziția între carne și duh în persoana lui Hristos. În introducerea la Epistola către Romani el definește dubla natură a lui Hristos în acești termeni: *Născut din sămânța lui David, după trup, iar în ce privește duhul sfințeniei dovedit cu putere că este Fiul lui Dumnezeu* (Rom.1:3-4). Apoi, făcând apel la măreția *tainei evlaviei*, Pavel declară din nou temeliile hristologiei: *Dumnezeu S-a descoperit în trup, a fost dovedit neprihănit în Duhul* (1 Tim. 3:16).

Nemulțumit doar să afirme că Hristos este în același timp trup și Duh, adică om adevărat și Dumnezeu adevărat, Pavel spune: *Dumnezeu a trimis pe Fiul Său într-o fire asemănătoare cu a păcatului*, în felul acesta condamnând *păcatul în trup* (Rom. 8:3). Oricare ar fi sensul dat cuvântului *asemănare* el nu poate da de înțeles că trupul lui Hristos ar putea fi diferit de acela al oamenilor obișnuiți. De aceea Isus n-a fost ca Adam înainte de cădere, căci Dumnezeu nu-l crease pe Adam *într-o fire asemănătoare cu a păcatului*.

În Epistola sa către Filipeni, Pavel subliniază paradoxul dintre realitatea stării umane și desăvârșirea ascultării lui Isus. Pe de o parte apostolul accentuează deplina împărtășire a lui Hristos de natura umană: El a luat chiar natura unui rob (sclav); El a fost *făcut asemenea oamenilor*; la înfățișare *a fost găsit ca un om și a fost ascultător până la moarte, chiar moarte de cruce* (Fil. 2:7-8). Cu alte cuvinte, cu toate că a fost *născut dintr-o femeie, născut sub lege* asemenea tuturor ființelor omenești, prin ascultarea Sa desăvârșită de legea lui Dumnezeu, Hristos nu numai *a condamnat păcatul în trup* (Rom. 8:3), dar a devenit Răscumpărătorul celor *de sub lege* (Gal. 4:5). În adevăr scrie Pavel, *Legea duhului de viață în Hristos Isus m-a izbăvit de Legea păcatului și a morții* (Rom. 8:2).

Epistola către Evrei accentuează același aspect dublu al Persoanei și lucrării lui Hristos. *Căci, negreșit, nu în ajutorul îngerilor vine El, ci în ajutorul seminței lui Avraam. Prin urmare, a trebuit să se asemene fraților săi în toate lucrurile* (Evrei 2:16-17). Deoarece frații *sunt părtași sângelui și cărnii, tot așa și El a fost părtaș la ele* (v.14). De aceea *El a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat* (Evrei 4:15). Aceasta era condiția necesară pentru a-Și împlini misiunea de a sluji ca *Mare preot milos și vrednic de încredere, ca să facă ispășire pentru păcatele norodului. Și prin faptul că El însuși a fost ispitit în ceea ce a suferit, poate să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiți* (Evrei 2:17-18).

Acestea sunt pasajele biblice fundamentale ale hristologiei. Nimeni nu are dreptul să slăbească sau să altereze aceste date cu argumente care nu au o temelie biblică sănătoasă.

Concepția biblică despre păcat

Una din principalele probleme în hristologie este concepția greșită cu privire la natura păcatului. Pentru a rezolva problema naturii umane a lui Hristos trebuie să determinăm mai întâi conceptul biblic despre păcat. De-a lungul veacurilor acesta a fost înțeles în multe feluri dar rareori în armonie cu învățătura Scripturilor.

Catolicii și mulți protestanți învață doctrina păcatului originar. Există diferite căi de înțelegere a acestei doctrine, dar conceptul de bază este că noi suntem păcătoși prin naștere, vinovați pur și simplu deoarece aparținem familiei omenești ca descendenți din Adam. Din acest punct de vedere, dacă Isus S-ar fi născut cu aceeași natură păcătoasă ca a celorlalți oameni, ar fi un păcătos, vinovat prin naștere. Ca urmare, n-ar fi putut fi Mântuitorul nostru.

Adoptând această premiză ce exista între teologii evanghelici, promotorii noii hristologii adventiste, nu puteau ajunge decât la concluzia că *Hristos a luat natura lui Adam înainte de cădere*. Ca să fie Mântuitorul lumii, Hristos ar fi trebuit să aibă o natură fără păcat, lucru imposibil dacă S-ar fi născut cu natura lui Adam după cădere.

Deoarece nu există nici o temelie biblică pentru doctrina păcatului originar, adventismul tradițional a condamnat-o sau pur și simplu a ignorat-o. Ellen White n-a menționat-o niciodată în toate scrierile ei. Doar odată a folosit expresia *păcatul originar* în legătură cu păcătuirea lui Adam la început. *Orice păcat săvârșit, scria ea, trezește ecoul păcatului originar.*² Astăzi, unii teologi ai altor confesiuni consideră doctrina păcatului originar ca fiind străină învățăturilor Bibliei.³

Pentru a înțelege învățătura corectă cu privire la păcat, nu este suficient să știm doar că *păcatul este fărădelege* (1 Ioan 3:4) și că toți oamenii sunt păcătoși *deoarece toți au păcătuît* (Romani 5:12). Scriitorii Scripturii și în special Pavel stabilesc unele caracteristici fără de care natura umană a lui Hristos rămâne de neînțeles. Mai întâi, este important să nu confundăm păcatul ca **principiu de acțiune** și **păcatele în acțiune**.

1. Păcatul ca putere și păcatele ca acțiuni

Biblia stabilește o deosebire importantă între păcat (la singular) ca putere a ispitei și păcatele (la plural) ca acte de călcare a Legii. În special Pavel face o deosebire între ceea ce el numește *legea păcatului* care-l ținea *rob* (Romani 7:23) și *faptele firii pământești* pe care le enumeră (Gal. 5:19-21; Tit 3:3).

² Ellen White, în *Review and Herald*, 16 apr. 1901.

³ Vezi capitolul 7.

În analiza lui cu privire la principiul *om vândut păcatului*, Pavel arată că principiul păcatului trăiește în el, adică în trupul lui. Acest principiu acționează în măduarele lui și se luptă împotriva legii din mintea lui. *Când vreau să fac binele*, spune el, *răul este lipit de mine... Vreau să fac binele dar nu pot. Ca urmare, dacă fac ce nu vreau să fac, nu mai sunt eu cel care fac, ci păcatul care locuiește în mine* (Rom. 7:14-23).

Pavel definește principiul care-l face pe om *rob al legii păcatului*, folosind diferite expresii. Mai întâi o numește *umblarea după lucrurile firii pământești* (phronema tes sarkos) ca fiind opusă *umblării după lucrurile Duhului* (phronema tes pneumatikos) (Romani 8:6). Acest cuvânt *phronema*, cuprinde atât afecțiunile, voința cât și rațiunea unuia care trăiește *după îndemnurile firii pământești* sau *după îndemnurile Duhului* (Rom. 8:4,7). Pavel mai folosește și expresia *poftele firii pământești* (epithumias sarkos) (Gal. 5:16-17) tradus cel mai adesea prin cuvântul *poftă* (Rom. 1:24; 6:12; 7:7). În cele din urmă, expresia *puterea păcatului* (dunamis tes hamartias) (1 Cor. 15:56) se potrivește foarte bine cu aspectul dinamic al principiului care lucrează în om și îl face rob al păcatului.

Prin aceste expresii Pavel nu se referă la faptele păcatului, ci pur și simplu la tendințele cărnii care ne îndeamnă să păcătuim. Acestea sunt numai înclinații, încă nedevenind păcate. Dar aceste înclinații naturale spre neascultare moștenite de la Adam devin inevitabil păcate reale atunci când ne supunem provocărilor lor.

În analiza procesului ispitei, Iacov stabilește cu precizie deosebirea care există între *poftă* (epithumia) și actul păcătos. Potrivit textului, *fiecare este ispitit când este atras de pofta (epithumia) lui însuși și momit. Apoi pofta, când a zămislit, dă naștere păcatului și păcatul, odată făptuit, aduce moartea* (Iacov 1:14-15). Cu alte cuvinte, *pofta cărnii, pofta ochilor și lăudăroșia vieții* (1 Ioan 2:16), care sunt la originea tuturor ispitelor, chiar și a acelor a lui Hristos în pustie, devin păcate numai cu consimțământul celui ispitit.

Ellen White confirmă acest lucru când scrie: *Sunt gânduri și sentimente sugerate și trezite de Satana care-i hărțuiesc chiar și pe oamenii cei mai buni; dar dacă ele nu sunt cultivate, dacă ele sunt respinse cu ură, sufletul nu este contaminat de vinovăție și nimeni nu este mârjit de influența lor.*⁴ Oricât de mare ar fi intensitatea ispitei, ea însăși nu este păcat. *Nici un om nu poate fi obligat să păcătuiască. Mai întâi trebuie câștigat consimțământul; sufletul trebuie să accepte actul păcătos înainte ca pasiunea să domine rațiunea sau nelegiuirea să triumfe asupra conștiinței. Oricât de puternică ar fi ispita, niciodată nu va fi o scuză pentru păcătuire.*⁵

⁴ Ellen White în *Review and Herald*, 27 mar. 1888.

⁵ Idem., *Mărturii pentru comunitate*, vol. 5, p. 177.

Ea continuă: *Fiul lui Dumnezeu, în natura Sa omenească, S-a luptat cu aceleași ispite, în aparență copleșitoare, care-i asaltează pe oameni: ispita să-și îngăduie apetitul, să se arunce cu îndrăzneală acolo unde Dumnezeu nu-i conduce, să se închine Dumnezeului acestei lumi, să jertfească o veșnicie de fericire pentru plăcerile fascinante ale acestei vieți.*⁶ *El știe din experiență care sunt slăbiciunile omului, care sunt lipsurile noastre și unde rezidă puterea ispitelor noastre, deoarece „El a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat.”*⁷

Deosebirea dintre Isus și ființele omenești nu stă la nivelul trupului sau la nivelul ispitei din moment ce El a fost *ispitit în toate lucrurile ca și noi*. Deosebirea se găsește în faptul că Isus nu S-a supus niciodată provocărilor trupului, în timp ce noi toți am căzut în fața lor fără excepție, iar acum suntem sub puterea păcatului (Rom. 3:9). Chiar dacă o persoană are dorința să facă binele, nu are puterea prin el însuși să se împotrivească puterii păcatului care locuiește în el (Rom. 7:18). Numai Hristos, prin puterea Duhului lui Dumnezeu pe care Îl avea în El, a fost în stare să se împotrivească *până la sânge păcatului* (Evrei 12:4). Ellen White confirmă: *Cu toate că El avea toată puterea patimilor omenirii, niciodată nu S-a supus ispitei să facă o singură faptă care să nu fi fost curată, înălțătoare și înnobilitoare.*⁸

Ca să înțelegem cum a putut Isus să trăiască fără păcat trebuie făcută o altă deosebire importantă: deosebirea dintre urmările păcatului lui Adam, transmise tuturor descendenților lui după *marea lege a eredității*⁹ și vinovăția, care nu se transmite din tată în fiu.

2. Numai cei care păcătuiesc sunt vinovați

Potrivit doctrinei păcatului original, nu numai că dorințele omenești sunt păcătoase, dar toți oamenii sunt considerați vinovați din cauza păcatului adamic. Astfel se explică soluția botezului copiilor. Însă această practică este străină de Biblie. Nici măcar textul din Romani 5:12, vârful de lance al acestei doctrine, nu afirmă că toți oamenii sunt născuți păcătoși. În versetul 14 se menționează oameni care *nu păcătuiseră printr-o călcare asemănătoare cu a lui Adam*.

Biblia ne spune că vinovăția nu este transmisibilă genetic. În consecință, chiar dacă unele pasaje spun că *în păcat m-a zămislit mama mea*, aceasta nu înseamnă că sunt vinovat de păcatul părinților mei. Pavel mai spune că, înainte de naștere, copiii lui Isaac și ai Rebecăi *nu făcuseră nici bine, nici rău* (Romani 9:11). În mod cert ei purtau, în ei înșiși, consecințele păcatului lui Adam, ceea ce avea să-i facă, inevitabil, păcătoși și

⁶ Idem., *Mărturii Selectate*, vol. 1, p. 95.

⁷ Idem., *Ministry of Healing*, p. 71.

⁸ Idem., *In Heavenly Places*, p. 155.

⁹ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 49.

responsabili pentru această călcare de lege. Însă, înainte de aceasta, ei nu erau vinovați prin natura lor. Același lucru este valabil pentru oricine este *născut sub lege* (Gal. 4:4), chiar și pentru Mântuitorul.

Cu privire la acest lucru Ellen White scria: *Este inevitabil faptul că urmașii vor suferi de pe urma păcatelor părinților, însă ei nu sunt pedepsiți pentru vina părinților, doar dacă ei participă la aceste păcate. Adesea copiii vor călca pe urmele părinților. Prin moștenire și exemplu aceștia devin părtași la păcatele părinților lor. Tendințe greșite, un apetit pervertit, o moralitate decăzută precum și degenerare și boală sunt transmise ca o moștenire nefastă de la tată la fiu, până la a treia și a patra generație.*¹⁰

Ceea ce a moștenit posteritatea primei familii a fost tendința spre păcat și consecințele acesteia – moartea. Prin căderea lor, veninul Șarpelui a fost injectat în natura umană – o otravă fatală. Dar prin Hristos, Dumnezeu a venit cu un vaccin salvator.

Într-o fire asemănătoare cu a păcatului

În contextul celor studiate cu privire la natura păcatului, trebuie înțeles că a fost posibil ca Isus să trăiască o viață fără păcat, eliberat de gânduri deșarte. Au fost nenumărate dezbateri cu privire la cuvântul *asemănător/asemănare* (homoiomati). Evident, acesta arată *asemănare, similitudine, identitate*, nicidecum deosebire / diferență. În cele trei expresii în care este folosit, indică întotdeauna o identitate de natură care are legătură cu trupul / carnea (Rom. 8:3), cu omul (Fil. 2:7) și cu ispita (Evrei 2:17). Pentru a fi în stare să-i ajute pe descendenții lui Avraam, *El trebuia să se asemene lor în toate lucrurile* (Evrei 2:16-17).

Cu toate acestea, este important să înțelegem că Pavel nu a vrut să spună că Isus *se aseamănă* cu omul firească, carnal, nici că trupul său era asemenea celui pângărit de păcat, sclav propriilor dorințe păcătoase. Apostolul limitează această asemănare la trupul în care domnea *legea păcatului, pofta cărnii, pofta ochilor și lăudăroșia vieții* (1 Ioan 2:16).

Potrivit pasajului din Iacov 1:15, pofta este cea care pornește păcatul, nu este păcatul însuși, așa cum păcatul generează moartea, dar nu este moartea înseși. Aceste pofte sunt ispite la care este supus orice om și pe care a trebuit să le înfrunte Hristos, de vreme ce a fost ispitit în toate lucrurile ca și noi (Evrei 4:15). Dar, spre deosebire de oricare din noi, Hristos nu a permis acestor tendințe potențial păcătoase să devină păcate. El a știut întotdeauna *să lepede răul și să aleagă binele* (Isaia 7:15), din copilărie și până pe cruce.

¹⁰ Idem., *Patriarhi și Profeți*, p. 306.

Ellen White susține hristologia tradițională, făcând o diferență între *tendențele ereditare și cele cultivate*.¹¹ Dacă Isus a moștenit tendințe păcătoase, El niciodată nu le-a cultivat. Acesta este motivul pentru care ea a putut scrie că Hristos cunoștea *din experiență... puterea ispitelor noastre*,¹² precum și *puterea patimii omenești*,¹³ dar fără să se predea vreodată puterilor lor de atracție.

Cea mai bună explicație cu privire la deosebirea dintre termenii *înclinațiile moștenite și cultivate* se găsește în scrisoarea către Baker. În adevăr, Ellen White contrastează natura lui Hristos cu natura lui Adam înainte de cădere.

*Nu-L prezentați (pe Hristos) înaintea poporului ca un om cu înclinații spre păcat. El este al doilea Adam. Primul Adam a fost creat ca o ființă curată, fără păcat, fără nici o urmă de păcat asupra lui; el a fost chipul lui Dumnezeu. El putea să cadă și a căzut prin păcătuire. Din cauza păcatului lui, urmașii săi s-au născut cu înclinații lăuntrice de neascultare. Dar Isus Hristos a fost singurul Fiul născut al lui Dumnezeu. El a luat asupra Sa natura umană și a fost ispitit în toate lucrurile. El ar fi putut să păcătuiască; ar fi putut să cadă, dar nici pentru o clipă n-a fost în El o înclinație păcătoasă.*¹⁴

Punând în sinonimie *înclinațiile lăuntrice spre neascultare* moștenite de toți urmașii lui Adam cu *înclinații păcătoase* pe care Isus nu le-a avut, teologii noii hristologii ca și aceia din hristologia alternativă au interpretat greșit scrisoarea lui Ellen White către Baker, în contradicție cu afirmațiile ei din celelalte cărți.

*Apropiindu-te de subiectul naturii umane a lui Hristos, scria ea lui Baker, trebuie să te păzești cu multă grijă în orice afirmație ca nu cumva cuvintele tale să fie folosite ca să spună mai mult decât ai intenționat și astfel să pierzi sau să întuneci percepțiile clare cu privire la natura Sa omenească combinată cu divinitatea.*¹⁵ Simt, adaugă ea, că există un pericol în abordarea subiectelor care se ocupă cu natura umană a Fiului Dumnezeului infinit.¹⁶

Sunt justificate avertizările: *Fii atent, extrem de atent cum te ocupi de natura umană a lui Hristos. Nu-L prezenta înaintea poporului ca un om cu înclinații spre păcat.*¹⁷ *Niciodată, pe nici o cale, să nu lași nici cea mai slabă impresie asupra minților omenești că o urmă sau o înclinație spre corupție ar fi fost asupra lui Hristos sau că El, în vreun fel,*

¹¹ Idem., *Sfaturi către părinți, Profesori și Studenți*, p. 20.

¹² Idem., *The Ministry of Healing*, p. 71.

¹³ Idem., *In Heavenly Places*, p. 55.

¹⁴ Idem., *Scrisoarea 8*, 1895.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

*s-ar fi supus corupției... Toate ființele omenești să fie avertizate de greșeala de a-L face pe Hristos om obișnuit, unul ca noi, căci aceasta nu este așa.*¹⁸

Totuși, Ellen White insistă pe de o parte asupra lipsei de păcat a lui Hristos, iar pe de cealaltă, ea declară că natura Sa fără păcat a fost câștigată în împrejurările cele mai grele,¹⁹ ca să înțeleagă puterea tuturor ispitelor cu care este atacat omul.²⁰ Însă în nici o împrejurare n-a răspuns la nenumăratele ispite ale Satanei. Nici măcar odată n-a pășit Isus pe terenul Satanei ca să-i dea vreun câștig. Satana n-a găsit în El nimic care să-i încurajeze avansurile. „Stă scris” a fost arma Lui de apărare și sabia Duhului, aceea pe care toate ființele omenești o pot folosi.²¹

Cu siguranță că nu vom înțelege niciodată în mod desăvârșit cum a putut Hristos să fie ispitit în toate lucrurile ca și noi, dar fără păcat. Ellen White afirmă: Întruparea lui Hristos a fost mereu și va rămâne mereu o taină.²² Pavel chiar a declarat: Mare este taina evlaviei; Cel ce a fost arătat în trup, a fost dovedit neprihănit în Duhul, a fost văzut de îngeri, a fost propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, a fost înălțat în slavă (1 Tim. 3:16).

Deoarece noua hristologie pretinde susținere din partea unor declarații de-ale profetului, mai ales din scrisoarea ei către Baker, este cazul să arătăm că această scrisoare este în perfectă armonie cu învățătura pionierilor și în armonie cu învățătura apostolilor.

Motivele întrupării

Fără îndoială că întruparea Fiului lui Dumnezeu va conține o taină pentru înțelegerea omenească. Însă taina are de a face mai mult cu **modul în care a fost** întruparea, decât cu **de ce-ul acesteia**. Niciun pasaj biblic nu explică **cum** S-a făcut trup Cuvântul sau **cum** s-au combinat în persoana lui Hristos natura divină cu cea umană. Pe de altă parte, Isus și apostolii s-au exprimat lămurit cu privire la **de ce-ul** venirii Sale. Altfel spus, problema întrupării trebuie căutată mai întâi în lumina a ceea ce a descoperit Dumnezeu.

De-a lungul veacurilor teologii s-au rătăcit în răspunsurile date la întrebarea DE CE. Cel mai adesea ei au explicat jertfa lui Hristos mai degrabă în legătură cu Dumnezeu decât cu omul. Teoriile substituirii penale au făcut să pară că Dumnezeu avea nevoie de suferința lui Hristos sau de sângele unei victime nevinovate ca să ierte păcatele. Însă

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Ibid.

²¹ Ibid.

²² Ibid.

Dumnezeu se definește pe Sine ca fiind, prin natura Sa, un *Dumnezeu milos și plin de har... care iartă nelegiuirea, răzvrătirea și păcatul* (Exod. 34: 6-7).

Pasajul din Isaia 53 arată cât de eronată poate fi înțelegerea omenească a darului lui Dumnezeu: *noi am crezut că este pedepsit de Dumnezeu și smerit, dar El era străpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărădelegile noastre...* (Isa. 53: 4-5). Fără îndoială că Isus nu S-a oferit ca jertfă pentru a micșora mânia unui Dumnezeu ofensat. Dumnezeu nu S-a răzbunat pe Isus pentru a-Și satisface dreptatea. Toate textele care explică motivul pentru care a venit Isus afirmă, din contră, că Dumnezeu a trimis pe singurul Său Fiu pentru noi. Dumnezeu este prezentat totdeauna ca fiind inițiatorul planului de mântuire, iar Isus ca mijlocitor între Dumnezeu și oameni. *El care n-a cruțat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a dat pentru noi toți* (Rom. 8:32). Isus a confirmat acest lucru prin simbolurile cinei Domnului: *Acesta este trupul Meu care se dă pentru voi toți (hyper)...* *Acest pahar este legământul cel nou în sângele Meu care s-a vărsat pentru toți (hyper)* (Luca 22:19-20).

Pavel a făcut tot ce a putut mai bine pentru a ne ajuta să înțelegem motivele venirii lui Hristos. Dar trebuie să fim de acord cu Petru care spune că în Epistolele lui *sunt unele lucruri greu de înțeles pe care cei neștiutori și nestatornici le răstălmăcesc spre pierzarea lor* (2 Petru 3:16). Hristologia lui Pavel constituie una din cele mai mari dificultăți. Totuși, niciun pasaj nu este mai revelator ca acela în care arată, pe de o parte, situația nenorocită a omului *vândut păcatului* (Rom. 7:14; 24), iar pe de alta motivele pentru care Dumnezeu a trimis pe Fiul Său *într-o fire asemănătoare cu a păcatului* (Rom. 8:2, 4).

La întrebarea pe care chiar Pavel o pune: *Cine mă va scăpa de acest trup de moarte?*, el răspunde: *Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru* (Rom. 7:24-25). Apoi apostolul rezumă patru motive specifice ca să explice acel DE CE al acțiunii mântuitoare a lui Dumnezeu.

1. Ca să fie o jertfă pentru păcat

Acest motiv este fundamental și le justifică pe toate celelalte. Evident, dacă păcatul n-ar fi existat, întruparea lui Hristos n-ar fi fost necesară. Dar din cauza păcatului și datorită dragostei Sale pentru omenire *Dumnezeu... a dat pe singurul Său Fiu pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică* (Ioan 3:16). Biblia întreagă este răspunsul lui Dumnezeu la problema păcatului.

Din momentul în care păcatul a intrat în lume, ca urmare a neascultării lui Adam și a Evei de legile Creatorului, Dumnezeu Și-a descoperit planul Său de mântuire. Înainte de a descoperi primilor noștri părinți consecințele păcatului, El le-a făgăduit un Mântuitor născut din sămânța femeii. Șarpele avea să-i împungă călcâiul, însă El avea să-i zdrobească capul (Gen. 3:15).

Astfel, de-a lungul veacurilor, făgăduința unui Mântuitor a fost mereu înnoită. Prin îngerul Gabriel Dumnezeu a făcut cunoscut lui Daniel, profetul, că avea să vină Mesia la o dată precisă ca să-și aducă la îndeplinire lucrarea de răscumpărare, *să înceteze fărădelegea, să ispășească păcatele, să ispășească nelegiuirea, să aducă neprihănirea veșnică* (Dan. 9:24). În cele din urmă, când Isus S-a prezentat la Ioan Botezătorul pe malurile râului Iordan, Ioan L-a identificat ca fiind *Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii* (Ioan 1:29).

Odată împlinită misiunea lui Hristos, Pavel explică în termeni asemănători motivul pentru care Dumnezeu a trimis pe propriul Său Fiu *într-o fire asemănătoare cu a păcatului* ca să condamne *păcatul în trup* (Rom. 8:3).

2. Să condamne păcatul în trup

Este evident că această condamnare a păcatului n-a fost făcută *ca înlocuitor* sau pe temeiul unei simple tranzacții legale din partea lui Dumnezeu. Din cauza păcatului a fost necesar ca Acest Cuvânt să se facă trup (Ioan 1:14), ca Hristos să se facă *asemenea fraților Lui* și să fie *ispitit ca și noi, dar fără păcat* (Evrei 4:15).

Pentru ca păcatul să fie condamnat în trup, Pavel arată că Hristos a biruit păcatul în trupul Lui de *carne* (Col. 1:22), luptându-Se împotriva păcatului *până la sânge* (Evrei 12:4). Prin trupul Său, Hristos *a deschis o cale nouă și vie* (Evrei 10:20), care a dus la împăcarea noastră cu Dumnezeu. Petru declara că Hristos *a purtat păcatele noastre în trupul Său pe cruce, ca noi să murim față de păcat și să trăim pentru neprihănire* (1Petru 2:24).

Mai mult, pentru a desființa moartea (2 Tim. 1:10) precum și toate lucrările Diavolului (1 Ioan 3:8), Hristos a trebuit să se împărtășească *de trupul și sângele omului, pentru ca prin moartea Sa să distrugă pe acela care are puterea morții, adică pe Diavolul* (Evrei 2:14). Aceasta a fost condiția ce trebuie întâmpinată de Hristos pentru a deveni *un mare preot... sfânt, nevinovat, fără pată, despărțit de păcătoși* (Evrei 7:26) și să fie *în stare să-i izbăvească pe aceia care prin frica morții erau supuși robiei toată viața lor* (Evrei 2:15).

3. Să elibereze ființa umană de sub legea păcatului și a morții

După ce a condamnat păcatul în trup, Hristos putea să acționeze pentru izbăvirea omului de sub robia păcatului. *Pentru că El Însuși a suferit atunci când a fost ispitit* (totuși fără păcat) *poate să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiți* (Evrei 2:18; 4:15). Eliberarea omului din păcat constituie deci scopul principal al întrupării lui Hristos.

Pentru a ne ajuta să înțelegem aceasta, scriitorii inspirați au folosit limbajul unei societăți care practica sclavia și unde era necesar să se plătească o răscumpărare pentru a elibera un rob. Însuși Isus a folosit aceste cuvinte pentru a ilustra scopul

misiunii Sale. *Oricine păcătuiește, a zis El, este robul păcatului. Dar adaugă: Dacă Fiul vă face liberi, veți fi cu adevărat liberi* (Ioan 8:34, 36). *Căci Fiul Omului a venit... să-Și dea viața ca răscumpărare pentru mulți* (Marcu 10:45; Mat. 20:28).

Și Pavel folosește aceste expresii. El scrie Galatenilor: *Dar atunci când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege, ca să răscumpere (literal, să cumpere) pe cei care erau sub lege, ca să căpătăm drepturi depline de fii* (Gal. 4:4-5). În scrisoarea către Timotei, el reamintește că Isus Hristos *S-a dat pe Sine Însuși ca răscumpărare pentru toți oamenii* (1 Tim. 2:6). Apoi în Tit scrie că Isus *S-a dat pe Sine pentru noi ca să ne răscumpere (literal, să ne elibereze) de orice nelegiuire și să-Și curățească un popor care să fie al Lui, plin de râvnă pentru fapte bune* (Tit 2:14). Pe scurt, Isus nu numai că S-a arătat ca să ia păcatele noastre (1 Ioan 3:5), ci și să ne izbăvească de ele (Apoc. 1:5; 1 Ioan 1:7,9).

4. Pentru ca să poată fi împlinite în noi cerințele îndreptățite ale legii

Acesta este obiectivul final pentru care Dumnezeu a trimis pe Fiul Său. Conjunția *pentru ca (ina)*, care introduce această declarație a lui Pavel, subliniază scopul acțiunii lui Hristos în favoarea noastră. Observați că aici nu se tratează Îndreptățirea (*dikaiosisune*) ci cerințele drepte, îndreptățite, (*dikaionoma*) ale legii.

În situația noastră de ființe omenești, roabe ale legii păcatului, nu suntem în stare să ascultăm de poruncile lui Dumnezeu. Chiar și atunci când dorim, ne lipsește puterea. Mai mult, prin ea însăși, legea nu are putere să ne elibereze de sub puterea păcatului; *dacă neprihănirea ar fi putut fi câștigată prin lege, degeaba a murit Hristos* (Gal. 2:21). Totuși, aceasta nu înseamnă că legea este desființată și că noi nu mai trebuie să o păzim. Din contră, Pavel afirmă că *păzirea poruncilor lui Dumnezeu este totul* (1 Cor. 7:19). Isus a fost trimis să ne facă în stare să trăim după voia lui Dumnezeu, exprimată în Legea Sa, pentru care El ne-a fost dat exemplu.

Prin împărtășirea cu trupul și cu sângele omenirii și în virtutea biruinței Sale asupra *păcatului în trup*, Isus a devenit pentru noi un principiu vital, o înzestrare pentru schimbare, în stare să întărească pe orice păcătos pentru *ascultarea care vine prin credință* (Rom. 1:5;16, 26). Căci, dacă prin solidaritatea umană, *prin neascultarea unui om cei mulți au fost făcuți păcătoși*, Pavel ne dă asigurarea că la fel, *prin ascultarea unui singur om, cei mulți vor fi făcuți neprihăniți* (Rom. 5:19).

În armonie cu noul legământ făgăduit pentru care Hristos este Mijlocitor, Legea nu mai este scrisă doar pe table de piatră. *După acele zile, zice Domnul, voi pune legile Mele în inimile lor și le voi scrie în mintea lor* (Evrei 10:16). În felul acesta, îndreptățirea legii poate fi împlinită în noi, iar după aceea nu mai umblăm după firea pământească, ci după Duhul, urmând exemplul lui Hristos.

Biruință prin *Duhul Vieții în Hristos Isus*

În același pasaj din Epistola către Romani, Pavel nu doar explică acel DE CE al misiunii lui Hristos. El ne arată și secretul biruinței Sale asupra păcatului și cum imposibilul devine posibil pentru acei care sunt în Hristos. Apostolul face referire de două ori la Duhul: mai întâi spune că Hristos era *Duhul vieții*; apoi arată CUM, prin Duhul lui Hristos, suntem făcuți în stare să *umblăm cum a umblat Isus* (1 Ioan 2:6).

1. Hristos, *îndreptătit în Duhul*

Una dintre revelațiile esențiale ale hristologiei se găsește în faptul că Hristos Însuși, în timpul trăirii Sale în trup, a trebuit să fie *îndreptătit în Duhul* (2 Tim. 3:16). În virtutea biruinței Sale asupra păcatului și a morții, Isus, *prin Duhul sfințeniei a fost declarat cu putere Fiul lui Dumnezeu* (Rom. 1:4). Cu toate că Isus *a fost făcut din sămânța lui David după trup* (Rom. 1:3), Matei arată că a fost conceput de Duhul Sfânt (Matei 1:18, 20). Potrivit psalmistului, El a fost așezat sub grija lui Dumnezeu de la naștere (Ps. 22:10).

Apoi, la botez, *Isus a văzut Duhul lui Dumnezeu coborând ca un porumbel și luminându-L* (Mat. 3:16). *Duhul L-a condus în pustie, ca să fie ispitit de Diavolul* (Mat. 4:1). Deoarece Dumnezeu a dat lui Isus *Duhul fără măsură* (Ioan 3:34), Pavel scria că *în Hristos locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii* (Col. 2:9). *Dumnezeu era în Hristos împăcând lumea cu Sine* (2 Cor. 5:19).

Întreaga viață a lui Isus în lumea aceasta, precum și lucrarea Sa în favoarea mântuirii omului poartă pecetea *Duhului Vieții* care a fost în El. *Uns... cu Duhul Sfânt și cu putere... El a mers încoace și încolo, făcând binele și vindecând pe toți cei care erau sub puterea Diavolului, căci Dumnezeu era cu El* (Fapte 10:38). Fără Duhul, Isus n-ar fi putut niciodată să facă lucrările pe care le-a făcut. *Fiul nu poate face nimic de la Sine* (Ioan 5:19, 30). Mai mult, fără Duhul lui Dumnezeu n-ar fi putut învinge puterea păcatului în trupul Său. Dar prin Duhul El S-a sfințit (Ioan 17:19) ca să devină *un Mare Preot... care este sfânt, fără prihană, curat, despărțit de păcătoși, înălțat mai presus de ceruri* (Evrei 7:26).

Pentru a ne ajuta să înțelegem cum dorește Dumnezeu să beneficiem de biruința lui Hristos, Pavel face aplicația tipologiei celor doi Adami. El Îl prezintă pe Isus ca pe noul Adam, destinat să înlocuiască pe Adam păcătosul. Deoarece *primul Adam a devenit o ființă vie, al doilea Adam (Hristos) a devenit un duh dătător de viață* (1 Cor. 15:45). Cu alte cuvinte, un duh care creează viața. Prin urmare, după principiul solidarității umane, *prin neascultarea primului Adam a intrat păcatul în lume... și prin păcat, moartea și în felul acesta moartea a venit la toți oamenii* (Rom. 5:12), însă prin ascultarea Sa, Cel de al doilea Adam a adus *viața pentru toți oamenii* (Rom. 5:18). *Și după cum noi am purtat chipul celui pământesc, tot așa vom purta și chipul Celui ceresc*

(1 Cor. 15:49), concluzionează apostolul. Însă există o condiție: Duhul vieții care a fost în Hristos trebuie să locuiască și în noi. Căci *dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, nu este al Lui* (Rom. 8:9).

2. Transformați prin Duhul lui Hristos

Același Duh care L-a ajutat pe Hristos să câștige biruința asupra păcatului va acționa și în noi, cu putere, ca să ne facă copiii lui Dumnezeu. Isus a explicat pentru prima dată lucrul acesta lui Nicodim: *Dacă nu se naște cineva din apă și din Duh nu poate să intre în împărăția lui Dumnezeu... Trebuie să te naști din nou*. Asemenea acțiunii vântului, *la fel este cu oricine este născut din Duh* (Ioan 3:5-8).

Isus vorbea ucenicilor Lui despre *Duhul pe care urmau să-L primească aceia care au crezut în El*. Însă Ioan explică: *Până la vremea aceea Duhul nu fusese dat deoarece Isus nu fusese încă proslăvit* (Ioan 7:39). Iată de ce, după ce Și-a anunțat plecarea, Isus i-a asigurat pe ucenicii Lui: *Dar vă spun adevărul: este pentru binele vostru ca să Mă duc; Dacă nu Mă duc, Mângâietorul nu va veni la voi; dar dacă Mă duc, vi-L voi trimite. Când va veni El, va convinge lumea în ceea ce privește păcatul, neprihănirea și judecata* (Ioan 16:7-8). *Când va veni Mângâietorul, Duhul adevărului, El vă va călăuzi în tot adevărul* (Ioan 16:13).

Imediat după înălțare, Isus a reînnoit făgăduința: *Peste câteva zile veți fi botezați cu Duhul Sfânt* (Fapte 1:5). Apoi le-a repetat: *Veți primi o putere când se va coborî Duhul Sfânt peste voi și îmi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului* (Fapte 1:8). Ceea ce Isus a promis celor doisprezece și s-a împlinit la Cincizecime, El a făgăduit tuturor acelor care răspund apelurilor Duhului. Căci *toată puterea în cer și pe pământ l-a fost dată Lui* (Mat. 28:18). Hristos lucrează să atragă toate ființele omenești la Sine (Ioan 12:32) atât pentru a le face cunoscut adevărul cât și să-i facă în stare să trăiască prin Duhul, cum a trăit El.

De la Cincizecime înainte, Dumnezeu revarsă Duhul Său asupra oricărui care-L cere (Luca 11:13). Duhul locuiește în cei care-L primesc iar Hristos locuiește prin Duhul Său în ei. Așa cum Isus *a biruit păcatul în trup* prin Duhul, El face în stare pe copiii Săi să biruiască prin puterea Duhului. Într-adevăr, 2 Petru 1:4 declară că ei *pot fi părtași de natură divină și fug de stricăciunea care este în lume prin poftă*.

Prin lucrarea Sa, Isus a deschis calea pentru Duhul și a dat naștere la o nouă generație de ființe omenești renăscute prin Duhul. Și tuturor acelor care sunt născuți din Duhul Dumnezeu le dă nu numai puterea să spună Nu nelegiurii și poftelor lumești, dar și să trăiască *cu cumpătate, dreptate și evlavie în veacul de acum, așteptând fericita nădejde, arătarea glorioasă a marelui nostru Dumnezeu și Mântuitor Isus Hristos* (Tit 2:12-13).

Ellen White rezuma perfect ce cred adventiștii cu privire la rolul Duhului în viața credinciosului: *Duhul este Acela care face cu efect tot ce a fost realizat de Mântuitorul lumii. Prin Duhul este curățită inima. Prin Duhul credinciosul devine părtaș de natură divină. Hristos a dat Duhul Său ca o putere divină ca să învingem toate înclinațiile rele moștenite și cultivate și să imprime caracterul Său asupra bisericii Sale.*²³ *Hristos a murit pe Calvar pentru ca omul să poată avea putere să biruiască tendințele naturale spre păcat.*²⁴

Viața creștinilor credincioși nu este deci limitată la iertarea păcatelor sau a unei religii ușoare care nu cere nicio luptă, nici vreo lepădare de sine, nici o despărțire de nebuniile lumii.²⁵ Din contră, Duhul vieții care e în Hristos l-a eliberat cu adevărat pe creștin din robia păcatului astfel încât să trăiască biruitor, după exemplul Mântuitorului. *Viața pe care a trăit-o Hristos în lumea aceasta o poate trăi orice bărbat sau femeie, prin puterea Sa și sub îndrumarea Sa. În lupta lor cu Satana, ei pot avea ajutorul pe care l-au avut și El. Ei pot fi mai mult decât biruitori prin Acela care i-a iubit și S-a dat pe Sine pentru ei.*²⁶

Concluzie

În încheierea acestui capitol vom cita un ultim pasaj luat dintr-un manuscris al lui Ellen White cu privire la subiectul umilirii lui Hristos. În el, Ellen White explică natura umană a lui Hristos într-un mod cât se poate de clar. Mai întâi ea repetă datele fundamentale ale hristologiei biblice: *El (Hristos) n-a luat asupra Sa natura îngerilor, ci natura umană perfect identică cu natura noastră, cu excepția că n-a avut nicio urmă de păcat.* Apoi, recunoscând dificultățile unora de a înțelege un adevăr total opus crezurilor tuturor bisericilor importante, Ellen White continuă: *Dar aici nu trebuie să ne agățăm de ideile noastre obișnuite și pământești. N-ar trebui să gândim că disponibilitatea lui Isus de a se expune ispitelor lui Satana, i-a degradat natura umană și El a avut aceleași înclinații păcătoase și corupte ca om.*

*Natura divină, combinată cu cea umană L-a făcut în stare să se expună ispitelor Satanei. Încercarea lui Hristos a fost cu mult mai grea decât aceea a lui Adam și a Evei, deoarece Hristos a luat natura noastră, căzută, dar nu coruptă și n-ar fi putut fi coruptă decât dacă ar fi primit cuvintele Satanei în locul cuvintelor lui Dumnezeu. A presupune că El nu se putea expune ispitei, aceasta îl așează acolo unde nu mai poate fi un exemplu desăvârșit pentru om.*²⁷

²³ Idem., *Hristos Lumina Lumii*, p. 671.

²⁴ Idem., *Review and Herald*, 2 feb. 1992.

²⁵ Idem., *Marea Luptă*, p. 472.

²⁶ Idem., *Mărturii pentru Comunitate*, vol. 9, p. 22.

²⁷ Idem., *Manuscris 111*, 1890.

Pasajul care urmează arată clar că dacă Isus ar fi trăit o viață fără păcat într-o natură umană deosebită de a noastră și dacă n-ar fi fost *făcut asemenea fraților Săi în toate lucrurile* (Evrei 2:17), n-ar fi putut să *ajute pe cei care sunt ispitiți* (Evrei 2:18). Același adevăr îl subliniază Ioan în prologul Evangheliei: *Cuvântul, care a fost la început cu Dumnezeu... S-a făcut trup și a locuit între noi, plin de har și de adevăr... Și noi toți am primit din plinătatea Lui har după har. Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu* (Ioan 1:2, 14, 16, 12).

EPILOG

Nu este pentru prima oară când Biserica Adventistă a trebuit să se confrunte cu o problemă teologică serioasă. Niciuna dintre doctrinele bisericii n-au fost adoptate fără un studiu stăruitor, atent și uneori după perioade lungi de discuții, cercetări și rugăciune. Comparând convingerile divergente, pionierii au fost în stare să respingă concepțiile teologice eronate moștenite în timp de la diferitele tradiții creștine și să stabilească clar adevărurile biblice așa cum au fost descoperite de Scripturi.

Pentru a realiza această sarcină, principiul aplicat a fost același ca și cel aplicat de către Reformatori - *Sola Scriptura*. *Biblia și numai Biblia trebuie să fie crezul nostru... Omul este supus greșelii dar Cuvântul lui Dumnezeu este infailibil... Să înălțăm steagul pe care stă scris Biblia, regula noastră de credință și disciplină.*¹ Acesta a fost fundamentul pe care au fost întemeiate credințele fundamentale ale Bisericii Adventiste.

Când a fost discutată problema Îndreptățirii prin credință la Minneapolis în anul 1888, Ellen White a considerat necesar să amintească delegaților despre singura metodă pentru rezolvarea problemei doctrinare. *Să ne luăm Bibliile și cu rugăciune umilă și un spirit dispus să învețe să venim la marele Învățător... Trebuie să cercetăm Scripturile pentru dovezile adevărului... Toți cei care respectă Cuvântul lui Dumnezeu așa cum stă scris, toți acei care fac voia Lui cât pot mai bine vor cunoaște dacă învățătura este de la Dumnezeu... Orice altă cale nu este calea lui Dumnezeu și va crea confuzie.*²

Din cauză că Biserica nu a ținut totdeauna cu strictețe la această metodă în cercetarea adevărului, ea suferă astăzi într-o regretabilă stare de confuzie cu privire la hristologie. Urmarea inevitabilă este că și acum apare aceeași confuzie în ceea ce privește Îndreptățirea prin credință.³ A venit timpul să recunoaștem seriozitatea situației și să constituim un grup de studiu cu scopul precis al cercetării profunde, în diferitele aspecte teologice și istorice, a hristologiei.

Acest studiu n-a fost întreprins pentru a escalada o controversă care, din nefericire, și-a primit deja plata. Scopul nostru este pur și simplu să facem cunoscut învățătura unanimă a pionierilor bisericii, încă de la primele începuturi și până în anii 1950, precum și diferitele interpretări oferite de autorii adventiști. Obiectivitatea în acest demers cere o înțelegere a întregii istorii legate de aceasta. Sfatul lui Ellen White, ale cărei scrieri sunt în centrul controversei, ar trebui urmat cu grijă dacă vrem ca în cele

¹ E. White, *Mărturii Selectate*, vol. 1, p. 416

² Idem., *Manuscris 15*, 1888.

³ Martin Weber, *Cine deține adevărul*, 1994

din urmă să ajungem la unitate: *Toți să-și dovedească poziția din Scripturi și să-și susțină fiecare punct pe care-l pretind ca adevăr din Cuvântul revelat al lui Dumnezeu.*⁴

De la momentul redactării acestei lucrări despre hristologia adventistă, limitată la primii 150 de ani ai Bisericii (1844-1994), au mai fost publicate cărți care pot ajuta la elucidarea acestei profunde dileme.⁵ Fiecare din aceste cărți aduc o contribuție semnificativă la această discuție, în ciuda punctelor de vedere opuse care mențin confuzia.

Este important să ne reamintim declarația lui Kenneth Wood: *Înainte ca Biserica să poată proclama cu putere în lume ultima solie de avertizare, trebuie să se unească cu privire la adevărul despre natura umană a lui Hristos.*⁶ Este nevoie să repetăm iar și iar pasajul inspirat: *Natura umană a Fiului lui Dumnezeu este totul pentru noi. Este lanțul de aur care leagă sufletele de Hristos și prin Hristos de Dumnezeu. Acesta ar trebui să fie studiul nostru continuu.*⁷

⁴ Ellen White, *Evangelism*, p. 256.

⁵ LeRoy A. Moore, *Adventism in Conflict: Resolving the Issues That Divide Us*, 1995, vezi mai ales pp. 145-157; Woodrow W. Whidden, *Ellen White on Salvation: A Chronological Study*, 1995, vezi mai ales pp. 57-65; Jack Sequeira, *Saviour of the World. The Humanity of Christ in the Light of the Everlasting Gospel*, 1996; Woodrow W. Whidden, *Ellen White on the Humanity of Christ*, 1997.

⁶ Kenneth H. Wood, în prefața la prezenta carte

⁷ Ellen White, *Mărturii Seectate*, vol. 1, p. 244.